

KOMMUNEP PILERSAARUTAA UPERNAVIK 2008 - 2015

1. NASSUIAAT
2. ILLOQARFIMMUT
NUNAQARFINNULLU PILERSAARUTIT

KOMMUNEP PILERSAARUTAA UPERNAVIK 2008-2015 suliarineqarpoq Kommuneqarfik Upernaviup Teknikkimut, Avatangiisiniut illoqarnermullu allaffeqarfianit, illoqarfimmut pilersaarusrornermik siunnersortimik, arkitekt maa Niels Bennetzen-imit siunnersorneqarlutik.

November 2008

SIULEQUT • • • • •

Nuannaarutigalugu matumuuna akuersissutigineqareerluni "Upernavimmi
Kommunip pilersaarusrusiornera 2008-miik 2015-mut" piareersoq nassiupparput.

Kommunimut pilersaarusrusiamut siunnersuut kommunalbestyrelsep
ataatsimiinnermini akueraa 7. Juni 2006 tamanullu saqqummersillugu 4.
september-miik 4. december 2006-p tungaanut.

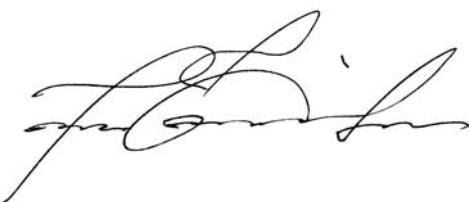
Oqallinnermut tassunga nangissutitut, Namminersornerullutik Oqartussat nuna
tamakkerlugu pilersaarusrusiornermut immikkoortortaqarfia isummerpoq Upernavimmi
illoqarfíup ilaani nutaamik sanaartornissamik qinnuteqaatip aningaasaqarnikkut
pisussaaffigineranut apeqqusiillutik. Oqaaseqaatit taakku kingunerisaannik
Namminersornerullutik Oqartussat KANUKOKA-lu ataatsimiinnerit
ingerlassimavaat marts-imi novemberimilu 2007, ajoraluwartumilli oqartariaqarpugut
angusaqarfiusimanngitsut ulloq manna angullugu.

Kommunimili pilersaarusrusiaq arlalinnik politikkikkut anguniakkanik pingaarutilinnik
imaqarmat siunissami ineriaortitsinissamut tunngassutilinnik kiisalu pilersaarusrusiaq
tunngaviatigut pingaarutilinnik allanguisoqartariaqarmat suliaq ingerlaqqissappat
kiisalu nunaminertanik kommunimi nunaqarfíinilu quliusuni aqutsineq
eqqarsaatigalugu aningaasatigut inissisimanera qulakkeerneqanngikkaluartoq
aaliangiisariaqarsimavugut.

Kommuneqarfik Upernavimmi ileqqoraarput kommunimi pilersaarut sakkutut
atortaratsigu inooriaatsikkut kommuunitsinni pitsanngorsaankkut. Kommunimi
pilersaarusrusiornermi qitiutillugu pingartippalput aaliangiusimallugulu
Kommuneqarfíup Upernaviuup immikkullarissutsi siammassisumik
najugaqarfíit aallaavigalugit siunissamut pilersaarusrusiat ingerlaannassasoq.

Taassumalu kissaatitta piviunngorniarneranut siunissami
suleqatigilerumaagassagut apeqqutaalluinarpalput Namminersornerusut
minnerungitsumillu Kommunerujussuanngorutta suleqatigiligassagut
Kommuneqarfik Upernaviuup ullumikkut peqataaffigeriigaa.

Taamaammat Kommunalbestyrelsep neriuutigilluinnarpaa, kommunimi
pilersaarutigut Kommunerujussuanngortussami innuuttaasunik, politikerinik,
atorfilitstanillu tigulluarneqarumaartoq kiisalu pilersaarusrusiaq siammassisumik
oqallinnerni ilaatinneqarumaartoq, pingarmammi peqatigiilluta ineriaortnermi
aqqutip suup tamatsinnut pitsaanerpaap atornissaata ataatsimoorullugu
isumaqatigiissutiginissa.

JENS IMMANUELSEN
BORGMESTER

IMARISAI.....

SIULEQUT	3
IMARISAI	4
AALLARNIUT	5
NASSUIAAT	7
Pilerausiornermut tunngavissat	7
Tunngaviit nalinginnaasut:	
<i>Manna tikillugu pilerausiorneq nunalu tamakkerlugu pilerausiorneq</i>	9
<i>Innuttaasuni pissutsit</i>	14
<i>Illoqarfimmut nunaqarfinnullu politikki</i>	19
Immikkoortunut pileraarutit:	
<i>Ineqarnermut pissutsit</i>	22
<i>Inuutissarsutiini pissutsit</i>	31
<i>Attaveqarfiiit</i>	35
<i>Avatangiisirut pissutsit</i>	46
<i>Atuarfik</i>	53
<i>Kultureqarnikkut sunngiffimmilu pissutsit</i>	56
<i>Inunniq isumaginninnermi peqqinnissamilu pissutsit</i>	60

AALLARNIUT.....

"Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015", inatsisitigut tunngavik

"Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015" suliarineqarpoq "Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 23, 18. november 1992-meersoq nunaminertanik atuinissamik pilersaarusiornermullu nalunaarut" kingusinnerusukkut allannguutilik, tunngavigalugu. §11 malillugu kommunalbestyrelsep kommunep pilersaarutaa nutartertuartussaavaa pisiariaqartitsineq naapertorlugu. "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015" tassaavoq ullumikkut atuukkallarsimasup "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 1992-2005"-meersup nutarteqqinna.

Kommunep pilersaarutaa sunaava ?

Kommunep pilersaarutaa kommunalbestyrelsip tamakkiisumik kommunimut pilersaarusiorissamut sakkuatut atorneqarpoq, taannalu illoqarfimmuit Upernivimmi nunaminertanut kiisalu immikkoortuni nunaminertani atugassanngortitsinermi kommunalbestyrelsip oqartussaaffigisaanut tunngavilersuisuulluni. Imaappoq immikkoortuni illoqarfinniittumi nunaqarfifinniittunilu tunngasunut. Kommunep pilersaarutaa Uperniviup kommuneani nunaminertat inuaqatigiinni tamakkiisumik ineriertortitsinermut naapertuutumik atorneqassaaq. Kommunep pilersaarutaa taamaasilluni Uperniviup Kommuneani sanaartortitsinermi atortussanillu ingerlatsinermi ataatsimoortumik pilersaarusiornerit ataqatigiissinnejqassapput.

Kommunep pilersaarutaa naalakkersuisunit akuersissutigineqarsimavoq, pilersaarullu taamaasilluni kommunalbestyrelsip namminersornerullutillu qullersaqarfifi immikkoortortaqarfinni assigiinngitsuni Uperniviup kommuneata ineriertortsinneqarnissaanik isumaqatigiissutitut isigineqarsinnaavoq.

Kommunep pilersaarutaata ilusilersonera

Kommunep pilersaarutaa marlunnik immikkoortortaqarpoq,

1. *nassuaat* (Kommunep pilersaarutaa Imm. 1), aamma
2. pilersaarutit timitalerneqarnissaannut pilersaarutit (Kommunep pilersaarutaani Imm. 2).

Matumani immikkoortumi (Kommunep pilersaarutaani Imm. 1) nassuiarneqarput politikkut anguniakkanut tunngavissat pingarnerit Uperniviup Kommuneani ineriertortitsinissamut aallaaviusut.

Avammut nalunaarutiginninneq pilersaarummik "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015"- mut taassuminngalu atuutsitassanngortitsineq

Kommunep pilersaarutaanut siunnersuut avammut nalunaarutigineqarpoq piffissami ulloq 4.sept. 2006-miit ulloqa 4.dec. 2006-p tungaanut. Tassunga atatillugu namminersornerullutik oqartussat Attaveqarnermut Illussaqarnermullu Pisortaqaqrifianit oqaaseeqaaatinik takkuttoqarpoq, soorlutaaq Avatangiisinut Nunalerinermullu Pisortaqaqrif (Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermik Avatangiisinullu immikkoortortaqarfimmit) aamma oqaaseeqatersimasoq. Tamatuma saniatigut Mittarfeqarfiit aamma oqaaseeqaaatinik ataasiakkaanik nassiussisimapput

Oqaaseqqatit pilersaarutit saqqummiunneranni aaqqissuussisimanermut atatillugu tunnganerupput, tamakkulu oqaaseqaatit kommunep pilersaarutaanut uunga naammassisamut ilangunneqareersimalerlutik.

Kommunep pilersaarutaa tamatuma kingorna naggataarutaasumik akuersissutigineqarpoq Uperniviup Kommunalbestyrelsanit kiisalu naalakkersuisunit akuersissutigineqarluni avammullu nalunaarutigineqareersimalerpoq, soorlu atuuttussanngortitsinermerik atsiukkami Kommunep pilersaarutaani Imm. 2-p tunuani atsiornerit takutikkaat. Kommunep pilersaarutaa atuuttussanngortinnejqarpoq ulloq avammut nalunaarutigineqarfianiit.

PILERSAARUSIORNERMUT TUNNGAVISSAT

Kommunep pilersaarutaani nassuaatit tunngavissat anguniakkallu Upernaviup Kommuneani siunissami ineriertitsinissamut nalinginnaasumik tunngaviliisussapput, tassani kommunimi immikkortortaqarfinni pilersaarusrornermi ukiumoortumillu sulissutigisassanik pilersaarutinik imaqassallutik.

Tunngaviit nalinginnaasut

Tunngaviit nalinginnaasut makkuninnga nassuaatinik imaqarput:

- Upernaviup kommuneani manna tikillugu pilersaarusrorneq aamma nunamut tamarmut pilersaarusrornermut ataqatigiiffisaa,
- Upernaviup kommuneani innuttaasut inissismaffigisaasa maannakkut inissismaneri ineriertorfiilu, kiisalu
- Kommunalbestyrelsep aalajangiussaminik illoqarfimmuit nunaqarfinnullu politkkia, tassunga ilanngullugit sanaartukkanik iluserititaq aammalu sanaartukkat ataasiakkaat siunissami qanoq agguataarnissaannut anguniagarisat.

Immikkoortukkuutaanut pilersaarutit

IMMIKKOORTUKKUUTAAMUT PILERSAARUT	PILERSAARUTAASUMI SAMMINEQARTUT
1. Inissiatigut pissutsit	Inissiaataasut pisariaqartitallu Piiaanissanik pisariaqartitat
2. Inuutissarsiutini pissutsit	Piniarneq aamma aalisarneq Takornariartitsineq Illuliorneq sanaartornerlu
3. Attaveqarfitt	Mittarfiit Umiarsualiveqarfik Aqqusernit Teknikkikut pilersuineq Kommunep suliffiutai
4. Avatangiisinut pissutsit	Eqqaaviit Imikoq Anartarfitt eqqaavillu imarneri Umiarsualivimmi nunatat Aqqusinertigut pissutsit, nunaqarfitt Inissiaataasut peqqinnissarlu, nunaqarfitt
5. Atuarfik	Atuarfitt atuartullu amerlassusii Kollegiaqarneq Ilinniartitsisut
6. Kultureqarnermi sunngiffimmilu pissutsit	Kultureqarneq Sunngiffimmi sammisassaqartitsinerit
7. Inunnik isumaginninnikkut aamma peqqissutsikkut pissutsit	Inunnut ikiutit Meeqqat inuusuttullu Meeqqanik paaqqinnittarfitt Utoqqaat pitsorluttullu Pinaveersaarineq peqqissuserlu

Fig. 1 – Immikkoortukkuutaanut pilersaarutinut takussutissiaq

Upernaviup illoqarfiani nunaqarfiinilu ineriertortitsisinissamut periarfissat kissaatigisallu nalilersornissaanut , kiisalu ineriertortitassatut salliussassat taakkuninnga qinerneqarnissaannik toqqaanissamut sakkussat pilersaarutinik immikkoortortanut arfineq-marlunnut agguataarsimapput, taakkulu ataatsimut pissutsit assigiinngitsut komunneq pilersaarusrerani immikkut isumagisassat ilanngunneqarsimapput. Figut 1 takuuq.

Pilerausiornermi immikkoortut ataasiakkaat tamarmik nassiuiaatitaqarput, sumut killissimanermut ineriertornermullu pissutsinut immikkoortunut ataasiakkaanut tikkuisunut taakkununngalu naggasiutigineqartarlutik kommunalbestyrelsip ataatsimoorussamik anguniagassatut (politikkikkut) ineriertortitassatut aaliangiussaannik, soorlutaaq pilersitassanik aallarniutinik nutaanik siunnersuutaasinaasut ilanngunneqarlutik.

Pilerausianut nassuaat – suliniutissanut pilersaarutit ataqtigissaarinerlu

Kommunalbestyrelsep ukiuni arlaqalersuni kommunep pilersaarutaa kommunimi timalersuinermi aningaasatigullu pilerausiornermi ataqtigissaarinermi tunngavisimavaa kiisalu kommunep sanaartortitsisinissaanut piareersaanermi namminersornerullutik oqartussat aningaasaliisarnermut pilersaarusreranut aallaaviusimalluni. Tassunga atatillugu nunap aggorsimassusaanik tunngavilinnik sanaartornissanik aallartitassat Upernaviup illoqarfiani nunaqarfiinilu ataasiakkaani pilersaarutini immikkuutaartuni ataasiakkaani politikkut anguniagassatut aaliangiussat aallaaviusarput. Suliunitissatut pilersaarutit suliarineqartarpot ukiumoortumik aningaasartuutissanik pilersarusorneq maleqqissarlugu, tamannalu ukiumoortumik sanaartornissamut namminersornerullutik oqartussat aningaasanut pilersaarusrermut pisortaqarfianut kissaateqarnermi tunngavissiisarpoq.

Sulinitissanut pilersaarutit Upernaviup illoqrafianut ukiumut aningaasaqarfimmut 2008-mut kiisalu pilersaarusrifimmi 2009-miit 2011-mut tunngasut ataani figur 2-mi takuneqarsinnaapput.

160 – Upernavik by

Anlægsønsker 2008 – 2011 til FFL 2008

PROJEKT	ART OG PRIORITERING	GHS/UP	IALT	2008	2009	2010	2011	OMRÅDE	STADE, BEMÆRKNINGER OG PLANGRUNDLAG
A. BOLIGUDBYGNING	1. Selvbyggerboliger							A områder	10-15 stk. per år, jvf. kommuneplanen
	2. 2 huse m. m2 tilskud per år	60 / 40	8,8 / 5,6	2,2 / 1,4	2,2 / 1,4	2,2 / 1,4	2,2 / 1,4	A6 og A7	2 stk. per år (llorput 2000 type 4 – 105 m2)
	3. Sanering af boliger	?		X	X			A områder	Oplæg til GHS om udarbejdelse af saneringsprogram, jvf. kommuneplanen
B. SKOLE, KUL / FRIT	1. Nyt skolekollegium	100 / 0	40,0 / 0	10,0 / 0	15,0 / 0	15,0 / 0		Nyt C område	Skitseprojekt foreligger. Lokalplan igangsat
	2. Perieersarfilt kollegium	100 / 0	14,0 / 0	7,0 / 0				C9	7,0 mio forudsat anvendt i 2007
C. SOCIAL / SUNDHED	1. Plejehjem	50 / 50	8,5 / 8,5	2,8 / 2,8	2,8 / 2,8	2,8 / 2,8		C1	Oplæg foreligger. Alderdomshjem udvides (10 værelser). Venteliste på 19
	2. Værksted / dagcenter	50 / 50	2,5 / 2,5	0,8 / 0,8	0,8 / 0,8	0,8 / 0,8		Udvidet C1	Oplæg foreligger. Etableres i f.m. udvidelsen af alderdomshjemmet
	3. Patienthotel	100 / 0	5,0 / 0		1,0 / 0	4,0 / 0		C1	Oplæg foreligger. Indrettes i eks. skolekollegie, der udflytter til nyt
	4. Krisecenter	60 / 40	1,2 / 0,8		1,2 / 0,8			Idestade	Indrettes i hus med m2 tilskud (llorput 2000 type 4 – 105m2)
	5. Børnekollektiv	50 / 50	3,0 / 3,0		1,5 / 1,5	1,5 / 1,5		Idestade	
	6. Børnehave	50 / 50	X / X	X / X				Idestade	
	7. Bokollektiv	50 / 50	X / X	X / X				Idestade	
D. INFRASTRUKTUR	1. Udbygning af vandforsyning	100 / 0	25,0 / 0	20,0 / 0	5,0 / 0			E2	Oplæg foreligger. Ny hovedledning fra Akkipput (uden for byzone)
	2. Ny hovedvandledning	100 / 0	4,0 / 0	2,0 / 0	2,0 / 0			E2 til B1	Oplæg foreligger. Fra vandværk til fabrik med tilslutn. til eks. bebyg.
	3. Byggemodning, vej	100 / 0	23,0 / 0	6,0 / 0	11,5 / 0	5,5 / 0		A7, 8, 9 + C7	Oplæg foreligger. Ny bydel. Anerkendt af GHS som "nyt land"
	4. Byggemodning, vand og el	100 / 0	6,8 / 0	3,5 / 0	3,0 / 0	0,5 / 0		A7, 8, 9 + C7	Oplæg foreligger. Ny bydel. Anerkendt af GHS som "nyt land"
	5. Byggemodning kloak	100 / 0	10,0 / 0	3,0 / 0	4,0 / 0	3,0 / 0		A7, 8, 9 + C7	Oplæg foreligger. Ny bydel. Anerkendt af GHS som "nyt land"
	6. Vej til ny dump	100 / 0	7,5 / 0	7,5 / 0				B3 til E7	Oplæg foreligger. Udflytning af eks. dump og etablering af nyt forbr.anlæg
	7. Hangar på lufthavnen	100 / 0	3,0 / 0	3,0 / 0				E5	Oplæg foreligger. Etableres i f.m. nedlæggelse af garagebeflyvning
	8. Læmole og jollehavn	100 / 0	4,0 / 0		2,0 / 0	2,0 / 0		B1	Oplæg foreligger. Jvf "Udbygningsplan for Grønlands Havne"
	9. Nyt forbrændingsanlæg	50 / 50	9,0 / 9,0		4,5 / 4,5	4,5 / 4,5		E7	Oplæg foreligger. Etableres i f.m. nyt dag- og natrenovationsanlæg
		%	kr.	2008	2009	2010	2011		

Fig. 2 - Assersuut Upernaviup illoqarfianut iliuusissamut pilersaarut (Aningaasartuutissat 2008). Iliuusissanut pilersaarutit Upernaviup illoqarfianut nunaqarfiinillu tamanut suliniutissanut pingaarnernut allattorsimanerit sanartugassat aningaasalersorneri, sanaartugassatullu kissaatigisat kommunep pilersaarutaani immikkoortuni pilersaarutit tunuliaqatarineqarput.

Ukiumoortumik pilersaarutit ingerlanerat

Siunertarineqarpoq periuseq taamaattoq inerartorteqqinnejassasoq, ukiumoortumillu pilersaarutit ingerlanerat ataavartumik pilersaarusiornermik aaqqissuussamik kipisuukkaartumillu polititikkikut aaliangiinissamut nutartertuakkamik tunngavissiisassasoq.

Siunnersuut ukiumoortumik pilersaarutit ingerlanerannik siusinnerusukkut siunnersuummi "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 1992-2005"-mi saqqummiunneqarsimavoq imatullu naatsumik nassuiardeqarsinnaalluni:

Januarip kvartalia

Ukiumoortumik pilersaarutit ingerlanerannik takussutissatut atuutsinnerata nassatarissavaa kommunep pilersaarutaani nassuaat, pingaartumik imikkoortuni assigiinngitsuni pilersaarutit misissorneqartarnissaat, taamaasilluni suliutinut tunngavissat allanngorsimanerinik apeqqutit nalilersorneqarsinnaallutik, allannguuqeqlarsimappallu tunngavissanik anguniakkanik pingarernnik allanngortsitsinissamik aaqqiinisaamilluunniit periarfissiisaaq.

Immikkoortunut pilersaarutinut allannguutit, ukiup tullissaanut aningaasartutissanut pilersaarusiornernut tunngaviliisussapput taassumalu kingorna ukiuni pingasuni tulliuttunut pilersaarusiornermut siunnersuutinut sunniuteqassallutik.

Aprilip kvartalia

Nassuaammut siunnersuut kommunalbestyrelsimi ataatsimoortumut pingarnerutitanut oqallinissamut tunngaviliisussaaq. Oqallinnerup inernerara aalaavigalugu pilersaarusiornermut immikkoortunut ataasiakaanut anguniakkanik suliniutissanik kiisalu taakkununnga aningaasaliissutissaannik aaliangiisoqartassaaq.

Julip kvartalia

Aataatsimut nassuaammut siunnersummik suliarinnittoqassaaq, kiisalu aningaasartutissanut siunnersuut suliarineqassalluni.

Oktoperip kvartalia

Aningaasartutissat akuersissutigineqassapput kiisalu naggataarutaasumik nassuaat suliarineqassaaq. Nassuaat kommunillu aningaasartutissai kommunip namminersornerullutik oqartussanut aningaasanut pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfianut ukiumut tullermut aningaasartutigumasaminnik, kiisalu ukiunut tullernut pingasunut ikaarsaafinnut aningaasanut missingersuutit nalunaarneqassapput.

	JANUAR	APRIL	JULI	OKTOBER
Nassuaammik misissuineq				
Pingarnerutitanik oqallinneq				
Aningaasartutissanut siunnersuut				
Aningaasartutissat kiisalu naggataarutaasumik nassuaat				
Sanaartugassanut kissaateqarnermik nalunaarutit				

Fig. 3 – Ukiumoortumik pilersaarutit ingerlanerat

MANNA TIKILLUGU PILERSAARUSRUSIORNEQ NUNALU TAMAKKERLUGU

PILERSAARUSRUSIORNEQ •

"Upernaviup kommuneanut pilersaarut 1992-2005", illoqarfiup ilaanut pilersaarutit aamma sanaartornissanut pilersaarutit

Upernaviup kommuneata kommunemut pilersaarutaa siulleq 14. decembari 1993-imi atuutilerpoq.

"Upernaviup kommuneanut pilersaarut 1992-2005" ilusiliviinnarnut pilersaarutaaginnangilaq, tassami Kommunalbestyrelsep piumasarismammagut pilersaarut suliassarpasuit ataqtigissaarnissaannut tunngavittut atorneqarnissaa, tassalu Kommunalbestyrelsep qullersaasutut illoqarfimmut nunaqarfinnullu politikkerisaata piviusunngortinnissaanut atatillugu – minnerunngitsumik nunaqarfinni – suliarisariaqalersunut: qangatut piniartutut inuutissarsiuqearfittut toqqammaviup aalisarnermut nutaaliامut aammalut aalisakkanik tunisassiat suliarinerinut allanngortsineq.

Taamaalillutik ilutsit timitallit sanaartorfigineri kommuneppileraarutaata killeqarfiisa iluini pisimapput, aammattaarlu ineriaartorneq ilutgalugu kommuneep pilersaarutaa tassunga tapiliutinik ilanngussiffiusarsimal-luni. Taamaalilluni 1997-ip ingerlanerani kommuneep nunaqarfiiinut ataasiakkaanut tamanut nunaqarfinnut pilersaarutit iluarsaassat suliarineqarsimapput, aammattaarlu 2000-imi Upernaviup illoqarfiani nutaamik illoqarfiup ilassaata ineriaartortinnissaanut malittarisassanut kommuneep pilersaarutaanut tapiliut atuutsilerneqarpoq.

Tamakku saniatigut pilersaarutitigut toqqammavigisaq kommuneep pilersaarutaanut arlalinnik tapiliutinik (katillugit 23-nik) naleqqussarneqarpoq, ilaatigut illoqarfiup ilaanut pilersaarusrusiornermut sukumiinerusumut toqqammavinnik (katillugit 16-inik), soorluttaaq kommuneep pilersaarutaa Kommunalbestyrelsep ukiumoortumik Upernaviup illoqarfianut nunaqarfinnullu ataasiakkaanut sanaartornissanut periusissatut pilersaarusrusiorneranut aammalu ukiumoortumik Namminersornerullutik Oqartussat aningaasanut inatsisaanut sanaartornissamik kissaatigisanik nalunaaruteqartarneranut tunngaviusarsimalluni.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusrusiorneq aamma kommuneep pilersaarusrusiorneranut ataqtigissitsineq

Nunaminertanut peqqussut najoqqutaralugu ilaatigut Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu pilersaarusrusiornerup kommuneeni pilersaarusrusiornernut ataqtigissinnissaa isumannaassavaat, ilaatigullu nuna tamakkerlugu pilersaarusrusiorneq pillugu ukiumoortumik Inatsisartunut nassuaasiortassapput.

Iloqarfinni ataasiakkaani eriagisassatut soqutigisarisat pillugit "illoqarfinnut allakkiat sungaartunik" taaneqartartut 1990-imi saqqummiunnerinut atatillugu kommuneeni timitalikkanut pilersaarusrusiornernut nuna tamakkerlugu pilersaarusrusiornermut pingarnerutitanik malittarisassat taamaallaat saqqummiunneqarsimapput. Allakkiat "*Kommuneeni pilersaarusrusiornerni eriagisassatut sianigisat isumagineri pillugit Naalakkersuisut Nalunaarutaat nr. 31, 30. oktober 1991*"-imeersumik malitseqarput. Malittarisassat taakku kommuneep pilersaarutaanut ilanngunneqarput.

Taakku saniatigut taamaallaat 1990-imut, 1994-imut, 1998-imut aamma 2003-mut ukiumoortumik nuna tamakkerlugu nassuaatit saqqummiunneqarsimapput.

Ilitsersuummi "*Pilersaarusrusiorneq pilersaarusrusianillu allaffisorneq*"-mi aalajangiunneqarsimavoq kommuneep pilersaarutaanik Naalakkersuisut akuersinerannut atatillugu nuna tamakkerlugu pilersaarutaasumut sianigisassat pingarnerutilugit isumagineqartarnissaat, taamaalillunilu kommuneep pilersaarutaa kommuneemi siunissami ineriaortitsinissamut – taamaalillunilu siunissami aningaasaliissutissanut – Namminersornerullutik Oqartussanik isumaqatigiissutit tunngaviusutut isigineqassasoq.

1993-imi Naalakkersuisut "*Upernaviup Kommuneanut Pilersaarut 1992-2005*"-imik akuersissuteqarnerannut atatillugu Kommunalbestyrelse matuminnga peqquneqarpoq:

- Upernaviuup illoqarfianut ungasinnerusumut isiginnittumik illoqarfiup ineriertortinnissaanut iliusissamik kommunep pilersaarutaataa kommunep pilersaarutaanut tapiliummik ilassuteqarfagissaga.

Tamanna ilutigalugu Naalakkersuisut inassutigaat Kommunalbestyrelse pilersaarusrusiornermik suliap ingerlateqqinnerani makku ingammik pingartutuissagai:

- kommunep pilersaarutaataa periusissatut pilersaarutai sanaartugassat inissisimaffianni aningaaasaliiffiginninnermut nalunaarsuutinik ilassuteqarfaginissaat, kommunep nammineq soorlulusooq Namminersornerullutik Oqartussat aningaaasaliissutaannik kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat aningaaasaliinissamut pilersaarusrusiorneranut sanaartugassatut kissaatnik nutaanik takutitsisunik, aamma
- Upernaviuup illoqarfianut piaanissamik aammalu illoqarfimmik nutarsaanissamut pilersaarummik, kiisalu nunaqarfinnut tamanut piaanissanik pilersaarutinik suliaqarnissaq.

Taamaattumik 1993-imiilli Kommunalbestyrelsep pilersaarusrusiornermik suliaqarnerani kommunep pilersaarutaani immikkoortut taakku pingasut aammalu pingarnerutitatut anguniagarisat qitiutinneqarsimapput.

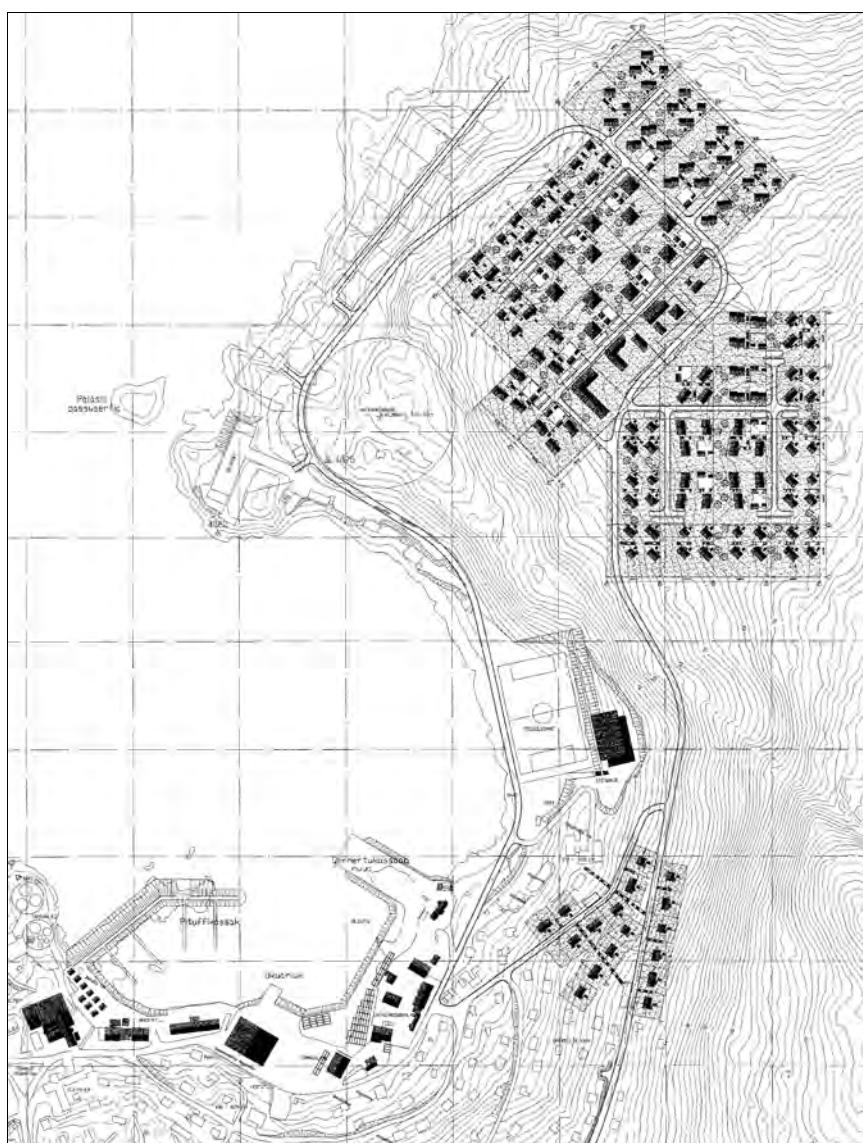

Fig. 4 – Upernavimmi illoqarfiup ilaa nutaaq – siunissamut illoqarfiup ineriertortinne-ranut iliusissaq

Ungasinnerusumut illoqarfiup ineriertortinnissaanut iliuusissaq

Qulaani taaneqartutut Naalakkersuisut Upernaviup illoqarfianut ungasinnerusumut illoqarfiup ineriertortinnissaanut iliuusissiornissamik piumasqaataat taaneqartut tunngavigalugit 1995-imi juunimi "Kommunep pilersaarutaanut tapiliut nr. 5.0 – Upernavimmi illoqarfiup ineriertortinnissaanut immikkoortortaq nutaaq" allaqqitassaliaq suliarineqarpoq ukiorlu taanna Namminersornerullutik Oqartussat pilersaarusrusiornermik allaffeqarfialu oqaluuserineqarluni.

Allaqqitassaliaq suliareqqinnejartoq 2000-imi Kommunalbestyrelsemitt akuerineqarpoq, siunerataalu Upernaviup illoqarfiaita ilusaata piffissamut ungasinnerusumut ineriertornissaanut malittarisassat aalajangiunnissaat, kommunep pilersaarutaani pingaernerutitatut ilusiliussami inissaqassuseq annikittuummat. Figur 4 takuu.

2001-imi Naalakkersuisut naggataarutaasumik tapiliutaasumik akuersissuteqarnerisigut Upernaviup illoqarfiaita ineriertornissaanut anguniakkat arlallit aalajangersaavigineqarput, ataaniittullu makku naammassineqassallutik:

- nunami tamarmi Upernaviup kommunea annertunerpaamik inissaaleqiffiunera assorsuarlu innuttamigut amerleriaateqarfiunera pissutigalugit inissialornerup piaartumik annertusaaffiginissaa, soorluttaaq inissianik piaanissamut assorsuaq pisariaqartitsisoqarluni,
- Upernaviup illoqarfiani siunissami inissialornermut naammattunik nunaminertanik isumannaariniarluni illoqarfimmi nunaminertanik tamakkerlugin sanaartorfinginissaannut piareersakkanik nutaanik (tassalu matuukkanik kussiniliornerit ilanngullugit) piaartumik inniminneerinissaq, inuitissarsiutinut nunaminertamik nutaamik pilersitsinissaq, aammalu eqqaavissuup pioreersup ikualaasarifiullu nuunneqarnissaat,
- Illoqarfimmi nunaminertanik nutaanik sullissinissamut tunngavissiisutut pingaernerpaamik illoqarfiup ilaanut piaartumik aqqusinninniorneq,
- Akkippumit (Langømit) Upernaviup illoqarfianut ullutsinnut naleqqutumik imermik pilersuvimmik piaartumik attavilersuineq,
- Upernaviup illoqarfiani inissiaatinut piaanissamik aamma iluarsaassinissamik najoqqutassiornissaq pillugu A/S Inissiaatileqatigiit INI-mik suleqateqarneq, Inissiaatileqatigiit nunaqarfinni piaanissamik pisariaqartitsinernik nalunaarsuinerannut ilaliussassamik,
- Upernaviup illoqarfiani aqqusinernik pioreersunik pingaernerusunik nunatsinni illoqarfinni nalinginnaasutut atorneqartunut assingulersillugit iluarsaassinissamut tapiissuteqarnissaq pillugu Namminersornerullutik Oqartusanit isumaqatiginniniarneq.

Aningaasaliinissamut nalunaarsuiffiit piaanissanillu pilersaarutit

Aningaasaliinissamut nalunaarsuiffiornissanik piaanissanillu pilersaarusrusiornissanik (qulaaniittut takukkit) Naalakkersuisut innersuussutaat naapertorlugu ukiut tamaasa Kommunalbestyrelsep Namminersornerullutik Oqartussanut sanaartornissamut aningaasaliissutaasut nalunaarsuiffiinik aammalu aningaasanut inatsimmut sanaartornissanik kissaatnik tunngavilersukkanik Upernaviup illoqarfianut nunaqarfinnullu tamanut sanaartornissamik suliaqarnissamut periusissatut pilersaarutit ilusilerlugit nassiussisarsimavoq.

Taamatuttaaq nunaqarfinnut tamanut nunaqarfinnut pilersaarutit naleqqussakkat suliarisarsimavai, plianissamik pisariaqartitanut nalunaarsuiffilfersorlugit, ilaatigut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p 1996-imi nunaqarfinni ataasiakkaani piaanissamik aamma iluarsaassinissamik pisariaqartitsinernik nalilersuiner innersuussutigalugu. Taakku naliliinerit takutissimavaat Upernaviup nunaqarfinni nuna tamakkerlugu illunik piaanissamik nutaanillu saanaartuinissamik pisariaqartitsinerpaajusut.

Tamatatuma saniatigut nunaqarfinnut pilersaarutit suliareqqitat imaqrput anguniagassanik suliuniutissanullu pilersaarutinik nunaqarfinni tamani ilusilersuinerup allinerisa timitalersornissaanut tunngasunik.

Ataqatigiissaariniarnermi ajornartorsiutit

Nunap sinnerani inissisimaffimmut assersuunneqarsinnaasumut Upernaviup kommuneani inuunermi atugari-sat pisinnissaanut suliniutit qitiusut aaqqiiviginissaat pillugit Namminersornerullutik Oqartussanit pilersaarusrusiornermi suliniutaasut piviusumik suleqatigiinnermik annikitsuararsuarmik taamaallaat nassataqarsimaneri ullumikkut Kommunalbestyrelsep ajuusaarutigalugu paasinniffigai. Taamaallutik paasineqassapput makku:

- Upernavimmi nunaqarfanni inissanik amigaateqarneq suli erseqqvissortoq, 2004-mi matussusiinissa-mut procenti taamaallaat 65%-iulluni, nunamili tamarmi nunaqarfinnut tamanut kisitsit 92 – 95%-iusoq. Nalunaarusiamni "Barrierer for en miljø- og sundhedsmaessig forsvarlig håndtering af affald i Grønland"-imi (2002) cand.jur. Marie Leer Jørgensen imatut oqaaseqarpoq: "*Namminersornerullutik Oqartussat pimoorussisumik inissaqarnermut ajornartorsiutaasut aaqqiiviginiarssimanngikkaat uparuarneqassaaq, nunaqarfanni (Upernavimmi) pisortatigut inissialortoqarsimanngimmatt. Namminneq inissiaqarnikkut pissutsit pitsanngorsaaviginiarlugit inuit tamarmik namminneq illulioratoriaqarnissaat piumasarineqarsinnaanngilaq*".
- Upernaviup illoqarfiani nutaanik illuliornissamut inissaqassuseq tamakkerlugu atorsimanera, taamaallutik illut nutaat aqqusinertaqanngitsuni sanaartortariaqarlutik, imermik pilersuinermut, eqqaavilerinermett attaviginnissinnaanermullu pitsaanngitsusunik nassataqarlutik,
- Upernaviup illoqarfiani immikkoortumi nutaami aqqusinissaq pingaarutilik, suliarineqarnissaa aallartineqarsimanngillaq, ukiumoortumilluunniit aningaasanut inatsimmut ikkunneqarsimanani, naak naluneqanngitsutut sanaartorfigiuminarsagassatut annertuutut immikkullu ittutut oqaatgiisarialik, nunaminertanik nutaanik illoqarfimmut ineriartortitsinermett siunertanut atugassanngortitsisinermut atatilugu suliarineqartussaasimasoq, Namminersornerullutik oqartussat KANUKOKAllu akornanni sanajuminarsaanissamut isumaqatigissutaat naapertorlugu Namminersornerullutik oqartussanit suliaq ingerlanneqartussaasooq., kiisalu
- Misissueqqaarnissanut periarfissat Upernaviup illoqarfiani Akkippumiit (Langø) imermik pilersuiffeqalersinnaanera ataasiaannaruniluunniit aallartisarneqarsimanngilaq, naak naluneqanngitsoq suliassaq Namminersornerullutik oqartussat ataanni/ Nukissiorfiit akissussaafigigaat ukiullu arallit qasseeriarlugu ataatsimiissutaasarsimasooq nalunaarutigineqartarsimagaluartorlu. Nalunaarusiamni ASIAQ imatut allappoq: "*Piffissaq sivisunerusoq eqqarsaatigaalugu illoqarfimmi imissaqarniarnerup annertussusaa ineriartortitsiniarnermett kingaallaataasinnavoq*" (2003).

Qitiusoqarfinngortitsiniarnerit

Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaqarnikkut politikiat – manna tikillugu aningaasaqarnikkut politikkimi assigiimmik atueqatigiinnissamik tunngaviusunik kipisitsiniaasoq – inuit atugarisaatigut nunamilu inisisimaffigisatigut iluanngitsumik equngalersitsisuunera Kommunalbestyrelsep isumagivaa.

Upernaviup kommuneani, minnerunngitsumik nunaqarfinni inuunermi atugassarisat artorsartitsereeqisut innaallagissamut imermullu assigiimmik akeqartitsiunnaernerit suli sakkortusaqqissavai, soorluttaarlu angallannermut immikkoortoqarfimmi sipaarniutit, taakkununnga ilangallugu Arctic Umiaq Linep unitsitaanera Upernavimmut ilaasunik angallassisarunnaerner mik nassataqassaaq, kiisalu nioqqtissanik angallassinermi tapiissutaasartut ikaarsaariartortumik tapiissutaasarunnaariartornerisa Upernaviup kommuneani innuttaasut assut sakkortuumik eqqussavai.

Angerlarsimaffinni ataasiakkaanut sunniutaasussat tassaassapput innaallagissamut kiassarnermullu aningaasartuutit amerlineri, nioqqtissat akiisa qaffakkiartorneri, aammalu avataanut attaveqarnermut ilinniartitaanermullu periarfissakillineq, kiisalu ingammik nunaqarfinni, ullumikkut assersuutigalugu assorsuaq ilinniartitsisussaaleqiffiusuni pisortat sullissinerinut atugassarititaasut ajornarnerulerneri.

Politikkerisat nassatarisassai Kommunalbestyrepsep isumaa naapertorlugu tassaassapput inuiaqatigiinni assigiinngissutit annertunerinerit, avinngarusimasuni innuttaasunut ajoqutaallutik illoqarfinni innuttaasunut iluaqutaasussat, tamatumuunalu illoqarfinnut annertunerusumik nuuttoqarsinnaaneranut – assigiimmik atugaqarnissamik tunngavigisap atorunnaarsinnerata nassatarisinnaasaata – qanoq teknikkip, inunnik isumaginninnerup allatigulluunnit suliaqarfingineqarsinnaanissaanut iliusissamik aalajangersaasoqarsimanani.

Taamaalilluni ullumikkut atuuteriilerlutik illoqarfinni anginerusuni inissiaqartitaanissamut utaqqisut allattorsimaffigisaat sivisuumik utaqqisitsusuusut illoqarfinni innuttaasut katersunnerannut qaangersinnaanngisatut killiliisunera – sulilu ungasinnerusumut ukiorpassuarnit taamaassangasuulluni – ilungersunartutut ajornartorsiutaanera naliliiffigisariaqarpoq.

Taamaattumik Upernaviup kommuneani nalinginnaasumik attaveqarfiit pimoorussisumik naleqqussarneqarnissaasa suliarineqarnissaat qaangiinnagassaannngitsumik pisariaqartuunerat Kommunalbestyrelsep isumaqarfigaat, taamaalilluni inuunermi atugarisatigut pisariaqavissunik iluarsaassivigineqarnissat aammalu Kalaallit Nunaata sinneranut naleqqiullugu inuunermi atugarisatigut erseqqivissumik assigiinngissuteqarnerit pisortanillu neqeroorutaasutigut assigiissaarisoqarnissap anguniarnissaa siunertarineqarluni.

INNUTTAASUNI PISSUTSIT**Innuttaasut amerlassusaasa ineriarornera**

	1990	1995	2000	2005	90-05 (%)
UPERNAVIK KOMMUNE	2.375	2.727	2.902	2.943	23,9
UPERNAVIK BY	918	1.102	1.143	1.178	28,3
UPERNAVIK BYGDER	1.457	1.625	1.759	1.765	21,1
UPERNAVIK KUJALLEQ	186	199	186	198	6,5
KANGERSUATSIAQ	256	254	255	230	- 10,2
AAPPILATTOQ	143	174	213	198	38,5
TUSSAAQ	52	22	1	1	-
NAAJAAT	40	47	52	65	62,5
INNAARSUIT	111	128	161	154	38,7
TASIUSAQ	166	229	231	240	44,6
NUTAARMIUT*	64	63	64	58	- 9,4
NUUSSUAQ	165	172	192	216	30,9
KULLORSUAQ	274	337	387	405	47,8

* Ikerasaarsuk ilanngullugu

Fig. 5 – Upernavimmi innuttaasut amerlassusaasa ineriarornera

Upernaviup kommuneani ukiuni 15-ini 1990-2005-imi innuttaasut amerlassusaat katillugit 23,9%-inik amerleriaateqarsimanaerat figur 5-ip takutippaa, tamannalu nunamut tamarmut piffissami tassani taamaallaat 2,5%-iinnaasumut naleqqiullugu annertungaarneroqisumik amerleriaataavoq.

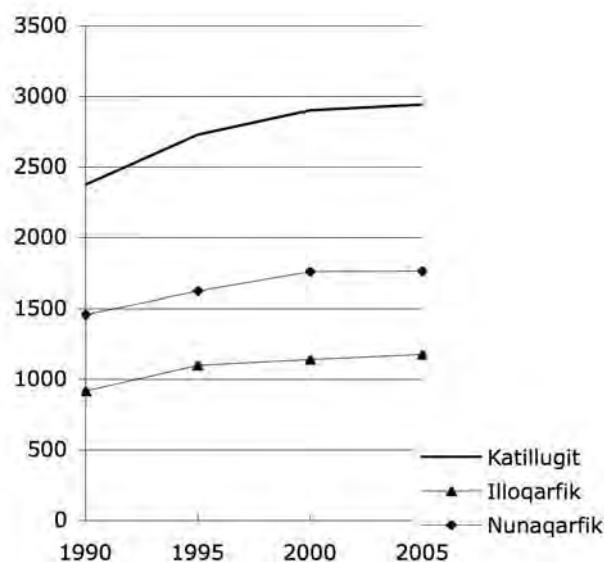

Fig. 6 – Illoqarfimmi nunaqarfinnilu innuttaasut amerleriaataat

Ukiunili tallimani, piffissami 1990-1995-imi Upernaviup kommuneani amerleriaat pingaarnerusutut pisimavoq, ukiuni kingullerni 15-ini tamakkiisumik amerliartornernit 60%-iusimalluni, figur 6 takuu. Taamaalilluni ukiuni qulini kingullerni amerleriaat taamaaginnartuusimavoq, taamaattorli nunamut tamarmut agguaqatigiissitsinermi illoqarfimmi nunaqarfinnilu innuttaasut amerleriaataat annertunerungaarluni.

Taamaalilluni piffissami 1995-2005-imi illoqarfimmi amerleriaat +6,9%-iupoq, nunaqarfinni +8,6%-iulluni, kisitsisillu nunamut tamarmut +4,3%-iullutillu -8,7%-iusut (Kangerlussuaq pinnagu).

Piffissami pineqartumi tamarmi nunaqarfinni innuttaasut innuttaasunit tamanit kisitsisaasunit amerlassuserisaat taamaaginnartuusimavoq, 1990-imi nunaqarfinni innuttaasut innuttaasunit tamanit 61,3%-iusimallutik, 2005-imilu 60,0%-iullutik. Nuna tamakkerlugu piffissami tessani innuttaasunit tamanit nunaqarfinni innuttaasut amerlassusaat 18,0%-imit 16,6%-imut appiarsimavoq.

Upernavimmi nunaqarfiiit 19,7%-iupput, tessalu nuna tamakkerlugu (Kangerlussuaq pinnagu) nunaqarfinni najugaqartut tamakkiisut tallimararterutaallutik. Taamaallaat kommuneqarfinni Sisimiuni (0,4%-imik), Ilulissani (6,1%-imik) Upernavimmilu (8,6%-imik) piffissami 1995-2005-imi nunaqarfinni innuttaasut agguaqatigiissillugit amerleriaateqarsimaffiunerat pisimapput.

Nunaqarfinni innuttaasut amerlassusaat

Nunaqarfinni ataasiakkaani innuttaasut amerlassusaanni assigiinngitsorujussuarmik allanngoriartortoqarpooq, aalisnermilu ineriertortitsinermik malittarinnittuuvoq.

Nunaqarfinni kujallerpaani marlunni, Upernivik Kujallermi Kangersuatsaamilu, taamaallaat annikitsuinnarmik qaleralinniartoqarfiusuni innuttaasut amerlassutsimikkut ikiliartuaarnermik annikitsumik takutitaqarput, avannaanili Kullorsuarmi Nuussuarmilu innuttamikkut amerleriaateqarujussuarsimallutik. Minnerungnitsumik Kullorsuarmi qaleralinnik tunisassiorfiliorlunilu taassuminnga alliliinermut tamanna ataqtigifeqarpooq. Figur 7 takuu.

Qeqqani ineriertornerup 2000-ip tungaanut annertuumik qaffariaateqarfiuvoq, malittaralugu ikileriaateqarfik, ukiuni kingulliunerusuni suliffissuarnik matusinerni, ilaatigut Nutaarmiuni ajornartorsiutaasunik takutitaqartoq.

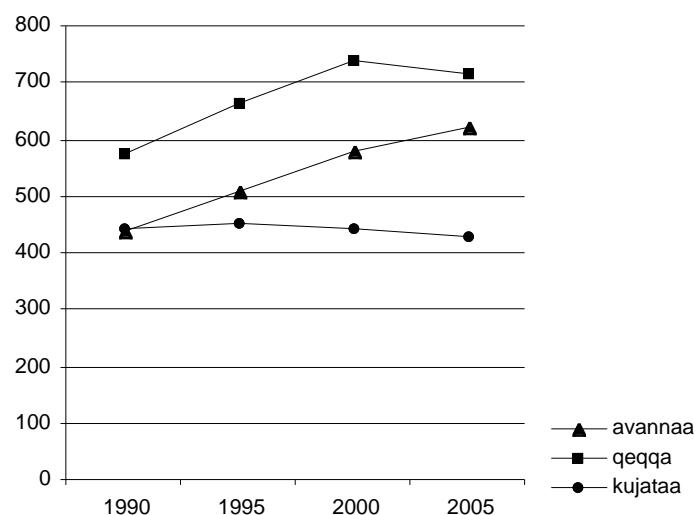

Fig. 7 – Nunaqarfimmi innuttaasut agguataarnerat 1990-2005.

Avanna: Kullorsuaq aamma Nuussuaq.

Qeqqa: Tasiusaq, Nutaarmiut, Innaarsuit, Naajaat, Tussaaq aamma Aappilattoq.

Kujataa: Upernivik Kujalleq aamma Kangersuatsiaq.

Innuttaasut ukioqassusaatigut agguataarnerat

Figur 8 aamma 9-mi Upernavimmi aammalu nuna tamakkerlugu piffissami 1995-2005-imi ukioqassutsit agguataarnerat takuneqarsinnaapput.

- 00-05-inik ukiullit atuartussangornermut inorlutik ukioqatigiupput.
- 06-17-inik ukiullit atuartuullutik (tassunga ilanngullugit gymnasiami atuartut assigisaallu) ukioqatigiupput.
- 18-39-nik ukiullit pilersuisutut taaneqartartunit inuuusunnersaapput (18-59-inik ukiullit).
- 40-59-inik ukiullit pilersuisutut taaneqartartunit utoqqaanersaapput (18-59-inik ukiullit).
- 60-it sinnerlugit ukiullit utoqqaapput.

Pingaarningerpaatillugu Upernaviup kommuneani innuttaasut inuuusukannersunit inuttaqarnera kisitsisit takutippaat, innuttaasunimmi tamanit 18-it inorlugit ukiullit 36,6%-ersuupput, nuna tamakkerlugu tamatumunnga kisitsisaasoq 29,9%-iulluni. Ilaatigut atuartuulersut amerlassusaatigut assorsuaq amerleriaateqarnermik takussutissartaqtitsisimavoq.

UPERNAVIK	1995 (%)	2005 (%)	95-05 (%)
00-05	16,2	12,3	-17,7
06-17	22,3	24,3	17,6
18-39	40,3	33,2	-11,1
40-59	15,0	21,9	57,8
60 -	6,2	8,3	42,9

Fig. 8 – Ukioqatigiit ataqtigikiukuutaarnerisa ineriaortornerat, Upernavik

NUNA TAMAAT	1995 (%)	2005 (%)	95-05 (%)
00-05	12,2	9,2	-22,9
06-17	19,3	20,7	9,9
18-39	39,7	32,3	-16,9
40-59	21,6	28,3	34,0
60 -	7,2	9,5	33,6

Fig. 9 – Ukioqatigiit ataqtigikiukuutaarnerisa ineriaortornerat, nuna tamaat

Upernaviup kommuneanut aamma nunamut tamarmut ukiuni kingullerni qulini ineriaortornermut ilisarnaataa-soq tassaavoq 18-39-nik ukiullit malunnaatilimmik ikileriarsimaneri.

Ilaatigut ikileriarneq isumaqarpoq 00-05-inik ukiulinni meeqqat amerlassusaasa annikillisimaneranik. Tamanna nunamut tamarmut atasuusimavoq, allat tamaasa allanngortinnagit paasinarsisippaa nuna tamarmut naleqqiulluni Upernavimmi innuttaasut amerlassusaat aamma siunissamut annertunerujussuarmik amerleriaateqarfiunissaanik.

Naatsorsuitigine-qartumut tamatumunnga 06-17-inik ukiulinni – kinguaariit tullerni angajoqqaanngortussani – amerleriaataa-soq nunamut tamarmut naleqqiulluni Upernavimmi annertuneruneranit tunngavilersorneqarpoq.

Tamatuma saniatigut kisitsisit takutippaat 1960-ikkunni "ukioqatigiikuataat amerlasoorsuit" 40-59-nik ukiulinnut ikaarsaariartulersimanerat, taamaattumillu taakkunani amerleriaateqarnersuaqarpoq. Ingammik tamanna Upernavimmi takussaavoq. Kiisalu utoqqaat ikittuuneri, taamaattorli amerliartuaartupilussuuneri takuneqarsinnaapput.

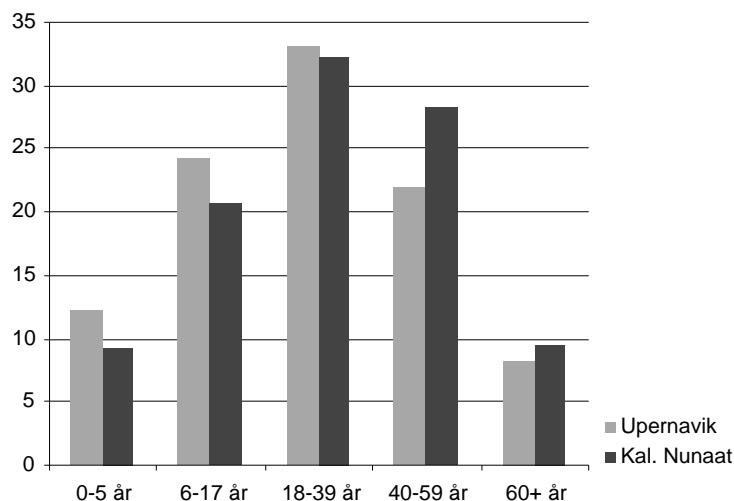

Fig. 10 – Innuttaasuni ukioqatigiit ataqatigiikkutaarneri procentinngorlugit, 2005

Innuttaasuni ineriertorneq 2005-2015

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfíup nunami tamarmi ukiup 2015-ip tungaanut innuttaasut amerlassusaannik siumut ulluliisimavoq, tassanilu – arlalinnik nangaanartortaqartillugu – ukiuni tullerni qulini innuttaasut amerlassusaat taamaallaat 2,0%-inik, inuit 1.150-it missaannik amerleriaateqassasut takuneqarsinnaavoq.

Upernaviup kommuneani 0-17-inik ukiulinni inuit amerlangaatsiarneri tunuliaqutaralugit Upernaviup kommuneani innuttaasut amerlassusaaq, soorlu qulaani taaneqareersoq, nuna tamarmi ineriertornermut naleqqiullugu annertungaarnerusumik amerleriaateqarfíunissa naatsorsuutigineqarpoq.

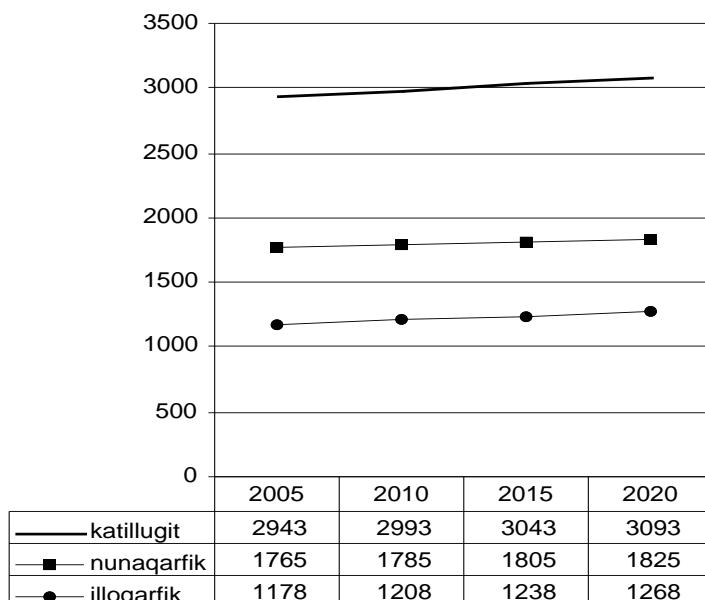

Fig. 11 – Upernaviup kommuneani innuttaasut amerlassusaannik siumut inissiinermut matematikkimik naatsorsuussaqarneq pisariitsoq

Kommunep pilersaarutaanik suliaqarnermut atugassatut ukiuni qulini tullerni Upernaviup kommuneani innuttaasut amerlassusaasa piffissami 2000-2005-imi pisimasutut assingusumik amerleriaateqassasut, tassalu 2020-p tungaanut inuit 150-it missaannik, Upernaviup illoqarfiani 90-inik, nunaqarfinnilu 60-inik naatsorsuutigineqarpoq. Figur 11 takuuk.

Siumut ulluliinermi kisitsisit inissitaasut mianersortumik inissinneqarneri nalilerneqarput.

Pilersuinermi nammatarisat annertusiartortut

Figur 12-imi Upernavimmi pilersuinermi nammatarisat ineriantornerat nuna tamakkerlugu ineriantornermut naleqqiullugit takutinneqarput.

Pilersuinermi nammatarisat oqariaasiuvoq teoriimut tunngasoq, tassalu meeqqat utoqqaallu – pilersorneqartut – amerlassusaat sulisuuusunut – pilersuisunut – tassalu innutaasuni 15-it 59-illu akornanni ukiullit amerlassusaannut naleqqiunnerisigut nassaarineqartartoq.

Pilersugaasut pilersuisullu amerlaqatigiippata pilersuinermi nammatarisat 100-ssapput. Sulisuuusuni inuit ataasiakkait imminik pilersugarineremi saniatigut inummik ataatsimik allamik pilersugaqassaaq. Pilersuinermi nammatarisat annertusiartornerisa paasinarsisippaat innutaasut sulisuuusut amerlassusaat meeqqanut utoq-qarnullu naleqqiullugit annikilliartornerat.

Figur 12-imi takuneqarsinnaasutut ukiuni 15-ini kingullerni Upernaviup kommuneani pilersuinermi nammatarisat nuna tamarmut naleqqiullugu qaffasinnerusupilussuusimavoq, tamatumanilu pingarnerpaatillugu Upernavimmi meerarparujussuaqarneranik takussutissaavoq.

Upernaviup kommuneani ukiuni kingulliunerusu atuarfeqarfimmi peqqinnissaqarfimmilu immikkoortortani aralitsigut pitsangorsaatit naammassineqarsimagaluartut meeqqanut immikkoortortaqarfimmilu (atuarfinni sunngiffimmi sammisassanik neqeroorutini) aammalu utoqqarnut immikkoortortami (utoqqarnut najugassiat, sullissiviit peqqissutsikkullu pissutsit) immikkut ittumik aningaasaliisoqarnissaanik suli pisariaqartitsisoqarpoq, ilaatigut atuarfinnik sullissivinnillu sanaartugaqaqqinermi aamma meeqqanut inuuusuttunullu sunngiffimmi sammisassanik neqeroorutini kinguaattoornerup annertoorsuarmik alliartuaaginnarsimanera ilaatigullu utoqqaat amerleriarneri pissutigalugit.

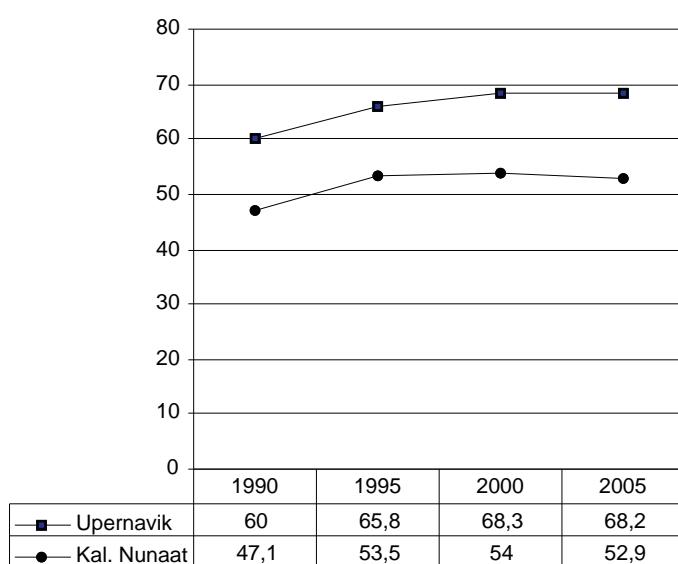

Fig. 12 – Pilersuinermi nammatassat annertusiartorneri (%)

ILLOQARFIMMUT NUNAQARFINNULLU POLITIKKI

Manna tikillugu ineriertorneq

1990-ikku ingerlaneranni ulloq manna tikillugu Upernaviup kommuneani ineriertorneq qaleralinniarnerup assorsuaq ineriertortipallanneranik aammalu ileqqutoqqatut piniartutut kultureqassutsimit aalisartutut aningaasarsiortutullu inuiaqatigiinnut ikaarsaariartuaarnermit sunnertisimavoq.

Ineriertornerup nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitamik ineriertornermut naleqqiullugu innuttaasut amerleriarnissaannut tunngavik pilersissimavaa, ineriertornerli tamanna pingaernerpaamik aalisarnermi ineriertornermik tunngaveqarsimagaluartoq piniarnermik inuitissarsiorneq suli kommunem aningaasatigut pingaaruteqarlunilu kultureqassutsimi pingaaruteqartuuvoq.

Najugaqartiternерit ilusaat, inuutissarsiutit ineriertortinnissaannut periarfissat aamma pingaernerutitatut anguniakkat

Illoqarfiinnarmut taamaalilluni innuttaasut amerlisimancerat tussimanngilaq, soorlu nunap sinnerani tamakkiisumik pisimasutut, aammattaarli nunaqarfinni pisimavoq, taamaalillunilu ukiuni kingulliunerusuni Upernaviup kommuneata qangatuulli najugaqartiternikkut ilusaat siammartitersimasoq attatiinnarneqarlunilu nukittorsarneqarpoq.

Upernaviup kommuneata pinngortitami inissismassusaata klimamilu atugassaritaaasut nassataraat suliffissanik pilersitsinissamut aammalu tunisassiornermik tunngaveqartumik taamatut paasinnilluarluni ineriertortsisoqarnissaanut annikitsuinnarmik periarfissaqarnera. Inuutissarsiutit ineriertortitaqarfiusinnaasut pingaernertut aalisarnermi aamma piniarnermik inuutissarsiutini, takornariartsinermik iliuuseqarnermut ataqtigiissillugit iluuniipput.

Tamatuma saniatigut najukkani suliffeqarfiit illuliorterup sanaartornerullu immikkoortortaani tapersersuinissamut periarfissaqarpoq, ingammik suliassanik suli pisariaqaleriartuinnartunik naammassinninnissamut periusissatut pilersaarusiamik Namminersornerullutik Oqartussanit suleqateqarnikkut – aammalu nunap immikkoortuanik ineriertotsinissamik suliniutitut ilusilerlugu – aalajangersaasoqarsinnaappat:

- kommunemi inigisat pitsaassusaasa pitsangorsarnissaannut suliniutip naammassineqarnissaa, illunik naleqqukkunnaarsimasorpassuarnik piaanernik annertunerusumik illuliortiternermik ataqtigiissitisumik ilalerlugu, aamma
- Upernaviup kommuneani attaveqaqatigiiffiup ilusilersugaanerluttupilussuup sukumiisumik naleqqussarneqarnerata naammassineqarnissaa.

Taamaattumik communalbestyrelsep illoqarfimmut nunaqarfinnullu ineriertotsinissamut pingaernerutitatut anguniagaraisi tassaapput:

- najugaqartiternерit ilusaannik pioreersunik attassiinnarnissaq, aammalu najukkani inuutissarsiutinik periarfissat ineriertorteqqinnejqarnissaat tunngavigalugit sanaartukkat ataasiakkaat akornanni assigiissitamik ineriertotsinerup tapersersornissaa, uumassusilinnik isumalluuteqarnermut naleqqiullugu najugaqartiternerit ilusaasa tulluartuungaatsiarneri Kommunalbestyrelsep isumagimmagu, aamma
- atugarissaassutsip illoqarfimmi nunaqarfinnilu ataasiakkaamik nalinginnaasumik pitsangorsaaviginissaa, taamaalilluni nunap sinneranut naleqqiullugu ullutsinnut naleqqunnerusunik assersuussivigineqarsinnaasunillu pissutsinik pissarsisoqarsinnaassammat, tamatumunnga ilangullugit tunngaviusumik atuuffiit pitsangorsaavigner, soorlu eqqakkanik suliaqarnermi, imermik pilersuinermi aamma illuni najukkani pissutsinik, sumiiffinni arlalinni suli peqqissutsikkut ajornartorsiuteqarfiusuni.

Najugaqartiternerit ilusaat aamma sutut atuufigisat agguataarneri

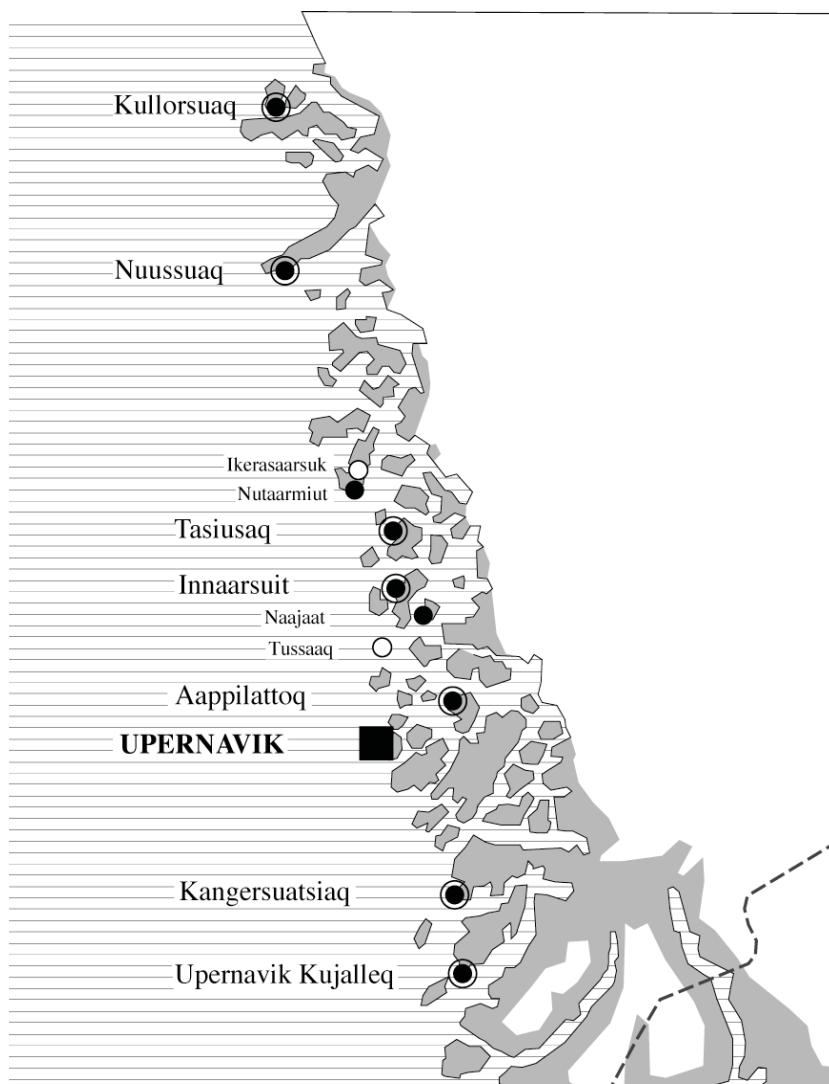

Fig. 13 – Upernavimmi najugaqartiternerup ilusaa

Tamanna tunuliaqutaralugu kommunep pilersaarutaani Upernaviup kommuneata sanaartorfiisa akornanni sutut atuufigisat imatut agguataarlugit aalajangersorneqarput:

Upernaviup illoqarfia

Upernaviup illoqarfia kommunemi illoqarfittut pingaarnertut ineriartortinneqartuassaaq, kultureqarnermut, ilinniartitaanermut, sullissinermut, niuernermut aammalu nunami tunngaveqartitani inuutissarsiutinut qitiusoqarfiusalluni. Kommunep pilersaarutanut atatillugu qullersaqarfittut atuuffiit tamarmik, kommunemi taamaallaat ataasiinnaasutut piusut Upernavimmut inissinneqarnissaannik isumaqarpoq.

Ilaatigut kommunemi allaffissorneq, napparsimavik, atuarfik qitiusoq, umiarsualivik containerersorfik, timmisartunut suluusalinnut mittarfik, takornariartitsinermut qitiusoqarfik aammalu tunisassiassanngortiterilluni suliaqarnermut suliffissuaqarfik pineqarput.

Tamakku saniatigut nalinginnaasumik ineqarnermut, avatangiisnut aamma sullissinermut immikkoortortanik nalinginnaasumik pitsangorsaanernut aningaasaliissutit tunngatittariaqarput.

Nunaqarfiit anginerpaat arfineq-marluk

Imminik napatisinnaasumik piniarnermut aalisarnermullu, aalisakkat tunisassiassat inissisimatinnerinut angallannerinullu suli pingarnerutitatut Kullorsuaq, Nuussuaq, Tasiusaq, Innaarsuit, Aappilattoq, Kangersuatsiaq aamma Upernivik Kujalleq ineriertortinnejartuassapput, kiisalu Aappilattumi Kangersuatsiamilu qaannerinermik nunaqarfilerinermillu takornariartitsivittut ineriertortitsisoqassalluni.

Kommunep pilersaarusrornermut atatillugu tamakku tunitsivinnik tunisassiorfennillu ingerlatsivinni aningaaasaliissutaareersut qerititanik toqqorsiviusut sanaartorfingeqqinnissaannik, angallannermi periarfissat pitsanngorsaaviginissaannik, umiarsualiviit imermillu pilersuinerit sanaartorfingeqqinnissaannik, kiisalu piniakkanit nioqquqissat aammalu aalisakkat piniagassatut qinigassat allat annertunerusumik atugarineqalernissaannut suliniuteqarnissamik isumaqarput.

Tamakku saniatigut nalinginnaasumik ineqarnermut, avatangiisut aamma sullissinermut immikkoortortanik nalinginnaasumik pitsanngorsaanernut aningaaasaliissutit tunngatittariaqarput.

Nunaqarfiit minnerpaat marluk

Nutaarniut Naajaallu imminik napatisinnaasumik piniarnermik tulliutitatut eqiteruffittut ineriertortinnejassapput, Naajaani qaannerinermik nunaqarfilerinermillu takornariartitsivimmik ineriertortitsisoqarnissaanut periarfissaqassalluni.

Kommunep pilersaarusrorneranut atatillugu – aammalu Nutaarmiuni Naajaanilu nunaqarfinni aqutsisunik pilersitsisoqarsinnaaneranik Naalakkersuisut akuersissuteqarneri tunuliaqtaralugit ("Kommunalbestyrelsenik, nunaqarfinni aqutsisunik aamma ilagiit sinnisaannik qinersinerit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 08.02.2001-imeersoq" takuu) – isumaqarpoq Nutaarmiut Naajaallu sapinngisamik "naqqaniit" ineriertortinnejarnissaat, tassalu tunngavittut atuuffilersuinikkut, soorlu pisiniarfimmik, innaallagissamik imermillu pilersuinerik, aammalu avatangiisitigut ineqarnikkullu nalinginnartut atukkanut ilusiliilluni pitsanngorsaanernik, tamakkununnga ilanggullugit eqqakkanik suliaqarnermut ingerlatsiviliorerit.

Ikerasaarsuk aamma Tussaaq

Ikerasaarsuk aamma Tussaaq ineriertortinnejassanngillat, piniariartarfittulli attatiinnarneqassallutik.

INEQARNERMUT PISSUTSIT.....***Inigisaatit, inissialiorneq aamma inissianik pisariaqartitsinerit***

INIGISAATIT	
UPERNAVIUP ILLOQARFIA	372 (46%)
NUNAQARFIIT KATILLUGIT	437 (54%)
KATILLUGIT	809 (100%)
KOLLEGIANI INIT	14
UTOQQAAAT ILLUAT	47

Fig. 14 – Inigisaatit 01.01.2005-imi (Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik)

1. januaari 2005-imi Upernaviup kommuneani inigisaatit pillugit figur 14-imi nalunaarsuut takuneqarsinnaavooq. Inigisat 46%-ii illoqarfimmi 54%-iliu nunaqarfinni sanaartugaapput. Innuttaasut taamaallaat 40%-ii illoqarfimmi najugaqarmata Upernaviup nunaqarfiiinut tamanut naleqqiullugu Upernaviup illoqarfiani pitsaanerusumik ineqarnermik pilersuisoqarnera kisitsisit takutippaat.

1. januaari 2004-mi kommunenut tamanut inissianik pisariaqartitsineq inissiaatinillu matussutaasut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfip naatsorsorsimavai. Inissiaatinik matussutaasoq tassaavoq kisitsit naatsorsukkatut inissianik pisariaqartitsinerup naatsorsorneqartup illuutit piusut qanoq annertutigisumik matussusernerinik takutitsisoq, figur 15 takuu.

Naatsorsuutinit takuneqarsinnaavoq illoqarfiiit tamarmik ataatsimut isigalugit matussusiinermut nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut Upernaviup illoqarfiani inissianik matussusiineq qanittuararsuusoq, nunaqarfilli tamaasa ataatsimut isigalugit matussusiinermut nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut Upernaviup nunaqarfiiini inissianik matussusiineq erseqqisumik ataaniittoq.

Nuna tamakkerlugu nunaqarfinni inissianik amigartoorutaasunut tamakkiisunut Upernaviup nunaqarfiiini inissianik amigaateqarnerup 50%-ii sinnersimavai.

Aammattaaq Upernaviup kommuneani illunik katillugit 370-inik sanaartortoqarnissaanik amigaateqartoqarnera kisitsisit takutippaat, tassalu Upernaviup illoqarfiani illut 133-t, nunaqarfinnilu illut 237-ersuit (PB20).

Nunaqarfinni amigaateqarneq inissiaataareersut 55%-ingajaasa assigaat.

	INISSIAATAASUT	PISARIAQART.	AMIGAATIT		MATUSS. UPV %		MATUSS. KN %	
UPERNAVIUP ILL.	367	500	503	133	136	85,6	85,1	85,2
UPERNAVIUP NUN.	432	669	664	237	232	64,6	65,1	91,6
KATILLUGIT	799	1.169	1.167	370	368	68,3	68,5	79,1
		PB20	PB25	PB20	PB25	PB20	PB25	PB20

Fig. 15 – Inissiaatit, inissianik pisariaqartitsinerit, inissianillu matussusiinerit ulloq 01.01.2004-miit (Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik). Inissianik pisariaartitsinermik nalunaarsorfik PB20, PB25-miillu kisitsisit tunngavigalugit saqqummiinneqarput, taakkulu inuit 20-liisimasut 25-liisimasullu taakkuninngalu utoqqaanerit inissianik pisariaqartitsilernissaannik takussutissaapput. Tassa imaappoq inooqatigiit tamarmik inuillu kisermaat 20-nit 25-nillu ukioqalereersimasut inissaqartinneqarnissaat isumagineqartariaqarpooq. Naliginnaasuuvooq inissianik pisariaqartitsisarneq annertunerulersartoq PB25 maillugu nuna tamakkerlugu naatsorsuutiginninnikkut.

Piffissami ukiunik 15-inik sivisussusilimmi, 1990-2004-mi Upernaviup kommuneani inissialiornikkut illut piulernerinik figur 16 takutitsivoq.

Takuneqarsinnaasutut inissialiorneq assorsuaq nikerarsimavoq, erseqqissorli tassaavoq ataatsimoorussamik appariartuaartumik illiortoqarnera. Taamaalilluni Upernaviup kommuneani 31. decembari 1991-imik inissialiornermi amigaataasut katillugit 342-upput; tamanna isumaqarpoq ulloq manna tikillugu piffissap ingerlanerani inissianik amigaateqartoqarnera erloqinartoq suli annertuseriarsimasoq.

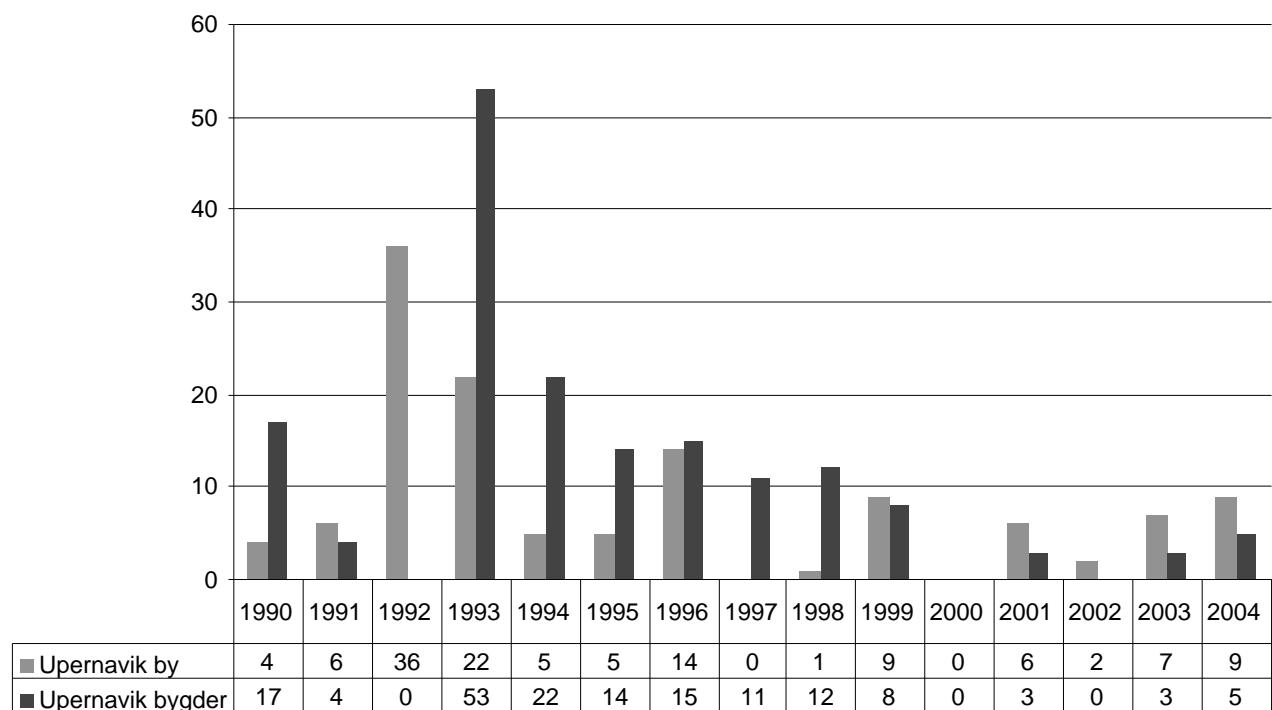

Fig. 16 – 1990-2004-mi Upernaviup kommuneani illiortiternerit (Kalaallit Nunaanni Natsorsueqqissaartarfik)

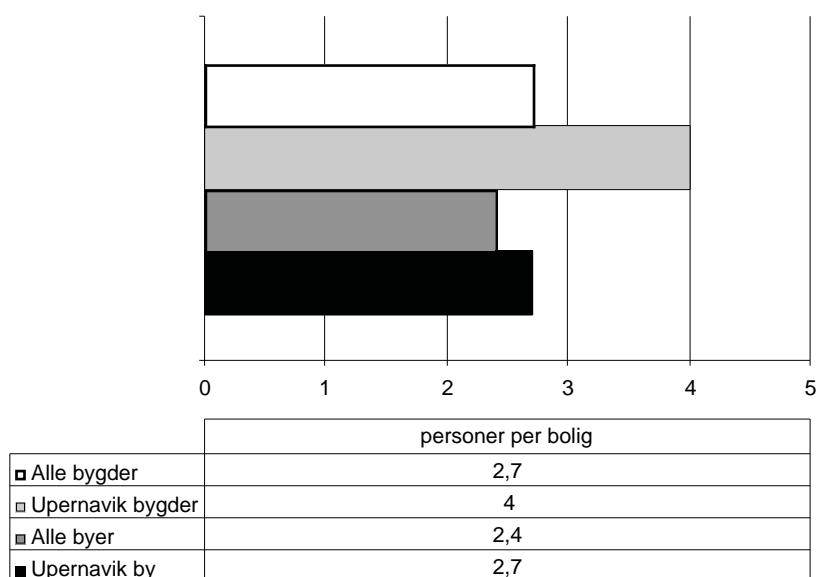

Fig. 17 – 01.01.2004-mi inissianut tamanut inuit najugallit (Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik)

Upernaviup kommuneani inissamik amigaateqartoqarneq Upernaviup kommuneani illuni ataasiakkaani amerlangaatsiartunik inunnik najugaqartoqarneranik aamma isumaqarpoq, figur 17 takuuq. Figurit tullinnguuttut 18, 19 aamma 20-p takutippaat inissiaataasut nunaqarfinni ataasiakkaani pisoqaassusaasigut agguataarneri. Taakkunani sumiiffinni ataasiakkaani inissiaataasut pitsaassusaannik, aammattaarlu illuliortiternerup qanoq ineriartorsimaneranik takutitsipput.

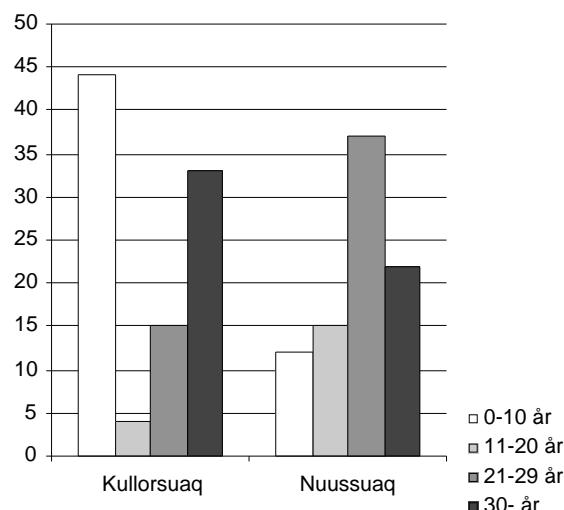

Fig. 18 – Inissiat pisoqaassusaat (procentinngorlugu), Avanna(2003)

Ukiuni kingullerni illuliortiternersuarmik Kullorsuarmut kisitsisit takutitsipput. Nunaqarfimmi naammassineqartillugu immikkut ittumik avatangiisinut peqqissutsimullu suliniutip inernerisa tamanna ilagaat. Pissutaasimapput ilaatigut tuberkuloseqarlunilu puanni nappaateqalerfigisat pissutigalugit peqqissutsikkut ajornartorsiuterujussuit. Patsisaasutut pingaarutilittut ilaapput illut piiartariaqalikkat amerlasoorsuunerat, suli maannakkut illunit pisoqqanit amerlasuunit takussutissartaqtut.

Nuussuarmut kisitsisit pingaarnerutilugu nunaqarfimmi ukiuni kingullunerusuni anniktsuinnarmik illuliortersimanermik aammalu illunik pisoqqanik, aserfallassimasunik amerlasuutigullu peqqinnanngitsunik amerlavallaartoqarneranik takutitsipput.

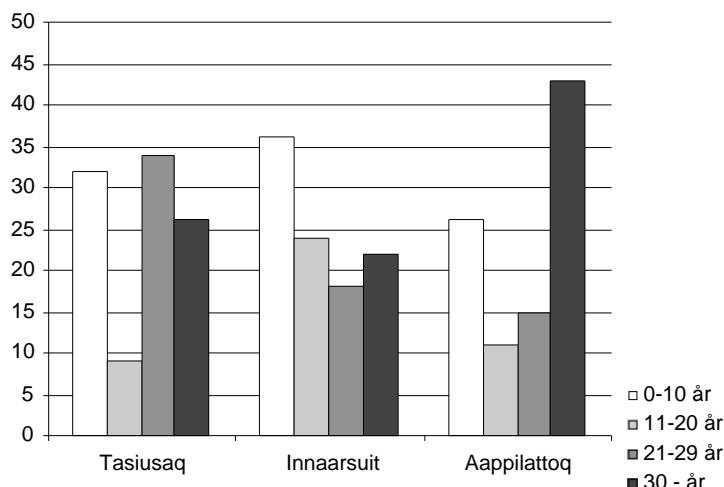

Fig. 19 – Illut pisoqaassusaat (procentinngorlugit), Qeqqa (2003). Nutaarmiunut Naajaanullu kisitsisit Tasiusamut Innaarsunnullu kisitsisit iluiniippuit

Tasiusami Aappilattumilu inigisaatit illunit pisoqqanit aserfallassimasunillu (ingammik Aappilattumi) amerlavallaartunit ilaqrput.

Innaarsunni inigisaatit nutajukannerput, ukiunilu kingullerni qaleralinniarnerup ineriartortitaalluarsimanera-nut takussutissaallutik.

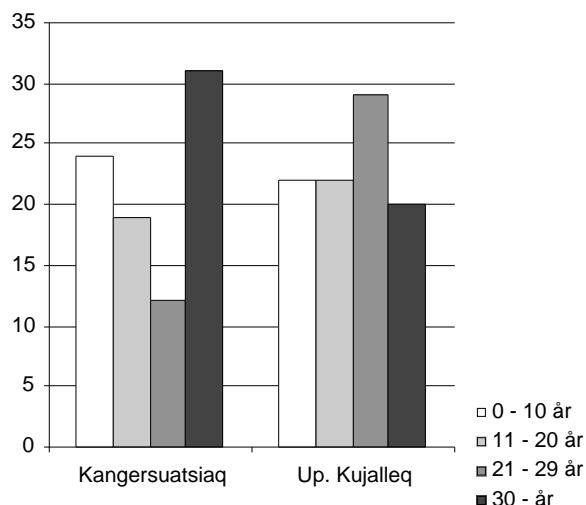

Fig. 20 – Illut pisoqaassusaat (procentinngorlugit), Kujataa (2003)

Kangersuatsiami inigisaatit illunit pisoqqanit amerlangaatsiartunit takussutissartaqarput, aammali illunit nutaanerusunit amerlangaatsiartunik ilaqrlutik.

Upernavik Kujallermi inigisaatit pisoqaassusaatigut agguataarneri naligiikkannersuupput.

Nunaqarfinnut tamanut assingusutut kisitsisaasumut assersuullugit Upernaviuup nunaqarfiini illuni ataasiakkaani agguatigiissillugit inuit amerlassusaannut nalunaarsuummik figur 21 takutitsivoq. Nunap immikkoortuani nalinginnarmik assorsuaq inuit amerleriarsimanerinik, immikkullu ittumik Kullorsuarmi, Nuussuarmi, Tasiusami, Naajaani aamma Aappilattumi, naammanngitsumik illuliortiternermut ataqtatigiissillugit kisitsisit takutitsipput.

Upernavimmi nunaqarfinni illuliortiternerpup annertusinissaanut aammalu illut naleqqukkunnaartut piiarneqarnissaannut suliniummik aallartitsinissamik assorsuaq pisariaqartitsinernik kisitsisit takutitsipput.

Piaanissanik pisariaqartitsinerit

Upernaviuup kommuneani piaanissanik pisariaqartitsinerit pillugit naatsorsuutinik tamakkiisunik nutaanerusunik soqanngilaq. Taamaattorli 1996-imni Inissiaatileqatigiit INI A/S-ip nunaqarfinni inigisaatit qanoq issusaannik nuna tamakkerlugu nalunaarsuineq naammassisimavaat, tassani Upernaviuup nunaqarfiini piaanissamik pisariaqartitsineq immikkut ittumik annertussuseqarneranik inerniliissutigalugu nalunaarusiap aalajangersimallugu. Illut katillugit 155-it, tassalu illuutigisani 35%-it missaasa amerlaqataasa piartariaqarnerinik pisariaqartitsisoqartoq nalunaarutigineqarpoq.

Piaanissamik pisariaqartitsineq ukiuni qulini ingerlareersuni nalunaarsuisimanerup kingorna annertusisimavoq.

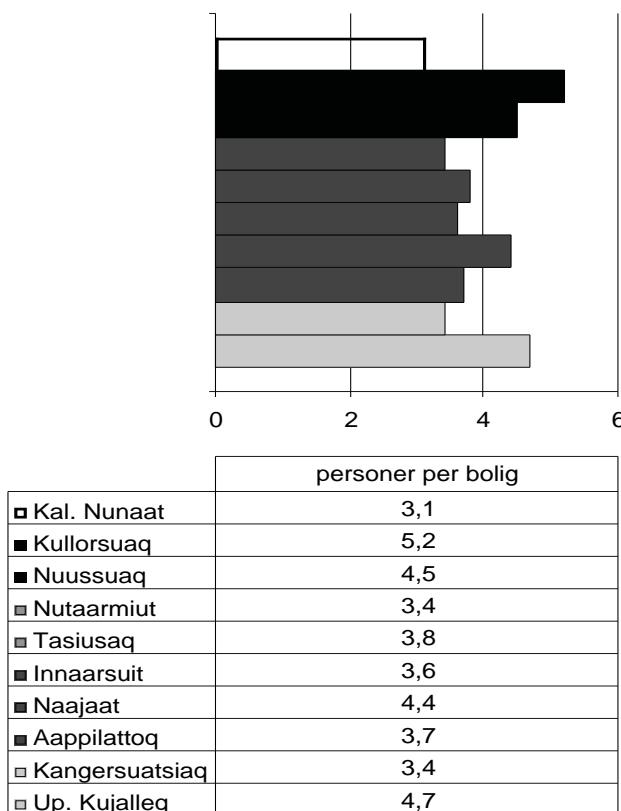

Fig. 21 – 1. januaari 2003-mi nuna tamakkerlugu agquaqatigiissit-sinermut naleqqiullugu Upernaviup nunaqarfíini illuni ataasiakkaani agquaqatigiissillugit inuit amerlassusaat

Illuliortiterneq – kisitanik assersuusiaq

Ukiut qulit tullinnguuttut iluanni (1. januaari 2006-31.decembari 2015) Upernaviup kommuneani inissianik pisariaqartitsineq aaqqiivigineqassappat makku pisariaqartineqassappat:

- 1. januaari 2004-mi illut amigaataasut 370-it (illoqarfimmi 133-t, nunaqarfinnilu 237-t) sanaartorternissaat,
- 1. januaari 2004-31. decembari 2015-imí innuttaasut amerlinerisa nassataannik illunik aalajangersimasunik amerlassusilinnik sanaartornissaq, aamma
- piiaanissamik pisariaqartitsineq naapertorlugu taartaasussanik illunik sanaartornissaq.

31. decembari 2015-imí innuttaasut amerlassuserisassaattut illoqarfimmi 1.244-t nunaqarfinnilu 1.810-t naatsorsuutigineqarput, innuttaasunut tunngasut pillugit immikkoortoq takuu. Amerleriaataasut 1. januaari 2004-mi illoqarfimmi inuit 76-t missingaat, nunaqarfinnilu 71-t missingalugit, piffissami tassani illoqarfimmi inuit 1.168-iullutik, nunaqarfinnilu inuit 1.739-iullutik (katillugit inuit 2.907-it).

1. januaari 2004-mi inissianik pisariaqartitsinerit naatsorsorneqartut tassaapput Upernaviup illoqarfiani illut 500-t, nunaqarfinnilu illut 669-it, figur 15 takuu. Tamanna illut annertussusaanut (illumi ataatsimi inuit amerlassusaannut) aguataarneqartumut illoqarfimmi 2,3-mut nunaqarfinnilu 2,6-inut assingussaaq.

Illut annertussusaat taanna 2015-imí inissianik pisariaqartitsinerup naatsorsorneranut anguniagassaassasutut naatsorsuutigineqassappat innuttaasut amerleriaataasa nassatarissavaat piffissami 1. januaari 2004-31. decembari 2015-imí Upernaviup illoqarfiani katillugit illunik 33-nik, nunaqarfinnilu illunik 27-nik sanaartortoqarnissaa, tassalu innuttaasut amerleriarnerisa nassatarisaannik.

Naatsorsuutigineqarpoq inissiat 65-t Upernaviup illoqarfiani, nunaqarfinnilu 155-t piliarneqartariqartut.

Toqqammavimmik tamatuminnga tamakkiisumik tunngaveqarluni Upernaviup kommuneani illuliorternissamut pisariaqartitsineq tamakkiisoq naatsorsorneqarsinnaavoq, tamannalu figur 22 aamma 23-mi takuneqarsinnaavoq.

UPERNAVIUP ILLOQARFIA	2006 – 2015
ILLUT AMIGAATAASUT SANANERI	133
INNUTTAASUT AMERLIARTUUTAAT	33
PIIARTARIAQAKKAT SULIARINERI	65
ILLULIORTITERNEQ KATILLUGU	231

Fig. 22 – Illuliorternissamik pisariaqartitsineq, Upernaviup illoqarfia

UPERNAVIUP NUNAQARFII	2006 – 2015
ILLUT AMIGAATAASUT SANANERI	237
INNUTTAASUT AMERLIARTUUTAAT	27
AFVIKLING AF SANERINGSBEHOV	155
ILLULIORTITERNEQ KATILLUGU	419

Fig. 23 – Illuliorternissamik pisariaqartitsineq, Upernavimmi nunaqarfiiit

Ukiuni qulini 1. januaari 2006-imit 31. decembari 2015-imut illut katillugit 650-it sanaartornissaannik, tassalu ukiumut 65-it missaannik illuliortoqartarnissaannik pisariaqartitsisoqarnera naatsorsuutit takutippaat, ineqarnermut politikkerisami appariit kisermaallu tamarmik 20-t sinnerlugit ukiullit inissarsisinneqartarnissaannik (PB20-mik) anguniagq, aammalu illuliornissanik amigaataasut piaanissamullu pisariaqartinneqartut ukiut qulit ingerlaneranni naammassinnifiunissaat eqquutsinneqassappata.

Assersuutigalugu piffissami ukiuni tallimani 2000-imit 2004-mut taamaallaat Upernaviup kommuneani illut katillugit 35-t sanaartorneqarsimapput (illoqarfimmi 24-t nunaqarfinnilu 11-t), ukiumut agguataarlugit taamaallaat illunut arfineq-marlunnut sanaartorneq assingalugu.

Ineqarnermi pissutsit – inerniliussaq

Inissialiornerup annertussusissa sumilu pinissaa pillugu politikkikkut aalajangiussat inernerattut inissaataasut ilusaat ataqtigiissusaallu kommunemut kommunemut assorsuaq assigiinngissuteqarput.

Taamaalilluni soorlu figur 24-mi takuneqarsinnaasutut nunami tamarmi tamakkiisumik inissialiornermi assorsuaq allanngorartortaqarpoq. 1972-ip tungaanut assorsuaq sanaartortoqarfioereerluni ukiumoortumik 1979-ip tungaanut piffissami sanaartorneq 25%-it missaannik annikilleriarpooq. Piffissami 1966-1979-imi inissialiornermik sanaartorneq tamangajammi naalagaaffimmitt aallartisarneqarlnilu aningaasaliiffigineqarpoq, aatsaallu 1980-ip kingorna kommunet, Namminersornerullutik Oqartussat annikinnerusumillu taarsigassarsiniartarfait peqataaqataalerput.

Piffissami 1980-imit 1988-imi inissialiorneq annertuseqqippoq, 1987-imi Namminersornerullutik Oqartussat ineqarnermut oqartussaaffimmik tigusinninnerisa kingorna ilaatigut avammut tunisassiornermi amigartoorutit annertusiartornerinut taartisiaritillugu sipaaruteqartoqarnera pissutigalugu sanaartorneq assorsuaq annikilleriarpooq. Ukiuni kingulliunerusuni akit appasissusiisa/qaffasissusiisa issusaat qanorluunniit ikkaluartut sanaartornerup inissismaffia annikereersoq annikilleqqissimavoq.

Allanngorarnernut taakkununnga patsisaapput qullersatigut ineqarnermut politikkimi tulleriissaarinerit arlallit, kommuneni ataasiakkaani ineqarnikkut attaveqarnikkullu sanaartornernik assigiinngisitaartunik nassataqarsimasut.

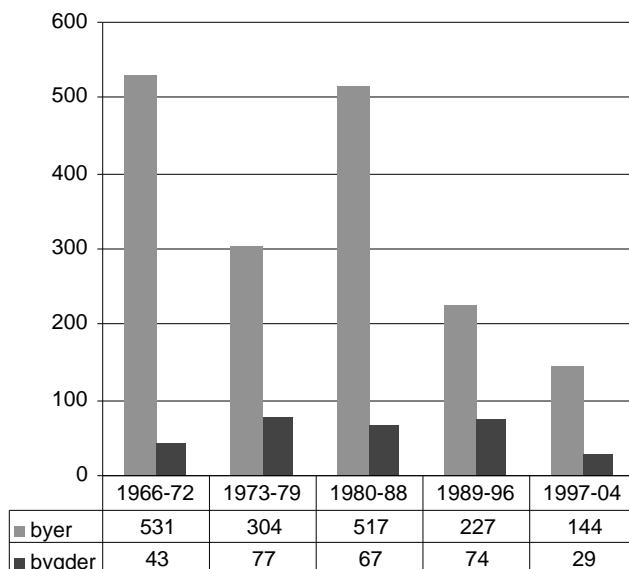

Fig. 24 – Illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarlugit agguaqatigiissillugu ukiumoortumik inissialiorq

Ineqarnermut immikkoortoqarfimmik naalagaaffiup (1987 tikillugu) akisussaafeqarneranik aningaasaliinemut politikkerisami inissianik sanaartornerup tulleriaarneri nunallu immikkoortuinut agguataarneqarneri assorsuaq qitiunneqarput. Naalagaaffiup eqiterussinermik politikkianik Statsministeeriaqarfiup "Statistiske Meddelelser nr. 107"-imi imatut nassuaasoqarpoq:

1966-1972. "Inuutissarsiornermi aningaasaqarnikkut periarfissaqarluarnerpaanut, tassalu Nuummut, Paamiunit, Sisimiunut Maniitsumullu annertunerpaaamik nutsertoqarsinnaanissaanut periarfissiisussannangor-lugu G-60-imu piffissamut ineriartortsivittut pilersaarusrusiorfimmut 1966-76-imut soorlulusooq kingullermik ilimanaataasussatut pilersaarummut (perspektivplanimut) piffissamut 1971-85-imut aningaasaliinermut politikki akuersarneqarneqarpoq, tamatuma Kalaallit Nunaanni innuttaasa amerliartortupilussuit atugarismikkut annertunerpaaamik ineriartorfiunissaat pissutigalugu. Nutsertitsinissatut ilimanaataasut politikerinuit akuerineqarput, inissialiornerlu nutsertitsinermik pingarnerpaasutut aqtsissutaasutut isigineqarpoq.

Piffissami 1966-75-imu nunaqarfimmit illoqarfimmut aammalu illoqarfiit akornanni noorartoqarnissat siumut takorloorneqarput, taamaattumillu illoqarfinnut ukiukkut sikuneq ajortunut inissialiornerit affaat inissinneqarput.

1973-1979. Taamaattorli nutsertitsinernik ilimanaataasut naleqqussaqqittariaqarsimapput, ingammik Paamiut eqqaanni saarulliisalernerujussuaq pissutigalugu, illoqarfiillu ineriartornerata unitsinneqarnera saarullinniar-nermut allanik aalisarnikkut qinigassaqannginneranik pissuteqarpoq. Paarlattuanik kinguppannik aalisarluarneq pissutigalugu llulissat illoqarfittut ineriartorfinngortitaavoq.

1980-1988. Ukiopassuarni inissialiorningaartoqareersoq 1978-imu pilersaarusrusiornermi naatsorsuutigisatut ilanngaateqareerluni nutsernerit pillugit tunngavissiuutit atorneqarunnaarput. Taamanikkulli Namminersorne-rullutik Oqartussat nutsertoqarnissaanik politikkimik saqqummiussaqarsimannnginnerat pissutigalugu illoqarfinni ataasiakkaani innuttaasut amerlassusissaattut naatsorsuutit kisiisa toqqammavigineqarput.

Iilloqarfiit ineriartorfiit. Taamaalilluni eqiterussinermik politikkerisap ilaatut illoqarfiit ineriartorfiit piffissami 1966-1972-imu inissialiornermut tamakkiisumut annertoorsuarmullu immikkut ittumik ilanngaassuteqarnerat upuarneqarpoq, aammalu nunaqarfinni inissialorneq, ingammik nunaqarfinni aalisarliusuni piffissami tassani annikillisinneqarujussuarsimasoq nunaqarfiit inuerutsinniarnissaannik aammalu illoqarfinnut sikuneq ajorfinnut nutsertitsiterineq tapersorsorniarlugit.

Aalisarnermi kinguariarnerup aamma eqiterussinermik politikkip taamaatinnerata piffissami 1973-1979-imi suliaqarneq kigaallatsippaat, ilaatigullu siusinnerusumut naleqqiullugu nunaqarfinni illuliornerulernermik isumaqarluni.

Piffissami 1980-1988-imi inissialiorneq annertunerusoq naammassineqartoq qulaani oqaatigineqartutut ilisarnaatigaa nutaanik sanaartornermut agguataarinermut tunngavigisatut nutsertiterisoqarnissamik politikkeqangninnera, illoqarfinnili ataasiakkaani innuttaasut amerleriaatissaannik teknikkikut naatsorsuutit kisimik tunngavigineqarlutik. Piffissami tassani ineriarornerup inernerisaal maluginiagassaasoq tassaavoq illoqarfiit ineriarorfiit eqqaanni inissialiornerup sakkortunerusumik eqiterunneqarnera, tassalu naalagaaffiuup eqiterussinermik politikkerisaanut naleqqiullugu.

Taamaalilluni piffissami 1980-1988-imi illut sanaartorneqartut pingajorarterutaat marluk illoqarfinni ineriarorfinni sisamaasuni, innuttaasut affaat sinnilaarlugit najugaqarfingisaanni eqiterussimapput, tamatumunngalu ilutigalugu nunaqarfinni inissialiorneq appariararlunilu unitsinneqavilluni.

Attaveqaateqarnermik immikkoortumi amigaatit. Ineriarornermi nassuarneqartumi qitiusutut sunniutaasoq tassaasimavoq attaveqaateqarnermi ineriarornerup pingaarnerusutut illoqarfinnut sisamat-tallimaasunut, piffissani 1966-72-imi aamma 1980-88-imi aningaasarsiornikkut ingerlalluarfiusunut killilersorneqarsimanera, Kalaallit Nunaanni attaveqaateqarnermik ineriarortitsineq illoqarfinni inissiaqarfinnik nutaanik pilersitsinernut atatillugu illuliornissamut piareersaanermut qanimat atasuutinneqartuarsimammatt.

Taamaalillutik illoqarfiit nunaqarfiliu inissialiornermut aningaasarsiornikkut ingerlalluarfittut piffissaasuni marlunni qaangiinnarneqartut inuaqatigiinni attaveqaateqarnernik sanaartorfiusuni aamma akuliunneqanngitsoorput.

Pissutsit Upernaviup kommuneani illoqarfiup ilusaani erseqqvissumik takuneqarsinnaapput, teknikkimut immikkoortortami annertoorsuarnik amigaateqartoqarnera paasineqarsinnaalluni, pingaarnerpaatillugillu aqqusernit ilusaannut aammalu imermik, kiassarnermik matuukkanillu kussinnianik pilersuinernut atasuullutik.

Kommunalbestyrelsep ineqarnermut politikkimi anguniagaat

- Inuuusuttut amerlasuut namminneq illugisassaminnik kissaateqarnerat Kommunalbestyrelsep isumagaa, taamaattumillu PB20-mik iluseq malillugu Upernaviup kommuneani inissianik pisariaqartitsinermik naatsorsuisoqartariaqarpoq, taamaallunilu 1. januaari 2004-mi Upernaviup illoqarfiani inissiat amigaataasutut naatsorsukkat 133-iupput nunaqarfinnilu 237-ullutik.
- Inissiat amigaataasut katillugit 370-iunerisa assorsuaq ilungersunartuunera (kisitsit Upernaviup illoqarfiani inissiatin tamanit annertuneruvoq), aammalu illunik aamma piaasariaqarnermik pisariaqartitsineq annertunera sianigalugit nunami allanut naleqqiulluni Upernaviup kommunea inissianik ajornartorsiutinik annerpaanik atugaqassangatinnera inerniliissutigisariaqarpoq. Tamanna tunuliaqtalaralugu ilaatigut ullumikkut pissutsit nassatarisaannik inunnik isumaginninnikkut peqqissutsikkullu sunniutaasut ilungersunartut pakkersimanissaannik siunertaqarluni Upernaviup kommuneani inissianik pilersuinermut suliniummik immikkut ittumik, tapiiffingineqartumik aallartisaasoqarnissaq Kommunalbestyrelsep kissaatigaa.
- Qulaani pineqartumut immikkut ittumik sanaartornissamut piaanissamullu suliniummut anguniagaq tassaavoq inissianik amigaateqarneq piaanerit ilanngullugit (qulaani kisitatut naatsorsorneqartutut, figur 22 aamma 23 takukkit), piffissami qaqugorsuarmut utaqgisariaqanngitsumi ukiuni ataasiakkaani tamani minnerpaamik illunik 50-inik assigiaartumik sanaartortuarnikkut ataatsimoorussanik inissialiornermik aallaaveqartumi anguneqarsinnaanera anguniagaavoq, innuttaasut aningaasaliinermi peqataanissaamut periarfissaqarnerat apeqqutaalluni.
- Illoqarfiup nunaqarfiillu ineriarornerinik naliliinermut atatillugu avatangiisini peqqinnissamilu pissutsini pitsanngorsaanerit Kommunalbestyrelsemut pingaarutilittut apeqqutaasimapput. Kingusinnerpaamik 2006-imi Upernavimmi illoqarfiup ilaani nutaami sanaartornissamut piareersaanerup aallartinneqarnissaata aalajangiisutut pingaaruteqartuunera Kommunalbestyrelsep isumagaa, tassanilu aamma pineqarpoq illoqarfiup ilaa nutaaq tamakkiisumik, tassalu matuukkanik kussinilersuineq ilanngullugu piareersaavagalugu pilersinneqarnissa.
- Inissianik sanaartornerup inuit namminneq illuliaannik tunngaveqartinnissaa Kommunalbestyrelsep naliliiffigaa, illut ilusaat taanna Upernaviup kommuneani nalinginnartut atorneqartutut, inuiaqatigiinni aammalu teknikkip tungaatigut assorsuaq tulluartuummat, illumik piginnittutut ilutsip annertunepaamik akisussaaffebarnermik isumannaarinera ilutigalugu.
- Qulaani anguniakkat pineqartut naammassineqarsinnaanerinut isumannaariniarluni Kommunalbestyrelsep qaqugumulluunniit inissialorfinnik najukkani pilersaarusiukkanik naammattunik isumannaassavai.

INUUTISSARSIUTINI PISSUTSIT •

Inuutissarsiuutinut politikkimi anguniakkat pingarnerit

Ukiorpassuarni Kommunalbestyrelsep inuutissarsiuutinut politikkia pingarneq tassaasimavoq piniartutut inuutissarsiuutip aalisarnermut nutaaliامut ikaarsaariarnerata aammalu aalisakkanik tunisassianik piareersaallunilu avammut tunisinerup tapersorsornissaannik siunertaqarneq. Ikaarsaariarneq annertuumik ilusilimmik naammassineqarsimavoq aammalu tunisassiorfinni qeritsiveqarfinnilu aningaasaliinernik malitseqarsimallutik, ukiunili kingulliunerusuni suliffissuarnik matusinerit ineriaitornermi kinguariaateqarfiusimapput.

Kommunemi inuutissarsiuuteqarnerup ilusaa qeqqani (Tasiusami, Innaarsunni Aappilattumilu) aammalu Kullorsuarmi qaleralinniarnerup malunnaateqarnerpaasutut inuutissarsiuutaneranik, aammalu piniartutut inuutissarsiuuteqarnerup ingammik avannaani (Kullorsuarmi Nuussuarmilu) Tasiusami Kullorsuarmilu puisit arferillu neqaannik nunaqarfinni tunisassiorfeeqqanut aammalu KNI-mut puisit amii�ik tunisaqarfiusuni pingaarutilittut inuutissarsiuutaneranik malunnaateqarfieuvoq.

Taamaattorli ukiuni kingulliunerusuni nunaqarfinni kujallerpaani (Upernavik Kujalleq aamma Kangersuatsiaq) qaleraliisanneria pissutigalugu ingerlaneriortoqarsimavoq, nunaqarfinni taakkunani suliffiussuit matunerannik nassataqtumik. Taamaattoq qaleralinnik tunisisoqarsinnaavoq piffinni taakkunani marluusuni, kiisalu piffissanmi majip junillu akornanni nipisaat suaannik Kangersuatsiami tunisisoqarsinnaalluni.

Upernaviup illoqarfiani suli imissaaleqineq qaleralinnik tunisinermit tunisassiornermillu killiliivoq, aammalu tunisassioriaatsnik allanik ineriaortitsinissamut periarfissaqartitsigani.

Tamakku saniatigut Royal Greenlandip Polar Seafoodillu kattunnerisa nassataarat Nutaarmiuni suliffissuup nutaaliap matunera, Aappilattumilu suliffissuup nioqquqtiissiassanik tunisinerinnarmut atugassanngorlugu allangngortinnera. Aammattaq Kangersuatsiami aamma Upernavik Kujallermi suliffeqarfifit matunerannut kattunneq tunuliaqutaavoq.

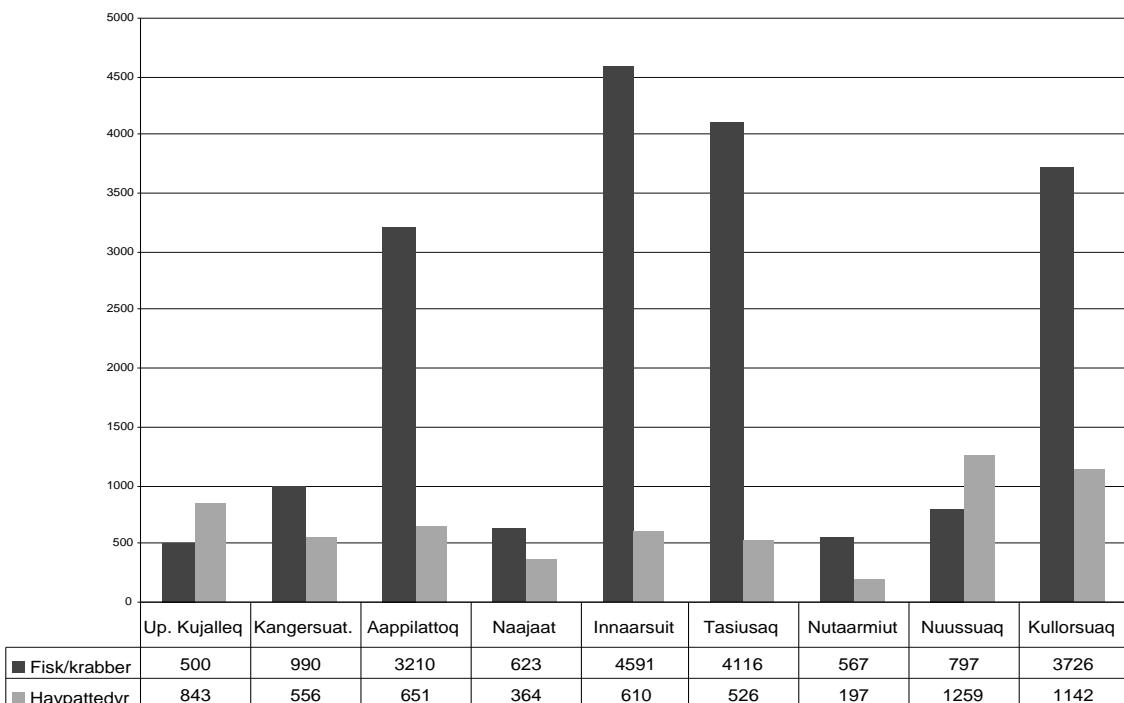

Fig. 25 – Aalisakkanit/saattussanit kiisalu miluumasunit imarmiunit nunaqarfinnit tunisat (1000 kr.), 2002

Piniarneq aamma aalisarneq, ineriertortitsiffigisinnnaaffiit

Upernaviup kommuneani inuutissarsutiinik ineriertortitsinermi apeqqut pingarnerpaaq ullumikkut tassaavoq immami pissaritanik pitsaanerusumik imminik nammassinnaasumik angusaqarnissaq, tullerillugu siamasinerusumik inuutissarsutiitigut tunngavissamik pilersitsinissaq. Taamaalluni aalisakkat artiinik amerlanerusunik aalisarnissamut perarfissaqarluarnera, soorluttaaq neqinik amernillu piniakkat tunisassiaralugit ineriertortinnissaannut perarfissaqarluartoq naatsorsuutigineqarpoq.

Taamaattorli qaleraliinnanik tunisassiornermut suliaqarnermullu pingarnerutillugu ilusilersorlugit suliffissuit aaqqissunneqarsimaneri ajornartorsiutaapput. Naak neqimik mattammillu tunisisoqarnissaamut perarfissaqarluartoq piniarnermut – assersuutigalugu Kullorsuarmi – perarfissat malunnartumik pitsangorsaavigineqarsinnaaneri naliliiffigineqarput qaleraleerniarnerup uninnganerata nalaani qaammatini taakkunani annertunerusumik neqimik tunisisoqarsinnaagaluarpatt.

Taamaattumik arlalitsigut suliffissuit qaleralinnuunnaq tunisassiorfiginagit taamaallunilu ukiup ingerlanerani aalisarnermi piniarnermilu assigiinngissutsit atorneqarnissaat suliffissuit ataasiakkaat aammalu aalisartut piniartullu akornanni suleqatigiinnissamik ineriertortitsisinnaanerit oqaluuserineqartarsimapput.

Taamaalluni Upernaviup illoqarfiani piffissani suliffissuup tamakkiisumik qaleralinnik tunisassiornermut atorneqanngiffiini assersuutigalugu kalaaliminernik tunisassiornermut, immaqalu qimminut nerukkaasiornermut atorneqarsinnaavoq. Taamaattorli – soorlu qulaani taaneqareersutut – illoqarfimmik pitsaanerusumik imermi pilersuinissaq tunngaviusussaassaaq.

Tamatuma saniatigut nalinginnaasumik nunaqarfimmi tulattarfiit pitsangorsarnissaannut Upernaviullu illoqarfiani amutsiveqarfittut atugassarititat pitsangorsaaviginissaannik pisariaqartitsisoqarpoq.

Figur 25-mi takuneqarsinnaasutut aalisarnermut piniarnermullu atatillugu tunisineq nunaqarfimmi tamakkiisumik isertitanut annertoorsuarmik ilaasuuvooq. Tamatumunnga assersuutitut nunaqarfinni tamakkiisumik ilanngaateqarani isertitani nuna tamarmi nunaqarfinni tunisineq agguaqatigiissillugu taamaallaat 12,6%-iuvoq.

Innaarsuit aamma Naajaat Kalaallit Nunaanni nunaqarfinit marluupput isertitani tamakkiisuni aalisarnermi piniarnermilu isertitaqarfigineqarfiunerpaaasut.

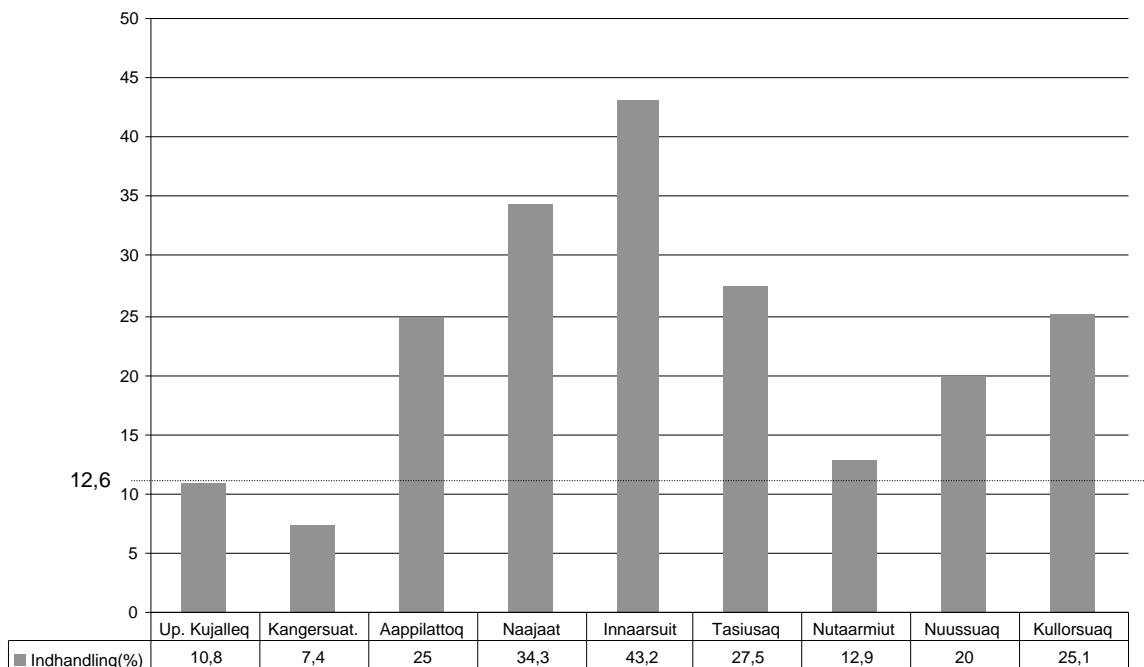

Fig. 26 – Ilanngaateqarani isertitanit tamakkiisunit tunisinerup procentinngortinneri, 2001

Takornariartitsineq, ineriartortitsiffigisinnaffiit

Upernavimmi mittarfiup nutaap 2000-imi oktoberimi atulernerani angallannikkut attaveqaatit pitsaanerusut aammalu avatangiisumut attaveqarnissat periarfissinneqput, taamaalillunilu takornariartitsinerup ineriartortinnissaanut nutaanik periarfissiillunilu kommunemi siamasinnerusumik inuutissarsiuutit tunngavissaannik pilersitsisoqarsinnaalerluni.

Tamakku ilutigalugit Upernaviup illoqarfianut takornarianik umiarsuit angalaartaatit akunnittarneri paasineqarsinnaavoq.

Siunissami takornariartitsinermik ineriartortitsinissami Upernaviup nakuussuteqarfii nunap ilaani tamaani pinngortitamik assissaqanngitsunik, nunaqarfinni piniartutuik kultureqassutsimik kiisalu qajartortitsinermik qimussertitsinermillu misigisitsiner-nissaat nalilerneqarpot. Taamaalilluni Upernaviup kommuneata innuttaasa nutsertersimaneri assissaqanngitsut nunaqarfiiit misileraaffiginerisigut atugaaniarneqarsinnaapput, najukkani aningaasaqarnermut amernik tunisineq sanalukkornerlu pingaarutilimmik ilapittuutaasinnaallutik.

Sammisanut tamakkununnga Upernaviup illoqarfia, aammalu takornariat Qaanaaliarlutik akunnittarnerini, Qeqertarsuup Tunuani akuleruussanik takornariartitsinermi, kiisalu takornarissat mittarfikkut angalanerinut atatillugu ilassutaasinnaavoq.

Katersugaasivittut illoqarfiup – tassungalu atatillugu tamaani eqqaavissuup nuunnerata - ineriartortaaqqinna assorsuaq pingaaruteqassaaq.

Ilippaanatilli tamatuma ineriartortinnissaanut aalajangiilluinnarlutik tunngaviussapput unnuisitsisivittut nerisaqartitsinermilu periarfissani tigusaqarsinnaassuseq tamakkulu issusaasa annertusarnissaat, soorlulusooq attaveqaqatigiiffiit sanaartorfigisariaqarlutik, takornarissammi amerlanerppat – eqaatsumik angalasinnaanermut periarfissat saniatigut – kalaallini piniartutut inooriaasitoqqamut sapinngisamik qanilliunnartumik ataqtigiissumi avatangiisit eqqiluitsut, saligaatsut ajoquserneqanngitsullu pingaatittuuat. Takornariartitsinermut isumasioqatigiit immikkoortortami suliassarpassuit ataqtigiissinnissaannik isumaginnittussat pilersinnejqarsimapput.

Taamaattorli Upernavimmut Upernavimmiillu angalanermi periarfissat ukiuni kingullerni ajornerulersimaneri, tassalu Arctic Umiaq Linep tunineqarneranut atatillugu umiarsuakkut angallattoqarunnaarneratigut, kiisalu timmisartornermi billetsit akisunerujussui takornariartitsinermik ineriartortitsinissamut assorsuaq akornusersuisuupput.

Illuliorneq sanaartornerlu, ineriartortitsiffigisinnaffiit

Immikkoortumi "Illoqarfimmut nunaqarfinnullu politikki"-mi (quppernerit 19-21 takukkit) Upernaviup nunami inissisimanera klimakkullu atugassaritat pissutigalugit suliffissuaqarnermik tunngaveqartumik suliffinnik pilersitsinissamut taamaallaat annikitsuinnarnik periarfissaqarnera tikkuartorneqarpoq. Paarlattuanilli illuliornermi sanaartornermilu immikkoortortaqarfimmi najukkami sulisitsinissamut tapersersuinissamut periarfissaqarluarpoq, tassalu nunap immikkoortuanri inissiaatit attaveqarfiiillu pitsangorsaaviginerini suliassat pisariaqarsiartuinnartunut atatillugu, taamaalilluni immikkoortuni taakkunani marlunni amigaataasunik angummattoqarsinnaalerluni.

Taamaalilluni ASIAQ-p nalunaarusiaani "Kalaallit Nunaanni imermik pilersuineq"-mi ilaatigut nalunaarneqarpoq Upernavimmi imissamaataasup annikitsuinnanera ungasinnerusumut illoqarfimmi ineriartornermut annikillisaasinnasoq, soorlulusooq inissiat pitsangorsarnissaannik pisariaqartitsinerujussuaq Upernavimmiilu illoqarfiup ilaanut nutaamut sullissinissamut nutaamik aqqusinniorissaq suliassasut assorsuaq naammassinnifflusariaqalikkat.

Attaveqarfinnik pitsangorsaaneq aalisarnermik inuutissarsiorfiup ineriartortitsiviusinnaaffiinut pingaarute-qaannarani takornariartitsinerup ineriartortitsiviusinnaaffiinuttaaq assorsuaq pingaaruteqassaaq.

Kommunalbestyrelsep inuutissarsiutinut politikkikkut anguniagai

- Upernaviuup kommuneata assissaqannngitsumik siamasissumik innuttaasut najugaqartitersimanerisa ilusaannik attatiinnarnissaannik ineriaortinnissaannillu Kommunalbestyrelsep pingaarnerutilugu inuutissarsiutinut politikkikkut anguniagaraat. Tamanna najukkani inuutissarsiuteqarfittut periarfissat tunngavigalugit najugaqarfiiit ataasiakkaat akornanni assigisitamik ineriaortititsinerup tapersorsorneratigut pissaaq, Kommunalbestyrelsemmi isumagaa pisuussutinut uumassusilinnut naleqqiullugu innuttaasut najugaqartiternerisa ilusaata pitsaanerpaaffissani angummaffigigaa. Immikkoortoq "Illoqarfimmut nunaqarfinnullu politiki" takuu.
- Inuutissarsiutit ineriaortinnerinut apeqqutit pingaarnerpaat ullumikkut tassaapput aalisartut, piniartut suliffissuillu akornanni suleqatigiinnerulerneq aqqtigalugu immami pisussutissat imminut napatissinnaasumik atugarissaasa anguneqarsinnaanerat, tulleritillugulu takornariartitsinermi aamma illuliornermik sanaartornermillu immikkoortortami iliutsit aqqtigalugit siamasinnerusumik inuutissarsiuteqarfittut tunngavimmik pilersitsisoqarsinnaanera.
- Upernaviuup pigisaani, Takornariartitsinermik isumasioqatigiissitat aaqqissugaannik misissuinernik takornariartitsinerup ineriaortinnissaanut periusissatut pilersaarutinik piviusumik iliuusissaq aalajangersorneqassaaq.
- Aalisakkat artiinik arlalinnik aalisarnissamut periarfissaqarluarnera nalilerneqarpoq, soorlulusooq aalisarnermi piniarnermilu ukiup ingerlanerani allanngorarfiiit pitsaanerusumik atorneqarnerisigut piniakkanik neqinik amernillu nioqutissiassanik ineriaortitinsamut periarfissaqarluartoq. Tamatumunnga atatillugu qaleraliinnaanngitsut tunisassiariinerinut suliarinerinullu suliffissuaqarfiiit annertunerusumik iluarsaannejarnissaat kissaatigineqarpoq.
- Inissiaqarnermut attaveqarnermullu immikkoortortaqarfimmi ilungersunartumik ajornartorsiutit amigaataasullu pitsangngorsarnissaannik suli pisariaqariartuinnarlutik suliassat naammassineqarnissaannut atatillugu suliffeqarfinnik ataavartunik arlalinnik pilersitsisoqarsinnaanera nalilerneqarpoq. Immikkoortoq "Ineqarnermut pissutsit" takuu. Tamatumunnga illuliornermut immikkoortumi assigiaartumik sanaartortoqarnissaata isumannaarneqarnissaai pillugu Namminersornerullutik Oqartussanik suleqateqarluni ungasinnerusumut aningaasaliinissamik pilersaarusrusornerup aalajangersarnissaai tunngavissiisuussaaq.
- Upernaviuup illoqarfiani imermik pilersuineq piaarnerpaamik iluarsiivigisariaqarpoq, Upernaviuup illoqarfiani aalisakkanik nioqutissiorneq imissaaleqinerup pisinnaatinngimmagu, ungasinnerusumullu Upernaviuup illoqarfiani ineriaortiusinnaaffinnik annikillisaassalluni.
- Assigiaartitanik akinik aaqqissuussinerup atorunnaarsinnerisigut manna tikillugu nammaqatigiinnissamik tunngavigisanik nuna tamakkerlugu politikkikkut kipisitaqarnerup inuit atugarisassaatigut nunamilu sumiiffinni ataasiakkaani eqquinerunnera Kommunalbestyrelsep isumagaa, tamaani, ingammillu nunaqarfinni, assorsuaq sakkortuumik inuunermi atugassarisani innaallagissamut, imermut angallannermillu aningaasartuutit eqquisussaammata.

ATTAVEQARFIIT • • • • •

Mittarfeqarfiit

Mittarfik

Upernavimmi timmisartunut suluusalinnut mittarfik oktobari 2000-imi atugaalerpoq. Tassanngaanniit Ilulissat aqusaarlugit nunap sinneranut Københavnimullu akuttoqatigiissaartunik attaveqarpoq, aammalu Qaanaamut akuttoqatigiissaartumik attaveqarluni. Taamaattorli billetsit akiisa qaffaserujussuarneri pissutigalugit ilaasut ikittuinnaapput. Mittarfeqarfik 799 meterinik takitigisumik 30 meterinillu silitsigisumik mittarfittaqarpoq, taannalu 940 meterit missaannut tallineqarsinnaavooq.

Qulimiguullit mittarfii

Nunaqarfiit qulimiguulilip mittarfianiit Upernaviup mittarfitoqaaniit angallavigineqartarpuit, ullumikkullu mittarfitoqaq taamaallaat qulimiguunut unittarfittut taamaallaat atorneqarluni, Air Greenlandip tassani qulimiguunut uninngatitsvianut atassuteqartumut. Qulimiguunut mittarfik piffissaq qaninnerpaaq atorlugu atorunnaarsinneqassaaq, apeqqutaaatillugu mittarfimmi hangar-issamik nutaamik qaqlugu sanaartortoqassaanersoq, uninngatitsiviup massakkut atuuttup taartsissaanik.

Nunaqarfinni tamani, taamaallaat *Nutaarmiut Naajaallu* pinnagit qulimiguulinnut mittarfedqarpoq. Namminersornerullutik Oqartussanik sullissinissamik isumaqatigiissut tunngavigalugu nunaqarfinnut timmisartuussineq Air Greenlandimit isumagineqarpoq. Nunaqarfinni qulimiguulinnut mittarfiit pitsaassusaat iluarsineqarsimavoq, taamaalillutik inunnik timmisartuussisarnernut malittarisassanik malinnittunngortitaallutik. Inissanut 3-25-nik taaneqartartunut iluarsineqarsimapput, taamaattorli utaqqisarfeqannginnera suli ajornartorsiutaavoq. Taamaattorli mittarfiit illuaqqanik utaqqisarfilioritoqarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Upernavik Kujallermi qulimiguulinnut mittarfiup eqqaavissuup nunaqarfiullu akornani inissinneqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Kangersuatsiami siunnersuutigineqarpoq qulimiguunut unittarfik nuunneqassasoq Mittarfeqarfiiit isumasioqatigereerneratigut, aqqusineq eqqaavissuarmut ingerlasoq qulimiuguunut unittarfiup eqqaaniimmat.

Aappilattumi qulimiguulinnut mittarfiup tungaanut naammaginartumik aqqusinniortoqarniarneq ajornartorsiuteqarfiuvoq. Aqqusinniap atugaalersussap 2006-imi naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Nutaarmiuni Naajaani qulimiguulinnut mittarfiliornissaq pisariaqartinneqarput.

Nuussuarmi qulimiguulinnut mittarfik 2000-imi imissarsiorfiup avataanut nuutsinneqarpoq.

Kullorsuarmi qulimiguulinnut mittarfik 2000-imi kimmot nuutsinneqarpoq, taamaalilluni inissiaqarnermut siunertanut nunaminertanik nutaanik inniminnisoqarsinnaaneq isumannaerneqarluni. Taamaattorli qulimiguulinnut mittarfiup (ikualaasarfiullu) tungaanut aqquserngup iluarsaannissaa pisariaqartinneqarpoq.

Umiarsualiveqarfiit

Namminersorullutik oqartussat Inissianut Attaveqarnermullu pisortaqarfiata april 2002 avammut nalunaarutigaa "Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit allisarneqarnissaannut pilersaarut" majillu qaammataanni 2006-mi saqqummiullugu "Umiarsualiviit allisarneqarnerannut nalunaarusiaq".

Allisaanissamut pilersaarut 2002-meersoq imaqarpoq nunatsinni umiarsualiviit ilusaannik annertussusaannillu nalunaarutinik kiisalu misisuifigineqarimanerinik qanoq annertutigisumik pisinnaassusaannik nalunaarsuisumik, kiislu annertusaanissamik pilersaarummik umiarsualiviit ukiut qulit

ingerlaneranni isikkoqarsinnaaneranik imaqarluni. Allisaanissanut pilersaarummi sammineqarpoq pingaarterutilugu assartuinermi kiisalu inuit angallannikkut ilaasut qanoq inissimanissaat, tassalu aalisariutinut minnernut sunngiffinnilu angallateeqqanut tunngasuunatik, tamakku kommunit namminneq akisussaaifiisaattut nalilerneqamata.

Nalunaarusiaq 2006-mersoq allisaanissamut pilersaarut tunngavigalugu suliaavoq soorlu aamma tunngavigineqarsimasoq *"Inuaqatigiinnut aningaasartuutinut nalilineq Umiarsualiviit allineqarnissaannut Siunnersuut tunngavigalugu"* november 2003-meersoq.

Inerniliinerit. Alliliineqarnissanut pilersaarummi inerniliineq tassaavoq siunissami alliliinissanut pingaarnertut pissutaasoq nunatsinni assartuussilluni angallassinermik, kiisalu aalisarnikkut takornariaqarnikkullu inuutissarsiornermi allannguutit annertuumik ineriaortornerat.

Upernaviuk kommuneanut apeqqutit pingaarerit makkuussapput,

- tassa *Upernavimmi* containerilersuutinut talittarfik umiarsuit containerilersuutinut assartuussisartuinit atorneqarsinnaassanersoq, kiisalu
- aalisariutinut minnernut illoqarfimmi nunaqarfinnilu alliliinerit qanoq ittut suliarineqarsinnanersut, siunissami aalarnermik inuussutissarsiornermic ineriaortortsitsinermik periarfissat eqqaarsaatigalugit.

Pisariaqtitsinerit nutaat Upernaviup nunaqarfifini pinngorsimapput qaleralissiorluni alaisarnerup kingunerisaanik, tamannalu tunngavigalugu allisaanissamut pilersaarummi siunnersuutigineqarsimavoq *Innaarsunni Kullorsuarnilu* angallatinut talittarfii aamma allineqassasut, taliffit maannakkut atuuttut annertuumik tunisinermi avammullu tassanngaannit tuniniaanermut ingerlanneqartumut mikivalaarneri pissutigalugit. Nalunaarusiamit 2006-meersumit taliffimmut ikaartarfik *Innarssunniittooq* aammattaq annertuumik ajornartorsiutaavoq, tassani KNI Pilersuisup nunaqarfinnut angallassineq tigusimammagu anmgallantinillu attartukkanik annerusunik angallassisarluni.

Nalunaarusiamissaq tikkuarneqarpoq KNI'mit *Tasiusaml Kullorsuarmilu* umiarsualiveqarfiiit pitsangorsarneqartariaqtut. Illussaqnermut Attaveqarnermullu Pisortaqaqfialli taamaattoq inuiaqatigiiit aningaasaqarnerata naammattumik alliliinissamut tunngavissaqanginneranik siullititsisariaqannginnermillu naliliisimavoq qanorluunniit umiarsaliviit aanikitsigisimik alliliinissamik pisariaqtitsigaluarpati.

SUMIIFFIK	INGERLATSIVIK	TALITTARFIUP TAKISSUSAA	ERNGUP ITISSUSAA	NAMMASSINNISIN-NAASSUSEQ
Upernivik	Umiarsuaqqanut talittarfik	15 m	4,2 m	20 kN/m2
Upernivik	Kunngip tulattarfia			
Upernivik	Umiarsuaqqanut ikaartarfik			
Upernivik Kujalleq	Tulattarfik, puttasoq	ca. 3 m	0,2 m	1,25 kN/m2
Kangersuatsiaq	Tulattarfik	4,5 m	1,6-2,0 m	
Aappilattoq	Tulattarfik			
Tussaaq	Tulattarfik	8 m	1,5-3,5 m	
Naajaat	Soqanngilaq			
Innaarsuit	Tulattarfik	9 m	2 m	
Tasiusaq	Tulattarfik	5,5 m	ca. 2,5 m	6,5 kN/m2
Nutaarmiut	Soqanngilaq			
Nuussuaq	Umiarsuaqqanut talittarfik	ca. 4 m	1,2 m	
Kullorsuaq	Tulattarfik	10 m	ca. 1,5 m	20 kN/m2

Fig. 27 – Upernaviup kommuneni umiarsualiveqarfiiit sumiiffi ("Kalaallit nunaanni umiarsualiviit allisaanissaannut pilersaarut")

Umiarsuakkut assartukkanik pilersuineq. Nunap sinneranisulli Upernavimmut tamaanngaanniillu assartukkat tamavimmik umiarsuakkut angallannermit aalajangerneqartartuupput, tassanilu RAL aamma RAB kisimik assartuinissamut isumaqatigiissuteqartuupput. Assartukkanik pilersuineq Sisimiut aqqusaarlugit umiarsuanit arlalittut atorneqartunit ingerlanneqarpoq, Upernivik piffissami maaji-novembarimi umiarsuarnit usinit tamaalaanit angallassissutinit annikitsuararsuarmik containerinik nassarsinaasunit tikinneqartarluni. Umiarsualivik nutaaq 30 meterimik talittarfilik containerinullu inissiisarfilik Upernavimmi sanaartorneqarsimavoq, taamaalilluni umiarsualivik umiarsuarnik feederinik 20' containerinik tulaffigineqarsinnaalluni.

Taamaattorli talittarfefqarfik nutaaq sakkortuunik mallerfigineqartarpooq, taamaattumillu nunniukkamik oqqiffimmik sanaartortoqarnissaq innersuutigineqarpoq.

Containereeeqvanik atugaqalernerup nalinginnarmik nunaqarfinni umiarsualiveqarfiiit sanaartorfiginerinut nutaanik piumasaqaatinik nassataqarputtaaq, tassani talittarfiiit sanaartorneri itissusermullu, soorlulusooq umiarsualivimmi nunatanut qallersuinermullu tunngatillugit.

Umiarsuarmi ilaasunik angallassineq. AUL-ip tunineqarnerata nassatarisaanik Upernivik Qaqortup Upernivillu akornanni Arctic Umiaq Linep nunap immikkoortuisa akornanni angallassinermik aaqqissuussineranut ilanngunneqarsimasinnarluni nunami tamarmi umiarsuarmi ilaasunik angallassinermik aaqqissuussinermit ilaatinneqarunnaaqippoq. Aammattaaq nunap ilaani tamaani ilaasunik angallassisoqarneq ajorpoq, 1999-imiillu nunaqarfinnut assartukkanik pilersuinerminut atatillugu nunap ilaani tamaani RAB ilaasunik angallassisarunnaarnikuovoq.

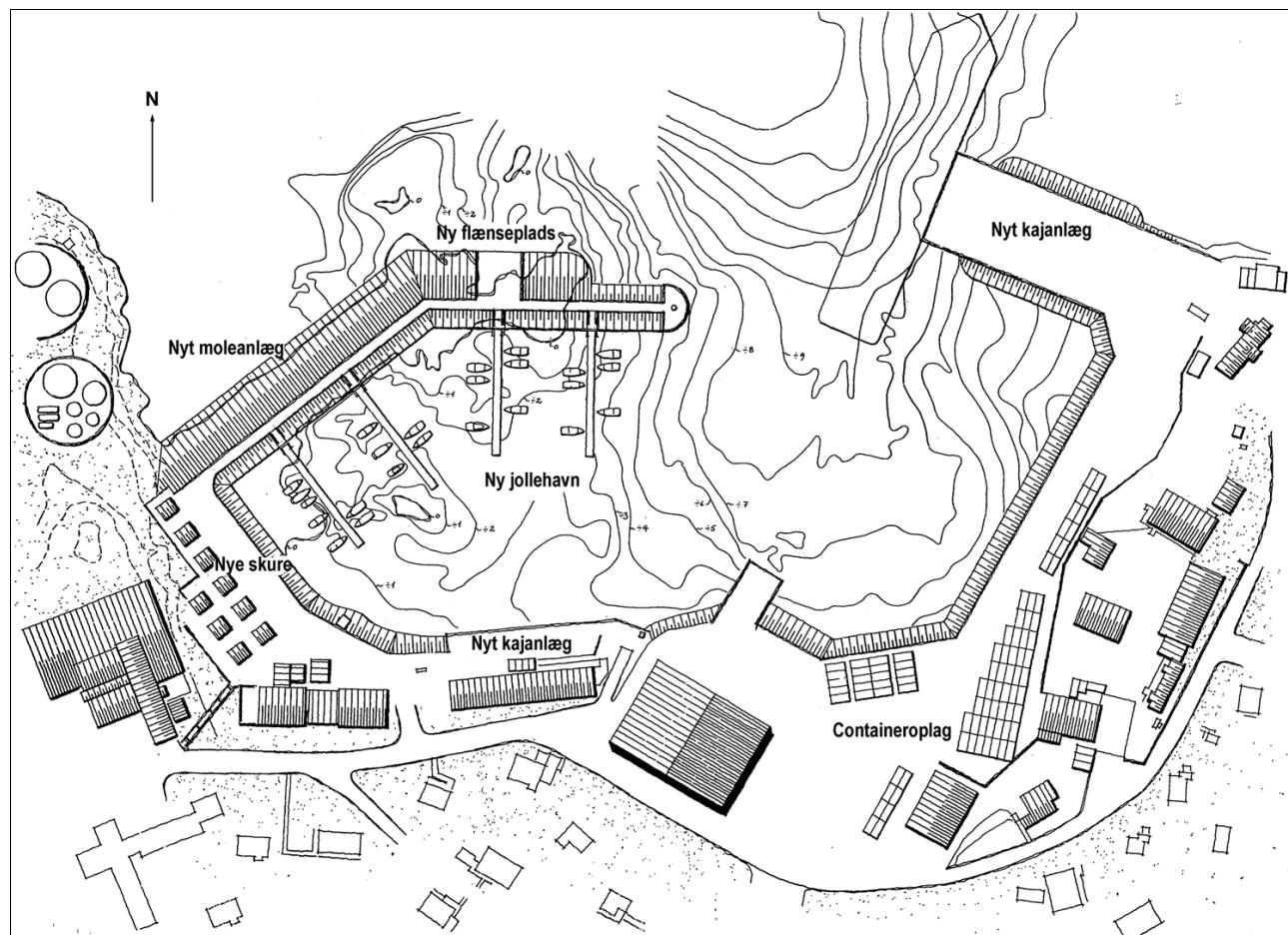

Fig. 28 – Upernivimmi angallateeqqanut umiarsualiviup allineqarnissaanut siunnersuut

Upernaviup kommuneani umiarsualivinnut oqaaseqaatit. Sanaartuinissamut pilersaarutip takkunneranut atatillugu Upernaviup kommuneani umiarsualiveqarfiit pitsangorsarneqarnissaannut kissaatit makkut takkussuussimapput:

- *Upernavimm* RAL-ip nalunaarpaa umiarsualiviup allineqarneranut ingerlanneqartumut atatillugu nunniukkamik oqqifiliortoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Upernavik Kujallerm* RAL/RAB-ip nalunaarpaat tulattarfiup puttasup pitsangorsarnissaanik imaluunniit allineqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Kangersuatsiami* RAL/RAB-ip nalunaarpaat umiarsualiveqarfiup pioreersup pitsangorsarnissaanik imaluunniit allineqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnera, kiisalu aqqusinernit pitsaanerusunik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Innaarsunni* RAL/RAB-ip nalunaarpaat ullumikkut soqannginnera pissutigalugu qerisunut pallinik inissiivissatut atugassamik illup qeritsiviup eqqaani umiarsualiveqarfimmik mikinerusumik nutaamik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Tasiusami* RAL/RAB-ip nalunaarpaat umiarsuit qerisunuk assartuutit tulanneranni isumannaallisaanerup pitsangorsarneqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnera, kiisalu aqqusinernik pitsaanerusunik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Nutaarmiuni* RAL/RAB-ip nalunaarpaat ullumikkut soqannginnera pissutigalugu qerisunut pallinik inissiivissatut atugassamik illup qeritsiviup eqqaan iumiarsuarliveqarfimmik mikinerusumik nutaamik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Nuussuarmi* RAL/RAB-ip nalunaarpaat umiarsualiveqarfiup pioreersup allineqarnissaa pisariaqartinneqartoq, kiisalu aqqusinernik pitsaanerusunik pisariaqartitsisoqarnera.
- *Kullorsuarmi* RAL/RAB-ip nalunaarpaat umiarsualiveqarfiup pioreersup pitsangorsarnissaanik imaluunniit allineqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnera, kiislu aqqusinernik pitsaanerusunik pisariaqartitsisoqarnera.

Kommunalbestyrelsep *Upernavimm* umiartsiaararsortunut atugassarititaasut pitsangorsaatissaannik piareersaat akuersissutigisimavaat. Pilersaarut imaqarportaaq umiatsiat talittarfiannik allilerinissaq kiisalu talittarfimmut aqquteqalernissaq, pilaffimmik nutaamik inissiinissaq, quit nutaat kiisalu qaannanut inissiisarfissaq.

Aqqusernit aamma pisuinnaat aqquaat

Upernaviup illoqarfia

Aqqusernit aamma pisuinnaat aqquaat pioreersut. Telebakkenimi aqqusernit nutaanerpaat aammalut mittarfimmut nutaamut aqqusineq eqqaassanngikkaanni Upernavimm aqqusinerisat ilusaat pitsaasuunngivipput, amerlanerpaanili aqqusiniviunatik tassaaginnarput aqquaasarsimasut sulifittullu aqquut.

Ukiuni kingullerni illoqarfiup aalliertupiloorsimanerata kingunerisaanik aqqusernit illoqarfiup immikkoortuinut ingerlaviata annertusarneqarnissaq pisariaqartsitsinermik annertuumik pilersitsivoq. Taassumalu saniatigut aqquserngit pioreersut illoqarfiup qeqqaniittut atuarfiullu eqqaaniittut annertusarneqarnerunissat pisariaqarluinnarpoq. Upernavimm aqquserngit sinaanni pisuinnarnut aqquteqanngilaq, ikittuinnartigullu pisuinnaat aqquaannik imaluunniit qaqqajunnani tummeqqiorqarsimavoq. Angallannerup annertusiartorneratigut ingammik illoqarfiup qeqqani pisuinnaat angallannerini isumannaallisaanerup tungaatigut ajornartorsiutit annertusiartorneri paasinartuupput.

Siuinssami aqqusernit aamma pisuinnaat aqquaasa ilusissaat. Upernavimm illoqarfiup ilaa nutaaq pillugu pilersaarutit illoqarfiup ilaanut aqqusineqarfiup allineqarnissaanik siunnersuummik imaqarput, figur 29 takuli. Taamaattorli sanaartornissaq pilersaarutaasoq assorsuaq kinguartoorsimavoq, tamannalu (soorlu qulaani taaneqartutut) ullumikkut nutaanik inissiaqarfinnik aqqusinertalinnik peqannginneranik nassataqartitsivoq. Innuttaasunut pissutsit iluaalliorittsippu, ilaatigullu imermik pilersuinermut aamma eqqakkanik katersinermut pissutsit pisarissersorpaat.

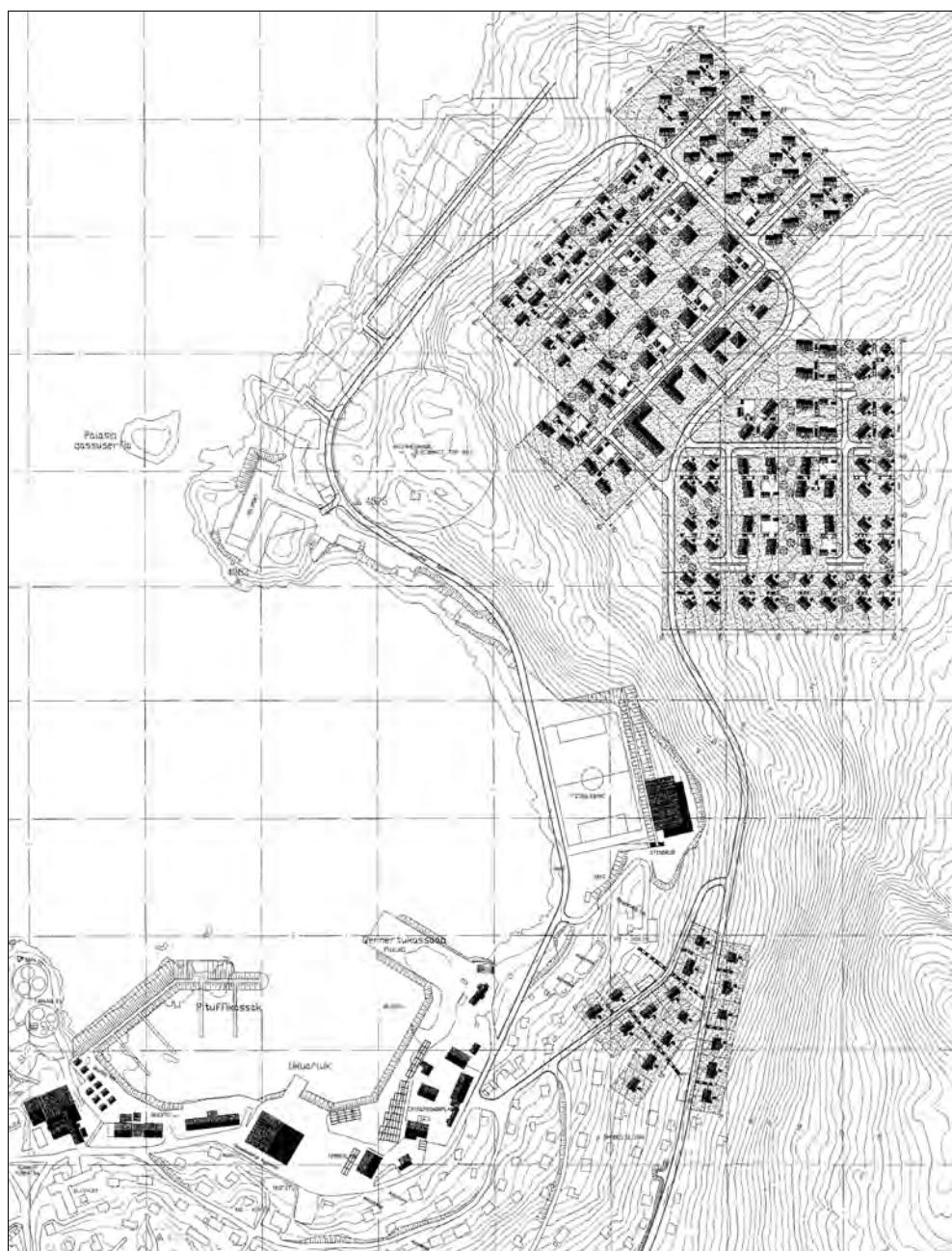

Fig. 29 – Illogarfiup ilaa nutaaq tamaanilu aqqusernit nutaat

Nunagarfijt

Ukiuni kingullerni nunaqarfinni aqqusinernut iluarsaassinerit arlallit naammassineqarsimapput, taamaattorli aqqusernit pioereersuni ilutsit pitsanngorsaavginissaannik aammalu aqqusineqarfiit allineqarnissaannik nalinginnarmik assorsuaq pisariaqartitsisoqarpooq, taamaalilluni aqqusinerni anguniakkat pingaernerit akornanni naleqquuttunik attaveqarfinnik, tassalu qulimiguulinnut mittarfiup, umiarsualiviup, eqqaaviup aamma inissiaqarfiiit akornanni pilersitsisoqarsinnaassammat. Aqqusinilunneq ilaatigut sunniuteqarluarfiunerusumik eqqakkanik katersinermut periarfissanik pisarisser-suivoq, taamaalilluni aqqusinermut qaninnerpaamut tulluanngivissumik aqqlusaagassat ungasissuusarlutik. Tamatumunnga ilaapput aqqusernit amerlaqisut angallatinik motorilinnit aqqutigineqarnissaannut naleqquuttunngorlugit suliarineqarsimannginnerat, soorlulusooq Upernaviup nunaqarfiini amerlanerpaani innuttaasut amerleriaruiussuarterannut aqqusinernik sanaartorneq malinnaasinnaasimanani.

Kullorsuarmi eqqakkat angallannissaannut pitsaanerusunik periarfissanik isumannaarinissamik aammalu umiarsualivimmi inissiffissanik angallannermilu atugassarititanik pitsaanerusunik imannaarinissanik pisariaqartitsisoqarpoq. Tamakku saniatigut Kullorsuup ukiuni kingulliunerusuni innuttamigut amerleriarneri nutaanik aqqusinernik aamma pisuinnaat aqquaannik sanaartornissamik assorsuaq pisariaqartitsinermik nassataqartitsisivoq.

Nuussuarmi ingammik umiarsualiviup eqqaani pissutsinik pitsangorsaanissamik pisariaqartitsisoqarpoq.

Tasiusami nunaqarfiup iluani pitsaanerusumik ataqtigiissitsilluni suliaqarnissaq pisariaqartinneqarpoq, aammalu aqqusinerni pioreersuni, ingammik umiarsualiviup pisiniarfiallu eqaanni, inissaaleqinerup nassata-riasaanik usit sularinerinut ajornartorsiortitsiviusuni arlalinnik pitsangorsaatissanik pisariaqartitsisoqarpoq.

Nutaarmiuni aqqusineqanngilaq.

Innaarsunni atugaalluartumik aqqusineqarfiliortoqarsimavoq, sulili aqqusernit ilaasa naammassineqarnissaat pisariaqartinneqarput.

Naajaani aqqusineqanngilaq.

Aappilattumi sivisuumik aqqusernit iluarineqarsimannngillat. Nunaqarfimmi nalinginnarmik aqqusernit pitsangorsarnissaannik, aammalu ineriartortitsivimmut nutaamat piaartumik nutaamik aqqusinniorissaq pisariaqartinneqarput.

Kangersuatsiami ukiuni kingulliunerusuni oqaluffiup eqqani aqqusernit iluarsanneqarsimapput, aammalu nunaqarfiup kangiaturaani inissiaqarfimmut nutaamat aqqusinniorqarnissaa, aqqusernit ilaat arlallit nutarsarneqarnissaat kiisalu umiarsualiveqarfimmut aqqusinikkut attaveqarfiup pitsangorsarneqarnissaa pisariaqartinneqarput.

Upernavik Kujallermi sanaartukkat pioreersut akulloqqullugit aqqusinermik kaajallaasumik ilusilikkamik, taamaalilluni nunaqarfimmi sullivit ataasiakkaat pitsaanerusumik atassuseqalersillugit aqqusernit ataqatiginnerusut pilersinnissaannik pisariaqartitsisoqarpoq.

Teknikkikkut pilersuineq

Innaallagissamik pilersuineq

Upernaviup illoqarfiani innaallagissiorfiit tassaapput innaallagissiorfitoqaq pingarneq (B-597), 1994-95-imiluuarsanneqartoq, aammalu ajutoortoqartillugu innaallagissiorfik nutaaneq (B-1102). Kingulliup motoorii 2002-mi taarserneqarput, taamaalillunilu ullumikkut illoqarfik Nukissiorfiup isumannaallisaanermut iliuuserisaanut naapertuuttunngorpoq.

Kallerup-innerata sakkortuup aqqutai pioreersut ajoquteqanngillat, naatsorsutigineqarporlu tunisassiorfimik nukimmik annertuumik atuismik nutaamik pilersitsisoqanngippat naatsorsutigineqartutut pisariaqratitamik matussusiinissaminut naammattumik piginnaaneqarnissaa. Taamaattorli ineqarfinnut nutaanut pilersuinissamut aqquteqarfiup allineqarnissaa pisariaqassaaq.

Kallerup-innerata sakkukitsup aqqutai aamma taama ajoquteqanngitsigaat, maannakkullu iluarsaassisaria-qartoqannginna nalilerneqarpoq.

Nunaqarfinni innaallagissamik pilersuinerit nunaqarfinni innaallagissiorfinnit solaarimit (dieselimit) orsulersugaasunit, tamarmik naammaginartumik ingerlasunit tunngaveqartuupput. Taamaattorli nunaqarfifit amerlanersaanni aqqusernit qullilersornerisigut sanaartortoqarnissaanik kissaateqartoqarpoq.

Kiassarneq

Upernaviup illoqarfiani nunaqarfinnilu kiammik pilersuineq tamakkiisumik illuni ataasiakkaanik kissarsuutinit uuliatortunit pisuuvvoq.

Upernaviup innaallagissiorfianit kissamik sinneruttumik pilersuisoqangngilaq. Taamaattorli erngup nillorsaammit kissarneq sinneruttoq innaallagissiorfiup nammineq atugassaanik aammalu innaallagissiorfiup eqaani rækkehusinut B-1044-mut aamma B-1049-mut atugaqartoqarpoq.

Annertunerusumik sinneruttumik kissamik tunisinissamut periarfissaqarpasinngilaq, naak assersuutigalugu atuarfimmut imaluunniit rækkehusit kanginnguannut kujatinnguannullu agguassissumvik ledningimik aqqusiorqarsinnaagaluartoq.

Imermik pilersuineq

Upernavimmi imermik pilersuineq qeqertap kangiatungaani tatsimit imeqarfiusumit pissarsiornermit tunngaveqarpoq. Pumpestationimit (B-892) imeqarfiliamut (B-597) imeq sukuluiarneqangngitsup aqqutaatigut nuussisoqartarpoq.

Upernavimmi atuisunut imermik pilersuiveqanngimmat imeq tamavimmi biilinit tankitalimmit agguassorneqartartuuvoq.

Imissamaataasut annikitsuaraararsuupput, ingammik ukiuunerani, taamaattumillu tapersersuutitut imermik pilersuivik tarajuiaaviuvoq.

Upernavimmi illoqarfip ineriantorfissa nutaaq pillugu kommunep pilersaarutaanut tapiliutip nr. 5.0-ip akuersissutigineranut atatillugu 2000-imi Kommunalbestyrelsep Upernavimmi imermik pilersuineq allanngorartoq imissamaataasullu naammanganngitsut ukiut arlerlugit imermik atuinerup killilersortariaqaranik, aammalu aalisakkanik suliffissuarmut, ullumikkut ajornartorsiutit taakkorpiaat pissutigalugit matuneqarsimasumut ajornartorsiutinik nassataqartitsisimanera Naalakkersuisunut uparuarpaa.

Pilersuinermk ajornartorsiutit innuttaasut amerleriarneri ilutigalugit annertusinissaat naatsorsuutigisariaqarput, aammattaarlu atuisunut imermik pilersuinerup nutarsarnera ilutigalugu, tassalu toqqaannarmik imermik pilersuinerup sanaartornerani anartarfiiillu imermik kuutsitsiffiusartut atorneqalernerisigut.

Taamaalilluni ullumikkut nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut Upernavimmi inunnut ataasiakkaanut imermik atuineq annikinneerarsuuvvoq, Nuummi inunnit ataasiakkaanit atugarisap pingajortererutaata missaaniilluni, soorlulusooq ASIAQ nalunaarummini "Kalaallit Nunaanni imermik pilersuineq"-mi uparuaasoq illoqarfip ineriantorneranut imissamaataasut annikitsuunerata kigaallaataasinnanera.

Upernavimmi imermik pilersuivimmik sanaartornerup aqqusaagassaa siulleq Kommunalbestyrelsep isumaa malillugu tulluartuussaaq imeqarfiliamit erngup aqquaanik tunisassiorfimmut, aqquaani illoqarfip qeqqani amerlasuunik atuinikkaaqarfiusumi sanaartukkanut pioeresunut attavilikkamik sanaartortoqarnissaa.

Tamanna tunuliaqutaralugu Kommunalbestyrelse Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmik isumaqtigisiuteqarpoq Akkippumit (Langømit) naammattumik aalaakkaasumillu imermik pilersuinermk sanaartornissamut periarfissat erseqqinnerusumik misissorneqarnissaannik, aaqqiisumvik piaartumik, aningaasartaqarluartumik ungassisumullu isiginnilluni silatusaartumik angusaqarniartoqassamat, aammalu sanaartoriagassaaq sapinngisamik piaernerpaamik aningaasaqarnermut inatsimmut ilanggunniartariaqartoq. Taamaattorli 2006-imut aningaasanut inatsisisstatut siunnersummi siunertamut aningaasaliisoqarsimanngilaq.

Nunaqarfiiit. Upernaviup pigisaani nunaqarfinni imermik pilersuineq ukiuni kingullunerusuni assorsuaq sanaartorfiusimavoq. *Kangersuatsiami* tarajuiaavik innaallagissiorfittalik sanaartorneqarpoq, *Nutaarmiunili Naajaanilu* imermik pilersuiviliorissamut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinik suli ilanggussisoqangilaq.

Kullorsuarmi erngup sukuluarneqanngitsup aqquaata 1.250 meterit missaata taarsernissaanut aningaasi- liissuteqarpoq, aqqut piovereersoq assorsuaq aserfallassimallunilu akuttunngitsumik qerruttoortarmat. 2002-mi nunaqarfiup kitaani nutaamik maqtsiviliorqarpoq, sulili nunaqarfinni maqtsivinnik amerlanernik assorsuaq amigaateqartoqarpoq.

Nuussuarmi tatsimik imeqarfiusumik qanittuusumik mingutsitsisoqarsinnaanera pissutigalugu taseq kaajallallugu ungaluukkiortoqarpoq, soorlulusooq qulimiguulinnut mittarfik imissarsiorfiusup pallitsaaliorlugu killeqarfiup avataanut nuunneqartoq. Suli nunaqarfiup kitaani inissiaqarfimmut nutaamut atatillugu maqtsiviit pingajuannik sanaartortoqarnissaa amigaatigineqarpoq.

Tasiusami imermik pilersuinerup pitsangorsarnissaa pisariaqartinneqarpoq, nunaqarfimmi aqutsisut naliliinerat malillugu naammannngitsusutut isigineqarmat. Nunaqarfiup aqutsisuisa siunnersuutigaat nunaqarfiup avannaq-kangiani tasermiit allamit qanittumi imissarsiortoqarnissaa.

Innaarsunni 2002-mi maqtsivinnut nutaanut pingasunut atatillugu 750 meterimik erngup aqqusiorqarpoq, suliffissuarmullu imeq aqqusiorneqarluni.

Aappilattumi imermik pilersuinerup tungaatigut manna tikillugu ajornartorsiuterujussuit aqqutip iluarsnerati- gut allineratigullu aammalu nutaamik maqtsiviliornikkut naammassigallarsimapput. Ungasinngitsukkut nutaanik sanaartorfissanik ilanngussaqarnermut atatillugu pilersuinerup suli ilaartorfigeqqinnissaanut pisariaqartsisoqalerumaarpoq.

Upernivik Kujallermi erngup aqquaata ilaneqarnera maqtsivinnillu marlunnik sanaartorneq 2001-imi naammassineqarput. Maannakuugallartumut tarajuiaasiviup inissisismanera pitsaanngitsutut nalilerneqarssimavooq nuuttariaqarlunilu, soorluttaaq Avatangiisnut Pinngortitamullu pisortaqarfiup tamanna aamma kommunep pilersaarutaanut pisortaqarfiup oqaaseqarnerminni tikkuarsimagaat. Allamut nuutsinissaq pitinnagu tamanna Pisortaqarfimmut qinnuteqaatigineqassaaq

Kommunep suliffeqarfigisai

Allattoqarfik

Upernavimmi *kommunep allattoqarfia* Kommunep allaffianik (B-915) aamma Teknikkimut Allattoqarfik il.il. (B-1100) illoqarfiup qeqqaniippuit. Taakkut saniatigut allattoqarfiup Kunut-mi (B-142) nerisarfik unnuisitsisarfillu akisussaaffigai, sulili unnuisitsisarfiit allat B-540-mi nerisarfiillu B-757-mi B-748-milu. Ataatsimiittarfittut atugassaritani pitsangorsaatit, aammalu nerisarfittut atugassaritat katarsorlugillu iluarsaassiviginissaat pillugit kissaateqartoqarpoq.

Upernivik Kuj., B-1065	Illu immikkoortoq 1987-imi sanaaq. Iluarsarnissaa allinissaalu kissaatigineqarput.
Kangersuatsiaq, B-930	Illu immikkoortoq 1982-imi sanaaq. 2000-imi iluarsaallugulu allineqarpoq.
Aappilattoq, B-1064	Illu immikkoortoq 1987-imi sanaaq.
Naajaat	Allaffeqanngilaq.
Innaarsuit, B-1063	1987-imi sanaaq. Nakorsiartarfimmut tapullugu sananeqarpoq.
Nutaarmiut	Allaffeqanngilaq.
Tasiusaq, B-1610	2002-mi sanaaq. Sammisassaqtitsivimmum nakorsartarfimmullu tapullugu sananeqarpoq.
Nuussuaq, B-1062	1987-imi sanaaq. Sammisassaqtitsivimmum nakorsartarfimmullu tapullugu sananeqarpoq.
Kullorsuaq, B-990	Illu immikkoortoq 1985-imi sanaaq. Iluarsaannissaanik kissaatigisat

Fig. 30 – Kommunep allaffii

Nunaqarfinni aqutsisut tamarmik, taamaallaat Nutaarmiut Naajaallu pinnagit namminneq allaffeqarfefeqarput. Ataaniittooq immersugaq takuli.

Kommunep ingerlatsinermik suliaqarfii

Suliassiinermut immikkoortoqarfiiup (entreprenørafdelingip) Upernaviup illoqarfiani suliassat aqqusinernik iluarsaassinermut, saliisitsinermut, aputaajaanermut kiisalu eqqaavinnik anartarfinnillu suliaqarnermut atatillugit isumagisuua. Nunaqarfinni eqqaavinnik anartarfinnillu sulineq sulariumannittussarsiuunneqarpoq.

Sanaartugassanik suliassallit inissismaffigisaat containerinut umiarsualiup nutaap kangiinguaniippoq, tassaniillutik biilinkil iluarsaasarfik (B-944), silami ilioqqaavik, allaffik nerisarfillu (B-630). Immikkkoortumiippuit sannavittut atuuffiit allat.

Tamatuma avannaani suliassiinermut immikkoortoqarfiiup saffiorfik (B-31) aammalu amutsivik illuarartalik (B-1221). Kiisalu illoqarfiiup ilaani kujallermi Iterlannguami angallatinut sannavittut B-873 iluarsanneqarsimavoq.

Kommunep ingerlatsinermik suliaqarfia illoqarfiiup ilaanut avannarlermut, qulimiguulinnut mittarfiusimasumut inuutissarsiorfimmut nutaamut nuunneqarnissaa pilersaarutaavoq.

Nunaqarfinni tamani *ataatsimoorussanik sannaviliortoqarsimavoq*, taamaattorli nutaaliortoqarnissaa aammalu sannaviit iluarsaannissaa pillugit Upernavik Kujallermi, Kangersuatsiami, Naajaani, Nuussuarmi Kullorsuarmilu, kiisalu *angallatinik (biilinkik) inissiisarfinni atortorissaarutit* pillugit Upernavik Kujallermi, Kangersuatsiami, Innaarsunni Kullorsuarmilu kissaateqartoqarpoq.

Aappilattami, Innarsuarmi, Tasiusami, Nuussuarmi Kullorsuarmilu *illunik sullissivilortoqarsimavoq*. Nunaqarfiiit anginerusut sinnerini (Upernavik Kujalleq aamma Kangersuatsiaq) illunik sullissivilortoqarnissaa pilersaarutaavoq. Tamakku saniatigut Kullorsuarmi illup sullissiviup allineqarnissaa pillugu kissaateqartoqarpoq.

Upernaviup illoqarfiani Kunngip Nunaataani *kalaalimineerniarfeqarpoq* (B-1561), nunaqarfinnili soqarani. Taamaattorli Kangersuatsiami kalaalimineerniarfiliortoqarnissaanik pilersaaruteqarpoq.

Qatserisarfik

Upernavimmi nunaqarfinnilu anginerni tamani qatserisarfeqarpoq, Naajaat Innaarsunni qatserisarfimmut aammalu Nutaarmiut Tasiusami qatserisarfimmut atallutik.

Upernavimmi *qatserisarfik* (B-1252) illoqarfiiup qeqqani atuarfiup sillimmatitullu innaallagissiorfiup eqqaaniippoq, ajoqteqanngilarlu. Taamaattorli pitsaanerusunik toqqorsivimmi atortorissaarutit amigaataapput.

Nunaqarfinni pitsangorsaatit pillugit qatserisarfiup Nuussuarmi nutaamik illuaqqamik qatserisarfiliornissaq sallinngortissimavaa, tulleralugu Upernavik Kujallermi illuaqqap qatseriviup allineqarnera, pingajuattullu Kangersuatsiami nutaamik illuaqqamik qatserisarfiliornissaq. Tamakku saniatigut Innaarsunni Tasiusamilu illuaqqat qatseriviit allisariaqneri malugeqquneqarput.

Iliveqarfiiit

Upernavimmi iliveqarfik Illoqarfitoqqap eqqaani inissilluarsimavoq. Annikitsuinnarmilli inissaqarpoq, taamaattumillu illoqarfiiup ineriertorfissaatut immikkoortup nutaap avannaani iliveqarfimmut nutaamut nunaminertamik inniminnisoqarnissaa pilersaarutaavoq.

Nunaqarfinni tamani iliveqarfefeqarpoq, Innaarsunnili Tasiusamilu iliveqarfiiit allisariaqarput.

Kommunalbestyrelsep attaveqarnermut politikkikkuut anguniagai

ANGALLANNERMUT POLITIKKI

Upernavik kommunep nunami inissisimanera immikkoortunillu qulinik najugaqartiterfiusimanera, assorsuaq ungasissuseqartiterlutik siammarsimasut Kalaallit Nunaat sinnera assigalugu attaveqaqatigiinnerup, naapittarsinnaanerup nioqqutissanillu assartuinermut ineriertortitsinissamut pingarnerpaallutik pakkersimannituupput.

- Tamakku tunuliaqutaralugit nalinginnaasumik aalisarnerup, takornariartitsinerup innuttaasullu inuunermanni atugarisaasa ineriertorteqqinnissaannut angallannermi ingerlatsiviit sanaartortuar-nissaat aalajangiisutut tunngavissiisutut Kommunalbestyrelsep sallinngortissimajuarpai. Tamatumunnga atatillugu nunap ilaanut tamaanngaanniillu ilaasunik angallassinerup immikkut ittumik pitsanngorsaaviginisaa pisariaqarttinneqarpoq.
- *Nunaqarfiiit.* Nunaqarfinni ukiuni kingulliunerusuni tunisassiorfinnut attaveqarfinnullu aningaasaliissutit umiarsualivit taakkulu nunataannik tulleriaarismik sanaartorfiginissaannik malitseqartinnissaat aalajangiisuuussaaq, taamaalillutik aalisakkanik nioqqutissat assartugassallu suliarineri oqilisaavigine-qassammata. Tamakku saniatigut utaqqisarfiliornissamut qulimiguulinnullu mittarfinnut pitsaanerusunik aqqusinniorannanik pisariaqarttsisoqarpoq.
- Upernavimmi qulimiguunut mittarfiup inissisimanera, immikkoortumilu alliliinissamut pilersaarutinut naleqqiullugu naleqqutinnginera pissutigalugu, kommunalbestyrelsip kissaatigaa piffissami qaninnerpaami nutaamik mittarfeqarfimmi hangaritut atugassamik sanaartortoqassasoq, tamassumunngalu atatillugu qulimiguunut unittarfik atorunnaarsinneqassasoq.
- *Upernaviup illoqarfiani* illoqarfiup avannaani illoqarfiup ilaankut nutaamik sanaartornermut atatillugu nutaamik illoqarfiup ilaanut piaartumik aqqusinniotoqarnissaanik, kiisalu aqqusinernit pingarernit, pioreersunit nutarterinernik pisariaqarttsisoqarpoq.

PILERSUINERMUT POLITIKKI

Innuttaasut amerleriarujussuarnera aammalu qaleralinniarnerup ineriertortinera ilutigalugit Upernaviup kommuneani pilersuinermut immikkoortumi qaqtiguunngitsoq pissutsit pisariaqarnerinnavinnik arlalitsigut iluarsaanerit naammassineqarsimapput, illoqarfimmi nunaqarfinnilu innaallagissiorfiliornikkut imermillu pilersuinkkut sanaartornerit nutarsaanerillu aqqtigalugit. Taamaattorli Upernaviup kommuneani pilersuinerup ilusaata ullaatsinnut naleqquttunngorneranik naliliinissamut suli arlalinnik iluarsaasoqartariaqarneranik Kommunalbestyrelsep isumagaa:

- Upernaviup illoqarfiani imermik pilersuineq atasinnaanngitsoq piaarnerpaamik Akkippumit (Langømit) erngup sulluliamik pilersuinkkut ikorsiivigineqassaaq.
- Upernaviup illoqarfiani atuisunut toqqaannartumik atassusikkamik ukioq kaajallallugu imermik pilersuivilornissamut pilersaarummik aalajangersaasoqassaaq.
- Nunaqarfinni amerlanernik maqtsivilornissamik pisariaqarttsineq sapinngisamik piaarnerpaamik ikorsiivigineqassaaq, soorlulusooq nunaqarfinni anginerusuni atuisunut toqqaannartumik atassusikkamik ukioq kaajallallugu imermik pilersuivilornissamut periarfissat sukumiisumik misissorneqassallutik.
- Nutaarmiuni Naajaanilu ullaatsinnut naleqquttunik pilersuinkkut pissutsit piaarnerpaamik pilersinneqassapput.
- Nunaqarfinni innaallagissap aqqutaanik sanaartornissamik aqqusernillu quillersornerisa pitsanngorsaarnissaannik pisariaqarttsisoqarpoq.
- Tasiusami imermik pilersuinerup allannngortinnissaa pillugu Tasiusami nunaqarfimmi aqutsisut siunnersuutaat nalilertariaqarpoq.
- Tarajuianermet atortup Upernavik Kujallermiittup peqqissusermut ajoqutaasinnanera pissutigalugu nuunneqartariaqarpoq.

KOMMUNEMI SULIFFEQARFINNUT POLITIKKI

Kommunep suliffeqarneraniipput sullississutit arlallit, pingaernerullutik teknikkikkut pisut, innuttaasut ulluinnarni inuunerannut assorsuaq pingaaruteqartuusut. Sullissineq tamanna tamarmiusutut isigalugu naammaginarlunnarpooq, naak pitsanngorsaavigisariaqartunik ingasaannagu tikkuaasoqarsinnaagaluartoq.

Taamaattorli pitsanngorsaassassinissat taakku amerlanernik aningaasaliissuteqarnissamik tunngaveqartussaapput, taamaattumillu Kommunalbestyrelsep kommunep suliffeqarnerata iluani qullersatut anguniagarisai tassaapput pisariillisaanerit naammassiniarnissaat aammalu suliniutinut nutaanut periarfissiissutit isumannaarnissaannut annertunerusunik isertitaqarniarsarineq. Periarfissat ilaat misissorneqartussat tassaapput:

- Attaveqarfiit pilersinnerinut aserfallatsaalinerinullu aammalu sullivit assigisaallu ingerlannerinut atatillugu nunaqarfinni aqutsisunut suliassanik piginnaassutsinillu suliassiissuteqarnerit,
- Kommunep suliffeqarnermik ingerlatsiviinik annertunerusumik namminersortungorsaaneq, tassunga ilanggullugit nunaqarfinni annertunerusumik eqqaavilerinerup anartarfilerinerullu suliariumannittussarsiorneri,
- Akigititanut akitsutinullu atatillugu aningaasartuutit isertitallu akornanni annertunerusumik ataqtigiissitsineq.

ILUUSISSANUT PILERSAARUTIT

Qulaani anguniagassat tunngavissiissapput piviusunngortitsinissamut kiisalu ataatsiakkaat suliassat pingaarnersiorissaannut, ukiumoortumik Upernaviup illoqarfianni nunaqarfinnilu suliunitissat sanaartugassallu pilersaarusrorneranut atatillugu. Figur 2 takuuk.

AVATANGIISINUT PISSUTSIT

Upernaviup kommuneani avatangiisink pissutsinik ataani nassuaat "Upernaviup kommuneani eqqakkat suliarineraisa pitsangorsarnissaannik samminnittumik pilersaarut"-mit eqikkaaneruvoq, taannalu annerturusrusnik paassisutissarsiornissamut innersuussutigineqarpoq.

Upernaviup illoqarfiani eqqaavissuaq

Upernaviup illoqarfiani eqqakkat tamarmik eqqaavissuarmukaanneqartarpuit, taannalu immamut atavoq, Illoqarfitoqqap iliveqarfitoqqallu sanerpianguaniilluni illunuttaarlu pioreersunut qanittunnguulluni. Takussunarnera, illoqarfitoqqami illunut eriagisaasunik ikuallatsitsisinnaasoqarnera, aammalu eqqaavissuarmik ammasumik eqqakkanik ikuallaasarnermut atatillugu illoqarfipuilarujussuani najugalinnut putsup tikkatalu siammartarneri pissutigalugit eqqaavissuup inisisimanera tulluanggivissorpoq. Taamaattumik innuttaasunit aammalu Illoqarfitoqqamut, kommunem i takornarianut ussagaataatini annerpaamut takusaasunit takornarianit akuttunngitsumik eqqaavissuup inisisimanera isornartorsiorneqartarsimavoq.

Ammasumik – silami – ikuallaasarneq pisariaqartinneqarsimavoq, ikuallaasarfimmi – nunaqarfinni atugassiat assiganni ikuallagassarpasuit pissutaallutik malinnaasoqarsinnaanngimmat. Tamatuma saniatigut aallart-sinermi arlalitsigut ajornartorsiuteqartoqarsimavoq aammalu ikuallaasarfimmi ataavartumik ikuallaaniarneq ajornartorsiutigineqarsimalluni; taamaalilluni eqqakkat avatangiisut aamma peqqinnissap tungaatigut isumannaatsumik ikuallanneqarsinnaasarsimangillat, soorlulusooq eqqaavilerisut pitsaanerusumik ilinniartinnissaat pisariaqartinneqartulluni.

Ukiut arlerlugin eqqaavissuup nuuttariaqarnera ilisimaarineqarpoq, eqqaavissuullu nuunnissaanut pilersaarsianut tunngavigisassaq pisariaqartinneqartoq suliarineqareersimavoq. Illoqarfip avannaani nunaminertamut siunissami eqqaavissuarmut ikualaasarfiullu nutaamut inniminnerneqartumut nutaamik aqqusinniorismut aningaasanut inatsimmit tapiissuteqanninnerup nuussinissap pilersaarutaasup piviusunngortinnissaa aammalu eqqaavissuup pioreersup eqqaani nunaminertap pissusitoqaanut uterteqqinnissaa akornusersorsimavai.

Eeqaavissuarmi eqqakkat suulluunniit tiguneqartarput, taakkulu ikuallassinnaasunut ikuallassinnaanngitsunnullu (savimernit, sisaat, ujaraaqqat assigisaallu) immikkoortinneqartarput. Immikkoortiterineq sukumiisuuungilaq, assersuutigalugulu nillataartitsivinnit angallatinillu assakaasulinnit eqqakkat avatangiisunut ulorianaa-tillit immikkoortinneqarneq ajorput. Eqqakkat ikuallassinnaanngitsut tamarmik immamut nakkaatinneqartarput, taakkununngalu ilaapput ujaqqat, ujaraaqqat, issoq, sanaartornermi atortussiat saviminikullu.

Eeqaavissuarmi uulikunik atortussianillu kemisknik eqqakkanik tigusisarfik iluarsanneqarsimavoq. Namminersortut, suliffeqarfiiit sullissiviili Qallunaat Nunaannut umiarsuarmut assartuussinissamik siunertalimmik eqqaavissuarmut uuliakunik atortussianillu kemisknik tunniussinissaminnut pisussaatitaapput. Taamaattorli tigusisarfik ima aaqqissuunneqangnilaq avatangiisinut siammaasoqarsinnaanera pinaveersimavitsillugu.

Anaajaasarfik kukkusumik sananeqarsimavoq taamaattumillu anartarfiit imaannut kuutsitsivik, puut imaajarneqartarfiat atorneqarpoq. Taamaattumik eqqaavilerusunut peqqissutsikkut aarleqquqteqarluni aaqqissuussineq nassataqartuuvoq.

Imikoq, Upernaviup illoqarfia

Upernaviup illoqarfiani kuutsitsisarfinnik kussinniorerit taamaallaat napparsimmavimmut, utoqqaat illuannut atuartullu kollegiaannut atuupput. Illut ataasiakkaat anartarfiit imaannut kuutsitsisarfimmik tankiuteqarput, illullu sinneruttut kommunep anartarfiit puuinik katersisarnermik aaqqissuussineranut ilangunnissaminut pisussaatitaallutik.

Iloqarfiup avannaani iloqarfiup ilaa nutaaq sanaartornermut tamakkiisumik piareersaalluni, tassalu kuutsitsisarfinnik kussinniornerit ilanngullugit nalinginnaasumik avatangiisimut peqqinnissamullu pissutst tunaartalarugit pilersaarutiqinegarpoq sanaartorfiunissa. Tamaanngaannit imikut tamarmik, tassalu

anartarfinniit illullu sinneranit salinneqaqqaaratik imaanut kuutsinneqassapput, kuutsitsineq imarmik malunnaatilimmik sunniuteqassanngitsutut nalilerneqarmat.

Illoqarfimmi pioreersumi pissutsit pitsaanerusut isumannaarniarlugit sumiiffinni ataasiakkaani kuutsitsisarfinnik kussinniortoqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Siullermik atuarfimmit aammalu atuarfiup eqqaani sullisivinnit, taakkunanngaanniillu kommunep allaffianut, suliallu tamatuma ingerlannerani "Tyfusip tasia"-nik (taaguutaannaaluunniit!) imaarsaasoqarlunilu qallersuisoqassalluni.

Upernaviup illoqarfianik imermik pilersuinerup qangaaniilli pisariaqartitamik pitsanngorsaasoqarnissaanik pilersaaruteqarpoq, tassalu Akkippumit (Langømit) erngup aqqutaanik ukioq kaajallallugu atorneqartussamik sanaartornikkut aammalu imermik pilersuiffiup allineqcarneratigut.

Tamatuma malitsigisaanik imermik atuinerup annertusineratigut imikumik pitsaanerusumik kuutsitsiveqarnisap (ullumikkut nunaannarmut kuutsitsisoqartarpoq) kussineqarfinnik sanaartornikkut isumannaarnissaa pisariaqassaaq.

Eqqaavilerineq anartarfilerinerlu, Upernaviup illoqarfia

Eqqakkanik anartarfiillu imaannik katersinerit iluatsinngitsumik suliarinnittussarsiorneqarsimavoq, taamaattumillu sulisunit kommunep atorfinitsitaanit suliarineqarlutik. Katersineq uparuaatissaqarfiunngilaq, atortussanilli aammalu suliffimmi atugassarititaasut pitsaanerit pisariaqartitsisoqarpoq, aammalu sulisorisat pitsaanerusumik ilitsorsorneqartariaqarlutik.

Upernaviup illoqarfiani eqqaavilerinerup sainngisamik namminersortunngorsaasoqarnissaa politikkikut akuerissussutigineqarsimavoq.

Umiarsualiveqarfiit avatangiisinillu eqqiluisaarineq, Upernaviup illoqarfia

RAL umiarsualivimmi pisortaasuovoq umiarsualiveqarfinnilu eqqiluisaartitsinermut akisussaasuulluni. Aamma umiarsuarnit ilaasartaatinit, kutterinit il.il. umiarsualivimmut malittarisassamut nalunaarut najoqqutaralugu eqqakkanik tigusisartuusussaavoq. Taamaallaat upernaakkut saleersuarmut atatillugu saliisoqartarpoq, taamaattumillu iliuuserinninnerup malunnaatilimmik pitsanngorsinissaa pisariaqarpoq. Ilaatigut eqqaavinnit amerlanernit inissiisoqarsinnaavoq, allagartarsuarnilu sumut orsup iginneqartariinik takutitsisunik nivinngaasoqarsinnaalluni. Taamaattorli kommune suleqatigalugu uuliakunut akuutissanullu kemiskinut eqqakkanut containerit inissinneqarsimapput.

Eqqakkanut malittarisassani nr. 1-imi silami nunaminertanik eqqiluisitsinissaq piumasarineqarpoq tassanilu illutillit, suliffeqarfiit sullissiviillu namminneq najukkamik eqqaat 25 meter tikillugu eqqiluitsuuttiuarnissaat piumasarineqarlni. Tamatuma saniatigut upernaat tamaasa piuartitamik ataatsimoorullugu saleersuartoqartarpoq. Kommunemi eqqaavilerisup saniatigut innuttaasut suliffeqarfiillu piumassusertik naapertorlugu upernaami saleersuarnermi peqataasarpot tamanna ketersortarfimmi nuannatsitsinermik naggaserneqartarlni. Siunertaavoq ataatsimoorullugu ukiup ingerlanerani eqqakkat apummit matuneqartut ketersornissaat. Eqqakkat saqqumisut ketersorneqartarput aammalu qimmeqarfiit nerukkaaviillu eqqaat salinnejqartarlutik. Upernaakkut saleersuarneq politikkikut malittarineqarluartuuvoq.

Ukiuni kingulliunerusuni illoqarfik eqqaalu nalinginnarmik assorsuaq eqqiluitsuuninngorsimapput, naak sanaartornermit eqqakkat suli ajornartorsiutaagaluartut. Sanaartortsisunulli tamanut erseqqissaasoqarpoq sanaartornerup naammassinerani saliisoqartarnissaa. Tamanna ilutigalugu aalajangunneqarpoq kommune-mi suliffeqarfiit illoqarfimmi avatangiisit eqqiluitsunngortinniarlugit sulinuteqarnermi salliuniartussaassasut.

Nunaqarfinni eqqaavissuit eqqaavilerinerlu

Nunaqarfinni qulingiluani tamani eqqaavissuaqarpoq, eqqaavissuaqarfinnilu tamani, taamaallaat Nutaarmiut aamma Naajaat, tamarmik aatsaat ukiualunnguit matuma siorna nunaqarfittut taaneqalersinnaasut pinnagit nunaqarfinni ikualaasarfiit ivertiterneqarsimapput.

Inuaqatigeeqarfeeqqani marlunni, Ikerasaarsummi (13-it miss. inuttalimmi) Tussaamilu (ataatsimik inuttalimmi) eqqaavissuaqarfeqanngilaq, eqqagaatit annikitsuaraannaammata. Kommunemit Ikerasaarsummut Tussaamullu eqqaavilerinakkut sullissinera tassaavoq Innaarsunnit Tussaamat aammalu Nutaarmiunit Ikerasaarsummut puunik tunisisoqartarnera. Eqqakkat silami ikuallanneqartarput, anartarfiiillu puui immamut kuiorarneqartarlutik.

Eqqakkat tamarmik eqqaavissuarmut inissinneqartarput, tassanilu ikuallassinnaasut ikuallassinnaanngitsullu immikkoortinneqartarlutik. Eqqakkat tamarmik ikuallassinnaasullu ikuallaasarfiup eqqaanut inissinneqartarput takkussuunnerilu ilutigalugit ikuallanneqartarlutik.

Eqqakkat ikuallassinnaanngitsut tamarmik, tassalu sanaartornermit eqqakkat, saviminikut, nillataartitsiviit, qalipaatit puui il.il. eqqaavissuarmut immikkoorternagit tamarmik iginneqartarput.

Eqqaavissuit amerlanersaasa eqqaanni torersoqanngilaq, ingammik Nuussuarmi, Innaarsunni Nutaarmiunilu, pissutsilli pitsaanerupput Upernivik Kujallermi Kangersuatsiamilu.

Nunaqarfinni ikuallaasarfiit atorniarneqalernerri sivisoorsuullutilu annertuumik persuarsiutaasimapput, immaqalu oqaraanni ajutuussutaangajallutik, maannakkulli ikuallaasarfiit tamarmik naammaginarsisumik ingerlanneqalersimapput, ajornartorsiutit annikinnerusut ataasiakkaat isigissanngikkaanni.

Angallatigisanut inissiisarfiit amigaataapput, nunaqarfinnilu tamani eqqaavissuarni sulinermi atugassarititat pitsaasut amigaataallutik.

Kullorsuarmi eqqaavissuaq illunut qaninnerpaanut pitsaasumik ungasissuseqartumik nutaamik pitsaanerusumillu inissinneqarsimavoq, tassungali aqqusineq naammassillugu suliarineqarsimannngilaq, taamaattumillu maannakkut kuugussaanermigut nungukkiartuaarluni. Eqqaavissuatoqaq 1998-imi ikuallanneqarpoq, sulili tamaani eqqakkat takussaapput.

Nuussuarmi eqqaavissuaq inissianut pioreersunut qanippallaarpooq, nassatarivaalu tikkata ajornartorsiutigenera. Aamma eqqakkat torersumik katersorneqanngillat ikuallaasarfiulli eqqaani tamaanngaannaq ilioqqarneqarsimallutik. Eqqakkat ilaat avatangiisinut tingitaasarsimapput eqqaavissuup eqqanguani iliveqarfimmuit isaasarsimallutittaqaq.

1999-imi eqqaavissuatoqaq ikuallanneqarpoq, sulili tamaanissaq eqqagaqarpoq. Eqqaavissuup nuunnissaanut periarfissaqanngilaq, tassungalu pissutaavoq nunatap ajornakusoortitsinera aammalu tatsip imeqarfiusup kaajallallugu pallitsaaliugaanera. Taamaattumik eqqaavissuup ungaluukkersornissaa aammalu eqqaani iluanilu saliineq piaernerpaamik pisariaqarpoq.

Tasiusami eqqaavissuaq inissilluagaavoq, naak nuunneqarnissaa kissaatigineqaraluartoq. Eqqaavissuarmut aqqusineq naammassineqariartuaarpooq maniipporli. Silaannarmi ikuallaangaatsiartoqartarpoq.

Nutaarmiuni pissutsit assut isorisassaapput. Nunaqarfimmi tamarmi eqqagarpassuit sumi tamaaniippup, eqqaavissuit ikinnerpaamik sisamat kommunep pilersaarutaanik unioqqutitsilluni atorneqarneri pissutaallutik. Taakku saniatigut anartarfiiit poorpassui imaajarneqanngitsut ilioqqaannarneqarsimapput.

Innaarsunni nunaqarfikkut eqqaavissuup mittarfiullu tungaanut aqqusineq nutaaq iluarsaanneqarpoq taamaalillunilu eqqaavilerineq assorsuaq pitsangorsisissimallugu. Eqqaavissuulli eqqaani eqqagarpassuit siammartersimapput, tassaallutik saviminikut, nillataartitsiviit il.il., qaqqajunnamit appasinnerusumut nakkartiinnarneqartarsimasut.

Eqqaavissuup immamut ungasissupilussuulluni nunap iluaniigaatsiarnera ajornartorsiutaavoq, taamaannerata anartarfiiit imaasa immamut iginneqarnissaat pisinnaatinngimmagit. Ullumikkut nunaannarmut imaarneqartarput tipersuarmik peqqinnissakkullu ulorianartorsiortsinermik nassataqarlutik.

Naajaani eqqaavissuaq kangerliumaninnguami nunaqarfiup avannaani 100 meterit missaannik ungasitsigisumi inissisimavoq. Naajaat kujataannut eqqaavissuup nuunneqarnissaanik siunnersuutigisaq tulluartuusorineqanngilaq.

Eqqaavissuaq, qaqqajunnar sivinganerani atortorissaarutitaqanngitsumi inissisimasoq iluarsaattariaqarpoq, taamaalilluni umiatsiaq, aasaanerani assartuutaasartoq talissinnaaniassammat. Qaqqajunnami qaartiterinikkut eqqaavissuaq pitsaanerumik iluarsanneqarsinnaavoq. Anartarfiit puuisa imajarfissaannik sanaartortoqassaaq. Ikuallaasarfeqanngilaq, taamaattumillu eqqakkat silami ikuallanneqartarpuit.

Aappilattumi aqqusiniluttupilussuuvoq, eqqaavilerinerullu pitsaasumik ingerlanneqannginneranut tamanna pissutaanerpaavoq. Aqqusernit piovereersut tamarmik qaartiterfiunissaat iluarsaannissaallu pisariaqarput, minnerunngitsumik nunaqarfiup qeqqaniit ikuallaasarfiup tungaanut.

Ikuallaasarfik nunaqarfiup qeqqarpiaani kommunellu pilersaarutaanut akerliusumik inissinneqarpoq, taamanikkut pilersaarutaasutut inissifissaanut aqqusinniortoqarsimannginnera pissutaalluni. Taamaattumik tamanna nunaqarfimmut pujoq tipilu ajornartorsiuterujussuanngorput, nunaqarfiullu qeqqani eqqakkat katersuutiinnalerlutik. Taamaattumik ikuallaasarfiup maannakkut inissisimaffianut nuunneqarnissaa, aamma kommunep pilersaarutaanut akerliusumik aalajangjonneqarpoq.

Peqqinnissaqarfiup eqqaavissuup nuunneqarnissaa piumasaqaatigilerpaa, inissisimaffia illunut piovereersunut qanippallaarlunilu peqqinnissap tungaatigut ulorianaaatinik nassataqarmat. Maannakkut pingajussaannik nuunneqartussanngorpoq – kommunep pilersaarutaani inissisimaffimmut aallaqqaataaniilli innersuussutigineqartumut.

Nunaqarfiup kangiatunginnguani qaffasissup qoruartaani eqqaavissuatoqaq inissisimavoq. Immikkoortortaq piaernerpaamik ilusitoqaanut uterteqittariaqarpoq, tamaana illuliorfissamut nutaamut aqqusinniortoqarnissaa pilersaarutigineqarmat.

Kangersuatsiami eqqaavissuaq ingerlalluarpoq eqqaalu iluarsaalluagaallunilu torersuuvoq, taamaattoq anartarfiit imaannik kuitsiveqannilaq immamut atasumik. Kangersuatsiamissaq aqqusernit aserortilinnginnerini iluarsaannissaat pisariaqarpoq.

Upernivik Kujallermi eqqaavissuaq nunaqarfimmut ungasilluartumi inissilluagaavoq tamannalu torersuulluni. Aqqusernit ajorpallaanngillat, illunulli ataasiakkaanut pitsaanerumik attaveqartitsiniarluni aqqusinniortoqartariaqarpoq.

Taamaattoq anartarfiit imaat nunaannarmut imarneqartarpoq tipersuaq nassataritillugu, immamut kuitsiviliorqarsimannginnera kuutsiviliorqarsimannginneraluuuniit pissutaallutik. Eqqaavissuatoqaq anginngilaq sissamiillunilu. Tamanna pisariunngitsumik salinnejqarsinnaavoq ilusitoqaanullu uterteqqinnejqarsinnaalluni.

Nunaqarfinni uuliakunik atortussianillu kemiskinik eqqakkanik aaqqissuussamik katersisoqarlunilu nassisusseqqittoqarneq ajorpoq. Eqqakkat ikuallaasarfimmi ikuallanneqartannguatsiarpuit, imaluuniit allatut iliorluni iginneqartarlutik. 2003-mi nunaqarfinni tamani batteriikunik katersuiffinnik karsinik inissiisoqarpoq. Nukissiorfiit namminneq uuliakuititik isumagisarpaat. Nunaqarfinni qulimiguulinnut mittarfiit arlallit eqqaanni orsussanut napparat imaarnikut inissiinnartitersimapput.

Nunaqarfinni pisiniarfilinni KNI-p nammineq inuutissarsiuteqarfingisami eqqagaatini eqqartarpai.

Nunaqarfinni tamani sanaartornermit eqqagaqangaatsiarpoq. Eqqakkat sulisitsisunit qimaannarneqartangikkunik tassaapput namminneq illiortut qimatarisaat. Eqqakkat tamakku pissutaallutik nunaqarfinni avatangiisit eqqiluitsuunngitsutut isikkoqarajunnerinut pissutaanerpaapput.

Nunaqarfinni aqqusernit

Nunaqarfinni aqqusernit naammattumik suliarineqarsimannginnerinut pissutaasoq annerpaaq tassaavoq qangaaniilli nunaqarfinnut aningaasaliisarnermut attaveqaatilersuinermut tunngasut illoqarfinni attaveqaatinut aaqqissuussinertulli aningaasaliisoqartarsimannginnera.

Siornatigut aqqutinut pingaarnernut aqqutinullu allanut suliarinninnermi namminersornerullutik oqartussat illoqarfinnut taamaallaat aningaasaliisarsimapput, akerlianik nunaqafinnut aqquserniornissanut sanaartorfigiuminarsaaneq kommunini namminneq akilersugassaasartoq. Taamatut aaqqissuussinermik

qangaaniilli naalaagaaffiup innutaasut eqiterunnerulernissaannik politikkeqarsimaneranik kingornussaavoq, tassami illoqarfiit kisimik taamanikkut attavilersornerinut aningaasaliisarneq atuummat - illoqarfinnilu annerni komunit inuttunerit annermik tapiiffigineqartarsimallutik.

Upernaviup kommuneata innuttamigut agguataarsimanerata ilisarnaataa – Upernavik nuna tamakkerlugu kommuneuvoq inuttussutsimigut nunaqarfinni amerlanernik inuttalik - tamannalu pillugu – Upernaviup kommunea attavilersuinissamut ineriaortitsisinissaminut minnerusumik tapiiffigineqartarsimavoq - naak ullumikkut nunaqarfinnut tapiissuteqartarneq angissusilerigaq tunniunneqartaraluartoq. Taassumalu sanitigut maluginiartarialik tassaavoq Upernaviup kommuneani nunaqarfiit inuttussumigut amerliartuinnarnerat, taassumalu nassataanik attaveqaatinik annertusaanissamik pisariaqartitsivissortuulluni.

Tamatumalu kingunerisaanik attaveqarnermut aaqqissuuussineq kinguaraluttuinnarsimavoq, naak kommunep ukiuni kingullerni aqqusinniorissat nutaat annertuumik pingartinneqarlutik suliniutigineqarsimagaluartut ikuallaaviiut nutaat pilersiortorneqarsimasut nunaqarfinni malinnaatikkumallugit. Kommunep nammineq aningaasatigut pisinnaassusaa killeqarmat, ikuallaaviiut nutaat utaqqiisaagallartumik inissinneqartarsimapput, tamakkuli inissiinerit illunut allanut pioereersunut tulluuttuunatik. Inissiigallarsimanerit pineqartut tassaapput Kullorsuarmi, Tasiusami, Innaarsunni Aappilattumilu.

Imikoq, nunaqarfiit

Kullorsuarmi Tasiusamilu illunit sullissivinnit kussinniukkanit matuukkat sullullit eqqaassanngikkaanni nunaqarfinni matuukkanik kussinniaqanngilaq. Illunit imikoq nunaannarmut toqqaannartumik kuutsinneqartarpooq, taamaattumillu pissutsit peqqinnangitsut takussunartullu pinngorajupput.

Nunaqarfinni eqqakkanik anartarfiillu puuinik katersineq

Nunaqarfinni namminersorlutik eqqaavilerisunut eqqaavilerineq anartarfilerinerlu suliarinnittussarsiuunneqarpoq, tamakkiisumillu isigalugu naammaginartumik ingerlalluni. Taamaattorli pitsaanerusunik atortussianik, sulinermi atugassarititanik atugarissaarnartunik aammalu ikuallaaviiut ingerlanneqarnissaannik pitsaanerusumik ilitsorsorneqarnissamik nalinginnaasumik amigaateqartoqarpoq.

Katersinermi nunaqarfinni tamani, taamaallaat Kangersuatsiami (traktori) Naajaanilu (angallat/qamutit) pinnatik, 'arfinilinnik assakaasulimmik' taagugaq atorneqartarpooq. Angallat assakaasulik amitsuuvvoq akuttungngitsumillu iluarsaattariaqartarluni. Ajornartorsiutinut tamakkununnga aqqusinilunnerit aammalu aqqusineqarfiliarisaq naammangitsoq ajornartorsiutitsartusoq ilaatigullu allaat aqqutigineqarsinnaanngivissoq pissutaavoq.

Kangersuatsiami traktori aserujaatsoq assakaasui sisamat motooriata kaavitissinnaasai, usilersorsinnaasoq, usilersorfialu kaanggartinneqarsinnaasoq pigineqarpoq, Kangersuatsiamilu eqqakkanik katersinerup eqqiluitsitsinerullu pitsaasumik ingerlanneqarneranut taanna pissutaaqataavoq.

Nunaqarfinni angallatinik iluarsaasarfeqannginera pissutigalugu aserorneri tamaasa Upernavimmiit iluarsaasartumit aggersaasoqartarpooq imaluunniit angallatigisat Upernaviliaanneqartarlutik. Tamanna akisoorujussuullunilu piffissaajaataaqaqq, nassatarisarpaalu eqqakkat katersuutiinnalersut ajornartorsiutigineri. Taamaattumik sannaviit biilinullu inissiisarfiit, kiisalu qamutit assakaasullit pitsaanerit useqarnerusinnaasut kissaatigineqarput.

Nutaarmiuni Naajaanilu aqqusineqanngilaq. Nutaarmiunili 'arfinilinnik assakaasulik' aasaanerani atorneqtuuvoq, taassumalu nunami naasortaqarfiut aserortersimavai. Naajaani nunap iluserisaa pissutaalluni eqqakkat anartarfiillu puui nammaannarlugit ketersorneqartarput, sissaliaanneqartarlutik, umiatsiamillu eqqaavissualiaanneqartarlutik. Ukuunerani qimussit atorneqartarput. Sikuninnialersarnerani sikuerunnialersarneranilu ajornartorsiuterpassuaqartarpooq. Nunaqarfinni taakkunani eqqakkat silaannarmi ikuallanneqartarput.

Anartarfiit puui kuimaarfissialiaanneqartarput, tassani puut ammartiterneqartarlutik imaallu kuineqartarlutik. Puukut ikuallaasarfimmi ikuallanneqartarput. Nunaqarfinni kuimaarfissiami anartarfiit imarisaanik immamut

attaviliisunik kuutsitsiveqanngilaq, tamannalu sumiiffiit ilarpasuuni pissutsinik peqqinnanngeqisunik naammaginanngivissunillu nassataqartarpoq.

Nunaqarfinni umiarsualiveqarfiiit avatangiisinillu eqqiluitsuutitsineq

Nunaqarfinni tamani KNI umiarsualivinni oqartussaasuuvoq, umiarsualiveqarfiiillu eqqiluitsuutinnissaannut akisussaasuulluni. Nutaarmiuni Naajaanilu talittarfeqanngilaq.

Talittarfeqarfinni tamani nalinginnaasumik inissaaleqisoqarpoq, pingarnerutillugulu containerinut, usinut, sanaartornermi atugassanut assigisaannullu ilioqqaavissanik iluarsaassinissaq amigaatigineqarluni. Ingamik Kullorsuarmi, Nuussuarmi Tasiusamilu taamaappoq. Nunaminertat nalinginnarmik saligaatsuunngillat, umiarsualivinnilu karsit eqqaavigisassat imaluunniit containerit inissinneqartariaqarput.

Innaarsuit umiarsualivianni angallatit atortunnaakkat arlallit uuliamullu nappartakut inissiinnarneqarsimapput, ajornartorsiutigineqarpullu aalisakkanik suliffissuarmit immut eqqakkat.

Soorlu illoqarfimmisut ukiumoortumik ataatsimoorussamik upernaakkut saleersuartoqartarpoq. Nunaqarfinnili arlalinni assorsuaq ajornartorsiuteqartoqarpoq, nunaminertani ataatsimoorullugu atukkani aqqusinernilu saliinerup akilerneqarnissaa naatsorsuutigineqarmat.

Nunaqarfinni eqqagarpassuit igiinnarneqartarput, pappialanit mamakujuit puukuinit nillataartitsivinnut, napparanut uulianut atorneqarsimasunut umiatsianullu. Isummanik ileqqunillu allannguisoqarnissaa pisariaqarpoq, pissutsilli taamaannerinut pissutaaqataapput aqqusinilunnerit atortulunnerillu pissutigalugit eqqaavilerineq sukumiinerusoq ajornartorsiortinneqarlunilu sumiiffinni arlalinni pisinnaavinnginnera.

Ilanngulluguli oqaatigisariaqarpoq ukiuni kingulliunerusuni eqqakkanik katersinermi siumukarnerujussuaqar-simanera. Assersuutitut ukiut qulit matuma siorna anartarfiit illut silatinnguini imarneqarajuttuupput, eqqakkat anartarfiillu puui nunaqarfinni avatinnguaniluunniit, nunaannarmut sissamullu sumut tamaannga arlalissuartigut namminerisamillu iliinnarneqartarput. Taamaalilluni sumi tamaani "najugarisani" eqqakkat katersuutiterput. Taamatut "ileqquliussatut" eqqaasarneq qujanartumik atorunnaarneqariartupiloopoq.

Nunaqarfinni inissiaqarnermi pissutsit peqqinnissarlu

Nunaqarfinni atuutuujuarnerusutut oqaatigineqarsinnaallutik inissaqarnermi pissutsit ajorluinnartut, eqqaavilerinermi ajornartorsiutinik ilalerlugit nappaatit siammartiternissaannut ulorianaaateqarluinnartsipput.

Taamaalilluni illut ilarpasuuni sanaartornermit eqqakkat, nillataartitsiviit, orsupalinneq piniakkaniillu sinnikut igiinnagaapput. Peqqinnissap tungaatigut eqqiluisaannginnerit – ingammik nunaqarfinni avannarliunerusuni – tipersuarmik nassataqartitsillutillu meeqqat sumiiffigisinnaasaannik pinnguarfigisinnaasaannillu killiliisuupput. Imikup kuutsinnera, nerukkaaviit qimmeqarfiiillu tassaapputtaaq nunaminertanik najugaqarfingineqarsin-naasunik ajornerulersitsisut.

Pissutsit kommunemi nalinginnarmik tuberkuloseqarnermik puannilu nappaatinik annertuumik ajornartorsi-titsipput, avatangiisinilu pissutsinik eqqiluisaarnermillu iluarsaassinerit piviusut taamaallaat ineqarnermi pissutsit iluarsiivignerilu ilutigalugit naammassiniarneqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelsep avatangiisinut politikkia

Avatangiisinik pissutsinik Kommunalbestyrelsep pingaernerutilugit anguniagai "Upernaviup kommuneani eqqakkat suliarinerisa pitsanngorsarnissaannik samminnittumik pilersaarut"-taani allassimapput, taannalu innersuussutigineqarpoq. Tassani eqqakkanut tunngatillugu Kommunalbestyrelsep *iliuseriniagai* nassuiarneqarput:

- Eqqakkat tamarmik avatangiisinut peqqinnissakkullu isumannaatsumik katersorneqarlutillu suliarineqassapput, taamaalilluni mingutsitsisoqaranilu eqqakkat illoqarfimmi nunaqarfinniluunniit imaluunniit nunaannarmiissanatik, aamma
- Anguniakkamik taassumillu angusaqarnissamut iliuuserisassap tunngavigaa innuttaasut ataasiakkaat inuutissarsiuinillu ingerlatallit periuseqartillugit ilanngunneqarnissaat. Tapersorsorneqaranimi peqataasoqaranilu avatangiisit eqqilinnerit peqqinnarnerillu pillugit naatsorsuutigisat piviusunngortinneqarsinnaanggillat.
- Tamanna tunuliaqtalaralugu *anguniakkat ilaat* arlalit makku pillugit oqaasertalersorneqarput:
 - Eqqaavilerinerup tungaatigut suliassanik pilersaarusiorneq,
 - paasisitsiniaaneq,
 - avatangiisinut ulorianatalinnik eqqagalerineq,
 - eqqaavissuit attaveqarfiiullu pitsanngorsarneri, taakkununnga ilanngullugit eqqaavissuarinikuusat isumannaarsorneri,
 - ikualaavinnik pilersitsinerit eqqakkanullu nunaqarfinni tamani tigooqqaavinnik pilersitsinerit,
 - malittarisassanik atuuttunik malittarininnissamik pisussaatitaanerup nakkutiginnifiunerisa sakkortusarnerat,
 - matuukkanik kussinniornernik, slamtankinik nunallu qaani kussinniornernik periarfissat,
 - aalisakkanit eqqakkat immamut kuorarnerini piumasaqaatinik aalajangersaaneq,
 - umiarsuanit eqqakkanit, taakkununnga ilanngullugit uuliakumit katersinernik, aammalu umiarsualiveqarfiit eqqiluitsuutinneri pillugit RAL-imit KNI-millu suleqateqarnerit pitsannngorsaavigner.
 - Nunaqarfinni tamani eqqakkanut tigooraavinnik pilersitsiortortoqassasoq.

Kommunalbestyrelsip maluginiarpaaat Avatangiisinut Pinnortitamullu Pisortaqarfimmit oqaaseqaatit kommunep pilersaarutaanut siunnersuutip avammut tusarniaatigineqarneranut atatillugu ataani oqaaseqaataat:

- Upernavimmi eqqaavissuaq pillugu:
 - eqqakkanik isumagininneq pisassaaq "Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat nr. 28, 17. september 1993-eersoq eqqakkanik nungusaaneq pillugu" aallaavigalugu kiisalu "Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 17 september 1993-meersoq oliakunik akoorutissanillu imalinnik eqqagassat pillugu" aammattaaq kommunep eqqaaveqarnermut malittarisassai,
 - imaanut eqqakkanik kueraasарneq Avatangiisinut inatsimmut §34-mut naapertuutinngitsoq kiisalu "Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-meersoq immap illersorneqarnissaanut tunngasoq", kiisalu
 - maannakkumut oliakunut akutissanillu imalinnik eqqakkanut tigooraasarfik isumannaarneqassasoq, aniasunik seerisunillu avatangiisinik mingutsinnginnissaq isumannaarniarlugu, tassami maannamut toqqorsiviup ingerlanera naapertuutinngimmat maleduaqqusamut "Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 17. september 1993-meersoq oliakunik akoorutissanillu imalinnik eqqagassat pillugu".
- Nunaqarfinni pissutsit pillugit :
 - kiisalu nunaqarfinninnut Nutaarmiuni, Innarsunni-lu umiarsualivinnut pissutsinut tunngasunik nassuaatatinik amigaateqartoqarnera, taakkulu pitsanngorsaavagineqarnissaannut pilersaarummik, kiisalu
 - imikuiaanerup aqqutaannut pitsanngorsaatissanik pilersaarutinik nassuaatitalinnik amigaateqartoqarnera.

ATUARFIK

Atuarfiit atuartullu

Ukiuni kingulliunerusuni Upernaviup kommuneani 06-19-inik ukiullit nikikkiartuaarneri figur 31-mi takuneqarsinnaapput. Piffissami 2000-imit 2005-ip tungaanut Upernaviup kommuneani 06-19-inik ukiullit 6%-inik amerleriaarsimapput, nuna tamakkerlugu piffissami tassani amerleriaatip marloriaataanik.

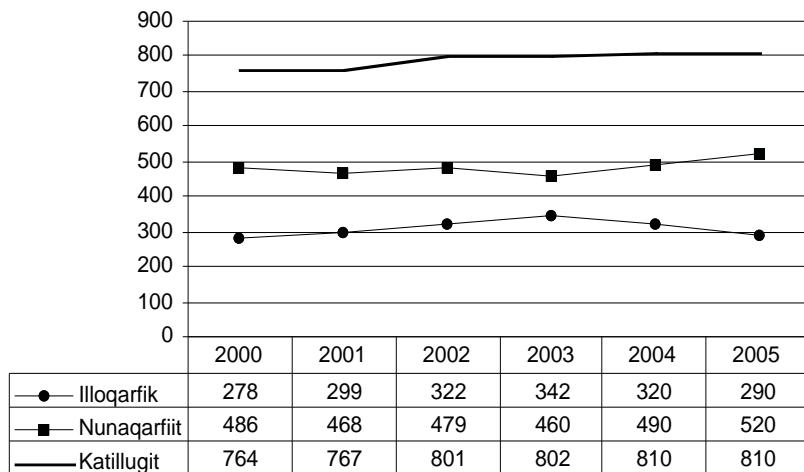

Fig. 31 – 2000-2005-imi 06-19-init ukiullit nikikkiartuaarneri

Ukiumi atuarfiusumi 2003/04-mi atuarfinni ataasiakkaani atuartuusunut, 2010/11-mi atuartussatut naatsorsuutigisanut, klassinut aammalu atuarfiit illugisamikkut atugaannik naliliinernik figur 32-mi nalunaarsuut takuneqarsinnaavoq.

Kullorsuarmi, Aappilattumi Kangersuatsiamilu atuarfiit nungullarluinnarsimasut taartissaannik nutaanik atuarfiliortoqassasoq pilersaarutaavoq.

Takuneqarsinnaasutut atuartut tamakkiisut 8%-ingajannik ikileriarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Kollegiani pissutsit

Nunaqarfinni atuarfinni tallimat 9. klasse ilanngullugu sisamallu taamaallaat 8. klassemut ilinniartitsiviupput. Nunaqarfinni atuartut naggataarutaasumik atuartitaanerat illoqarfimmii atuarfimmii pisarpoq, atuartut kollegiamut imaluunniit ilaqtarsianut inissinneqartarlutik.

Kollegia atuartunut 36-nut naatsorsuussaavoq ullumikkulli tassaniippuit 48-t. Maannakkut pisariaqartitaq tassaavoq ikinnerpaanut atuartunut 60-inut inissat, kollegiamummi qinnuteqartut ukiumut 70-it sinnersimajuarpaat.

Atuarfitsialammut atatillugu nunaqarfinit atuartut Upernavimmi atuarnerik ukiut atuarfimmik arfineq-pingajussaanit ukiuni pingasuni ingerlatitassartik aallarteriissavaat. Tamanna isumaqarpoq kollegiami inissamik pisariaqartitsineq annertunerulernissaanik, tamannalu tunuliaqutaralugu illoqarfipi ilaani nutaami nutaamik kollegialiornissamut aningaasanut inatsimmit aningaasanik Namminersornerullutik Oqartussat qinnuteqarfigineqarsimapput. Pilersaarutini Peqqinnissaqarfiup kollegiatoqqamik tigusinissaa periarfissaavoq, taanna napparsimasunut akunnittarfiliaralugu illup iluarsaannissaanik siunertaqartumik.

ATUARFIK	ATUARTUT (03/04)	ATUARTUT (10/11)	KLASSE	ILLUGISAMI PISSUTSIT
Upernivik	317	274	1. – 11.	2000-2003-mi allineqarlunilu iluarsaappoq. Naammaginartumik atorpoq. 2008-mit 11. klasseqassanngilaq.
Upv. Kujalleq	49	47	1. – 9.	1999-immi nutaamik iluarsaallugulu allineqarpoq. Naammaginartumik atorpoq.
Kangersuatsiaq	50	45	1. – 9.	Init mikisut. Allisariaqarpoq, imlt. atuarfik nutaaq pitsaanerusumik anitsiartarfilik.
Aappilattoq	44	40	1. – 9.	1996-immi iluarsaallunilu allisaavoq. Atuakkanik atorniartarfik immikkoortoq iluarsaattariaqarpoq.
Innaarsuit	28	20	1. – 8.	Atuarfik oqaluffiutigisoq. 1992-immi iluarsaallunilu allineqarpoq. Immikkut oqaluffitaarusuttoqarpoq.
Naajaat	14	10	1. – 8.	Atuarfik oqaluffiutigisoq 1972-imeersoq. Naammaginartumik atorpoq.
Tasiusaq	53	51	1. – 9.	Nutaamik iluarsaallugulu allisaq. Naammaginartumik atorpoq.
Nutaarmiut	11	12	1. – 8.	Illu immikkoortoq 1972-ernisaq. Nungullarsimavooq, iluarsaattariaqarpoq.
Nuussuaq	38	41	1. – 8.	1999-immi nutaamik iluarsanneqarpoq. Naammagiartumik atorpoq.
Kullorsuaq	88	101	1. – 9.	1991-immi allineqarlunilu iluarsaappoq. Nutaamik alliliinissamik iluarsaassinissamik imaluunniit atuarfimmik nutaamik assorsuaq pisariaqtitsisoqarpoq.
KATILLUGIT	692	639		

Fig. 32 – Atuarfiit, atuartut, klassit illugisanilu pissutsit

Ilinniartitsisut

ATUARFIK	INUTTALER-SINNAASAT	ILINNIAR-TITSISUT	TIMELÆRERIT	MATUSSU-SIINEQ
UPERNAVIK	29	25	6	86%
UPV. KUJALLEQ	5	1	5	20%
KANGERSUATSIAQ	6	4	2	67%
AAPPILATTOQ	5	1	6	20%
INNAARSUIT	4	1	3	25%
NAAJAAT	1	0	1	0%
TASIUSAQ	5	2	3	40%
NUTAARMIUT	1	0	1	0%
NUUSSUAQ	4	1	4	25%
KULLORSUAQ	12	1	10	8%
KATILLUGIT	72	36	41	50%

Fig. 33 – 01.01.2003-mi ilinniartitsisutut atorfiiit inuttalersinnaasat amerlassusii matussusiinermilu procenti

Ilinniartitsisunik atorfinititsitassatut aalajangiussanut naleqqiullugit 01.01.2003-mi Upernavimmi atuarfeqarfimmi ilinniartitsisut amerlassusaannut nalunaarsummiq figur 33 imaqarpoq. Takuneqarsinnaasutut atorfiusussaatitani affaannaat ilinniarsimasunit inuttalerneqarsimapput. Taamaalilluni ilinniartitsisutut atorfittut inuttalersorneqarnissaannik ajornartorsiutaasoq angisoorujussuuvoq.

Kommunalbestyrelsep atuarfeqarfimmun politikkia

- Illuni ullutsinnut naleqquttuni atuartut ullutsinnut naleqquttumik meeqqat atuarfiata aallarniutigallugu neqerofiginnissinnaanissa Kommunalbestyrelsep pingarnerpaatillugu anguniagaraa.
- Tamanna tunuliaqtalaralugu Kommunalbestyrelse isumaqarpoq atuarfiit illuutaanik pisariaqartitanik allilinerit iluarsaassinerillu naammassineqassasut, taamaalillutik ilinniartitsineq atuarfinnilu sammisat sinneri ullutsinnut naleqquttunik timitamikkut atuuffigisinnaasaat isumannaarneqassammata.
- Tamatuma saniatigut Kommunalbestyrelsep politikkerisaat tassaavoq atuarfiup atuuffia meeqqat aamma inuusuttut immikkoortortaqarfisiaanni pisariaqartitanut ataqtigiissillugit ineriertortinneqartuarnissaat, tassunga ilanggullugu atuarnerup avataani atuarfik meeqqanut inuusuttunullu kultureqassutsikkut sunngiffimilu neqerooruteqarfittut aamma ineriertortinneqassalluni.
- Kiisalu Kommunalbestyrelse isumaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussanik suleqateqarnikkut ilinniartitsisussaaleqjinerujussuarmik ajornartorsiutip aaqqiiviginissaanut immikkut ittumik iliuuseqartoqartariaqarnera.
- Tamakku saniatigut Kommunalbestyrelsep atuarfeqarfimmun politikkiani makku ineriertortitsivigsallugillu nukittorsarnissaannut anguniarneqarput:
 - atualersimanningermi, sungiussiartornermi sunngiffimilu ataatsimoortitsillunilu ataqtigiissitsineq,
 - Upernaviup illoqarfiani meeqqerivimmit atuarfimmun toqqissisimanartumik ataqtigiissumillu ikaarsaariarneq,
 - nunaqarfinni atuartut atuarfimmi atualersussat angajoqqaavinik siamasissumik ilitsersuuteqarneq,
 - sungiussiartornermut atatillugu ilinniartitsisut pædagogillu akornanni suleqatigiinneq,
 - atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaat aallaavigalugit ilinniartitseraatsikkut sammisaqartitsinerit aaqqissuunneri,
 - anguniakkat aalajangersakkat, atuartut peqataaqataatinnei suliassamillu suleqatigiinneq tunngavigalugit ilinniartitsineq,
 - atuartut paassisutissarsiorfissaattut il.il. atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit tunngaviutin-nissaat,
 - nunaqarfimmit atuartunut ataasiakkaanut nunaqarfimmi atuarfimmit illoqarfimmi atuarfimmun kollegiamullu ikaarsaariartuaartitsineq,
 - atuarfiup pisortaqarfia aamma pisortat sulorisallu akornanni suleqatigiinneq, aamma
 - atuarfiup ajornartorsiutaanik assigiinngitsunik aaqqiivigininnissamut angajoqqaanik peqataatitaqarluni atuarfiup/angerlarsimaffiup akornanni suleqatigiinneq.

KULTUREQARNIKKUT SUNNGIFFIMMILU PISSUTSIT

Kultureqarnikkut sunngifimmilu immikkoortortamiipput ukioqatigiikkuaat tamarmik, taamaattorli meeqqanut inuuusuttunullu immikkoortortaq aammalu atuarfeqarnermut immikkoortortaq pingaarerutinneqarlutik.

Kultureqarnermut immikkoortoq

Kultureqarnermut immikkoortoq tunngaviaitigut marlunnik immikkoortoqarfiuvoq:

- Katersugaasiveqarneq, atuakkanik atorniartarfegarneq oqaluffillu. Katersugaasiveqarnerup atuakkanillu atorniartarfegarnerup ataatsimoorussaaffigisaat tassaavoq annertoorsuakkut Namminersornerullutik Oqartussanit Upernaviullu kommuneanit aallartisarneqarfiullutillu aningaasaliiffigineqarnerat.
 - Isiginnartitsineq, niplersorneq, eqqumiitsulianik saqqummersitsineq allallu ataatsimoorullugu sammisat peqatigiifflnit aallartisarneqarajuttu aammalu Namminersornerullutik Oqartussanit aamma/imaluunniit kommunemit tapiiffigineqarlutik ingerlanneqartartut, aammalu qaqtiguunngitsoq kommunemi imaluunniit kommunep tapiiffigisaanit timitamikkut killissaqartitaagajuttu.

Upernaviup Katersugaasivia

Upernaviup Katersugaasivia niuertoqarfitoqqap illuutaani iluarsaassani ippoq. Ingerlanneqartut tassaanerupput najukkami katersugaatissatut katersat saqqummersitsinerillu assigiiinggiaartut paarlakaatsitat.

Eriagisat

Kommunep pilersaarusrornerani eriagisassat isumagineri pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat najoqqutaralugu katersugaasiveqarfik, Niuertoqarfik Upernivik immikkut eriagisaqarfittut toqgarneqarsimavoq. Illuutaasut tassaapput illut katillugit arfinillit, kiisalu Upernaviup nalliuottorsiorneranuit atatillugu 1997-imi illu issunik ujaqqanillu qarmalik (B-1393). Tamakku saniatigut illoqarfimmi illut ataasiakkat arlallit eriagisariaqartutut toqgarneqarsimapput.

	SIORNATIGUT ATUGAARNERA	UKIOQ SANANEQARFIA	MAANNAKKUT ATUGAANERA
B-3	oqaluffitoqqaq	1862-imi sananeqarpoq, 1997-imi iluarsaanneqarpoq	ini saqqummersitsivik kiassagaanngitsoq
B-11	iffiorfitoqqaq	1848-imi sananeqarpoq, 1997-imi iluarsaanneqarpoq	eqqumiitsuliortunut tikeraanut il.il. najugaqartitsivik
B-12	niuertup illua	1832-mi sananeqarpoq, 1997-imi iluarsaanneqarpoq	ini saqqummersitsivik katersugaasiviullu allaffia
B-14	pisiniarfitoqqaq	1864-imi sananeqarpoq, 1997-imi iluarsaanneqarpoq	ini saqqummersitsivik kiassagaanngitsoq
B-98	palasip illua	1863-imi sananeqarpoq, 1997-imi iluarsaanneqarpoq	katersugaasiviup pisortaata illua
B-99	atuarfitoqqaq	1910-mi sananeqarpoq	toqqorsivik kiassagaq, sannavik aamma assilialiertarfik

Fig. 34 – Niuertarfitoqqami illut eriagisaasut

Tamatuminnga naapertuutsitamik kommunep pilersaarutaani isumagisarialinnik taakkuninnga isumannaarisussanik malittarisassat aalajangersorneqarput. Nunaqarfinni eriagisariallit tungaatigut nunaqarfinnut pilersaarutit ataasiakkaanut atatillugu paasiniaaneq aallartisarneqarpoq.

Katersugaasiviup pisortaata illua (B-98) eqqaavissuarmi aammalu eqqaavissuarmi ikuallaasarfimmit tipersuarmit putsumillu assorsuaq sunniivigineqartuuvoq, saneralaannguaniinnini pissutigalugu. Taamaattumik illu najugaqarfingeqarsinnaanngilaq. Taamaattumik eqqaavissuup nuunneqarnissaa pilersaarutaavoq.

Atuarfitoqaq (B-99) 1997-imi Niuertoqarfitoqqami kisiartaalluni iluarsaannejanganngilaq, taamaattumillu illup iluarsaannejarnissaa pilersaarutigineqarpoq.

Upernavimmi Atuakkanik Atorniartarfik

Atuakkanik Atorniartarfik Prinsesse Margrethep Atuarfianiilluni Upernaviup kommuneanit ingerlannejqarpoq. Atorniartarfik Upernaviup illoqarfianut tunnganeruvoq, aammattaari nunaqarfinni atuakkanik atorniartarfinnut qulingiluanut qullersaatitaavoq.

Oqaluffiit

Nunaqarfinni tamani oqaluffeqarpoq imaluunniit atuarfiutigisunik oqaluffeqarpoq. Taamaattorli Upernavik Kujallermi oqaluffik nungulluni 2002-mi ikuallappoq, oqaluffillu nutaaq 2005-imi atorneqalerpoq.

Tamakku saniatigut Tasiusami oqaluffiup Aappilattumi oqaluffittulli angissuseqalersillugu allineqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Innuttaasunut illut

Innuttaasut illuat (B-1191) Niuertoqarfitoqqami 1992-imi peqatigiiffinnut inissaqartitsivittut sananeqarpoq, tassani ingammik imigassamik atuinerlunnerup pinaveersaartsissutigineqarnera pingarnerusutut anguniagaalluni. Taamaattorli ullumikkut illu atuartut soraarnerisigut paaqqinnittarfittut ataatsimiittarnernnullu atorneqarnerpaavoq.

Katersortarfiiit inersuillu ataatsimiittarfiiit

Upernavimmi katersortarfik (B-658) katersortarfimmik peqatigiiffimmit pigineqarpoq. Nunaqarfinni anginerusuni katersortarfittut atortussiat figur 35-mi takutineqartutut ilusilersugaapput.

	B-NORMU	PIGINNITTOQ	ILLUUTITUT ATUGASSARITITAT
Upv. Kujalleq	B-1313	peqatigiiffik	1993-imi illutut immikkoortitatut sanaaq
Kangersuatsiaq	B-923	peqatigiiffik	1982-imi illutut immikkoortitatut sanaaq
Aappilattoq	B-737	peqatigiiffik	1973-imi illutut immikkoortitatut sanaaq; 2003-mi iluarsaannejarpoq
Innaarsuit	soqanngilaq	kommune	oqaluffik atuarfiutigisoq ataatsimiittarfittut atorneqarpoq; 2004-mi inersuaq sammisassaqtitsivik
Naajaat	soqanngilaq	kommune	atuarfimmi katersuuttarfik, taamaattorli maannakkut aqutsisut allaffiattut atorneqartoq
Tasiusaq	illu sullissivik	kommune	illu sullissivimmut atatillugu inersuaq sammisassaqtitsivittut aaqqissuunneqarsimavoq
Nutaarmiut	soqanngilaq	kommune	atuarfimmi init atorneqarput
Nuussuaq	illu sullissivik	kommune	illu sullissivimmut atatillugu inersuaq sammisassaqtitsivittut aaqqissuunneqarsimavoq
Kullorsuaq	illu sullissivik	kommune	ini taamaallaat ataatsimiittarfik, taamaattumik katersuuffiusinnaasunik assorsuaq pisariaqartitsisoqarpoq

Fig. 35 – Nunaqarfinni katersuuffiusinnaaffiit

Illunut sullissivinnut nutaanut atatillugu ininik ataatsimiiffiusarlutilu sammisaqartarfinnik iluarsaassinnikkut nunaqarfinni siunissami ataatsimiiffiusinnaaffinnik sammisaqarfiusinnaaffinnillu pisariaqartinneqartussat Kommunalbestyrelsep iliuuseqarfiginissaat kissaatigai. Ilaatigut ingerlatseqatigiinnikkut iluaqtinik pissarsiniarnissaq, ilaatigullu illumi ataatsimi sapinngisamik ataatsimoorussutinik amerlanerpaanik katersinikkut timitatigut killissarisat atorneqarnerini eqaatsumik ingerlatsisinnaanermik ammaassinnissaq, taamaalillunilu najukkami kulturikkut sunngiffimmilu sammisanik nukitorsaanissaq siunertarineqarpoq.

Kullorsuarmi inuppassuaqarnera aallaavigalugu nunaqarfimmi pitsaanerusunik katersuuffiusinnaaffinnik pisariaqartitsineq nutaamik immikkut sanaamik katersortarfilornikkut pitsaanerpaamik iluarsiivigineqarsinnaavoq.

Sunngiffimmi immikkoortoq

Sunngiffimmi immikkoortoq tunngaviatigut pingasunik immikkoortoqarfiuvoq:

- Sunngiffimmi ilinniartitsineq inunnillu qaammarsaaneq.
- Sunngiffimmi klubbit atuartullu soraarnerisigut sammisassaqartitsineq.
- Timesornermi sammisassat, peqatigiiffinit aallartisarneqarlutilu ingerlanneqartut.

Upernaviup kommunea makkununnga atatillugu sammisanut ilinniartitsinernullu tapiissuteqartarpoq:

- Ungdomsskolen (14-19-inik ukiullit).
- Sunngiffimmi ilinniartitsineq (6-19-inik ukiulinnut, meeqqat atuarfiannut peqqussut najoqqtaralugu).
- Sunngiffimmi ilinniartitsineq (meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu).
- Atuartut soraarnerisigut sammisassaqartitsineq sunngiffimmilu klubbit.
- Qaammarsaaneq.
- Ilitsersuisut timersornerlu.
- Peqatigiiffeqarneq (Upernaviup kommuneani 80-it missaannik peqatigiiffeqarpoq).

Upernaviup illoqarfiani B-1315 Sunngiffimmut allaffeqarfimmut tunniuteqqammerpoq. Illu *sunngiffimmi klubbitut ungdomsklubbitullu* atorneqassaaq, sulili pequtinut aningaasanik immikkoortitsisoqangilaq.

Iolloqarfimmi nunaqarfinnilu *arsartarfiit* pitsaanngitsupilussuupput, arsartarfiillu ataasiakkaat iluarsaannissaan-nut ungasissumut pilersaarusiap aalajangersaaviginissaa pisariaqarpoq.

2003-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersummi *sammisassaqartitsivittut illup* sananeqarnissaanut aningaasaliisoqarpoq, taannalu kommunemi kulturip eqiteruffiatut pingaarnertut atortussaavoq, tassani timersuutinut, atuarfiup timersortitsineranut, isiginnaartitsivittut, nipliersornermik tusarnaartitsivittut assigisaattullu ilusilinnik suliaqarnissanut peqatigiiffit sullissiviillu periarfissiisinnassallutik. Tamakku saniatigut aaqqissuussat annerusut kultureqarnermut, timersornermut sunngiffimmullu tunngasut ingerlanneqarsinnaassapput. Taamaattorli suliariniakkap aningaasartai suli isumaliutigineqarput.

Nunaqarfinni anginerni arfineq-marlunni tamani *timersortartut klubbeqarput*. Upernaviup illoqarfiani timersortartut klubbiisa marluk atuarfiup timersortarfia sungiusartarfittut atugarisarpaat.

Kulturimut sunngiffimmullu ingerlatsiviit

Kulturimut sunngiffimmullu ingerlatsivinnut pioreersunut alliliinissamillu kissaatigisanut nalunaarsuut figur 36-miippoq.

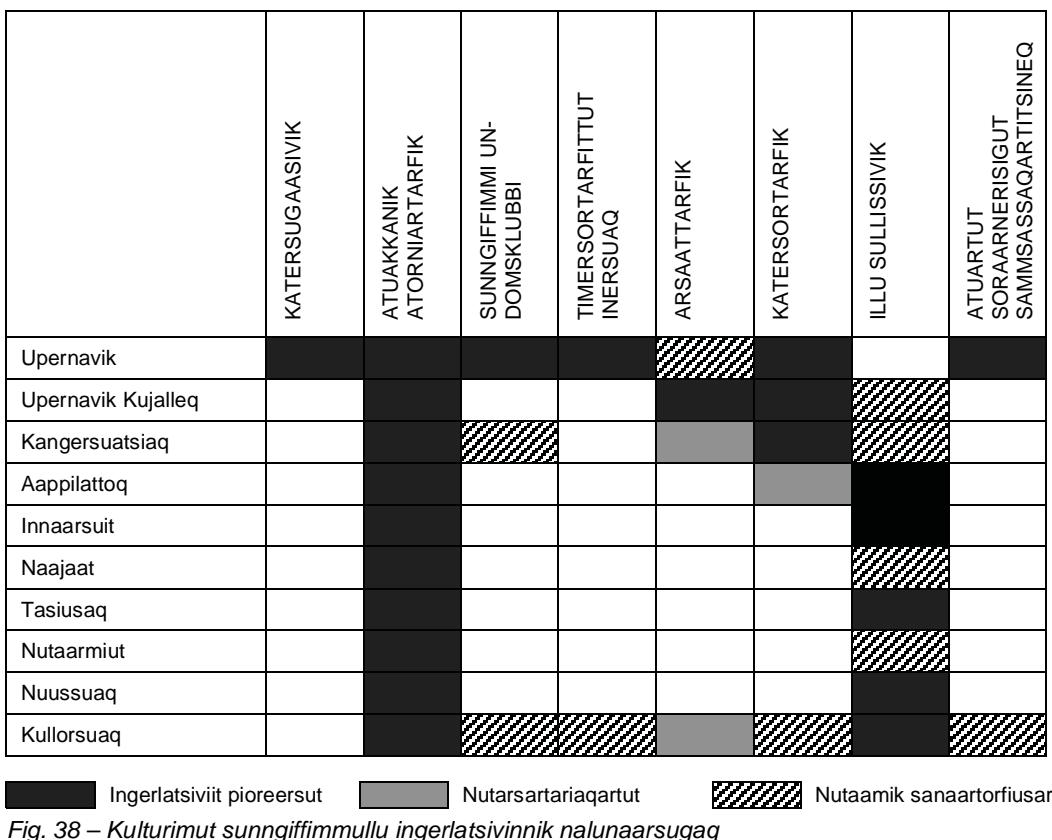

Fig. 38 – Kulturimut sunngiffimmillu ingerlatsivinnik nalunaarsugaq

Kommunalbestyrelsep kulturimut sunngiffimmillu politikkia

Kulturimut sunngiffimmillu immikkoortumut Upernaviuup kommuneata pingaarnerutillugu anguniagarisai tassaapput:

- kommunemi innuttaasunut annertunerusumik inuunermi nalilinnik, misigisassanik aammalu pinnguisinnaassutsikkut ineriertornissamik periarfissamik tunisinissaq,
- Upernaviuup kommuneata najugassiffigalugu, tikeraarlugu suliffeqarfigalugulu kajungernartuunerata nukitorsarnissaa,
- najukkami kulturikkut kingornussat attatiinnarnissaat aammalu oqaluttuarisaaneq, maannakkut inuuneq inuiaqtigiiñnilu pissutsit pillugit ilisimasanik annertusaaneq,
- timersornikkut sunngiffimmilu sammisarisanut pitsaanerpaaniq killissarisanik pilersitsinissaq, kajumissutsiminnik suliaqartunit tapersorsorneqarnerit tunngavigalugit, aamma
- kommunalbestyrelsep atuarfeqarnermut politikkia naapertorlugu atuarfiup, sullissiviit peqatigiiffillu akornanni soleqatigiinnerup annertusarnissaa, taamaalilluni kommunemi ingerlatsiviit imminnut tapersersortillugit.
- Tamakku tunngavigalugit kulturimut sunngiffimmillu immikkoortumut ataatsimoorussillugu sanaartugaqarnissamut pilersaarutip suliarinera aallartisarneqassaaq. Maannakkut Kommunalbestyrelsep sanaartortariaqartut makku tulleriissaarumavai:
 - Illunut sullissivinnut nutaanut atatillugu sapinngisamik kommunep aningaasaliiffigisaanik sammisassaqtitsivimmik inersuaq sanaartorneqassaaq.
 - Kullorsuarmi Kangersuatsiamilu sunngiffimmi sammisanut illup immikkoortitap sananeqarnera.
 - 2006-imi Upernavimmi eqqortumik angissusilimmik arsartarfiliorneq.
 - Nunaqarfinni tamani arsartarfiliorneq.
 - Kullorsuarmi katersortarfiliorneq.

INUNNIK ISUMAGINNINERMI PEQQINNISAMILU PISSUTSIT

Inunniq isumaginninermik peqqinnissamullu immikkoortumiipput:

- ikorsiissutit,
- meeqqat inuusutullu,
- meeqqanik paaqqinniffiit,
- utoqqaat innarluutillillu, kiisalu
- pinaveersaartitsineq peqqissuserlu.

Inunniq isumaginnittooqarfimmut akisussaaffik Inunniq Isumaginninermut Ataatsimiitaliamiippoq. Peqqinnissamut immikkoortoq Namminersornerullutik Oqartussat kisimik akisussaaffigaat.

Ikorsiissutit

Ikorsiissutit tassaasinnaapput siunnersuinerit ilitsersuinerillu, aammalu aningaasatigut ikorsiinerit, inuttut ajornartorsiuteqarnerit pinaveersaarniarlugit aaqqiiviginiarlugillu suliarisamut ilaatinneqartutut.

Aningaasatigut ikuuitit suliffissaaleqinermi imaluunniit napparsimanermi annertussusileriikkkanik pisartagaqartoqartitsinerupput, tassani piumasaqaatit pingaarnersaralugu suliffeqarfeqarfimmut attaveqarnissaq.

Tamatuma saniatigut pisortanit ikorsiissutinik nalilikkatut aalajangingaasunik aningaasanik imaluunniit aningaasartuutit aalajangersimasut toqqaannartumik akilerneratigut kiisalu ataasiartakkamik aningaasanik tunisinikkut ilusilinnik. Kiisalu naartunermi sulinngiffeqarnermi, sioqqutsilluni pensionisiaqarnermi soraarningornermilu ikorsiissutinik tunisisoqartarpoq.

Immikkoortami inatsisit makku najoqqutarineqarput:

- Pisortanit ikorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 1. novembari 1982-imeersoq,
- Annertussusileriikkkanik ikorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 12. novembari 2001-imeersoq,
- Naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqartarneq il.il. ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 31. oktober 1996-imeersoq, aamma
- Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 15. aprili 2003-meersoq.

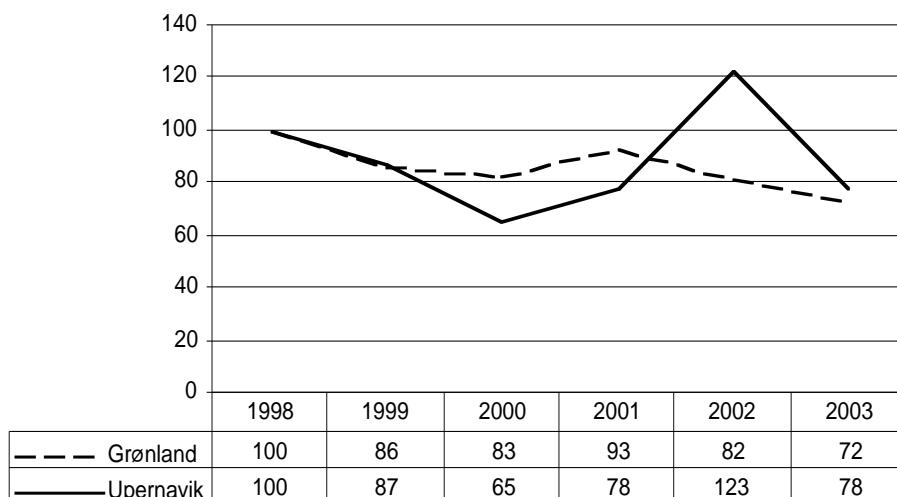

Fig. 37 – Suliffissaaleqinermi annertussusileriikkkanik ikorsiissutinut aningaasartuutit (1998: index = 100)

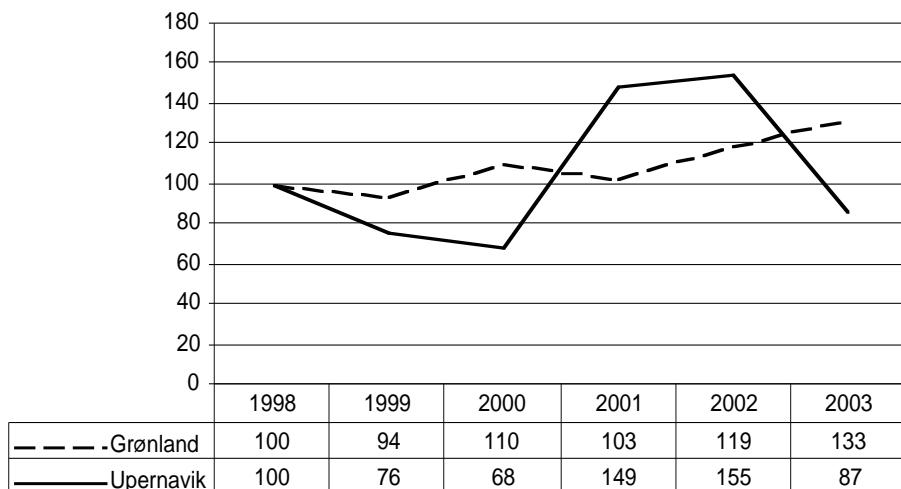

Fig. 38 – Suliffissaaleqinermi annertussusileriikkaniq ikorsiissutinut aningaasartuutit (1998: index = 100)

Figur 37-mi takuneqarsinnaasutut piffissami 1998-2003-mi Upernavimmi suliffissaaleqinermi annertussusileriikkaniq ikorsiissutinut aningaasartuutit nuna tamakkerlugu appariaammut assingupput, taamaattorli annertuunik nikanneqarfiusarlutik.

Figur 38-mi takuneqarsinnaasutut ukiumit ukiumut Upernavimmi napparsimanermi ajutoorermilu annertussusileriikkaniq ikorsiissutinut aningaasartuutit annertoorsuarmik allanngorartartuusimapput, nunali tamakkerlugu annertusiartuaqinnarsimallutik.

Figurini 39-mi 40-milu takuneqarsinnaasutut pisariaqavissuinnarnut ikorsiissutisianut, annertusisamik ikorsiissutinut aammalu ataasiartumik ikorsiissutinut aningaasartuutit assorujussuaq qaffassimapput, piffissami tassani, nunap sinnerani assigiaartumik ingerlaneranut paarlattuanik Upernavimmi 200%-it sinnerlugit qaffariaateqarsimalluni. Pisariaqavissuinnarnut ikorsiissutisiniq samut piiumasaqaatit tassaapput pingaarutilimmik suliffittaarsinnaannginneq, imaluunniit isertitat nalinginnaasut taamaakkallartuinnaanngitsumik isertitaajunnaarsimaneri, imaluunniit annikilleriarujussuarsimaneri, imaluunniit aningaasaqarnikkut pisariaqartitsinermik ikorsiissuteqartariaqarneq.

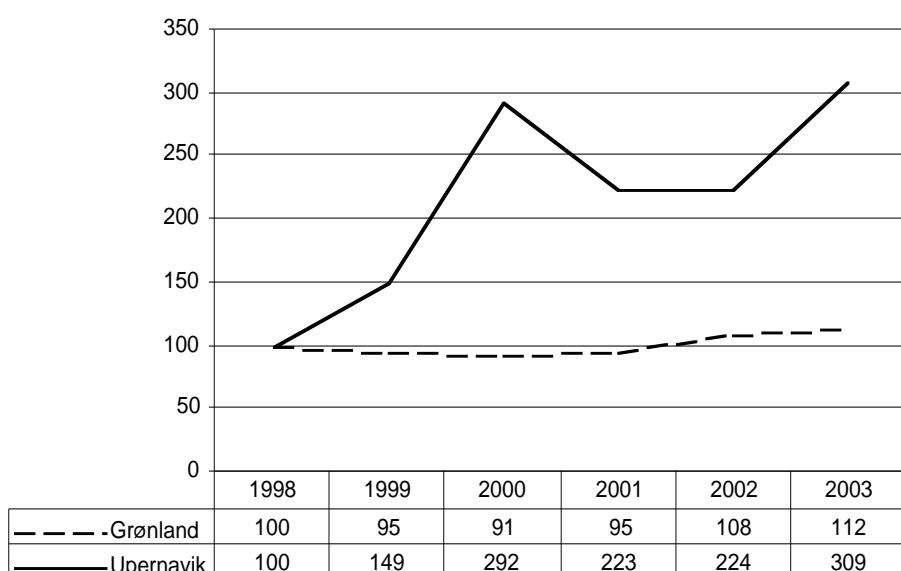

Fig. 39 – Pisariaqavissuinnarnut ikorsiissutinut aningaasartuutit (1998: index = 100)

Annertusisamik ikorsiissutit siunertaraat pineqartup nammineq atukkaminik attassiniarnissaanik tapersersuinissaq, ataasiartumillu ikorsiissutit pineqartup nammineq pilorsorsinnaanissaanut periarfissanik annertusaanissaq.

Kisitsisit figurit 39-mi 40-milu ittut Upernaviup kommuneani suliffissaaleqinerujussuaq takussaanngitsoq takutippaat.

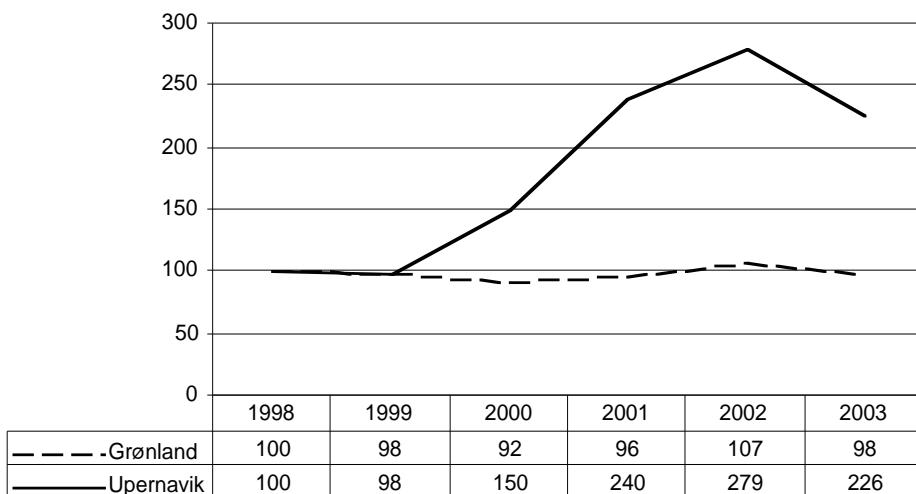

Fig. 40 – Annertusisamik ataasiartumillu ikorsiissutinut aningaasartuutit (1998: index = 100)

Figur 41-mi takuneqarsinnaasutut piffissami 1996-2002-mi Upernavimmi soraarninngortut nunap sinneranut naleqqiullugu annertuseriarsimasupilussuupput. Nuna tamakkerlugu annikilleriarneq 1. januari 2001-imit soraarnerussutisisinnaanermet ukiut killingisa 60-init 63-inut allangortinneranut naleqqiullugu nalilerneqassaaq.

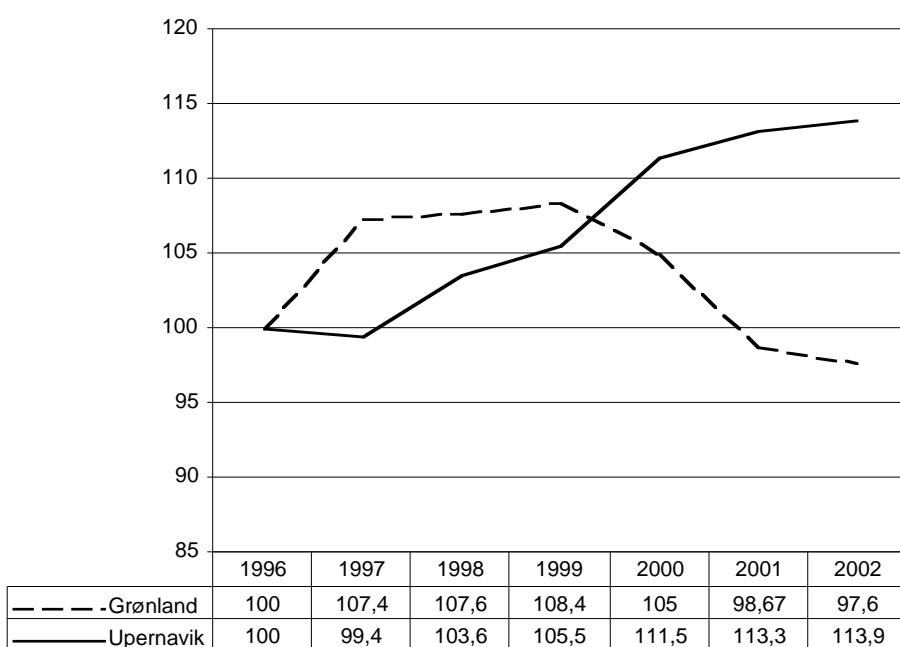

Fig. 41 – Soraarnerussutisiaqalersut nikikkiaartuaarnerat (1996: index = 100)

Suliat immikkut ittut

Suliffissarsiuussiviup sulinermik misiliisitsinertut sungiusartitsinertullu ilusilikkanik suliaqartitsinermik suliniutnik aallartitsortuarpooq. Tamatumunnga ukiuni kingulliunerusuni aningaasartuutit qaffariarujussuarsimapput.

2003-miilli imigassamik atuinerlunnermut pinaveersaartitsinermik suliniutinut atatillugu alkologimik atorfeqartitsoqarpoq.

Meeqqat inuuusuttullu

Meeqqanut inuuusuttunullu immikkoortumi Kommunalbestyrelsep suliassarai alliartornermi atugassarititanik, meeqqat inuuusuttullu alliartornerinik, atugarissaarnerannik nammineersinnaassusaannillu kaammattuisunik pilersitsinissat.

Meeqqanut inuuusuttunullu ikorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. aprili 2003-meersoq najoqqutaralugu meeqqat inuuusuttullu 0-18-inik ukiullit pineqarput. Upernaviup kommuneani piffissami 2000-2005-imi nunap sinnerani nikkiartuaarnernut naleqqiullugu 0-18-inik ukiulinni nikkiartuaarnerit figur 42-mi takuneqarsinnaapput. Takuneqarsinnaasutut 2002-mit Upernaviup kommuneani 0-18-inik ukiullit amerliartuaarput, nunali tamakkerlugu ikiliartuaarusaarsimallutik.

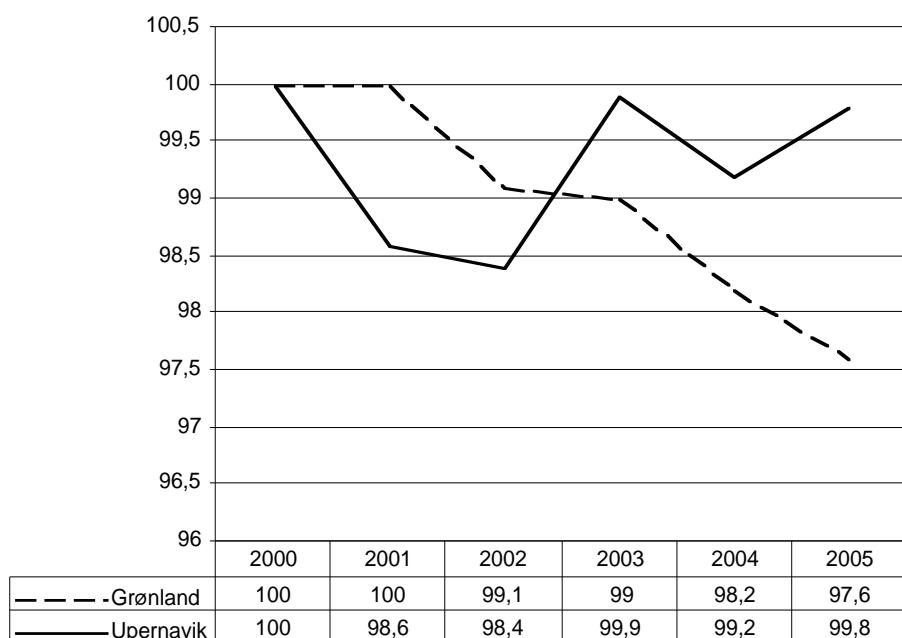

Fig. 42 – 0-18-inik ukiullit amerlassusaasa nikkiartornerat (2000: index = 100)

Upernaviup nunaqarfíini ineqarnermut ajornartorsiutit ilungersunartut, ilaatigut illuni naleqqutinngitsuni inuppassuarnik najugaqartartuunerat, qaqtiguunngitsoq isertitakissuseqartarnernik akullugit inuuusuttorpassuit paaqqineqarnermikkut sumiginnarneqartarnerinik isumaqarput.

Tamatuma saniatigut ukiuni kingulliunerusuni meeqqanik atoqatigiinnikkut atuinerlunnernik arlinnik paasinnittoqarsimavoq.

Meeqqanut inuuusuttunullu tunngatillugu suliniuteqarnissaq Kommunalbestyrelsep naliliinera malillugu nunaqarfínni ineqarnikkut isertitaqarnikkullu pissutsit ungasisoq siunniuffigalugu pitsangorsaaviginisaannik aammalu ilinniartitaanermik immikkoortortami, ullumikkut nunaqarfínni inuuusuttut akornanni

ilungersunartumik kinguartoorsimasoqneranik paasisaqarfiusinnaaffimmi anguniaqarluni iliuuseqarnikkut ataaqtigisstariaqarpoq.

Paaqqineqarnikkut sumiginnagaanermik ajornartorsiutit ilaqtariit tunngaviatigut pisariaqartitaannut aningaasartaasa assigiimmik akeqartitsinerup atuukkunnaarneratigut, aammalu pilersuinermi "akit eqqortutut" taaneqartartut atuutsilerneratigut annertusineri ilutigalugit sakkortusarneqarumaarneri aarleqqutigisariaqarpoq.

Iliuutsit piviusut

2004-mi meeqqat ataatsimoorullugu najugaqarfiat (B-1560) pilersinneqarpoq, taannalu Kalaallit Nunaanni meeqqanut kommunep ulloq unnuarlugu sullissiviisa siullersaraat.

Taassuma saniatigut meeqqanik atoqateqarnikkut atornerluinermik akiuinummik paasisitsiniaanermik suliniut aallartisarneqarpoq.

Siuinssami iliuuserisassani meeqqat ataatsimoorullugu najugaqarfiaata 5-6-inut inissaqarnerata 8-9-nut inissaqartitsisunngorlugu piaartumik allineqarnissaanik ilaqtarttariaqarpoq, taamaalilluni kommunep avataani sullissivimi ullumikkut Upernavimmi meeqqat inissinneqarsimasut ataatsimoorullugu najugaqarfimmut inissinneqarnissaannik neqerooruteqarsinnaalerluni. Allisaqarneq illup sanilerisap B-1559-ip, ullumikkut innarluutilit ataatsimoorullugu najugaqarfiannit (Sammisamit) atorneqartup tiguneqarneratigut piviusunngortissinnaavoq.

Taakku saniatigut nunaqarfinnissaaq sulissussisumik ilaqtariinnut qitiusoqarfiliornissaq siunissami iliuusissanut ilaatinneqassaaq.

Kiisalu Isumaginninnermut Ataatsimiitaliap immikkoortumi iliuusissanut anguniakkat aalajangersaaviginis-saat siunertalarugu ataatsimoorussisumik meeqqanut politikkip suliarinissaa piareersarpaa, tassalu makku ineriertortinnissaannut anguniakkat pineqarput:

- meeqqat ataatsimoorullugu najugaqarfiat,
- meeqqanik paaqqinnittarfiit,
- ilaqtariinni ilasiaaneq,
- ilaqtariinnut qitiusoqarfik,
- pinaveersaartitsinermik suliniut, tassunga ilanngullugit meeqqanik atoqateqarnikkut atornerluinermut allatullu pinerluttuliornermut, kiisalu imigassamik atornerluinermut pinaveersaartitsinerit,
- inuutissarsiornermut ilinniartitaanernik neqeroorutit, inuusuttullu akornanni suliffissaaleqinerup akiorniarnera,
- atuartunut tapiissuteqarnerit,
- meeqqanut immikkoortoqarfimmi sulisunut ilinniarsimasunut sulisorisanut politikki,
- isumaginninnermut immikkoortumi piumassutsimik suliaqarneq, aamma
- kommunenit allanit nunanillu allanit meeqqanut inuusuttunullu suliniuteqarfinni avammut suleqateqarneq.

Meeqqanik paaqqinnittarfiit

Meeqqanut paaqqinnittarfinnut tunngasuni pineqarput meeqqat 0-miit 6-linnik ukiulinnut. Paaqqinnittarfinnut nalunaarsuut figur 43-mi takuneqarsinnaavoq. Meeqqanut paaqqinnittarfinni inissat 126-it inissanut 30- innarnut matussusiipput. Matussusiineq nuna tamakkerlugu appasinnerpaanut ilaavoq. Taammaattumik meeqqanut paaqqinnittarfinnut uttaqquisut amerlapput.

Upernavimmi vuggestue nutaaq 40-inik inissalik 2006-ip qeqqani atorneqalissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Meeqqanut paaqqinnittarfiup vuggestuep nutaap angerlarsimaffinni meeqqanut paaqqinnittarfimmi inissat ilaat matussusernissaat ilimagineqarpoq.

	KATILLUGIT
Ulluunerani paaqqinnittarfinni inissat	66
Ulluunerani paaqqutarineqartartunut inissat	60
Inissat katillugit	126

Fig. 43 –Upernaviup kommuneani meeqqanik paaqqinnittarfinni inissat (01.01.2005)

Upernavimmi børnehave nungullarnikuuvooq, nutaamillu sanasoqarnissa kissaatigineqarpoq.

Nunaqarfint tunisassiorfiit sanaartorneri ilutigalugit meeqqanik paaqqinniffittut aaqqissussat amigaatigine-qalersimapput. Najukkani ataasiakkaani meeqqat pineqartut amerlasoorsuunngillat, taamaattumillu ileqqorisatut paaqqinnittarfiit aqqtigalugit paaqqinninnissamik amigaateqarfiit aaqqiviginissaat piviusorpalaanngilaq. Taamaattumik nunaqarfint amigaatit namminersortunit ullukkut 0-6-inik ukiulinnut paaqqinnittarnerup annertusarneratigut aaqqiviginiarneqarpoq. Ullukkut paaqqinnejqarfiit annertusaaviginera 7-14-inik ukiulinnut atuareernerme susassaqarttisinerup annertusarneranik ilalerneqarsinnaavoq, tassani pisortat inissiaataannik atortuutaannillu – assersuutigalugit illuni sullissivinni – atugaqarsinnaassutsit aallaavigineqarlutik.

Utoqqaat aamma innarluutillit

Utoqqarnut immikkoortumiipput soraarnerussutisallit, tassalu 63-it sinnerlugit ukiullit.

Pifissami 1995-2005-mi Upernaviup kommuneani utoqqaat amerlassusaasa nikikkiartuaarnerannut nalunaarsuut figur 8-imi takuneqarsinnaavoq. Amerleriaateqartuaaginnartoqarnera tassani takuneqarsinnaavoq. Innuttaasut nalinginnarmik utoqqaliartuaarnerat, aammalu ukioqatigiikkutaat "amerlasuut" utoqqaliartuaarneri ilutigalugit utoqqaat suli amerleriaateqarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Tamanna tunuliaqutaralugu utoqqarnut assingusumik immikkut ittumik iliuuseqartariaqarnerit annertusissasut, taamaallilunilu utoqqarni amerlanerusunik aningaasaliisariaqarnerit naatsorsuutigisariaqarput.

Ullumikkut nunaqarfint akornanni, aammalu nunaqarfint illoqarfiullu akornanni assigiinngisitaartumik sullissineq inissismaffeqarpoq.

Tapiissuteqarnermik aaqqissuussinerit, utoqqaat

Utoqqaat illuat B-1091 1987-imi sananeqarpoq, 21-nut inissaqarluni, taakkunani marluk aappariinnut inissiaallutik. Utoqqaat illuannik allilisummik, utertunut immikkoortortalimmik sanasoqarnissa pilersaarutaavoq.

Tamatuma saniatigut Upernavimmi utoqqarnut najugassiat sisamat sananeqarsimapput (B-570, A, B, C aamma D), Kangersuatsiami utoqqaat najugaqaqatigiiffiat (B-1368), pingasunik inissiartallit, aammalu nunaqarfint utoqqarnut najugassiat aqqaneq-marluk (Tasiusami B-1418 aamma B-1419, Kullorsuarmi B-1292, B-1293, B-1530 aamma B-1531, Nuussuarmi B-1605 aamma B-1606, Kangersuatsiami B-1496 aamma B-1497, kisalu Upernavik Kujallermi B-1498 aamma B-1499).

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermik aaqqissuussaqarpoq, Upernavimmi illut 26-t, nunaqarfintillu illut 63-it. Aaqqissuussinerup innuttaasut ataasiakkaat pissutsini naleqquttuni sapinngisamik sivisunerpaaamik namminneq angerlarsimaffimmiinnissaannik aammalu najugarisatut avatangiisiinissaannik, ilaqtutanullu najugarisami attaveqarnermik attassiinnarnissaannik periarfissaqarnissat isumannaassavai.

Isumaginninermik allaffiup angerlarsimaffimmi ikiorteqarnerup utoqqarnullu immikkoortup ataqtigiissinniarneranik suliaqarpoq, kommunemilu tamarmi utoqqarnut immikkoortortami sullissinerup inissismaffianik

erseqqissaanissaq siunertaralugu arlalinnik ataatsimiisitsisoqartarsimavoq. Suliniarnermi anguniakkat makkupput:

- utoqqarnik isumaginninermi utoqqaat illuata qitiunerusumut inissinniarnissaa,
- ikorsiinerup sulissutigineqartup erseqqinnerulernissaa,
- isumaginninneq pillugu sularisatigut annertunerpaamik neqeroorutaasut pilersinnissaat,
- utoqqaat illuanni, ungasinnerusumullu isiginnittumik angerlarsimaffinni ikiortitigut, kiisalu nunaqarfinni sulisorisanik ilinniarsimasut sulisorilernissaat,
- utoqqaat illuannit kissartunik nerisassanik pilersuisinnaanerup isumannaarnissaa, soraarnerussutisialillu imminnik attassisut tassani nerisassanik pisiaqarsinnaalernissaat,
- nerisassanik pajuttuisinnaanerup isumannaarnissaa,
- nunaqarfinni nerisassiornermut ikorneqarsinnaanerup isumannaarnissaa,
- utoqqaat illuanni nunaqarfinnilu sammisassaqtitsisinnaanerup pilersinnissaat,
- utoqqaat illuanni sammisaqtitsinermi napparsimasunillu pulaarnerni pitsaanerusunik angallassaqarsinnaanerup isumannaarnissaa.

Tamatuma saniatigut utoqqarni pisortaqarfimmut aaqqissuussinermullu nutaanik anguniakkat aalajangersarneqarput, utoqqarnullu politikkerisassaviup oqaasertalersornissaa sulissutigineqarpoq.

Tapiissuteqarnermik aaqqissuussinert, innarluutillit

Innarluutilinnut immikkoortortami Upernaviuup illoqarfiani najugaqarfissiat illorsorneqartut, ulloq unnuarlu nakkutigineqartut marluk, arlalinngut najugaqarfissiaq ataaseq (Ikorfartorfik, B-733-miittoq) aammalu najugaqarfissiaq ataaseq (Sammisaq, B-1559-imittoq) pilersinnejqarsimapput. Taakku saniatigut inissiat innarluutilinnut naleqqussakkat pingasut ipput (B-1564, A aamma B, aamma B-1565 B-mi aaqqissuussat).

Innarluutilinnut politikkerisassamik suli oqaasertalersuisoqarsimangilaq, tassungali atatillugu apeqqutit pingarnerit tassaapput:

- sulisorisanik ilinniarsimasussarsiorneq taakkulu attatiinnarnissaat,
- najugaqarfissiat marluk, Ikorfartorfip Sammisallu Illorput 2000-imi mandetimenik illuni katinnissaat, meeqqanut najugaqarfissiamut B-1559-ip (Sammisap) tunniunneqarneranut atatillugu, immikkoortoq 9.2 siulianiittooq takuuq.
- Upernavimmi innarluutilinnut sannavimmik/ornittakkamik pilersitsineq,
- innarluutit Upernavimmut tikeraanut innarluutilinnut naleqqussakkamik unnuisitsisarfiorneq, aamma
- innarluutilinnut isernissanut pissutsit – ingammik nunaqarfinni – tulleriaarlugit pitsangorsaavigineri.

Pinaveersaartitsineq aamma peqqinneq

Pinaveersaartitsineq

Kommunalbestyrelsep pinaveersaartitsinermi suliassarai ajornartorsiutit pinngornaveersinniarnissaat. Siunertamut tassunga ilaatigut atornerluinermik pinaveersaartitsinermik sulianik isumaginnittumik pinaveersaartitsinermik siunnersorti atorfinitsinneqarsimavoq.

Upernaviuup kommuneani pinaveersaarinerter suliat pitsangorsarnissaat siunertaralugit sammisassat arllalit, pinaveersaarinerter siunnersortip periusissatut 2005-imut pilersaarutaanut ilanngunneqartussat oqaasertalersorneqarsimapput. Ilaatigut taakku anguniakkanut makkununnga tunngapput:

- atuarfinni ataatsimiisitsisartuarnerit innuttaasunillu ataatsimiisitsinerit pinaveersaartitsinermik siunnersortip isumagisassagai, soorlulusooq sammisanut pingaarutilinnut naleqqiullugu attaveqarfeqatigiiliortoqassalluni, aamma
- atuarfimmit, isumaginninermik allaffimmit, napparsimmavimmit, kigutilerisumit politiinillu ajornartorsiuteqarfinnut arlalinngut pinaveersaararinissamik iliuusissanik takkuttoqarnissaa.

Peqqinnissaq

Upernavimmi peqqinnissaqarfimmiipput napparsimmavik nutaaliaq kigutileriffillu (B-1090), illoqarfiup qeqqaniittut.

Napparsimmaviup nunaqarfinni anginerni arfineq-marlunni nunaqarfinni nakorsiartarfiiut nutaat peqqinnissamik suliarisani isumagisarai. Nakorsiartarfiiut pisortat illuutaannut allanut atatillugit tamarmik sanaartorneqarput (illut sullissiviit, kommunep allaffiutai, inersuit sammisaqartitsiviit), ataatsimoorussilluni ingerlatsinermi iluaqteqarnissaq atorluarniarlugu.

Nutaarmiuni imaluunniit Naajaanilu peqqinnissap tungaatigut atortoqanngilaq.

Nakorsassaaleqineq peqqissaasussaaleqinerlu ilungersunartumik takkuttuartumillu ajornartorsiuteqarpoq.

Avatangiisinit aalajangiisunit nappaatit amerlassusaanni, pingaarcerutillugu tuberkulosep malunnaatilimmik ikileriaateqartoqarneranik kommunep illunik nutarsaallunilu nutaanik sanaartornermik suliniuteqarnerata nassataqartitsisimanera paasineqarsinnaasoq Peqqinnissaqarfipu oqaatigisimavaa, aammattaarlu utoqqarnut najugarititanik sanaartornerit utoqqaat namminneq nunaqarfimmenni namminneq angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanerannik nassataqarsimasoq.

Peqqinnissamik suliaqarnermik ilinniarsimasunik sulisoqarfiusunik tarnimikkut innarluutilinnut najugaqarfis-sialiornerit, tarnimikkut sakkortunernik nappaatillit Upernaviliaatsinneqarnissaannut periarfissiisimapput.

Pitsaunerusumik imermik pilersuineq amikkut nappaatit tunillaassortut takkuttarnerinik annikillisaaqataavoq, tamannalu imermik pilersuinerup unitsinneqartarnerisigut erseqqivissuusarpoq.

Upernavimmi nunaqarfiiinu nerisassanik pilersuineq angallannikkut aqquqtit pitsanngornerisigut annertussutsimigut pitsaunerulersimavoq. Mittarfiorneraaq napparsimaleriasaartut inuillu suli misissorneqaqqillutilu katsorsartittariaqartut angallannerinik ilorraap tungaanut nassataqarsimavoq.

Ajornartorsiutit imigassartornermik tunngaveqartut tamassa, nunallu sinneranut naleqqiullugit Upernavimmi annikinnerusuuneri nalilertariaqarlutik, tamannalu tamatumuunakkut annertuumik pinaveersaartsinermik suliniuteqarnerujussuarmut qularissaanngitsumik attuumassuteqarpoq.

Peqqinnissaqarfik siunissamat kissaatigisanik makkuningga saqqummiussaqarpoq:

- Naajaani Nutaarmiunilu nunaqarfimmi nakorsiartarfiliorsinnaaneranik nassaarniartoqartariaqartoq,
- Innaarsunni nunaqarfimmi nakorsiartarfipu allineqarlunilu silatimigut iluarsaanneqarnissaa naammassisariaqartoq,
- napparsimmaviup napparsimasunut akunnittarfiata (B-1039-p) ullumikkut assut nungullariartoreersup iluarsaannissaanut piareersaasoqarsinnaanera, utoqqaat amerleriaatissaannik naatsorsuutigineqartut ilutigalugit akunnittarfiup atornerulernissaa naatsorsuutigisariaqarmat,
- sulisunut aalajangikkanik inessianik amerlanernik atugassiisoqarsinnaanissaa, minnerunngitsumik sulisunut najugaqvassisunut peqqissutsimik suliaqarnermik ilinniarsimasunut, ullumikkut Upernavimmi atorfinitstaanermenni inissaqartitaanermik neqeroorfingeqarsinnaannginneri pissutigalugu,
- peqqinnissaqarfipu Upernavimmi kollegiamik pissarsisinnaanera, napparsimasunut akunnittarfittut, sulisunut inissiatut, naartusunik ilinniartitsinermut aammalu naartusut avataaneersut meeraannut inorallartunut sullissivittut ittunik siunertaasinnaasunut atorneqartussatut,
- utoqqarnut ineqarnermut pissutsit pitsanngorsisinnaanera, ingammik Upernavimmi, aammali nunaqarfinni, utoqqaat arlallit illuni naleqqutinngitsuni asuliinnakkanilu najugaqarneri pissutigalugit. Utoqqaat inissaqanngivinnertik pissutigiinnarlugu utoqqaat illuanni inissinneqartartuupput,
- utoqqarnut immikkoortortami, utoqqaat amerleriaartuaapilunneri pissutigalugit pitsanngorsaatinik naammassinnittoqarsinnaanissaa. Assersuutigalugit utoqqarnut najugassiat amerlanerit sanaartornerisigut, angerlarsimaffimmi ikiorteqarnerup nukitorsarneratigut, nunaqarfinni ulloq unnuarlu nakkutiginnittoqartalereratigut aammalu kommunep nerisassanik pajuttuisarnermik

- aaqqissuussineranik pilersitsinkkut ilusilerneqarsinnaapput, taamaalillutik utoqqaat sapinggisamik sivisunerpaamik nammineq illugisaminiissinnaassammata,
- Naajaani Nutaarmiunilu erngup suliarisaq aqqutissiuunneqarsinnaanissa, aamma
 - eqqakkanik suliaqarnermut atatillugu annertunerusumik iliuuseqartoqarsinnaanissa

Kommunalbestyrelsep isumaginninermik politikkimi anguniagai

- Isumaginninermut immikkoortumut sammisamut pilersaarusiortoqarnissa isumaginninermut immikkoortumi ataqtigiissumik politikkip ineriertortinnissaanut tunngaviusussamik Kommunalbestyrelse aalajangiussisimavoq. Sammisamut pilersaarutip 2006-ip naanerani naammassisimanissa naatsorsuutigineqarpoq.
- Tamatuma saniatigut Kommunalbestyrelsep kissaatigai:
 - innuttaasut suliffeqarfimmut attassiinnarsinnaanerannik nukitorsaanissaq, illoqarfimmi nunaqarfinnilu inuutissarsiutnik ineriertortitsiviusinnaaffiit siuarsarerisigut, innuttaasullu inuutissarsiutitigut tunngavigisaasa pikkorissaanerit aqqutigalugit pitsanngorsaaviginissaat, aammalil ilitserusuissarfittut inuutissarsiutinillu ilinniarfittut qitiusoqarfimmut nutaamut atatillugu sammisassaqartitsiutnik aallartisaanerit,
 - Upernaviup kommuneani suliffissaaleqinerujussuup takussaanngitsup immikkut ittumik alaatsinaaffiunissa,
 - ineqarnermi pissutsit pitsanngorsaaviginissaannut periarfisanut ataqtigiissitanik suliniutit pingaaratillit naliliiffiginerisigut meeqqat inuusuttullu alliartorneranni atugassarititat pitsaunerusut isumannaarnissaat,
 - meeqqanut inuusuttunullu politikkip, immikkoortumi pitsaunerusumik ataqtigiissitsisussap ineriertortinnissaata siuarsarnissa,
 - paaqqinnitarfeqarnermi ullukkullu paaqqinnittarnerni pisariaqartitanik paaqqinninermik neqeroorutit pissarsiarinissaasa isumannaarnissaat,
 - nunaqarfinni paaqqinninnissamik pisariaqartitsinerit aaqqiiviginissaat aaqqissuussinerit nutaaq ineriertortinneri aqqutigalugit, tamatumuunakku pisortat iniutaannik naleqquttunit atugassisoqarluni (assersuutigalugu illut sullissivinnut atatillugu), annertusisamik namminersortunit ullukkut paaqqinnittarnermik aaqqissuussinermut killissarisatut atorneqarsinnaasumik – "meeqqat illuat"-tut ilusilimmik,
 - utoqqarnut innarlutilinnullu politikkip, immikkoortuni pitsaunerusunik ataqtigiissitsisussat ineriertortinnissaasa siuarsarnissaat,
 - kommune akimorlugu assigiinnerusumik sullissinerup inissisimanissaata erseqqissarlugulu isumannaarnissa,
 - utoqqarnut innarlutilinnullu pissutsit pitsanngorsaaviginissaat, sullissiviit utoqqarnullu najugarititat qitiusumut inissisimasut sanaartornerisa attatiinnarnerisigut,
 - tapersiissutit aaqqissuussinernik ineriertortitsinissaq, innuttaasut ataasiakkaat pissutsit naleqquttut ataanni sapinggisamik sivisunerpaamik nammineq najugarisaminiissinnaanerannik isumannaaralutillilaqutanut najukkami attaveqaatinik attassisinnaasunik. Tamakku angerlarsimaffimmi ikiortinik aaqqissuussat annertusinerisigut, aammalu Upernavimmi utoqqaat illuannut atatillugu ulluunerani orniguttarfiliornermut atatillugu utoqqarnut ulluunerani orniguttarfimmi sammisaqartitsinerit, aammalu nunaqarfinni illut sullissivinnut ataatsimiittarfinnullu attuumassuteqartitat aqqutigalugit pisinnaapput,
 - pinaveersaartitsinermik siunnersortip isumaginninermillu allaffeqarfiup, atuarfiup, napparsimmaviup, kigutilerisup politiillu akornanni akimuisumik suleqatigiinnermi suliniutinut atatillugu illoqarfimmi nunaqarfinnilu innuttaasut peqataatinneqarnerisa suliaqartinnerisalu annertusarnerat,
 - nunaqarfinni nakorsiartarfiliorna, aammalu Naajaani Nutaarmiunilu erngup salissimasap aqqutissiorneqarnera, aammalu Upernavimmi kollegiap tiguneqarnissaa pillugu peqqinnissaqarfiup siunnersuutaata piaarnerpaamik isummerfigineqarnissaa.

KOMMUNEP PILERSAARUTAA UPERNAVIK 2008 - 2015

1. NASSUIAAT
2. ILLOQARFIMMUT
NUNAQARFINNULLU PILERSAARUTIT

KOMMUNEP PILERSAARUTAA UPERNAVIK 2008-2015 suliarineqarpoq Kommuneqarfik Upernaviup Teknikkmut, Avatangiisnut illoqarnermullu allaffeqarfianit, illoqarfimmut pilersaarusrornermik siunnersortimik, arkitekt maa Niels Bennetzen-imit siunnersorneqarlutik.

November 2008

IMARISAI

<i>IMARISAI</i>	3
AALLARNIUT	4
ILLOQARFITTUT NUNAQARFITTULLU KILLILIKKANUT PILERSAARUTIT	6
UPERNAVIUP ILLOQARFIANUT PILERSAARUT	15
Upernavimmut pingaarnertut ilusiliussaq	15
Illoqarfiup ilaanut pilersaarutit imaannut killissarititat	24
Nunaqarfinnut pilersaarutit	37
Nunaqarfinnut pilersaarusiornermi – pingaarnertut ilusilersuinerit	37
Nunaqarfinnut pilersaarusiornermi – nunaminertanik atuinissaq sanaartuinerlu	40
Upernavik Kujalleq	43
Kangersuatsiaq	49
Aappilattoq.....	55
Naajaat.....	61
Innaarsuit.....	67
Tasiusad	73
Nutaarmiut	79
Nuussuaq.....	83
Kullorsuaq.....	89
KOMMUNEP PILERSAARUTAATA NUNAMINERTANIK INNIMINNIINERMUT MALITTARISASSAI	95
UPPERNARSAATITUT ATSIORNERIT	102

AALLARNIUT

"Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015", *inatsisitigut tunngavik*

"Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015" suliarineqarpoq "Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 23, 18. november 1992-meersoq nunaminertanik atuinissamik pilersaarusiornermullu nalunaarut" kingusinnerusukkut allanguuutilik, tunngavigalugu.

§11 malillugu kommunalbestyrelsep kommunep pilersaarutaa nutartertuartussaavaa pisiariaqartitsineq naapertorlugu. "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015" tassaavoq ullumikkut atuukkallarsimasup "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 1992-2005"-meersup nutarteqqinna.

Kommunep pilersaarutaa sunaava ?

Kommunep pilersaarutaa kommunalbestyrelsip tamakkiisumik kommunimut pilersaarusiornissamut sakkuatut atorneqarpoq, taannalu illoqarfimmuit Upernivimmi nunaminertanut kiisalu immikkoortuni nunaminertani atugassanngortsinermi kommunalbestyrelsip oqartussaaffigisaanut tunngavilersuisuulluni. Imaappoq immikkoortuni illoqarfinniittumi nunaqarfiinniittunilu tunngasunut.

Kommunep pilersaarutaa Upernaviuup kommuneani nunaminertat inuiaqatigiinni tamakkiisumik ineriertortitsinermut naapertuuttumik atorneqassaaq. Kommunep pilersaarutaa taamaasilluni Upernaviuup Kommuneani sanaartortitsinermi atortussanillu ingerlatsinermi ataatsimoortumik pilersaarusiornenit ataqatigiissinneqassapput.

Kommunep pilersaarutaa naalakkersuisunit akuersissutigineqarsimavoq, pilersaarullu taamaasilluni kommunalbestyrelsip namminersornerullutillu qullersaqarfanni immikkoortortaqrfinni assigiinngitsuni Upernaviuup kommuneata ineriertortsinneqarnissaanik isumaqatigiissutit isigineqarsinnaavoq.

Kommunep pilersaarutaata ilusilersonera

Kommunep pilersaarutaa marlunnik immikkoortortaqrpoq,

1. *nassuaat* (Kommunep pilersaarutaa Imm. 1), aamma
2. pilersarutit timitalerneqarnissaannut pilersarutit (Kommunep pilersaarutaani Imm. 2).

Matumanit immikkoortumi (Kommunep pilersaarutaani Imm. 2) imaqarpoq kommunep pilersaarutaani illoqarfimmuit - nunaqarfinnullu nunat aggornerisa immikkoortuinut pilersarutit kiisalu Upernaviuup illoqarfianut pilersarut, nunaqarfinninullu ataasiakkaanut pilersarutit immikkoortut, soorlu communalbestyrelsip nunaminertanut agguassinissamut maleruaqqusai aamma atuarneqarsinnaasut. Tunuanilu atuarneqarsinnaavoq communalbestyrelsip akuersissutiginninnermut atsiornerat naalakkersusisisullu atuuttussanngortsinermut akuersissutaat.

Avammut nalunaarutiginninneq pilersaarummik "Kommunep pilersaarutaa Upernivik 2008-2015"-mut taassumalu atuutsitassanngortsineq

Kommunep pilersaarutaanut siunnersuut avammut nalunaarutigineqarpoq piffissami ulloq 4.sept. 2006-miit ulloqa 4.dec. 2006-p tungaanut. Tassunga atatillugu namminersornerullutik oqartussat Attaveqarnermut Illussaqarnermullu Pisortaqaifiannit oqaaseqaaatinik takkuttoqarpoq, soorlutaaq Avatangiisiniut Nunalerinermullu Pisortaqaifiik (Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermik Avatangiisiniullu immikkoortortaqrifimmit) aamma oqaaseqaatersimasoq. Tamatumma saniatigut Mittarfeqarfiit aamma oqaaseqaaatinik ataasiakkaanik nassiussisimapput

Oqaaseqqatit pilersaarutit saqqummiunneranni aaqqissuussisimanermut atatillugu tunnganerupput, tamakkulu oqaaseqaatit kommunep pilersaarutaanut uunga naammassisamut ilanngunneqareersimalerlutik.

Kommunep pilersaarutaa tamatuma kingorna naggataarutaasumik akuersissutigineqarpoq Upernaviup Kommunalbestyrelsanit kiisalu naalakkersusisunit akuersissutigineqarluni avammullu nalunaaritigineqareersimalerpoq, soorlu atuuttsungngortitsinermik atsiukkami uumap allakkiap tunuani takuneqarsinnaasumi. Kommunep pilersaarutaa atuuttussangortinnejarpooq ulloq avammut nalunaarutigineqarfianiit.

ILLOQARFITTUT NUNAQARFITTULLU KILLILIKKANUT PILERSAARUTIT

Illoqarfimmut - nunaqarfinnullu killilikkanut pilersaarutit sularineqarput kommunalbestyrelsip ataatsimut illoqarfiup nunaqarfiillu ineriertortinnejarnissaannut anguniagassatut aaliangiussaat malillugit . Takuuk Kommunep pilersaarutaani *Imm. 1, Nassuaat, imikkoortumi "Illoqarfimmut nunaqarfinullu politkki"*.

Killiliussat aamma nunaminertanik atuinissamik akuersissuteqarnerit

Upernaviup illoqarfianut killilikkamik aammalu nunaqarfinnut qulingiluanut killilikkanik illoqarfittut nunaqarfittullu killilikkanut pilersaarut aalajangersaavoq.

Killilikkani ataasiakkaaniipput nunaminertat sanaartukkanut ataasiakkaanut pissusissamisut atasusut. Tassalu sanaartukkanut pioreersunut nunaminertat atasut, siunissami illoqarfiup nunaqarfiillu sanaartorfiginissaanut nunaminertat atugassiarisat, kiisalu najugarisamut qanittumut nunaminertat sanaartorfiungitsut. Nunaminertat sapinngisamik nunaannartap ilusaanik malinnitsinniarlugit killilfersorneqarput.

Nunaminertanut oqartussaaffiit

Illoqarfittut nunaqarfittullu killilikkani nunaminertanut Kommunalbestyrelse oqartussaavoq. Upernaviup kommuneani nunaminertat sinnerinut Naalakkersuisut nunaminertanut oqartussaapput.

Kommunalbestyrelsip immikkut soqtigisaqarfigisimagunigit nunaminertat illoqarfiup nunarfiillu killilissaata avataaniittut, aaliangiisinnaanermut akisussaaffik taakkununnga tunngasut tigusinnaassavaai. Tamannalu pissappat nunaminertamut immikkoortumut atorneqanngitsumut, tassungarpiaq tunngasumik, pilersaarumik saqqummiussisimanissaq pisariaqarpoq. Pilersaarut kommunalbestyrelsillu nunaminertanik ammasunik agquaassisinnaanermut pisinnaatitaaffik tiguneqarnera naalakkersuisut akuersissutigissavaat. Tamannalu tunngavigalugu nunaminertanik immikkut soqtigisanik illoqarfiup, nunaqarfiillu avataatigoortunik pingaarutilinnik aaliangiisoqarsimannilaq.

Illoqarfittut killiligaaq

Nunap ilusaa

Upernaviup illoqarfia qeqertannguami taamatut taaguutilimmi immamit 150 meterit tikillugit portussuseqartumiippoq. Figur 1-mi Upernaviup illoqarfittut killiliunneqarfia takuneqarsinnaavoq, tunngaviatigullu Upernaviup qeqertaa tamakkersimavaa.

Qeqertap qaavanut inissisimavoq illoqarfiup mittarfittaava, tassanngaanniillu nunataq kangimut sivingasupilussuuvoq, taamaalillunilu mittarfiup kangiani antenneqarfiillu mittarfiup kujataani sanaartortoqarsinnaatinngu. Taseq imeqarfiusoq imissaqarfiillu pallitsaalisaffia mittarfiup kangiani sanaartornissamut pakkersimannipput.

Sanaartukkat

Sanaartukkat pioreersut kimmut kujammullu sammiveqarput, qeqertap kujammut isuanit niuertoqarfitoqqamit iliveqarfimmiillu avannamut umiarsualiup illoqarfimmullu immakkut isaariumut siaarsimasuulluni.

Siunissami illoqarfiup alliartorfissaani nunaminertaniipput ilaatigut illoqarfiup ilaa nutaaq iliveqarfillu nutaaq, ilaatigullu mittarfiup avannaani avannaatalu kangiani nunaminertat eqqaavissuarmut nutaamut ungasinnerusumilu illoqarfiup ineriertorfissaatut atugassanngortitaasut.

Illoqarfimmi immikkoortuni pioreersuni inissaq annikitsuaraannaavoq.

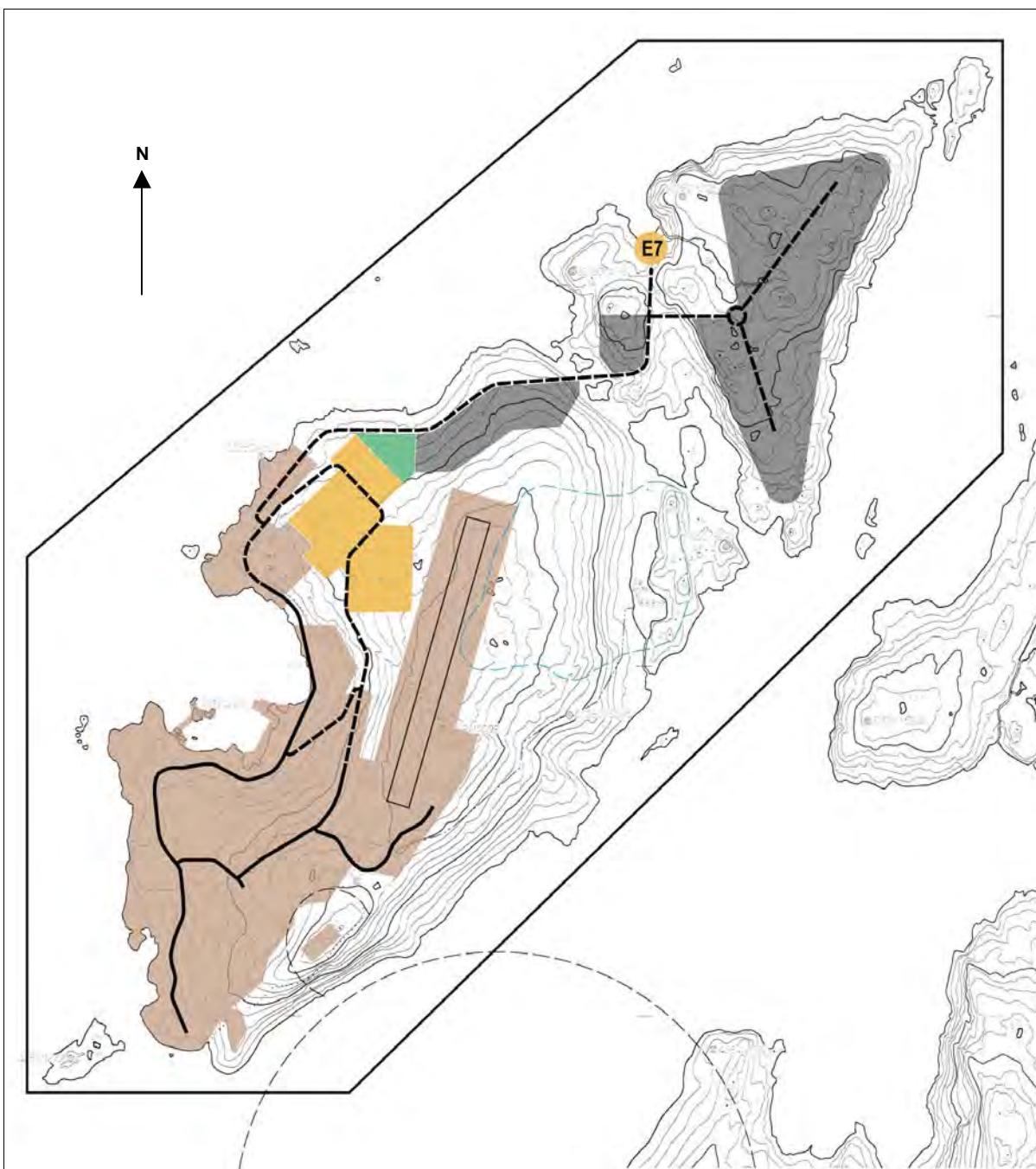

Fig. 1 – Uperniviup illoqarfittut killiligaaffia (1:20.000). Tatsip imeqarfiup isumannaallisaanikkut killinga tungujortumik kipeqattaak-kamik titarnertaqarpoq. Qaartartuusivinnut Isumannaallisaanermut killiliussat kiisalu immikkut soqutigisanut killiliussat immikkoortup telep suliaanut tunngasut qernertumik saattumik kipisartumillu takutinneqarput.

Qalipaammik kajortumik sanaartukkat pioereersut takutinneqarput, sungaartumik illoqarfíup ilaani nutaaq, aammalu immikkoortumut nutaamut E7-imut eqqaavissiuup ikuallaasarifullu nuunneqarfissaa. Qorsummik iliveqarfík nutaaq takutinneqarpoq, qasertumillu ungasinnerusumut illoqarfíup nunaminertai nutaat titartaqqaagaapput.

Titarnermik issusuumik qernertumik takutinneqarpoq illoqarfíup immikkoortuaní aqqusineq pioereersoq, kiisalu qernertumik issusuumik titarnermik kipisaqattaartumik takutinneqarpoq siunissami illoqarfíup ilaani aqqusinissat.

Illoqarfíup ilaani nutaamiissinnaapput:

- illut 180-it missaat, tassaanerullutik ammasumik, pukkitsunik illuliortiternerit,
- siunertanut ataatsimoorussanut 1 ha-ip missaa (pisiniarfík, suliffeqarfík assigisaallu),
- iliveqarfímmut nutaamut 1,5 ha-ip missaa, kiisalu

- 1,5 ha-ip missaa eqqaavissuup pioreersup ikuallaasarfiullu nuunnerinut atugassaq (immikkoortoq E7).

Ungasinnerusumut titartaqqaakkami inissaqassuseq maannakkut toqqammaviugallartumi imatut naatsorsorneqarpooq:

- 18 ha angissusissaata miss. ammasunik- pukkitsunik inissianut sanaartugassat (illut 270-it missaat),
- 6 ha angissusissaata miss. ammasunik-pukkitsunik kiisalu imminnut qanittunik-pukkitsunik inissianik sanaartugassat (illut 120-it missaat),
- 3 ha angissusaata miss. inissianut quleriinnut atorneqassaaq (illut 75-it missaat), kiisalu siunertanut ataatsimoorussanut (pisiniarfik, suliffeqarfik assigisaallu) 5 ha-it missaat.

Illoqarfittut killiliussami nunaminertat taamaallaat Upernaviup illoqarfianut pingarnerusutut ilusiliussamut tassungalu naleqqiullugu killissarisatut malittarisassat aalajangiussanut naleqqiullugit atorneqaqqusaapput.

Nunaqarfittut killilikkat

Nunaqarfinnut ataasiaakkaanut, nunaqarfittut nunamut killiliussat, ataani titartakkani takuneqarsinnaapput. Nunaqarfittut killiliussami nunaminertat taamaallaat nunaminertanut pilersaarutinut ataasiakkaanut pingarnerusutut ilusiliussanut taakkununngalu naleqqiullugit nunaminertanik atugaqarnermut sanaartornermullu malittarisassanut naleqqiullugit atorneqaqqusaapput.

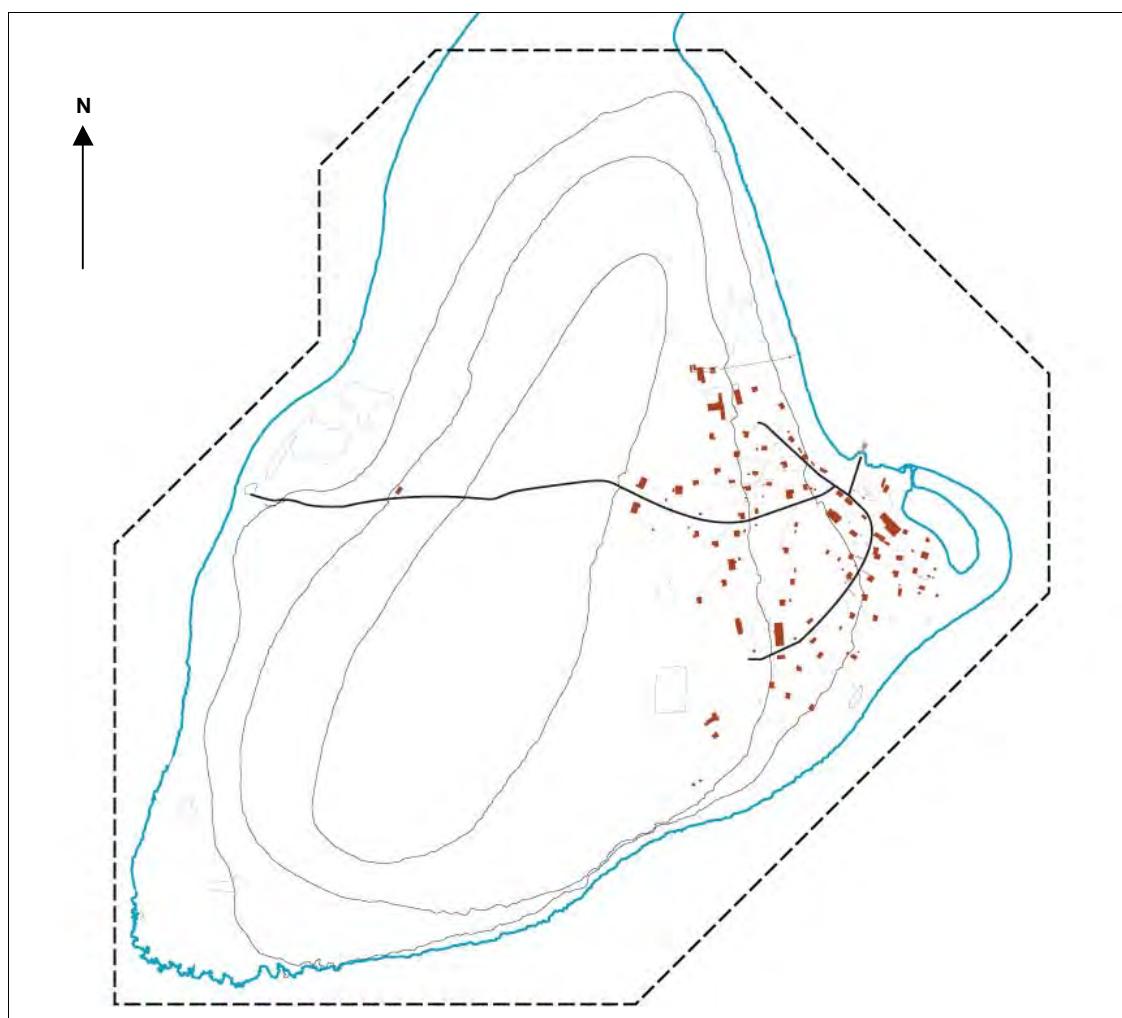

Fig. 2 – Nunaqarfittut killiliusssaq Upernivik Kujallermut tunngasoq (1:10.000)

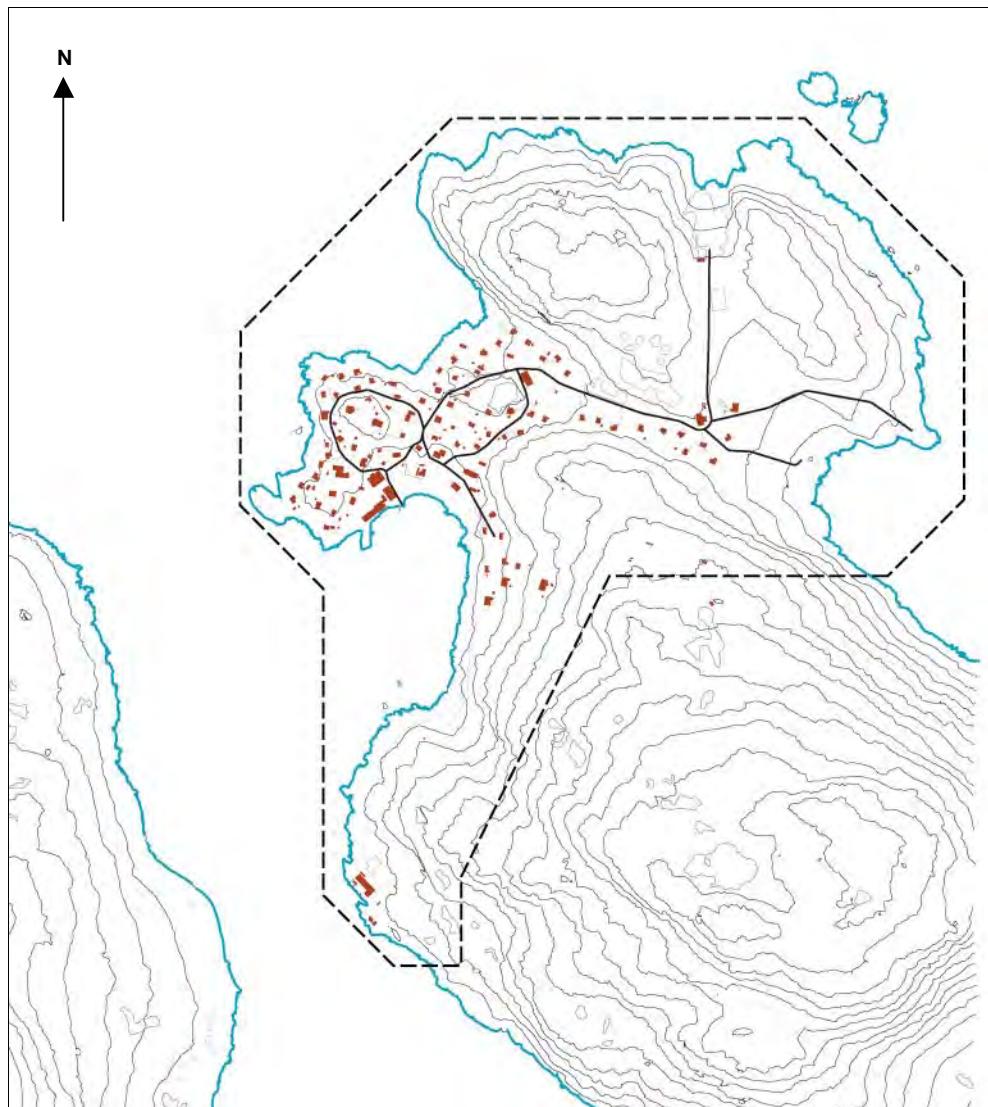

Fig. 3 – Nunaqarfittut killiliusssaq Kangersuatsiaq-mut tunngasoq (1:10.000)

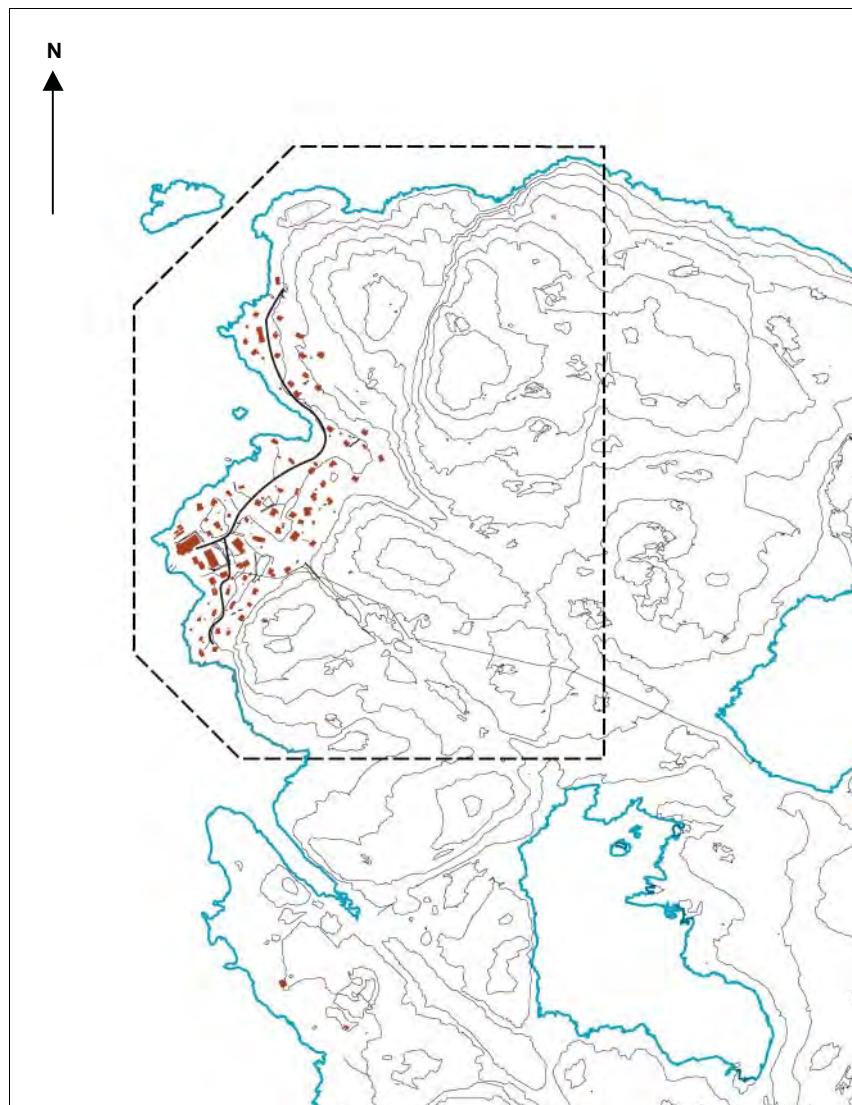

Fig. 4 – Nunaqarfittut killiliusssaq Aappilattoq-mut tunngasut (1:10.000)

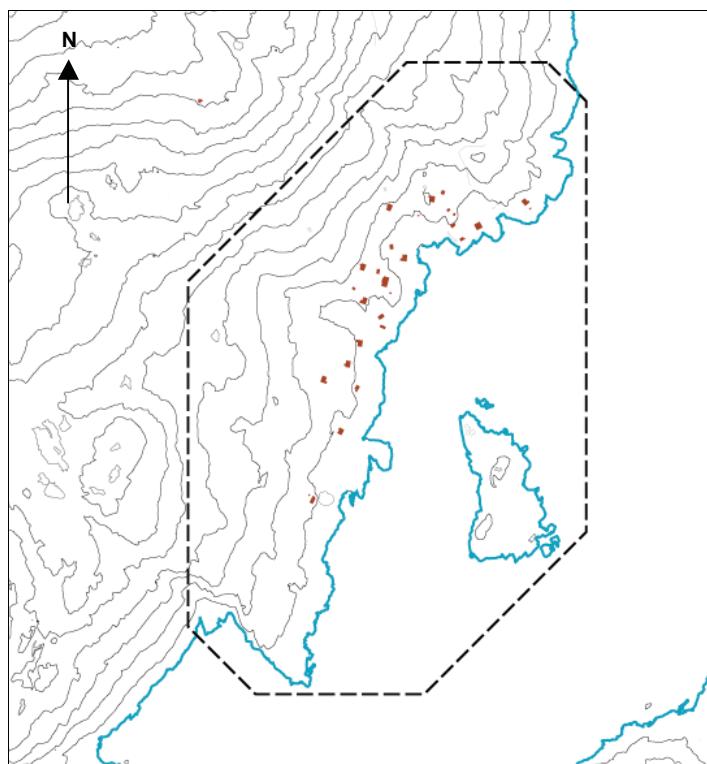

Fig. 5 – Nunaqarfittut killiliusssaq Naajaat-nut tunngasoq (1:10.000)

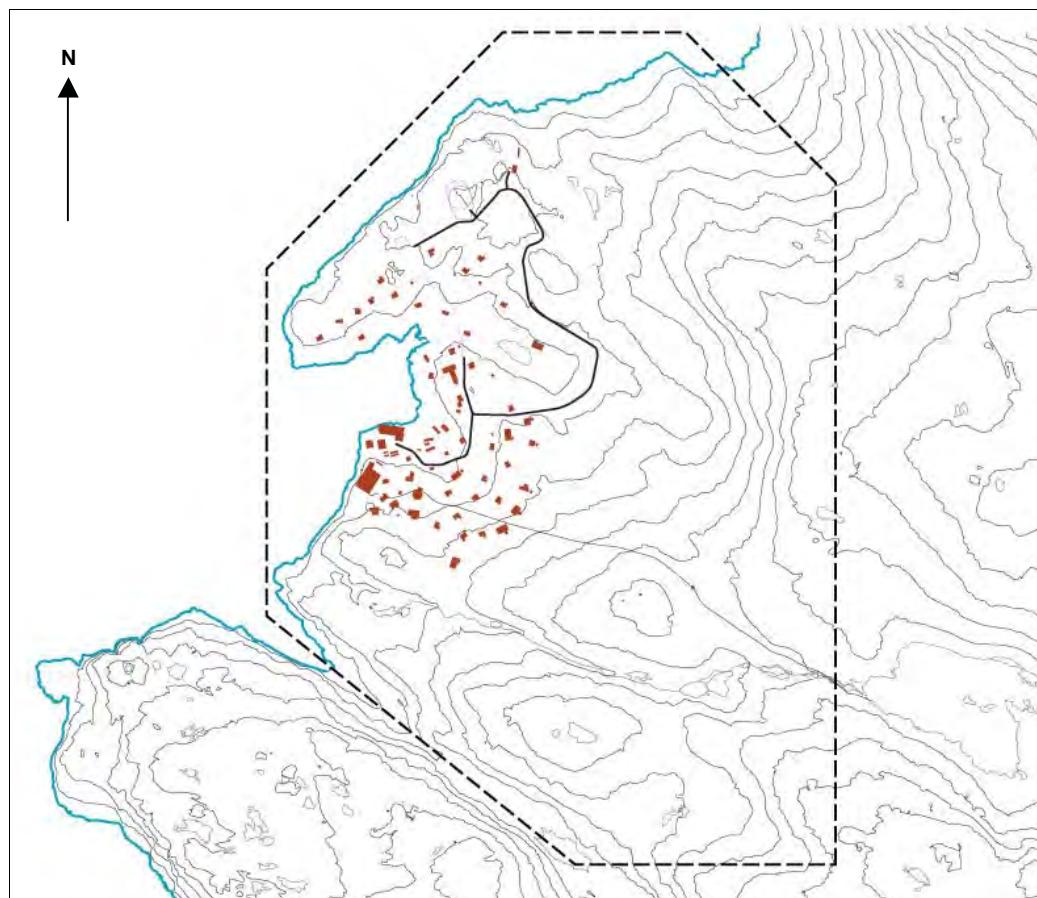

Fig. 6 – Nunaqarfittut killiliusssaq Innaarsunnut tunngasoq (1:10.000)

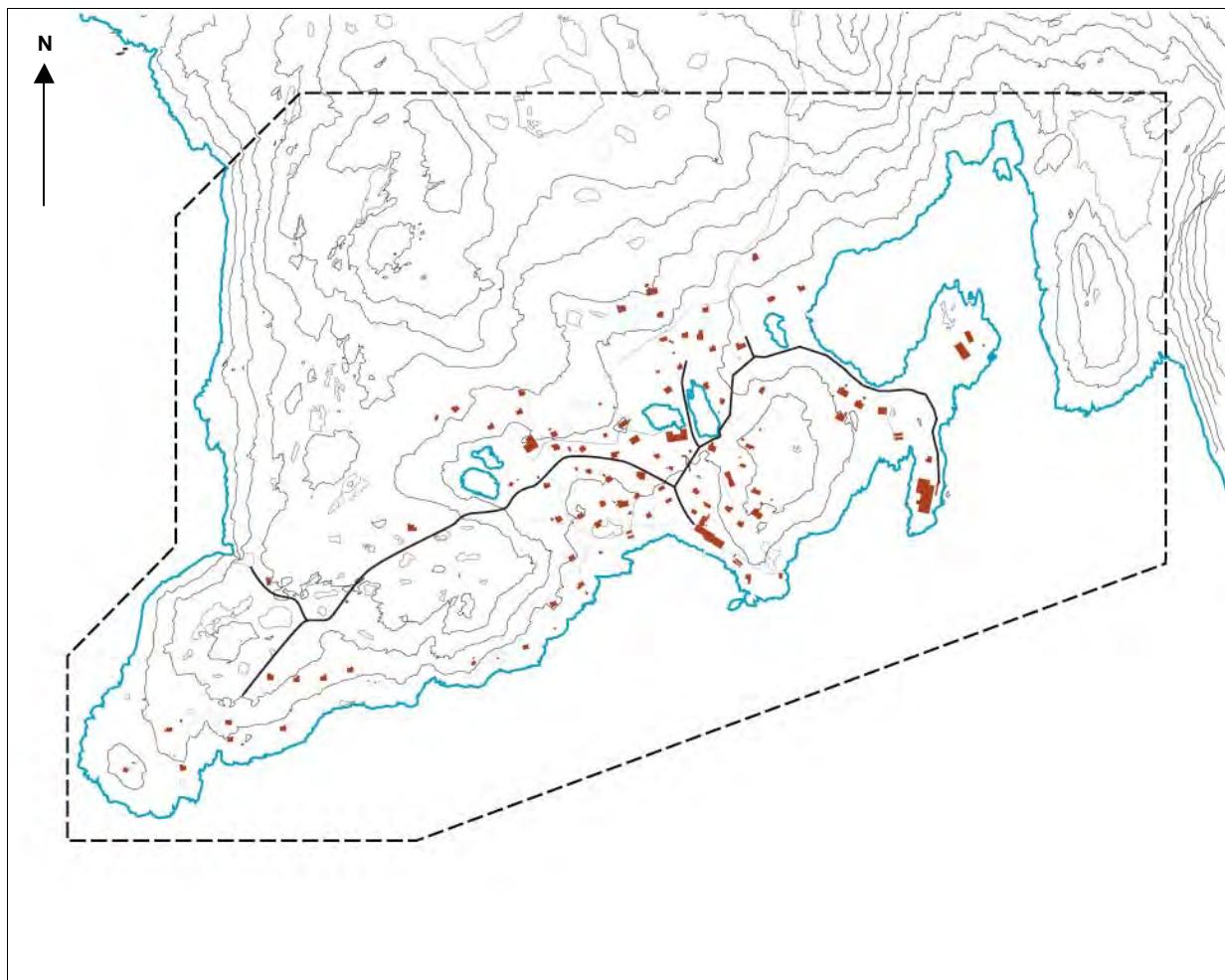

Fig. 7 – Nunaqarfittut killiliusssaq Tasiusamut tunngasoq (1:10.000)

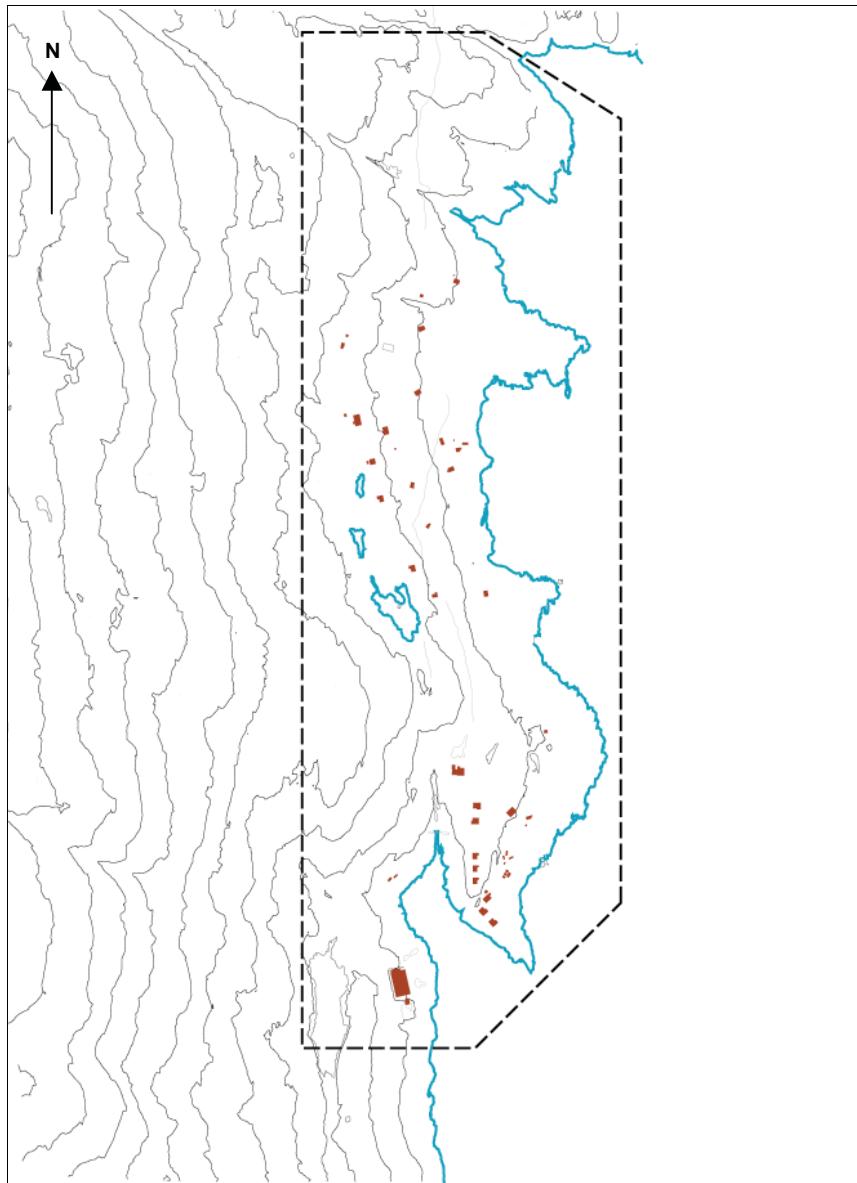

Fig. 8 – Nunaqarfittut killiliusssaq Nutaarmiunut tungasoq (1:10.000)

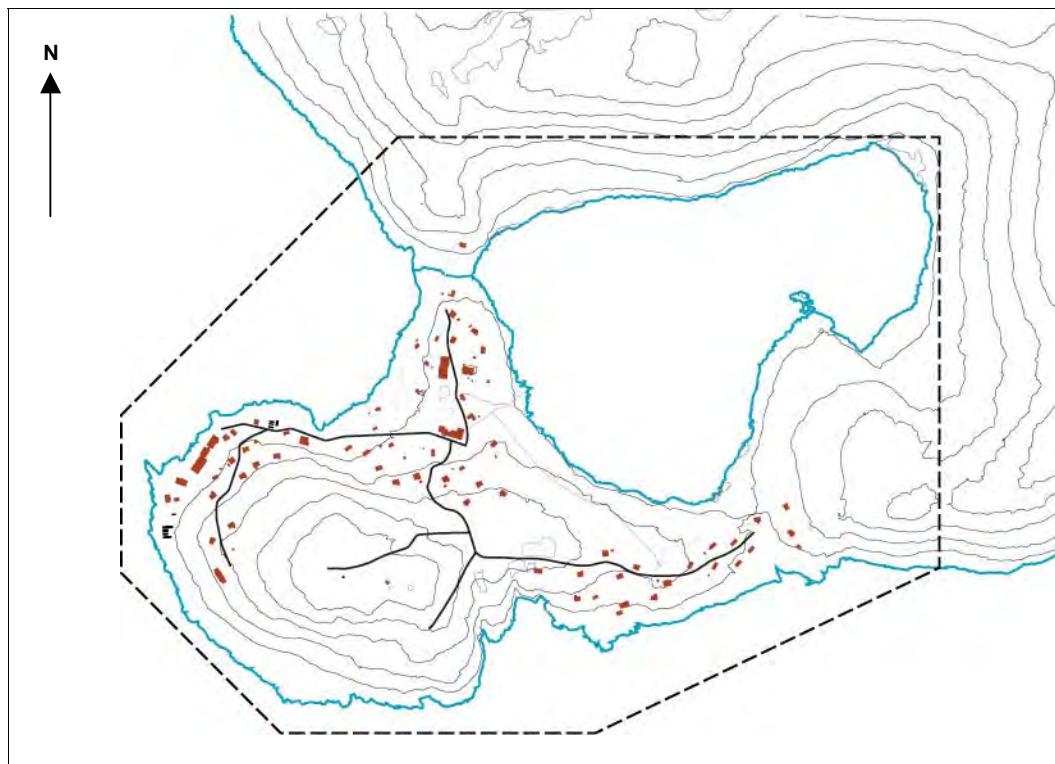

Fig. 9 – Nunaqarfittut killiliusssaq Nuussuaq-mut tunngasoq (1:10.000)

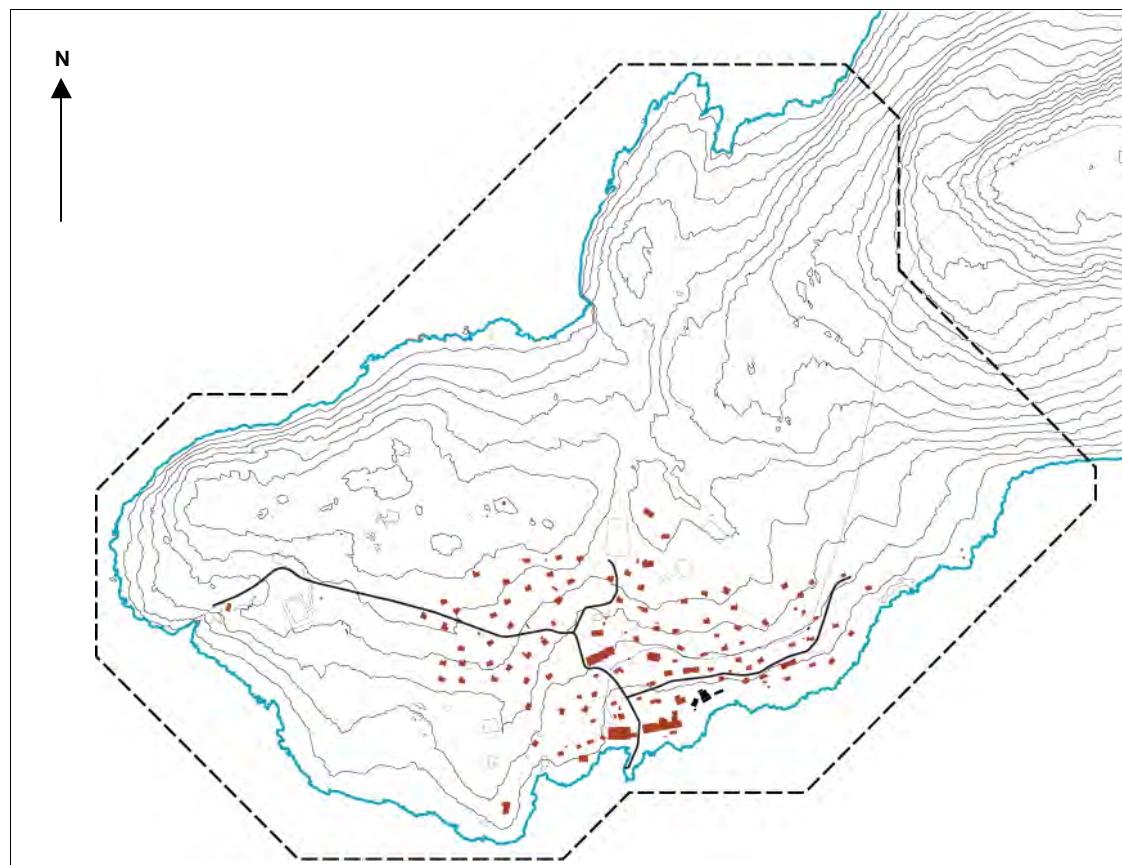

Fig. 10 – Nunaqarfittut killiliusssaq Kullorsuaq-mut tunngasoq (1:10.000)

UPERNAVIMMUT PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

Upernaviup illoqarfianut pilersaarummiippuit:

- illoqarfittut killilikkami nunaminertanut tamanut *pingaarnertut ilusiliussaq*, tassani illoqarfiup ilusaa aalajangersaavagineqarluni, maannakkut siunissamilu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu pingaarerutillugit ilusissanik nalunaarsuisoq, tassaniilluni illoqarfimmut qitiusoqarfiup ilusaa aammalu illoqarfimmi immikkoortortat ilaannik ataasiakkaanik attaveqartitsisussamik angallannermut ilusiliussassaq, figur 22 takuli, aamma
- illoqarfittut killilikkap iluani nunaminertanut *illoqarfiup ilaanut pilersaarutit imaannut killissarititat* (immikkoortup tullerisaa takuu).

Pingaarnertut ilusiliussaq illoqarfiup allineqarnissaanik Kommunalbestyrelsep anguniagaanik eqikkaasumik nalilineq toqqammavigalugu aalajangerneqarpooq, tassalu illoqarfiup timitamigut alliartorneranut pingaaruteqartunik illunik, sulifeqarfinnik, sullissivinik allanillu sullissinernik, angallannikkut pilersuinermilu ingerlatsivinnik allatigullu sammisaqarnernik. Takuuk kommunep pilersaarutaani *Imm. 1, "Nassuaat"*.

Nunaminertat inissiaqarfiit (immikkoortut A-t) sanaartornissamullu piareersaaneq

Upernaviup illoqarfiani inissianik amerlisaanissamik pisariaqartitsinissaq ukiuni pilersaarusrusiorfiusuni 2006-miit 2015-mut immikkoortumi "Inissiaqarnermut tunngasut"-ni atuarneqarsinnaapput kommunep pilersaarutaani Imm. 1 -mi naatsorsorneqarsimammat 231't inissiat, tassani inissiat 65-ngaajaat piagassanngortussanut ilaallutik. Figur 11 takuu.

UPERNAVIUP ILLOQARFIA	2006-2015
INISSIATUT AMIGAATIT IKILISARNERI	133
INNUTTAASUT AMERLIARTORNERI	33
PIIAGASSAT SULIARINERI	65
ILLULIORNERIT KATILLUGIT	231

Fig. 11 – Illunik sanaartortariaqarnerit, Upernaviup illoqarfia

Soorlu immikkoortumi "Illoqarfimmut nunaqarfinnullu killiliussanut pilersaarut"-mi atuarneqarsinnaasoq, naatsorsorneqarsimavoq Upernaviup illoqarfiani immikkoortumi nutaami, inissianut 180-t missaaniittunut initussuseqassasoq Naatsorsuutigineqarpooq illoqarfiup immikkoortuata initussussaa inissianut sanaartugassatut pisariaqartinneqartunut piffissami pilersaarusrusiorfiusumi naammakkallasasoq, soorlutaaq inissiaqarfiusut immikkoortut minnerit illoqarfiup immikkoortuineereersut, illunut piakkanut taarsiussanut nutaanik sanaartornerni atorneqarsinnaajumaartut. Takuuk figur 24.

Upernaviup Avannaani siunissami illunik sanaartornermut pilersaarutaasutut tulleriaarineq figur 12-mi takuneqarsinnaavoq.

TULLERIIAARINEQ	NUNA (ha)	INI/ha	ILLUT
IMM. ILAA A6 (1. etape)	4,2	15-17	63-71
IMM. ILAA A7 (2. etape)	3,7	20-22	74-81
IMM. ILAA A8 (3. etape)	2,0	15-17	30-34
UPERNAVIUP AVANNAK KATILLUGIT	9,9	-	167-186

Fig. 12 – Upernaviup Avannaani nutaanik illuliornissamut tulleriaarineq

Iloqarfimmi immikkoortut tamakkiusumik sanaartornissamut piareersarsimanissaat, tassalu ukioq kaajallallugu imermik pilersuineq matuukkanillu kussinniorerit ilangngullugit tunngavigineqarput. Tamanna ilaatigut pitsaanerusumik nunaminertanut aningaasartalimmik eqimattunik illulioritersinnaanermut ammaassaaq.

Immikkoortup ilaa A7-p affaata missaa ammasumik, pukkitsunik illuliortiterfiginissaa naatsorsutigineqarpoq, tassani illut ilaqtariinnut ataatsinut aammalu arfarleriittut iluseqartinneqassallutik, aammalu affaata aappaata missaa eqimannerusunik illuliornissamut, assersuutigalugu quleriit pingasut tikillugit punktuhusitut ilusilikkatut.

Immikkoortut ilaat A6 aamma A8 ammasumik, pukkitsunik illuliorfiginissaat naatsorsuutigineqarput, pingaernerutillugit ileqquliussatut nammineq illuliatut ilusilikkanik aammalu illut arfarleriit ataasiakkaat, tassami Upernaviup kommuneanut nammineq illularisaq ileqquliussatut, inuit akunnerminni teknikkikkullu immikkut ittumik naleqqqussuseqarnera Kommunalbestyrelsep isumagimmassuk, aammalu nammineq illugisamik ilusiliissutaasup akisussaassuseqarnermik annerpaamik isumannaarimmat. Titartakkami figur 13-mi takuneqarsinnaavoq illoqarfip immikkoortua nutaap ilusilersorneqarnissaata periarfissaa.

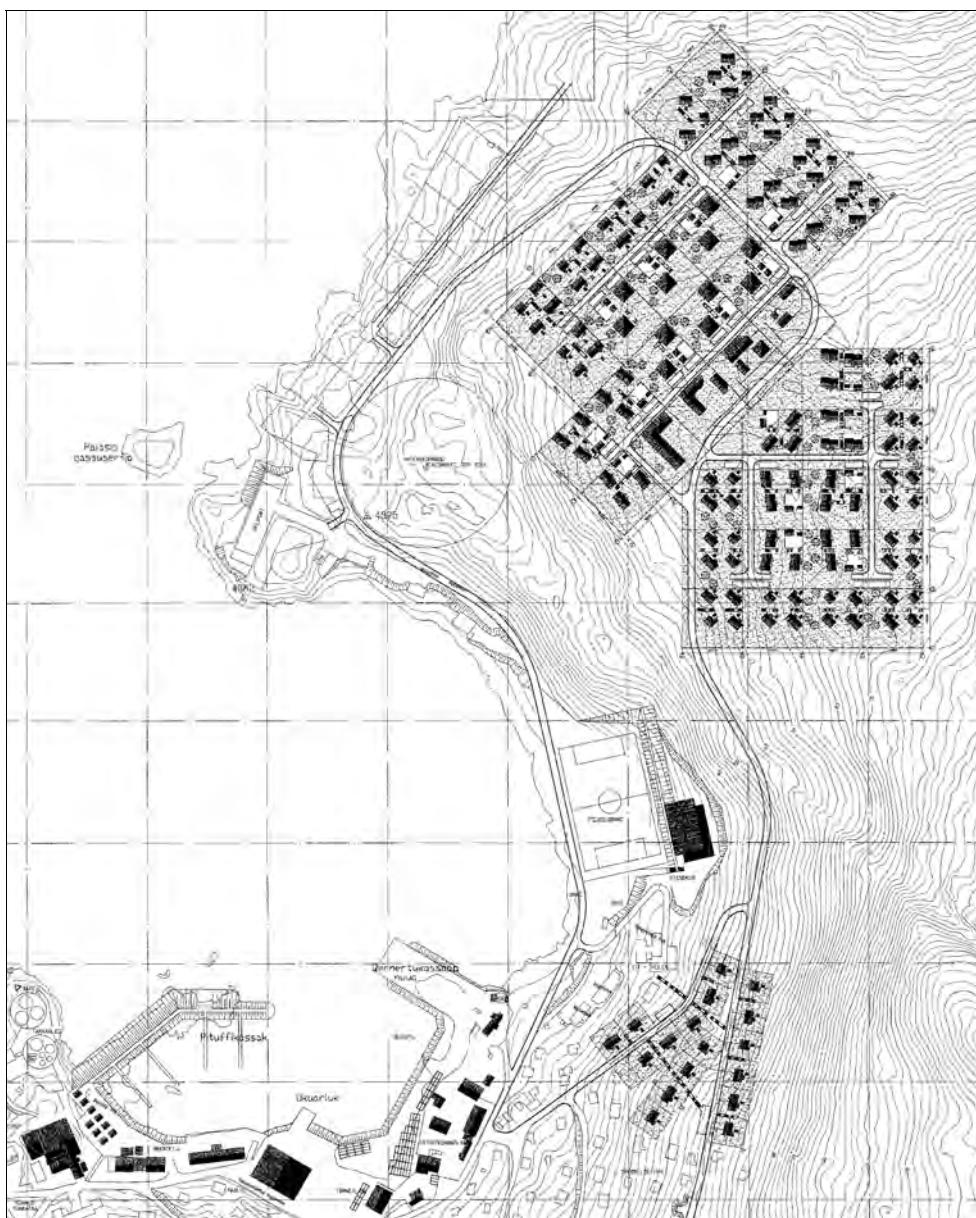

Fig. 13 – Illoqarfup immikkoortuanut nutaamat siunnersuut illoqarfiallu immikkoortuani aqqutissat nutaat

Pingaarnertut ilusiliussap inissianut inissaqassusaanut tamakkiisumik naatsorsuusiaq figur 14-mi takuneqarsinnaavoq.

	NUNA	ATUGAARNERA	INISSAQASSUSEQ	ILL. IL. PIL.
A1	0,6 ha	Ammasumik, pukkitsunik sanaartukkat	Tamakkerlugu sanaartorfiusoq	Soqanngilaq
A2	7,5 ha	Pukkitsunik sanaartukkat	Tamakkerlugu sanaartorfiusoq	Soqanngilaq
A3	9,4 ha	Pukkitsunik sanaartukkat	Tamakkerlugu sanaartorfiusoq	A3
A4	10,8 ha	Ammasumik, pukkitsunik sanaartukkat	Inikunik matussusiisutut illut ataasiakkaat	A4.1 aamma A4.2/C4
A5	2,3 ha	Ammasumik, pukkitsunik sanaartukkat	Nutaanik sanaartornermi illut 10-t missaat (aqqusinertaqanngitsut)	A6
A6	4,2 ha	Pukkitsunik sanaartukkat	Illut 70-it missaat. Immikkoortortaq nunaannaavoq	Soqanngilaq
A7	3,7 ha	Akuleriissunik sanaartukkat	Illut 80-it missaat. Immikkoortortaq nunaannaavoq	Soqanngilaq
A8	2,0 ha	Pukkitsunik sanaartukkat	Illut 30-t missaat. Immikkoortortaq nunaannaavoq	Soqanngilaq
C3	2,7 ha	Suliffiqitigalu najugaqarfigineqarsinnaasoq	Tamakkerlugu sanaartorfiusoq	C10

Fig. 14 – Inissiaqarfiiit, nunaminertanik atugassiinerit aamma inissaqassuseq.

Umiarsualiveqarfiiit inuutissarsiorfiillu (immikkoortortat B-t)

Upernaviup illoqarfiani inuutissarsiornernik ingerlatsinerit kommunemi illoqarfieu pingaarnertut aammalut kommunemil allattoqarfimmun angerlarsimaffittut atuuffiuneranit sunnertisimapput. Allattoqarfimmun, sullissinermut, ilinniartitaanermut, pilersuinermet aammalut nunami tunngaveqartunik suliffeqarfinnut eqiteruffittut atunnerata attatiinnarnissaa naatsorsuutigineqarlunilu ilutsinik aaqqissuusseqqinnissamut takkuttussanngortumut atatillugu nukitorsarneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Ukiuni kingulliunerusuni umiarsualiveqarfimmi pissutsit immikkoortup ilaani B1-imiittut pitsangorsarnerisigut aammalut inuutissarsiorfimmit nutaamik immikkoortup ilaani B3-mit atugassiisoqarneratigut nunap tunngaveqartunik suliffigisat, taakkununnga ilangullugit illuliorlunilu sanaartornerit ineriertorteqqinnejqarnissaannut nunaminertatigut tunngavigisat malunnaatilimmik pitsangornerusimapput.

Tamakku saniatigut suliffeqarfimmik immikkut ittumik mingutsitsisumik inissiinissamut inuutissarsiorfimmi nutaami periarfissaqarpoq.

Immikkoortup ilaani B1-imi aalisakkanik tunisassiorfik imissaqarnikkut pissamaatikinnerujussuit pissutigalugit ukiuni kingulliunerusuni matoqqasimavoq, taamaattumillu tunisassiornerup aallarteqqinnissaa pitsaanerumik nalequnnerusumillu imermik pilersuviliornissamit aalajangerneqassaaq.

Eriagisaqarfieu eqqaani, illoqarfitoqqap oqaluttuarisaanikkut avatangiisut alliliiffiginiarlugit umiarsualiveqarfik B2, eriagisaqarfieu avannaatunginnguanittooq qaannanut angallateeqlanullu umiarsualivittut atugassanngortinneqarpoq, soorlulusooq immikkoortup pinngortitap piliaanit umiarsualivittut ilusaa killissarisatut malittarisassani aalajangerneqarsimalluni, aammalut immikkoortumi siunissami sanaartornissaq, tassunga ilangullugu B-32-p eriagineqarnissaa illoqarfieu ilaanut pilersaarummi aalajangersarneqassasoq.

	NUNA	ATUGAARNERA	INISSAQASSUSEQ	ILL. IL. PIL.
B1	4,2 ha	Umiarsualivimmut inuutissarsiutinullu siunertat	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	B2
B2	0,9 ha	Umiarsualivimmut inuutissarsiutinullu siunertat	Initussuseq sinneruttoq qaannanut umiatsiaaqqanullu tulaffiusinnaasut	Soqanngilaq
B3	4,8 ha	Inuutissarsiutinut siunertat	Assorsuaq inissaqarpoq	E3/B2

Fig. 15 – Umiarsualiveqarfimmi inuutissarsiufinnilu nunaminertat, nunaminertanik atugassiissutit inissaqassuserlu

Siunertanut ataatsimoorussanut nunaminertat (immikkoortut C-t)**Qitiusoqarfittut iluseq**

Qitiusoqarfittut ilutsimiipput namminersortunit pisortanillu sullissinermik atuuffiit arlallit, ulluinnarni innuttaasunik sullissisuusussat. Taamaattumik nunaminertat tikikkuminartuussapput, sapinngisamillu qitiusoqarfittut atuuffiit pioreersut alliliiffingineqarsinnaanerannut isumannaarioqassaaq.

Tamanna tunuliaqtaralugu nunaminertat C-t tamarmik illoqarfiup ilaani aqqusinermit pingaernerutitamit attavilerneqarput, soorlulusooq immikkoortuni ataasiakkaani inissaqassutsit sinneri qitiusoqarfittut siunertanut atugassaritaaneri killiliussatut malittarisassani aalajangersorneqarsimallutik, tunngaviatigullu immikkoortuni illunik nutaanik inissiisoqarsinnaanngitsoq.

	NUNA	ATUGAARNERA	INISSAQASSUSEQ	ILL. IL. PIL.
C1	3,7 ha	Iilloqarfiup qeqqa	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	C1
C2	1,0 ha	Atuarfik	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	C3
C3	2,7 ha	Suliffigiitgalugu najugaqarfiusinnaasoq	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	C10
C4	0,4 ha	Iilloqarfiup ilaani qitiusoqarfik	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	A4.2/C4
C5	2,0 ha	Eriagisaqarfik	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	C5
C6	3,8 ha	Illu sammisassaqarfik il.il.	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	C9
C7	0,9 ha	Iilloqarfiup ilaani qitiusoqarfik	Sanaartorfiunngitsoq. Immikkoortortaq nunaannaavoq	Soqanngilaq

Fig. 16 – Ataatsimoorussatut siunertanut nunaminertat, nunaminertanik atugassiissutit inissaqassuserlu

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut sunngiffimmilu ingerlatsiviit (immikkoortut D-t)

	NUNA	ATUGAARNERA	INISSAQASSUSEQ	ILL. IL. PIL.
D1	-	Nuna illoqarfimmut qanittooq sukisaarsaarfik	-	Soqanngilaq
D2	0,5 ha	Iliveqarfik pioreersoq	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	Soqanngilaq
D3	1,5 ha	Iliveqarfik nutaaq	Immikkoortortaq nunaannaavoq	Soqanngilaq

Fig. 17 – Nunaminertat sanaartorfiunngitsut sunngiffimmilu nunaminertat, nunaminertanik atugassiissutit inissaqassuserlu

Tunngaviatigut Upernaviup qeqertaani illoqarfittut killilikkap iluani nunaminertat atorneqanngitsut sanaartorfiungitsullu tamarmik immikkoortoq D1-imiippuit. Taamaattorli attaveqaatit ataasiakkaat immikkoortumiippuit, soorlu erngup aqqutai aqqusernillu. Iliveqarfik pioreersoq immikkoortoq D2-tut atugassaavoq, immikkoortorlu D3 iliveqarfimmumut nutaamut atugassanngortinneqarluni.

Siunertanut immikkut ittunut nunaminertat (immikkoortut E-t)

	NUNA	ATUGAARNERA	INISSAQASSUSEQ	ILL. IL. PIL.
E1	0,4 ha	Eqqaavissuaq	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	Soqanngilaq
E2	0,8 ha	Imeqarfik innaallagissiorfillu	Inissap sinnera atuuffinnut pioreersunut atugassaaq	E2
E3	0,5 ha	Tele	Inissap sinnera atuuffinnut pioreersunut atugassaaq	Soqanngilaq
E4	0,9 ha	Tankeqarfik	Inissap sinnera atuuffinnut pioreersunut atugassaaq	Soqanngilaq
E5	23,5 ha	Upernaviup mittarfia	Inissap sinnera atuuffinnut pioreersunut atugassaaq	E5
E6	3,0 ha	Tele	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	E3
E7	-	Eqqaavissuaq nutaaq	Immikkoortortaq nunaannaavoq	Soqanngilaq
E8	0,2 ha	Qulimiguuaqqanut unittarfik	Immikkoortortaq tamakkiisumik atorneqarpoq	E3/B2

Fig. 18 – Siunertanut immikkut ittunut nunaminertat, nunaminertanik atugassiineq inissaqassuserlu

Upernavimmi nunaminertat immikkut soqutigisanut tunngassutillit teknikkikkut siunertanut atugassat tassaapput immikkoortoq E1 eqqaavissuarmut, immikkoortoq E2 imeqarfik, immikkoortoq E3 kiisalu E6 antenneqarnermut attaveqaatit, immikkoortoq E4 tankeqarfik, imikkoortoq E5 mittarfegarnermut siunertanut, immikkoortoq E7 eqqaavissuarmut nutaamut, kiisalu immikkoortoq E8 qulimiguunut mittarfik (unittarfik).

Immikkoortoq E7 pingaarnertut ilusilersimaffiup titartagaani ersinngilaq, kisianni figur 1-mi takuneqarsinnaalluni.

Angallannerup ilusaa

Illuqarfimmi atuuffinnik pingaarnernik attaviliisussat aqqusinernullu pingaannginnernut pisuinnaallu aqquaannut attaviliisussat illoqarfip ilaanut aqqusernit pingaernerit aalajangersarneqarput.

Pifissami qaninnermi illoqarfimmik pioreersumik illoqarfip ilaunik nutaamik (immikkoortunik A6-8-mik aamma C7-imik) attaviliisumik illoqarfip ilaata aqquserniortoqassaaq. Taanna imatut ilusilissaaq illoqarfip ilaata aqqusernisa figur 1-mi takutinneqartutut sangoriarnernik marlunnik pilersitsisoqassalluni. Tassanngaanniit illoqarfip ilaanut aqqusineeqqat kujammut (Illoqarfitoqqamut), kangimut (mittarfimmut) avannamullu (eqqaavissup nutaap tungaanut) attaveqarput.

Illuqarfimmi immikkoortuni aqqusernit aqqusineeqqaanik qaqkakkullu tummeqqiornerit pisuinnaat toqqaannarnerusumik ingerlavissaannik pilersitsinissat pisariaqartinneqarpoq, soorlu illoqarfip qeqqani aamma pisuinnaat ingerlavissaannik pilersitsinissaq pisariaqartoq.

Eriagisariallit

Kommunekkaartumik pilersaarutornermi allanngutsaaliuisussaanermik nakkutiginnittussaaneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 31, 30. oktobari 1991-imeersoq najoqqutaralugu "Niuertoqarfik Upernavik"-up eqqaani immikkoortoq immikkut eriagisarialittut toqgarneqarsimavoq, soorlulusooq illut ataasiakkaat arlallit eriagisarialittut toqgarneqarsimallutik.

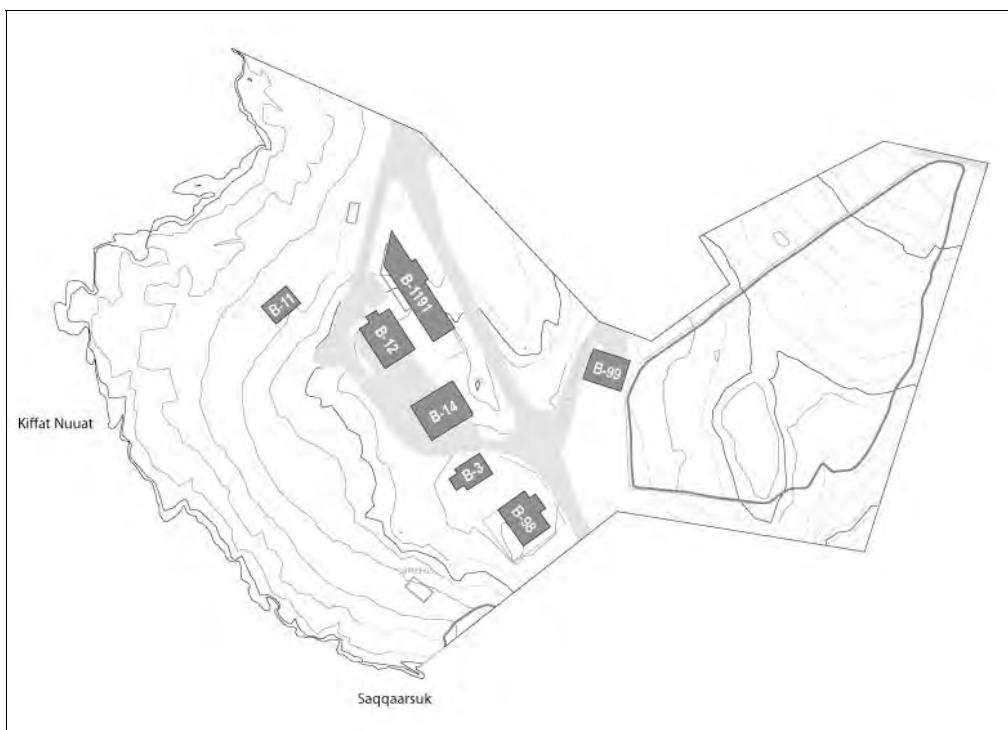

Fig. 19 – Illoqarfitoqqami eriagisaqarfik

Tamanna naapertorlugu illoqarfiup ilaanut pilersaarutit imarisaannik killiliussani aalajangersarneqarpoq illut taakku isaterneqassanngitsut, aammalu allannngortiterinermi imaluunniit illut ilanerini illut sananeqaatimikkut issusaat sananeqaataallu sianigineqassasut. Eriagisarialinnut immikkoortortaq figur 19-mi takuneqarsinnaavoq, Upernaviullu illoqarfiani illut eriagisariallit ataatsimut nalunaarsorneri figur 21-imni takuneqarsinnaapput.

Fig. 20 – Eriagisarialinnut immikkoortortaq kangiatungaaniit isigalugu

	SIUSINNERUSUKKUT ATUGAANERA	UKIOQ SANANEQARFIA	MAANNAKKUT ATUGAANERA
"NIUERTOQARFIK UPERNAVIK"-MI ILLUT			
B-3	oqaluffitoqaq	1862-imi sanaaq, 1997-imi iluarsaassaaq	ini saqqummersitsivik kiassarneqanngitsoq
B-11	iffiorfitoqaq	1848-mi sanaaq, 1997-imi iluarsaassaaq	eqqumiitsuiortunut tikeraanut il.il. unnuisitsivik
B-12	niuertup illua	1832-mi sanaaq, 1997-imi iluarsaassaaq	ini saqqummersitsivik katersugaasiviullu allaffia
B-14	pisiniarfitoqaq	1864-imi sanaaq, 1997-imi iluarsaassaaq	ini saqqummersitsivik kiassarneqanngitsoq
B-98	palasip illua	1863-imi sanaaq, 1997-imi iluarsaassaaq	katersugaasiviup pisortaata illua
B-99	atuarfitoqaq	1910-mi sanaaq	toqqorsivik kiassagaq sannavillu
UPERNAVIUP ILLOQARFIANI ILLUT ALLAT			
B-10	assistantip illua	1903-mi sanaaq	inigisaq
B-96	oqaluffik	1915-imi sanaaq	oqaluffik
B-32	orsivik	1912-imi sanaaq	kommunep sannavia
B-4	nakorsap illua	1915-imi sanaaq, 1983-imi allanngortiterneqartoq	inigisaq
B-17	umiarsuaqqap naalagaata illua	1934-mi sanaaq	inigisaq
B-20	quersualerisup illua	1946-mi sanaaq, kingusinnerusukkut alliliinerit	inigisaq
B-21	niuernermi allaffik	1936-mi sanaaq, kingusinnerusukkut alliliinerit	allaffik
B-28	quersuaq	1929-mi sanaaq	quersuaq
B-31	saffiorfik	1932-mi sanaaq	kommunep sannavia

Fig. 21 – Upernaviup illoqarfiani illut eriagisat

Ataatsimut isigalugu illoqarfimmi sanaartukkat pisoqaanerit amerlanerpaartamikkut GTO-p illunik iluserititai najoqqutaralugit ilaqtariinnut ataasiakkaanut illuliitat sananeqarsimaneerannik Upernaviup sanaartorfiuner-migut ilisarnaatigaa, taamaalilluni illoqarfiup saqquminera equngasuunani luu aqqissugaalluartutut iluseqalersimalluni, illunik sanaartoriaatsikkut pitsaaquteqarluarluni. Illoqarfiup ilusaata taassuma, ingammik immikkoortortat ilaanni A3-imi nassaassaasup attatiinnarneqarnissaa kissaatigineqarpooq.

Taamaattumik illoqarfiup ilusaa ilisarnarlunilu, equngassuseqaranilu aqqissugaalluartutut ilusilik illoqarfiup ilaanut pilersaarutini kingulliunerusuni malittarisassiatigut aammalu illoqarfiup ilaanut nutaamut ilusissatut titartagaqqaakkut attanniarneqarlunilu Upernavimmi illoqarfiup ilusaanut immikkut ilisarnaatitaasutut ingerlateqqinniarneqarpooq.

Fig. 22 – Kommunep pilersaarautaani immikkoortoq A3 avannaatungaaniit isigalugu

Nunaminertat immikkut ittumik killeqarfeqartitat

Killeqarfeqartitat immikkut ittut qullersatut pisortaqaqfennit tunngaviatigut aalajangersarneqartarpuit, tassalu immikkut teknikkikkut ingerlatsiviit ajoquserneqannginnissaat illersorniarlugit. Killeqarfeqartitat immikkut ittut atuuttut figur 23-imi takuneqarsinnaapput.

Nunaminertat *pallitsaaliukkamik* imaluunniit *isumannaallisaavimmik* ungaluneqarsimasut sanaartorfigeqqusaanatillu siunertanut allanut atorneqassanngillat. Pissutsilli immikkut ittut atuutsillugit akuersissutaagallartut pisortaqaqfimmit akisussaasumit pineqartuni ataasiakkaani pissariarineqqaqtassaaq.

Nunaminertat *angallannermi ingerlatsiviit eqqaanni mikkiartorfinnit aallariartorfinnilu* atugaasut sanaartorfigeqqusaanngillat, imaluunniit siunertanut allanut akimmiffissaqanngiffiit akimorlugit nassataqartitsisunik iluseqartunut atorneqassanngillat. Tamatumani aamma putsut, qinngornerit allatigullu timmisartukkut angallannermi ajoqsiisut pineqarpuit.

Nunaminertat *sumiiffinit immikkut soqutigisaqarfiusut* taamaallaat immikkoortumit atuisumit pisortaqaqfimmik isumaqatiginneqqaarnikkut sanaartorfiusinnaapput imaluunniit siunertanut allanut atorneqarlutik.

Nr. suussuserlu	Ingerlatsivik	Killeqarfiusoq	Inatsisit najoqqutarisat
S1 Pallitsaaliugaq	Immissarsiorfik	Immissarsiorfiup silataani 30 meterini pingaarnertut malittarisassarusatut pallitsaaliugaq killeqarpooq. Pingaarnertut ilusiliussamut nunap assinga takuli.	Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. decembari 1988-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaannit nr. 7-imit, 13. maaji 1993-imeersumit allanngortinnejartoq.
S2 Isumannaallisaavik	Tankeqarfik	Tankeqarfipiup silatimigut killeqarfianit 50 meterit, tassalu tankit ataasiakkaanit tamanit 50 meterit. Pingaarnertut ilusiliussamut nunap assinga takuli.	Namminersornerullutik Oqartussat ikuallajasut pillugit nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. marsi 1987-imeersumi imerpalasunut ikuallajasunut teknikkikkut najoqqutassatut suliarineqartut najoqqutaralugit, Ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 30. oktobari 1992-imeersoq najoqqutaralugu aalajangersarneqartut.
S3 Isumannaallisaavik	Qaartartuusivik	Qaartartuusivik kaajallallugu 500 meterinik isumannaallisaavik. Pingaarnertut ilusiliussap nunap assitaa takuuq.	Qaartartunik qaartaatinillu toqqorsinissamut najoqqutassiaq 20. novembari 1997-imeersoq.
S4 Isumannaallisaaner- mut immikkoortut, qulimiguullu timmisartullu immikkoortut tikiffigisartagassaat - aallaqqinnermilu aniartorfigisasssaat	Upernaviup mittarfia	Killeqarfik mittarfiup takissutsimigut sammiviisa silataanni 20 meterinik isuisalu avataanni 30 meterinik killeqarfiaqarpooq. Isumannaallisaanermut killiliussaq immikkullu atugassatut Mittarfeqarfinnit kililiussasssat akissuteqarfingineqarnissaat utaqqineqarpooq. Immikkoortut taamaasillutik kommunip pilersaarutaanut tapiliummut allamut ilanngunneqarlutik suliarineqarumaarput.	Naalagaaffiup Mittarfeqarfiaata inunnik timmisartukkut angallassisarnermut malittarisassiai, Timmisartorneq pillugu Inatsit najoqqutaqarineqarluni, Inatsisitut nalunaarut nr. 408, 11. septembari 1985-imeersoq, Inatsit nr. 837-mit, 18. decembari 1991-imeersumit allanngortinnejartoq: BL 3-10, timmisartukkut angallannermi akimmiffiusinnaaffiit pillugit malittarisassiaq innersuussutigineqarpooq.
S5 Isumannaallisaaner- mut immikkoortut, qulimiguullu timmisartullu immikkoortut tikiffigisartagassaat - aallaqqinnermilu aniartorfigisasssaat	Qulimiguut unitarfia	Isumannaallisaanermut killiliussaq immikkullu atugassatut Mittarfeqarfinnit kililiussasssat akissuteqarfingineqarnissaat utaqqineqarpooq. Immikkoortut taamaasillutik kommunip pilersaarutaanut tapiliummut allamut ilanngunneqarlutik suliarineqarumaarput.	Naalagaaffiup Mittarfeqarfiaata inunnik timmisartukkut angallassisarnermut malittarisassiai, Timmisartorneq pillugu Inatsit najoqqutaqarineqarluni, Inatsisitut nalunaarut nr. 408, 11. septembari 1985-imeersoq, Inatsit nr. 837-mit, 18. decembari 1991-imeersumit allanngortinnejartoq: BL 3-31, timmisartukkut angallannermi akimmiffiusinnaaffiit pillugit malittarisassiaq innersuussutigineqarpooq.
I1 Immikkut soqtigisarist	Telep ingerlatsivii	Killiliinissamut aaliangiinissaq Tele-miit akissutissaq utaqqineqarpooq. Immikkoortut taamaasillutik kommunip pilersaarutaanut tapiliummut allamut ilanngunneqarlutik suliarineqarumaarput.	Radiomik tusarnaarsinnaanerup akornusersorneqarneranut iliuuserisassat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 15. december 1987-imeersoq.

Fig. 23 – Upernaviup illoqarfianut immikkut ittunik killiliussat

ILLOQARFIUP ILAANUT PILERSAARUTIT IMAANNUT KILLISSARITITAT ······

Upernaviup illoqarfianut pingaarnertut ilusiliussamut nunaminertat ilaasut atorneqarnerinut killissarititatut malittarisassatut taaneqartartut arlallit immikkoortumi matumani aalajangersorneqarput. Killissarititatut malittarisassat siunertaraat illoqarfittut killilikkamut pilersaarummi aammalu pingaarnertut ilusiliussami qullersaasussatut pilersaarusiornikkut isumaliutersuutit nunaminertat pineqartut siunissami atorneqarnissaannut paatsuugassaangitsunik, atutivissortussanik malittarisassiangortinnissaat. Taamaalillutik killissarititatut malittarisassat Kommunalbestyrelsep illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornieranut nunaminertanillu isumaginnituuneranut tunngaviupput.

Immikkoortortat agguataarneri

Killissarititatut malittarisassat paasiuminarsarlugit pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortut ilaannut agguataarneqarsimavoq, taakkulu atugarineri makkununnga aalajangersorneqarput:

- ineqarnermut siunertat (immikkoortut A-t),
- umiarsuarliveqarfinnut inuutissarsiutinullu siunertat (immikkoortut B-t),
- ataatsimoorussatut siunertat (immikkoortut C-t),
- nunaminertat sanaartorfiunngitsut (immikkoortut D-t), aamma
- immikkut siunertaqarfiit (immikkoortut E-t).

Killissarititatut malittarisassat nalinginnaasut immikkullu ittut

Killissarititatut malittarisassanik marlunnik ilusilikkanik aalajangersaasoqarsimavoq, tassaapput illoqarfimmut tamarmut atuuttutut nalinginnaasutut killissarititatut malittarisassat, aappaat tassaallutik immikkoortut ilaannut ataasiakkaanut atuuttunik immikkut ittunik killissarititatut malittarisassiat arlallit. Taamaalillutik nalinginnartut killissarititatut malittarisassanik immikkut ittunik malittarisassiat ilapittuisupput.

Killissarititatut malittarisassat nalinginnaasut

Nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussamiittunut illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut makku isumannaarneqassapput:

- siunissami nunaminertanik atuinissat taamaallaat pisinnaapput Upernaviup illoqarfianut pingaarnertut ilusiliussat maleruarnerisigut,
- nutaanik sanaartorerni nutaanillu ingerlatsiviliorerni avatangiisunut pioreersunut naleqqiullugu, imaluunniit illoqarfiup ilaanut pilersaarummi pissutsini anguniarneqartuni ataqtigiqissutut pitsasumik sunniuteqartoqarnermik angusaqartoqassasoq,
- sanaartukkat eragisariallit isumannaarneqassasut, taamaalinerani illut sananeqaqqaataat, atortui ilusilersornerilu sianigalugit illunik aserfallatsaaliuillunilu aaqqissuussineq pisassalluni,
- toqqaviiut nunaannartamit init quleriit allersaata tussimatinnginnissaanik pisariaqartumik annertunermik portussisilerneqannginnissaat,
- nunaannartap pissutsimigut periarfissikkaagagu taamaallaat naqqup iluanik ilusilersuisoqarsinnaanera,
- nunaminertat sanaartorfiunngitsut eqqiluitsuutinnissaat, silami nunaminertat eqqiluitsuutinnissaat pillugit eqqaavilerinermut malittarissiaq nr. 1 takuli.

Inissiaqfinnut (immikkoortut A-nut) killissarititatut malittarisassat nalinginnaasut

Inissiaqfinnut immikkoortuniippot nunaminertat assigiinngitsutut ilusilersukkanik illunik sanaartorernut taakkununngalu attuumassuteqartunik ataatsimoorussanik ingerlatsivinnut atugassiat, biilnik inissiisarfinnik,

nunaminertanik orniguffinnik pinnguartarfinnillu allatullu ingerlatsiviit tamatumuuna pineqarlutik. Inissiaqarfittut nunaminertanut assingusuusut tassaapput illunut ataasiakkaanut siunertanut naleqquttunik isaarialianik isumannaarinissaq, ilaatigut imermik pilersuineq eqqakkanillu suliaqarneq sianigalugit.

Immikkoortut ilaannut inissianut siunertanut (immikkoortunut A-nut) iloqarfiup ilaanut pilersarusiornikkut isumannaarneqassapput:

- allatut immikkut ittunik killissarititatut malittarisassani aalajangersaasoqanngippat nalinginnarmik inissiaqarfiinnarni ingerlanneqarsinnaasunik suliffeqarfinnik ingerlatsisoqarsinnaavoq, inissiaqarfittut immikkoortortap isikkuanik allanguinnginnera tunngavigalugu, aammalu immikkoortumi najugaqartunik suliffeqarfik akornusiinngippat, tassunga ilangullugu biilink inissiinerni,
- biilinut inissiisarfiit ilusilersornissaannut nunaminertanik atugassiisoqarnissaa, tassani illunut marlunnut biilinut inissiisarfik minnerpaamik ataasiussalluni,
- illunit imikup kuutsinnerani, imaluunniit nunap qaanit erngup, tassani aamma qaliamat erngup naleqqutinngitsumik kuutsinneranut ajoqtaasut pinaveersaarnissaannik iliuuseqartoqarnissaa, aamma
- qimmit pituttugaanerinut malittarisassianik aalajangersaasoqarnissaa.

Umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu immikkoortunut (immikkoortut B-t) killissarititatut malittarisassat nalinginnaat

Umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu immikkoortuniipput nunaminertat umiarsualivimmi siunertanut, tunisassiornermut, assassinluni inuutissarsiutinut, suliffissuarnut, quersuarnut ilioqqakkanullu, kiisalu allaffissornermut atugassiat. Atuuffinnut taakkununnga assinguffiit tassaapput suliffigisat pineqarneri, aqqusineqarfimmut pingaernerumut toqqaannartumik attaveqarfeqarnissamik pisariaqartitsisut. Pineqarsinnaapput immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfiiit, avatangiisit innarlitsaaliornissaat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. decembari 1988-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguiteqarfiusumi kapitalimut 5-imut atasuusut.

Immikkoortut ilaannut umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu siunertanut (immikkoortunut B-nut) iloqarfiup ilaanut pilersarusiornikkut isumannaarneqassaapput:

- immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfimmut atatillugu avatangiisit sunniivigineqarnissaannut pinaveersaarutinik suliaqartoqarnissaa,
- suliffeqarfinnut, annertunersumik mingutsitsinngistsunut, atasumut inissiamik ataatsimik sanaartortoqarsinnaanera,
- Kommunalbestyrelsep ungaluukkersuisoqarnissaanik piumasaqarsinnaanera, nunaminertamik atuineq Kommunalbestyrelsep naliliinera naapertorlugu avatangiisintut malunnaatilimmik ajoqtaappat.
- illunit imikup kuutsinnerani, imaluunniit nunap qaanit erngup, tassani aamma qaliamat erngup naleqqutinngitsumik kuutsinneranut ajoqtaasut pinaveersaarnissaannik iliuuseqartoqarnissaa, aamma
- immikkoortortani qimminik pituttugaqartoqannginnissaa.

Siunertanut ataatsimoorussanut immikkoortunut (immikkoortut C-nut) killissarititatut malittarisassat nalinginnaat

Siunertanut ataatsimoorussanut immikkoortuniipput nunaminertat pisiniarfinnut, suliffeqarfinnut, allaffissornermut sullissivittut ingerlatanut aammalu annikinnerusumik teknikkikkut ingerlatsivinnut atugassiat. Atuuffinnut taakkununnga assingusuusut tassaapput suliffigisat pineqarneri, kiisalu atuuffiit atuisunut pisiaqartunullu sammisitaasut, angallannikkut attavigissaarnissamik pisariaqartitsisut, soorlulusooq nunaminertanik ataatsimoorussanik ilusilersuinissamut piumasaqaateqartoqartariaqarluni.

Siunertanut ataatsimoorussanut immikkoortortat ilaannut (immikkoortut C-nut) iloqarfiup ilaanut pilersarusiornikkut isumannaarneqassapput:

- siunertanut ataatsimoorussanut nunaminertani nutaanik illunik tunngaviatigut inissiisoqarsinnaanginnera, immikkoortuni ataasiakkaani inissaqassutsip sinnera atuuffioreersut allinissaannut atorneqassammata,
- illoqarfimmi pingaarnertut aqqusineqarfimmut pitsasunik attaveqarfiliortoqarnissaa,
- biilnik inissiivittut nunaminertanik naammattunik pivusumik naliliineq tunngavigalugu atugassiisoqarnissaa,
- immikkoortut atuuffiinik illoqarfiullu ilusaani saqqumineranik tulluuttunik nunaminertat ataatsimoorussat ilusilersornissaat,
- illunit imikup kuutsinnerani, imaluunniit nunap qaanit erngup, tassani aamma qaliamit erngup naleqqutingngitsumik kuutsinneranut ajoqutaasut pinaveersaarnissaannik iliuuseqartoqarnissaa,
- nunaminertami immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqartoqannginnissaa. Immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfimmut atatillugu avatangiisit sunniivigineqarnissaannut pinaveersaarutinik suliaqartoqarnissaa,
- immikkoortortani qimminik pituttugaqartoqannginnissaa.

Immikkoortunut sanaartorfiunngitsunut (immikkoortut D-nut) killissaritatut malittarisassat nalinginnaat

Immikkoortuni sanaartorfiunngitsuniipput nunaminertat sanaartorfiunngitsut, illoqarfimmut qanillutik ornigarneqarsinnaasut, kiisalu iliveqarfinnut nunaminertat.

Immikkoortut ilaannut nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut (immikkoortut D-tut) atugassanngortitanut illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut makku isumannaarneqassapput:

- immikkoortuni silami siunertanut ornigarneqarfiusunut aammalu iliveqarfinnut siunertanut immikkoortut atugaanerinut pisariaqartunut ingerlatsivinnit mikinerusunit sanaartortoqarsinnaanissaa,
- nunaminertat sanaartorfiunngitsut illoqarfimmut qanittut ornigarneqartartut nunatatut aammalu orniguffittullu nalingisa attatiinnarnissaat,
- nunaminertani sanaartorfiunngitsuni illoqarfimmut qanittuni ornigarneqartartuni pingaarnertut ilusiliussami aqqusernit pisuinnaallu aqquaataat aalajangiussat, kiisalu pingaarerutitatut, teknikkikut ingerlatsiviit ledningeqarfiillu sanaartorneqarsinnaaneri,
- immikkoortortani qimminik pituttugaqartoqannginnissaa.

Immikkoortunut immikkut atugassianut (immikkoortut E-t) killissaritatut malittarisassat nalinginnaat

Immikkoortuni immikkut atugassianipput mittarfimmut, pilersuivinnut (oliamat tankeqarfik aamma imeqarfik), telep ingerlataanut eqqaavissuarmullu nunaminertat. Pineqartut tassaasinnaapput immikkut ittumik mingutsitsillutik suliffeqarfiiit, avatangiisit innarlitsaaliornissaat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. decembari 1988-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqarfiusumi kapitalimut 5-imut atasuusut.

Immikkoortut ilaannut immikkut atugassianut (immikkoortut E-nut) illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut makku isumannaarneqassapput:

- immikkut siunertanut nunaminertat atorneqaqqusaaffiinut immikkoortut taamaallaat atorneqarnissaat,
- immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfimmut atatillugu avatangiisit sunniivigineqarnissaannut pinaveersaarutinik suliaqartoqarnissaa, tamatumunnga ilanngullugu illunit imikup kuutsinnera pillugu malittarisassatigut.

Killissaritatut malittarisassat immikkut ittut

Upernaviup illoqarfianut tamarmut atuuttunik killissaritatut malittarisassat nalinginnaasut qulaani pineqartut saniatigut tullinnguuttuni immersukkani killissaritatut malittarisassat immikkut ittut arlallit, immikkoortut ilaannut ataasiakkaanut atuuttussanut aalajangersaasoqarpooq.

	A1	A2
Atorneqarfia	Ammasumik, pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit). Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.	Pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit, kiisalu rækkehusit).
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 0,6 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq.	Immikkoortoq 7,5 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq
Sanaartukkut	Immikkoortup illunik ataasiakkaanik 1,5-inik quleriilinnit pisarneq malillugu sanaanik, immikkoortitatut inissitsitkkanik, assigiaartitanik pappimik qallikkanik sivingasunik qalialinnik iluseqarnera attatiinnarneqassaaq.	Immikkoortumi kioskinik assigisaannillu ataasiakkaanik ilusilersuoqarsinnaavoq.
Piiaaneq / eraginninneq	Sanaartugaareersut piarnerinut atatillugu taamaallaat nutaanik sanaartortoqarsinnaavoq.	B-17, B-20, B-21 aamma B-28 eragisaapput isumannaerneqassallutillu.
Teknikkikku ingerlatsiviit		
Nunaminertat sanaartorfiungitsut	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.
Avatangiisinut piumasqaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Qimmit pitussiaqquaanngillat.	
Alliliinerit		

	A3	A4
Atorneqarfia	Pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit, kiisalu mikusukkaanik rækkehusit). Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.	Ammasumik, pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit). Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 9,4 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq.	Immikkoortoq 10,8 ha-it missaanniippoq. Piiaanermiit inigisakuni illut ataasiakkaat inissinneqarsinnaapput.
Sanaartukkut	Immikkoortup illunik ataasiakkaanik 1,5-inik quleriilinnit pisarneq malillugu sanaanik, immikkoortitatut inissitsitkkanik, assigiaartitanik pappimik qallikkanik sivingasunik qalialinnik iluseqarnera attatiinnarneqassaaq – ingammik illulioriasikkut iluserissaarlunnartut ogaluffiup kujataani kangianilu, Iliveqarfip Aqqusernata Assakaatarfiup Aqqusernata akornanni.	
Piiaaneq / eraginninneq	B-10 aamma B-96 eragisaapput isumannaerneqassallutillu. Ogaluffimmut toqusullu illuannut 15 meterinik qaninnerusunik sanaartortoqquaanngilaq.	
Teknikkikku ingerlatsiviit		Ilaatigut atuarfimmur pitsaunerusunik pisuinnaat aqqusinniortoqarsinnaanissa isumannaerneqassaaq.
Nunaminertat sanaartorfiungitsut	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.
Avatangiisinut piumasqaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Oqarasuaatit illuannut teleqarfimmullu 15 meterinik qaninnerusunik sanaartortoqquaanngilaq.	
Alliliinerit		

	A5	A6
Atorneqarfia	Ammasumik, pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit). Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.	Ammasumik, pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit). Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 2,3 ha-it missaanniippoq. Inissap sinnera: illut 10-l missaat.	Immikkoortoq 4,2 ha-it missaanniippoq. Immikkoortoq nunaannaavoq illullu 70-it missaat tassaniissinnaapput.
Sanaartukkut		Nutaanik sanaartukkanut, aqqusinernut pisuinnaallu aqquaannut, nunaminertanut sanaartorfiungitsunut, qimminut pitutanit il.il. malittarisassat immikkoortortamut ataatsimoortillugit illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut aalajangersarneqassapput.
Piiaaneq / eriaginninneq		
Teknikkikku ingerlatsiviit	Immikkoortukkut illoqarfiup ilaata aqquteqarsinnaaneranik isumannaarisqassaaq.	Immikkoortoq ukioq naallugu imermut eqqakkallu kuuffiinut attavilerneqassaaq.
Nunaminertat sanaartorfiungitsut	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.
Avatangiisnut piumasaqaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut		Immikkoortup eqqaani aallakaatitsissutinit nipit akornutaasinnaasut immikkoortup atulinnginnerani iluarsiivigineqassapput.
Alliliinerit		Immikkoortoq illoqarfiup ilaani nutaami illuliornermi aqusaagassani siulliuvoq.

	A7	A8
Atorneqarfia	Akulerussanik illuliortitererit. Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.	Ammasumik, pukkitsumik illuliat qulerit 1,5-it tikillugit (illut ataasiakkaat/arfarlerit). Illumi najugalik kisimi inuitissarsiummik suliffiliorsinnaavoq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 3,7 ha-it missaanniippoq. Immikkoortoq nunaannaavoq illullu 80-it missaat tassaniissinnaapput.	Immikkoortoq 2,0 ha-it missaanniippoq. Immikkoortoq nunaannaavoq illullu 30-it missaat tassaniissinnaapput.
Sanaartukkut	Nutaanik sanaartukkanut, aqqusinernut pisuinnaallu aqquaannut, nunaminertanut sanaartorfiungitsunut, qimminut pitutanit il.il. malittarisassat immikkoortortamut ataatsimoortillugit illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut aalajangersarneqassapput.	Nutaanik sanaartukkanut, aqqusinernut pisuinnaallu aqquaannut, nunaminertanut sanaartorfiungitsunut, qimminut pitutanit il.il. malittarisassat immikkoortortamut ataatsimoortillugit illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut aalajangersarneqassapput.
Piiaaneq / eriaginninneq		
Teknikkikku ingerlatsiviit	Immikkoortoq ukioq naallugu imermut eqqakkallu kuuffiinut attavilerneqassaaq	Immikkoortoq ukioq naallugu imermut eqqakkallu kuuffiinut attavilerneqassaaq
Nunaminertat sanaartorfiungitsut	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaminertatut ataatsimoorussatut ornigunneqarsinnaaffitut ilusilerneqassapput imaluunniit nunaannartut iluseqassallutik.
Avatangiisnut piumasaqaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Immikkoortup eqqaani aallakaatitsissutinit nipit akornutaasinnaasut immikkoortup atulinnginnerani iluarsiivigineqassapput.	Immikkoortup eqqaani aallakaatitsissutinit nipit akornutaasinnaasut immikkoortup atulinnginnerani iluarsiivigineqassapput.
Alliliinerit	Immikkoortoq illoqarfiup ilaani nutaami illuliornermi aqusaagassat tulleraat.	Immikkoortoq illoqarfiup ilaani nutaami illuliornermi aqusaagassat pingajoraat.

	B1
Atorneqarfia	Umiarsualivinnut inuitssarsiutinullu siunertat. Immikkoortortami inissialortoqarsinnaanngilaq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 4,2 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq. Inissap sinnera ingerlataareersut allineqarnissaannut atugassiaavoq.
Sanaartukkat	Kangimut immikkoortoq aalisakkerivimmut, angallateeqqanut umiarsualivimmut, angallatit inissaanut aamma aalisartut piniartullu inissiisarfiannut atugassiaavoq. Immikkoortup qeqqa talittarfeqarfimmut, quersarmut containerinillu inissiivimmut atugassiaavoq. Immikkoortup kitaatungaa immap tungaanut talittarfeqarfimmut, containerersortut umiarsuliviannut ilioqqaaviamnullu, aammaluu Amutsiviuup Aqqusernata tungaanut angallannermut allaffimmut sannavittullu attuuffinnut atugassiaavoq.
Piiaaneq / eriaginninneq	B-31 eriagisaavoq isumannaarneqassallunilu.
Teknikkikku ingerlatsiviit	Makku periarfississuteqarfiunerat isumannaarneqassapput: <ul style="list-style-type: none">• talittarfeqarfimmut nutaanut atatillugu nunniukkiornissaq, kiisalu angallateeqqat umiarsulivianut atatillugu nunniugaq,• immikkoortumi avannarlerpaami Mittarfiup Aqqusernata tallinera, aamma• immikkoortumi avannarlerpaami amutsivittut atuuffiliornerit.
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	
Avatangiisinut piumasqaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Immikkoortumi nutaanik, immikkut mingutsitsusuusunik suliffeqarfilortoqarsinnaavoq. Qimmit pitussimaqquaanngillat. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq.
Alliliinerit	

	B2	B3
Atorneqarfia	Umiarsualivinnut inuitssarsiutinullu siunertat. Immikkoortortami inissialortoqarsinnaanngilaq.	Inuitssarsiutinut siunertat. Immikkoortumi illulortoqaqquaanngilaq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 0,9 ha-it missaanniippoq. Initussutip sinnera qaannanut umitsiaaqqanullu taamaallaat atorneqassaaq	Immikkoortoq 4,8 ha-it missaanniippoq. Immikkoortumi inissap sinnera annertuvooq.
Sanaartukkat	Immikkoortoq qaannanut angallateeqqanullu umiarsualivittut, angallatit inissaanut aamma aalisartut piniartullu inissiisarfiannut atugassiaavoq. Sanaartukkanut nutaanut il.il. malittarisassat immikkoortortamut ataatsimoortillugit illoqarfiup ilaanut pilersaarusionnikkut aalajangersarneqassapput.	Immikkoortoq suliffeqarfiutillit inissaannut, ilioqqaanernut, sannavinnut assigisaannullu atugassiaavoq. Sanaartukkanut nutaanut malittarisassat illoqarfiup ilaanut pilersaarusionnikkut aalajangersarneqassapput.
Piiaaneq / eriaginninneq	B-32 eriagisaavoq isumannaarneqassallunilu. Immikkoortup pinngoritip piliaanit umiarsualivittut iluseqarnera aftatiinnarneqassaaq.	
Teknikkikku ingerlatsiviit		Annerpaamik Mittarfiup Aqquaanut taassumalu tallineranut aqqusernit pingasut atassuserneqassapput.
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut		
Avatangiisinut piumasqaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Immikkoortumi nutaanik, immikkut mingutsitsusuusunik suliffilortoqaqquaanngilaq. Qimmit pitussimaqquaanngillat.	Immikkut mingutsitsisunik suliffilorneq taamaallaat immikkoortuni immikkut killiligaasuni. Qimmit pitussimaqquaanngillat.
Alliliinerit		

	C1	C2
Atorneqarfia	Ataatsimoorussatut siunertat, illoqarfiup qeqqa. Immikkoortumi nutaanik illulortoqaaqquaanngilaq.	Ataatsimoorussatut siunertat, atuarfik. Immikkoortumi inissialiorqaaqquaanngilaq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 3,7 ha-it missaanniippoq. Tamarri sanaartorfisavaaq. Sanaartugaareersut allanngortilernerinut allinerinullu atatillugit taamaallaat nutaanik sanaartortoqaaqquaavq.	Immikkoortoq 1,0 ha-it missaanniippoq. Tamarri sanaartorfisavaaq. Sanaartugaareersut allanngortilernerinut allinerinullu atatillugit taamaallaat nutaanik sanaartortoqaaqquaavq.
Sanaartukkat	Immikkoortoq qitiusoqarfimmi siunertanut atugassiaavoq, tassalu pisiniarfittut, kioskisut il.il. ilusilinnut, kiisalru sullissinermik ingerlutanut, napparsimavittut, uloqqaat illuattut, kollegiatut, kommunep allaffiatut, allakkerivittut, aningaaserivittut, qatsisarfitut assigisaanullu ilusilinnut. Sanaartukkanut pioeresunut sanaartukkat nutaat naleqquutungortinneqassapput, pitsasumillu ataqtigiissuseqartutut sunniuteqassallutik.	Immikkoortoq atuarfittut sullissivittullu siunertanut atugassiaavoq. Sanaartukanut pioeresunut sanaartukkat nutaat naleqquutungortinneqassapput, pitsasumillu ataqtigiissuseqartutut sunniuteqassallutik. Anitsiartarfimmut, pinnguaatinut il.il. nunaminertanik naammattunik isumannaarisooqassaag.
Piiaaneq / eriaginninneq	"Kunngip nunaa"-ta eqqaani immikkoortoq illoqarfiup qiterisaatut ilusilersorneqassaaq.	
Teknikkikkut ingerlatsiviit	Immikkoortoq sapinngisamik ukioq kaajallallugu imeqarnermut matuukkanullu kussiukkanut attavilerneqassaaq. Napparsimaviup Aqquserna atuarlugu pisuunnaat aqquaannik aqqtissiamillunniit sanaartortoqarsinnaanera isumannaarneqassaaq.	Immikkoortoq sapinngisamik ukioq kaajallallugu imeqarnermut matuukkanullu kussiukkanut attavilerneqassaaq.
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilersorneqassapput.	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilersorneqassapput.
Avatangiisirut piumasagaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Qimmit pitussimaqqusaanngillat. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq.	Qimmit pitussimaqqusaanngillat.
Alliliinerit		

	C3	C4
Atorneqarfia	Ataatsimoorussatut siunertat, akuleriissitatut inissiat inuitssarsiutillu.	Ataatsimoorussatut siunertat, najugarisami qitiusoqarfik. Immikkoortumi inissialiorqaaqquaanngilaq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 2,7 ha-it missaanniippoq. Tamarri sanaartorfisavaaq.	Immikkoortoq 0,4 ha-it missaanniippoq. Tamarri sanaartorfisavaaq.
Sanaartukkat	Immikkoortoq akuleriisanut inissianut qitiusoqarfinnullu siunertanut atugassiaavoq. Sanaartukanut pioeresunut, ileqqorisat najoqqutaralugit sanaanut sanaartukkat nutaat naleqquutungortinneqassapput, pitsasumillu ataqtigiissuseqartutut sunniuteqassallutik. B-4 eriagisaavoq isumannaarneqassallulit.	Immikkoortoq najukkami qitiusoqarfittut atugassiaavoq, tassalu pisiniarfittut, sullissivittut assigisaanullu ilusilinnut. Sanaartukanut pioeresunut sanaartukkat nutaat naleqquutungortinneqassapput, pitsasumillu ataqtigiissuseqartutut sunniuteqassallutik.
Piiaaneq / eriaginninneq		
Teknikkikkut ingerlatsiviit		
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilersorneqassapput, imalunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilersorneqassapput, imalunniit nunaannartut iluseqassallutik.
Avatangiisirut piumasagaatit aamma killeqarfeqartitat immikkut ittut	Qimmit pitussimaqqusaanngillat.	Qimmit pitussimaqqusaanngillat.
Alliliinerit		

	C5	C6
Atorneqarfia	Ataatsimoorussatut siunertat, eragisaqarfik. Immikkoortumi inissialiorqoqaqqusaanngilaq.	Ataatsimoorussatut siunertat. Der kan etableres enkelte boliger i området i tilknytning til udnyttelse af et areal til fælles formål.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 2,0 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfingisaavoq.	Immikkoortoq 3,8 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfingisaavoq.
Sanaartukkat	Immikkoortoq katersugaasiveqnermut, tassungalu atasunik atuuuffinnik, kiisalu sullissinermut siunertanut (inntuataasut illuat il.il.) atugassiaavoq. Immikkoortumi nutaanik sanaartortoqoqaqqusaanngilaq.	Immikkoortoq qitiusoqarfittut siunertanut atugassiaavoq, tassalu illutut sammisaqartisivittut, arsaaltarfittut, akunnitarfittut unnuitsisarisarfittullu assigisaaniillu ilusilinnut. Immikkoortumi inissisimapput inuussutissarsiornermut ilinniarfik Piareersarfik kiisalu tassunga atasoq ilinniartut najugaqarfiat kollegia. Sanaartukkanut nutaanut, aqqusinernut pisuinnaallu aqquaannut il.il. malitarrisassat immikkoortumut ataatsimoortitatu illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut aalajangersarneqassapput.
Piiaaneq / eraginninneq	Immikkoortumiippoq Illoqarfitoqqap eqqaani eragisaqarfit isumannaarneqartussaq. B-3, B-11, B-12, B-14, B-98 aamma B-99 eragisaapput isumannaarneqassallutillu.	
Teknikkikku ingerlatsiviit		Mittarfiup Aqqusernata tallisinnaanissaa isumannaarneqassaaq.
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilorsorneqassapput, imalunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilorsorneqassapput, imalunniit nunaannartut iluseqassallutik.
Avatangiisirut piumasagaatit aamma killeqarfingisaatit immikkut ittit	Qimmit pitussimaqqusaanngillat.	Qimmit pitussimaqqusaanngillat.
Alliliinerit		

	C7	D1
Atorneqarfia	Ataatsimoorussatut siunertat, najugarisami qitiusoqarfik. Immikkoortumi inissialiorqoqaqqusaanngilaq.	Nunaminertaq sanaartorfingeqqusaanngitsoq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 0,9 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfingisaavoq.	Immikkoortumiipput nunaminertat ataqtigisut, sanaartorfiunngitsut illoqarfimmik kaajalaasut.
Sanaartukkat	Immikkoortoq najukkami qitiusoqarfittut atugassiaavoq, tassalu najukkami pisiniarfittut, sullissivittut assigisaannullu ilusiliunnut. Sanaartukkanut nutaanut, aqqusinernut pisuinnaallu aqquaannut il.il. malitarrisassat immikkoortumut ataatsimoortitatu illoqarfiup ilaanut pilersaarusiornikkut aalajangersarneqassapput.	Immikkoortoq illoqarfimmut qanittumi nunaannartut sukisaarsarfittullu, aammalu akunneqatutit naasoqarfittut, ornigarsinnaasatut atugassiaavoq.
Piiaaneq / eraginninneq		
Teknikkikku ingerlatsiviit	Immikkoortoq sapinngisamik ukiog kaajallallugu imeqarnermut matuukkanullu kussiukkanut attavilerneqassaaq.	
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunatatut ataatsimoorussatut ornigussinnaaffittut ilusilorsorneqassapput, imalunniit nunaannartut iluseqassallutik.	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunaannartut iluseqartinnejqassapput.
Avatangiisirut piumasagaatit aamma killeqarfingisaatit immikkut ittit	Immikkoortup eqqaani aallakaatisissutinit nipit akornutaaslinnaasut immikkoortup atulinnginnerani iluarsiivigineqassapput. Qimmit pitussimaqqusaanngillat.	Qimmit pitussimaqqusaanngillat. Immikkoortoq matoqqasussaatitamit S1-mit eqqorneqassaaq imermik tigoraaviup immikkoortua eqqaaniittumit kiisalu immikkut soqutigisanut immikkoortoq I1 tele-mi atortunut eqqaaniittumit.
Alliliinerit		

	D2	D3
Atorneqarfia	Nunaminertaq sanaartorfigeequsaanngitsoq, iliveqarfik pioreersoq.	Nunaminertaq sanaartorfigeequsaanngitsoq, iliveqarfik nutaaq.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 0,5 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq.	Immikkoortoq 1,5 ha-it missaanniippoq. Immikkoortoq nunaannartut iluseqarpoq.
Sanaartukkatt	Immikkoortoq iliveqarfimmut atugassiaavoq.	Immikkoortoq iliveqarfimmut nutaamat atugassiaavoq. Immikkoortup ilusilersorneranut malittarisassat immikkoortumut ataatsimoortitatut illoqarfiup ilaanut pilersaarsiornikkut aalajangersarneqassapput.
Piianeq / eriaginninneq		
Teknikkikkut ingerlatsiviit	Iliveqarfiup Aqqusernata eqqaani kaajallattarfiliorsinnaanermut isumannaarisqassaaq.	
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunaannartut iluseqartinneqassapput.	Nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunaannartut iluseqartinneqassapput.
Avatangiisut piumasaqaatit aamma killeqarfefqartitat immikkut ittut	Qimmit pitussimaqquaanngillat.	Qimmit pitussimaqquaanngillat.
Alliliinerit		

	E1	E2
Atorneqarfia	Eqqakkanik katersuivik, eqqakkanik suliaqarfik, kiisalu ikuallaasarfik.	Pisortat suliffeqarfiit, imeqarfittut ilusilik.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 0,4 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq.	Immikkoortoq 0,8 ha-it missaanniippoq. Inissap sinnera ingerlatsivioreersut allineqarnerinut atorneqassaaq.
Sanaartukkatt	Sanaartukkatt immikkoortup eqqakkanik katersuivittut atugaaneranut atasunik siunertanut taamaallaat.	Sanaartukkatt immikkoortup innaallagissamik imermillu pilersitsinermik, kiisalu tassunga atasunik allaffissornernut atugaarneranut atasunik siunertanut taamaallaat. Sanaartukkanut pioresunut sanaartukkatt nutaat naleqqussarneqassapput.
Piianeq / eriaginninneq	Immikkoortoq eqqakkanik katersuivittut il.il. atugaajunnararpat immikkoortoq immikkoortup ilaanut C5-imut ilanngunneqassaaq, nunaminertatullu sanaartorfiunngitsutut atorneqalissalluni.	
Teknikkikkut ingerlatsiviit		
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut	Immikkoortup immikkoortup ilaanut C5-imut ilanngunneqernerata kingorna immikkoortoq avatangiisut tungaasigut isumannaarmeqassaaq, aammalu silaannarmi sukisaarsarfittut atugaalernissaa siunertaralugu suliareqqinnejqassalluni.	
Avatangiisut piumasaqaatit aamma killeqarfefqartitat immikkut ittut	Avatangiisut mingutsinnejqarnissaannik pinaveersaarutinik suliniuteqartoqassaaq. Qimmit pitussimaqquaanngillat.	Qimmit pitussimaqquaanngillat.
Alliliinerit	Immikkoortoq eqqakkanik katersuivittut il.il. atuuifiit immikkoortup ilaanut E7-imut nuunneqarnerinut atatillugit atorunnaassaaq.	

	E3	E4
Atorneqarfia	Teleqarfik.	Tankeqarfik.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 0,5 ha-it missaanniippoq. Inissap sinnera ingerlatsivioreersut allineqarnerinut atorneqassaag.	Immikkoortoq 0,9 ha-it missaanniippoq. Inissap sinnera ingerlatsivioreersut allineqarnerinut atorneqassaag.
Sanaartukkut	Sanaartukkut immikkoortup antenneqarfittut atugaaneranut atasunik siunertanut taamaallaat.	Sanaartukkut immikkoortup tankeqarfittut tassungalu atasunik ingerlatanut atugaaneranut atasunik siunertanut taamaallaat.
Piaaneq / eriaginninneq		
Teknikkikut ingerlatsiviit		
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut		
Avatangiisnit piumasagaatit aamma killeqarfegartitat immikkut ittut	Qimmit pitussimaqquaanngillat.	Avatangiisit mingutsinneqarnissaannik pinaveersaarutinik suliniuteqartoqassaag. Qimmit pitussimaqquaanngillat. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq.
Alliliinerit		

	E5	E6
Atorneqarfia	Upernaviup mittarfia.	Teleqarfik.
Inissaqassuseq	Immikkoortoq 23,5 ha-it missaanniippoq. Inissap sinnera siunertanut mittarfimmut attuumassuteqartunut atugassarititaavoq.	Immikkoortoq 3,0 ha-it missaanniippoq. Tamarmi sanaartorfigisaavoq.. Atuuffiip pioeresut alleqqinnejarsinnaanngillat.
Sanaartukkut	Sanaartukkap immikkoortup mittarfimmut, tassungalu ilanngullugu mittarfip 799 meterinut 940 meterinut allineqarsinnaaneranut atugaaneranut atasunik siunertanut taamaallaat.	Sanaartukkut immikkoortup antenneqarfittut atugaaneranut atasunik siunertanut taamaallaat.
Piaaneq / eriaginninneq		
Teknikkikut ingerlatsiviit		
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut		
Avatangiisnit piumasagaatit aamma killeqarfegartitat immikkut ittut	Qimmit pitussimaqquaanngillat. Isumannaallisaanermut killiliussaq immikkullu atugassatut Mittarfegarfinit killiliussasssat akissuteqarfingineqarnissaat utaqqineqarpooq. Immikkoortut taamaasillutik kommunip pilersaarutaanut tapilummut allamut ilanngunneqarlutik suliarineqarumaarpuit. Immikkoortoq imissarsiorfiup nunataanut pallitsaaliukkamut S1-imut attuumavoq.	Qimmit pitussimaqquaanngillat. Immikkoortoq immikkut isumagisarialimmik inissisimasoq immikkoortumit I1-mit telep attaveqaataannit sunnerneqarpooq.
Alliliinerit		

	E7	E8
Atorneqarfia	Eqqakkanik katersuvik nutaaq, eqqakkanik suliaqarfik, kiisalu ikualaasarfik.	Qulimiguulinnut mittarfik (unitarfik)
Inissaqassuseq	Immikkoortup nunaannartut iluseqarpooq. Immikkoortup erseqqinnerusumik killeqarfissaa kommunep pilersaarutaanut tapiliummi aalajangersneqarumaarpooq. Immikkoortup inissisimaffissatut missiliornera illoqarfittut nunaqarfittullu killilikkatut pilersaarummi takuneqarsinnaavoq, figur 1 innersuussutigineqarpooq.	Immikkoortup ulikkaarlunnarsimavoq.
Sanaartukkat	Sanaartukkat nutaat immikkoortup eqqaavissuartut il.il. atugaaneranut atasunut taamaallaat. Sanaartukanut nutaanut malittarisassat immikkoortumut ataatsimoortitatut illoqarfiup ilaanut pilersaarsiornikkut aalajangersneqassapput.	Sanaartuinissat nutaat taamaallaat pisinnaapput immikkoortup qulimiguulinnut unitarfittut atorneranut attuumassuteqartumik.
Piiaaneq / eriaginninneq		
Teknikkirkut ingerlatsivit	Immikkoortoq illoqarfiup ilaata aqqusernata avannamut talliliiffigineranut attavilerneqassaaq.	
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut		
Avatangiisut piumasagaatit aamma killeqarfefqartitat immikkut ittut	Avatangiisit mingutsinnejarnissaannik pinaveersaarutinik suliniuteqartoqassaaq. Qimmit pitussimaqqusaanngillat.	Isumannaallisaanermut killiliussaq immikkullu atugassatut Mittarfeqarfinit killiliussassat akissuteqarfingineqarnissaat utaqqineqarpooq. Immikkoortut taamaasillutik kommunip pilersaarutaanut tapiliummut allamut ilangngunneqarlutik suliarineqarumaarpuit. Tassani qimmeqarneq inerteqqutaavoq.
Alliliinerit		

Fig. 24 (quppernerup tullia) – Upernavik, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

NUNAQARFINNUT PILERSAARUTIT – PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAT · · · · ·

Nunaqarfinnut pilersaarutini ataasiakkaaniipput:

- nunaqarfittut killilikkami nunaminertanut tamanut *pingaarnertut ilusiliussaq*, nunaminertanik maannakkut siunissamilu atuinernut sanaartukkanullu pingaarnertut taasariallit nalunaarsorseqarlutik, aamma
- nunaqarfittut killilikkami immikkoortortani *nunaminertanik atuinermut malittarisassat aamma sanaartukkat*.

Pingaarnertut ilusiliussat nunaqarfinni ataasiakkaani inissianik, suliffeqarfinnik, sullissivinnik allatullu sullissinernik, angallannikkut pilersuinikkullu ingerlatsivinnik il.il. sanaartorfiginissaannut Kommunalbestyrelsep anguniagaanut eqikkaasumik naliliineq tunngavigalugu aalajangersagaapput, takuuk kommunep pilersaarutaani *Imm 1, "Nassuaat"*.

Nunaminertanut atugassiat angallannermullu ilusilussaq

Tamanna tunngavigalugu nunaminertat illuliornermut (Immikkkoortoq A-miittut) kiisalu umiarsualiveqerner- mut inuussutissarsiuuteqarnermullu atugassanut (Immikkkoortoq B-miittut) tunniunneqarsimapput, tamanullu atugassiat (Immikkkoortoq C-miittut) nunaminertat sanaartorfiusussaanngitsut sunngiffinnullu atugassiat (Immikkkoortoq D-miittut) kiisalu immikkut atugassiatut naatsorsuussaq Immikkkoortoq E-miittut).

Aammattaaq angallannermut ilusiluisoqarsimavoq aaliangikkamik, tamassumalu isumannaassavaa eqqaaviit anartarfilerisullu angallatit assakaasullit illunut tamanut annuttarnissaat, soorlu aammattaaq angallassinnaanermut nunaqarfiup iluani illunullu anngussinnaanissaq taamaasilluni qulakkeerneqassasoq.

Illut tammatsaaliugassatut nalunaarsorsimasut

§4 Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaanni n3. 31, 30.oktober 1991-meersoq malillugu eqqissimatitsinissaq anguniarlugu iliusissat pillugit communalbestyrelse pisussaatitaavoq nunaqarfinni eqqissimatitsinissamik pingaarutilinnut nalunarummik saqqummiussissalluni. Tamannalu najoqqutaralugu ataani taaneqartut eqqissimatittariallittut toqqarneqarnsimapput, takuuk ataani nlaunaarsuut figur 25.

NUNAQARFIK	ILLUT TAMMATSAALEIUGASSATUT NALUNAARSORSIMASUT
UPERNAVIK KUJALLEQ	B-73, B-75, B-77, B-79, B-80, B-119, B-120
KANGERSUATSIAQ	B-59, B-64, B-65, B-67, B-69, B-70, B-110, B-112, B-195, B-427
AAPPILATTOQ	B-37, B-40, B-41, B-117, B-132
NAAJAAT	
INNAARSUIT	B-489
TASIUSAQ	B-81, B-83, B-89, B-107, B-102, B-202
NUTAARMIUT	B-172, B-480
NUUSSUAQ	B-45, B-48, B-49, B-118 (nedbrændt 2008), B-137, B-199
KULLORSUAQ	B-57, B-149, B-173, B-174

Fig. 25 – Nunaqarfinni illut tammatsaaliugassatut nalunaarsorsimasut

Nunaminertat immikkut ittumik killeqarfeqartitat

Killeqarfeqartitat immikkut ittut qullersatut pisortaqarfinnit tunngaviatigut aalajangersarneqartarput, tassalu immikkut teknikkikkut ingerlatsiviit ajoquserneqannginnissaat illersorniarlugit. Killeqarfeqartitat immikkut ittutut atuuttut figur 26-imi takuneqarsinnaapput.

SUMIIFFIK	INGERLATSIVIK	KILLEQARFIUSOQ	INATSISIT NAJOQQUTAT
Aappilattumi, Innaarsunni, Tasiusami, Nuussuarmi aamma Kullorsuarmi pallitsaaliukkut S1	Imissaqarfiit nunataat	Pallitsaaliukkut iluini, pingaarnertut naajoqqutassatut imissarsiorfiit killinganik 30 meterinik kaajallaasuni imermik imissamaataasumik mingutsitsisinnasunik sammisanik aallartitaqaqqusaanngilaq.	Avatangiisit innarlitsalioneqarnis-saannik Inatsisartut peqqussataat nr. 12, 22. decembari 1988-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaanit nr. 7-imit, 13. maajii 1993-imeersumit allangortinneqartoq.
Upernavik Kujallermi, Kangersuatsiami, Aappilattumi, Innaarsunni, Tasiusami, Nuussuarmi aamma Kullorsuarmi isumannaallisaaviiit S2	Tankeqarfik	Isumannaallisaaviup iluani, tankeqarfip silatimigut killigisai 20 meterinik kaajallaasumi illuliortoqaaqquaanani lu ilioqqaasoqaaqquaanngilaq.	Namminersnerullutik Oqartussat ikuallajasut pillugit nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. marsi 1987- imeersumi imerpalasunut ikuallajasunut teknikkikkut naajoqqutassatut sularineqartut naajoqqutaralugit, Ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussataat nr. 6, 30. oktobari 1992-imeersoq naajoqqutaralugu aalajangersarneqartut.
Upernavik Kujallermi, Kangersuatsiami, Aappilattumi, Innaarsunni, Tasiusami, Nuussuarmi aamma Kullorsuarmi isumannaallisaaviiit S3	Qulimiguulinnut mittarfiit	Isumannaallisaavimmi mittarfiup eqqaa kaajallallugu 10 meterinik isorartussuseqartumi pingaarnertut naajoqqutassatut assisqusersuutinik manissortami 3%-inik qaffariartunik akornutissaqartoqassanngilaq.	Naalagaaffiup Mittarfeqarfiata inunnik timmisartukkut angallassisarnermut malittarisassiai, Timmisartorneq pillugu Inatsit naajoqquaqarineqarlungi, Inatsisitut nalunaarut nr. 408, 11. septembari 1985-imeersoq, Inatsit nr. 837-imit, 18. decembari 1991-imeersumit allangortinneqartoq: BL 3-25, Savalimmiuni amma Kalaallit Nunaanni qulimiguulinnut mittarfiliornerit pillugit malittarisassat.
Upernavik Kujallermi, Kangersuatsiami, Aappilattumi, Innaarsunni, Tasiusami, Nuussuarmi aamma Kullorsuarmi mikkiartorlunilu aallariartortarfiit S4	Qulimiguulinnut mittarfiit	Manissortap mikkiartortarfiup aalla-riartortarfiullu isumannaallisaavim-mit aallaaveqartumit immikkoortoq mikkiartortarfiusoq aallariartortar- fiusorlu 800 meterinik nallarissumik takissuseqarlungi 12,5%-inik qaffari-arneqarpoq. Manissortap ilumigut sinaa isumannaallisaaviup silatimi-gut sinaata inaanippooq, sinaatalu inisisimaffit mikkiartortarfiup aallariar-torfiullu sammiviinit tamarmik 10%-inik assigiinngissuseqarput. Manis-sortat akornutissaqassanngillat.	Naalagaaffiup Mittarfeqarfiata inunnik timmisartukkut angallassisarnermut malittarisassiai, Timmisartorneq pillugu Inatsit naajoqquaqarineqarlungi, Inatsisitut nalunaarut nr. 408, 11. septembari 1985-imeersoq, Inatsit nr. 837-imit, 18. decembari 1991-imeersumit allangortinneqartoq: BL 3-25, Savalimmiuni amma Kalaallit Nunaanni qulimiguulinnut mittarfiliornerit pillugit malittarisassat.
Upernavik Kujallermi, Kangersuatsiami, Aappilattumi, Innaarsunni, Tasiusami, Nuussuarmi aamma Kullorsuarmi immikkoortut ikaarsaarialarfitt S4	Qulimiguulinnut mittarfiit	Ikaarsaarialarfittut manissortat nuna-tamiittut ikaarsaarialarfittut immikkoortup assigaa, sinimigut tamanit isumannaallisaavimmit aamma mikkiartortitut aallariartortarfiullu manissortamit 100%-imit illuarlar-tortumik qummut saattooq. Sinaata qullersaa illoqannginnersap qulaani 45 meteritut qatsitsisumi isumannaallisaavik ingerlaqatigaa, tassanngaanniillu manissortap mikkiartortarfiup aallariartortarfiullu isuisa nalaannut ingerlalluni. Manissortat qulaanni akornutssartaqassanngilaq.	Naalagaaffiup Mittarfeqarfiata inunnik timmisartukkut angallassisarnermut malittarisassiai, Timmisartorneq pillugu Inatsit naajoqquaqarineqarlungi, Inatsisitut nalunaarut nr. 408, 11. septembari 1985-imeersoq, Inatsit nr. 837-imit, 18. decembari 1991-imeersumit allangortinneqartoq: BL 3-25, Savalimmiuni amma Kalaallit Nunaanni qulimiguulinnut mittarfiliornerit pillugit malittarisassat.

Fig. 26 – Nunaqarfittut killilikammi immikkut ittutut killissaritiat

Nunaminertat *pallitsaaliukkamik* imaluunniit *isumannaallisaavimmik* ungaluneqarsimasut sanaartorfigeqqusaanatillu siunertanut allanut atorneqassanngillat. Pissutsilli immikkut ittut atuutsillugit akuersissutaagallartut pisortaqaarfimmit akisussaasumit pineqartuni ataasiakkaani pissariarineqqaqtassaaq.

Nunaminertat *angallannermi ingerlatsiviit eqqaanni mikkiartorfinnit aallariartorfinnillu* atugaasut sanaartorfigeqqusaangillat, imaluunniit siunertanut allanut akimmiffissaqanngiffit akimorlugit nassataqartitsisunik iluseqartunut atorneqassanngillat. Tamatumani aamma putsut, qinngornerit allatigullu timmisartukkut angallannermi ajoqsiisut pineqarput.

Nunaminertat *sumiiffinnit immikkut soqutigisaqarfiusut* taamaallaat immikkoortumit atuisumit pisortaqaarfimmik isumaqatiginneqqaarnikkut sanaartorfiusinnaapput imaluunniit siunertanut allanut atorneqarlutik.

NUNAMINERTANIK ATUINISSAT SANAARTORNERLU

Immikkoortumi matumatumani *nunaminertanik atuinissamut sanaartornermullu malittarisassat*-ni atuarneqarsinnaavoq nunaminertanut nunaqarfiiit pilersaarutaanni pingarnertut ilusiliussami pineqartumi aaliangersakkat. Malittarisassat siunertaraat ataatsimoortumik pilersaarusrusiornermi naliersuutit nunaqarfinnut killiliussatut pilersaarutit atuutsissallugit kiisalu atatsimoortumik ilusiliussat ataasiakkaanut pituttorsimanissaat siunissami nunaminertat taakku atorneqarnissaat ilusilersorneqarnissaallu isumannaarniassallugit. Malittarisssat taamaasillutik kommunalbestyrelsimi nunaminertanik agguassisarnermut aqutsineq tunngavissaqaqtissavaa.

Immikkoortortat agguataarneri

Nunaminertanut atuinissamut sanaartornermullu malittarisassat paasiuminarsarlugit pingarnertut ilusiliussat immikkoortut ilaannut agguataarneqarsimapput, taakkulu atugarineri makkununnga aalajangersorneqarput:

- ineqarnermut siunertat (immikkoortut A-t),
- umiarsuarliveqarfinnut inuutissarsiutinullu siunertat (immikkoortut B-t),
- ataatsimoorussatut siunertat (immikkoortut C-t),
- nunaminertat sanaartorfiunngitsut (immikkoortut D-t), aamma
- immikkut siunertaqaqfiiit (immikkoortut E-t).

Nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalinginnaasut immikkullu ittut

Nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassanik marlunnik ilusilikkanik aalajangersaasoqarsimavoq, tassaapput nunaqarfinnut tamanut atuuttutut *nalinginnaasutut* malittarisassat, aappaat tassaallutik immikkoortut ilaannut ataasiakkaanut atuuttunik *immikkut ittunik* malittarisassiat. Taamaalillutik malittarisassianik nalinginnaasunik malittarisassat immikkut ittup ilapittuisuupput.

Nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalinginnaasut

Nunaminertanut nunaqarfinnut killiussat iluaniittunut atugassanngortitsinermi makku isumannaarneqassapput,

- siunissami nunaminertanik atuinissat taamaallaat pisinnaasoq nunaqarfinni pilersarummi ilulsiliussaq pingarneq malillugu,
- sanaartuinermi nutaani atortulersuinernilu nutaani isumannaarneqassaaq ataasisutut tulluussakkamik sanaartukkanut allanut pioreesunut naleqqusaaanissaq, imaluunniit nunaqarfimmum pilersaarutip siunertaaniittut eqquutsinniassallugit,
- sanaartukkat tammatsaaliugassat isumannaarneqassapput, tassa aserfallatsaalisisineq nutaanngorsaanerlu illunik, illut sananeqaqqarnerminnit isikkui, atortui illuloriaaserlu atuuttut immikkut isumaginerisigut,
- toqqammaviit pisariaqartamii portunerussanngillat, tassa inimi allermiittumiit nunatamit qaffasinnertumiit,
- taamaallaat illup ataatigut kiilerliortoqarsinnaassaaq, nunatap sanaartorfiusup ilusaata periarfissiineratigut,
- nunatat sanaartorfiunngitsut torersuutinnissaat isumannaarneqassaaq, eqqakkanut tunngasunut maleruagassaaq nr. 1 silami eqqluisitsinissamut tunngasoq takuneqarli.

Nunaqarfinnut pilersaarutinit pingaaruteqannginnerusutut allannguineq immikkut akuerineqarsinnaapput. Allannguinerit pingaaruteqarnerit kommunep pilersaarutaanut tapiliusiornissamik piusmasaqartitsippuit. Inatsisit najoqqutaralugit atuinerit pioreesut taamatut ingerlanneaannarsinnaapput.

1. Inissiaqarfinnut (immikkoortut A-nut) malittarisassat nalinginnaasut

Nunaminertamut inissianut siunertanut atugassianut nunaminertamik atugassiinerni isumannaarneqassapput:

- annikitsuinnarnik pisiniarfееqjanik kioskinik arlaannilluunniik innuttaasunut kiffartuussinermut siunertalimmik pilersitsisoqarsinnaavoq immikkoortumi, isumagineqarsimappat immikkoortup najugassianut atugassiaanerata allanngungninnissaa,
- illunut ataasiakkaanut annerpaamik illumik 12 m²-inik mikinerusumik, quitut imaluunniit sakkuusivittut ilusilimmik, kiisalu piniarnermi sakkunut ikaanik sanasoqarsinnaanera.
- illunit imikup kuutsinnerani, imaluunniit nunap qaanit erngup, tassani aamma qaliamat erngup naleqqutinngitsumik kuutsinneranut ajoqtaasut pinaveersaarnissaannik iliuuseqartoqarnissaa.

2. Umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu immikkoortunut (immikkoortut B-nut) malittarisassat nalinginnaasut

Umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu siunertanut nunaminertamik atugassiinermi nunaminertanik atugassiisoqarnerani isumannaarneqassapput makku:

- nunaminertaq taamaallaat siunertanut nunaminertamut atugassiissutaasunut, kiisalu ilioqqaanernut, teknikkiklut ingerlatsivinnut assigisaannullu atorneqarnissaa. Siunertanut ataatsimoorussanut annikinnerusunik sanaartortoqarsinnaavoq, tamatumani nunaminertap pingaarnertut umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu nunaminertatut atuunnera sianigalugu.
- Kommunalbestyrelsep ungaluukkersuisoqarnissaanik piumasaqarsinnaanera, nunaminertamik atuineq Kommunalbestyrelsep naliliinera naapertorlugu avatangiisnit malunnaatilimmik ajoqtaappat.
- illunit imikup kuutsinnerani, imaluunniit nunap qaanit erngup, tassani aamma qaliamat erngup naleqqutinngitsumik kuutsinneranut ajoqtaasut pinaveersaarnissaannik iliuuseqartoqarnissaa.
- immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfimmut atatillugu avatangiisit sunniivigineqarnissaannut pinaveersaarutinik suliaqartoqarnissaa, tassunga ilanngullugu imikup kuutsinneranut aammal u eqqakkanik katersuinermut malittarisassiat aqqtigalugit.
- immikkoortortani qimminik pituttugaqartoqannginnissaa.

3. Siunertanut ataatsimoorussanut immikkoortortanut (immikkoortut C-nut) malittarisassat nalinginnaasut

Siunertanut ataatsimoorussanut nunaminertamik atugassiinermi nunaminertanik atugassiisoqarnerani isumannaarneqassapput makku:

- nunaminertap taamaallaat pisiniarfimmut, aningaaserivimmut, allakkerivimmut, atuarfimmut, oqaluffimmut, illumut sullissivimmut, komuneqarfiup allaffianut assigisaanullu pisortat namminersortullu sullissinerinut atorneqarnissaa. Umiarsualivinnut inuutissarsiutinullu siunertanut annikinnerusunik sanaartortoqarsinnaavoq, tamatumani immikkoortortap pingaarnertut ataatsimoorussatut atuuffinnut atuunnera sianigalugu.
- nunaminertaq inissiatut siunertanut, taamaallaat pisiniarfimmut allatullu sullissinermut qanittuunerup pingaaruteqarnera pissutigalugu utoqqarnut innarlutilinnullu najugassiat pinnagit atorneqaqqusaaanginna. Illut najugaqarfissiat pioreersut isaterneqarsinnaapput nutaanillu illunik taarsorsorneqarlutik.
- illunit imikup kuutsinnerani, imaluunniit nunap qaanit erngup, tassani aamma qaliamat erngup naleqqutinngitsumik kuutsinneranut ajoqtaasut pinaveersaarnissaannik iliuuseqartoqarnissaa,
- immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfimmut atatillugu avatangiisit sunniivigineqarnissaannut pinaveersaarutinik suliaqartoqarnissaa, tassunga ilanngullugu imikup kuutsinneranut aammal u eqqakkanik katersuinermut malittarisassiat aqqtigalugit.
- immikkoortortani qimminik pituttugaqartoqannginnissaa.

4. Immikkoortunut sanaartorfiunngitsunut (immikkoortut D-nut) malittarisassat nalinginnaasut

Immikkoortumut sanaartorfiunngitsumut nunaminertamik atugassiinermi nunaminertanik atugassiisoqarnerani isumannaarneqassapput makku:

- nunaminertaq sanaartorfingineqassanngilaq nunaminertallu aalajangersimasutut atorneqarnissaanut siunertanut taamaallaat atorneqassalluni (nunaannartaq, nunataq sanaartorfiunngitsoq ornigarneqarsinnaasoq, iliveqarfik, arsartarfik qimmeqarfilla).
- immikkoortuni sanaartorfiunngitsuni ingerlatsivinnik minnerusunik, nunaminertap pineqartup atugassiarineranut siunertanut pisariaqartunik sanaartortoqarsinnaanera.
- nunaannartani annikinnerusunik telemut, sumiissusersiutinut, ledningeqarfinnut pisuinnaallut aqqutaannut ingerlatsivilioraqarsinnaanera, aammalu immikkoortut piniarnermut silamilu susassaqarnikkut siunertanut atugaanerinut pisariaqartunut ingerlatsivinnik annikinnernik sanaartortoqarsinnaanera.

5. Immikkoortunut immikkut atugassianut (immikkoortut E-nut) malittarisassiat nalinginnaasut

Nunaminertamut immikkut nunaminertamik atugassiinermi nunaminertanik atugassiisoqarnerani isumannaarneqassapput makku:

- immikkut siunertanut nunaminertat atorneqaqqusaaffiinut nunaminertap taamaallaat atorneqarnissa (imermk pilersuineq, eqqaavissuaq, qulimiguulinnut mittarfik, tankeqarfik assigisaallu).
- immikkut ittumik mingutsitsisumik suliffeqarfimmut atatillugu avatangiisit sunniivigineqarnissaannut pinaveersaarutinik suliaqartoqarnissaa.
- nunaminertami qimminik pituttugaqartoqannginnissaa.

6. Aqqusinernut pisuinnaallu aqqutaannut malittarisassiat nalinginnaasut

Nunaminertanik atugassiinermi makku isumannaarneqassapput:

- aqquserngit pisuinnarlunilu aqqutit pilersinneri kiisalu allineri nunaqarfimmut pilersaarummut pingaarnertut ilulerititaq malillugit suliarineqartassasut,
- pisortat aqqusernisa, pisuinnaat aqqutaasa illoqannginnersallu 4 meterinik silissusilimmik qimmeqarfiumngitsumik immikkoortortamik pilersitsisoqarnissaa, qimmeqarneq pillugu ileqqoreqqusaq takuli.
- pisortat aqqusernisa, pisuinnaat aqqutaasa illoqannginnersallu 2 meterinik qaninnerungitsumik atortussianik inissiisoqannginnissaa, tassunga ilanngullugit sanaartornermi atortussianik inissiigallarnerit.
- Kommunalbestyrelsip akuerssisutigisinhaassavaa illut ungasissusaat aqquserngit qeqqaniit imaluunniit pisuinnartrafiit qeqqaniit 7,5 meter-iniit 3 meter-inut annikillisissallugu, ataasiakkaani pineqartuni uppernarsineqarsinnaappat angallanneq tamanut atuuttoq taamaaliornikkut akornuserneqassangitsoq.

7. Killissarititanut immikkut atuuttunut immikkoortortanut attuumassuteqartunut malittarisassiat nalinginnaasut

Qullersatut pisortaqarfinnit teknikkikkut ingerlatsiviit immikkut ittut illersorniarlugit immikkut ittutut killissarititat aalajangersarneqartarput. Nunaminertanik atugassiinermi isumannaarneqassaaq:

- nunaminertat nunaqarfinnut pilersaarutini immikkut ittutut killissarititatut aalajangiussat attuumassuteqartut pisortaqarfimmit akisussaasumit immikkut akuersissummik pisimasoqanngippat killissarititanut ataasiakkaanut malittarisassanik unioqqutitsilluni atorneqassanginnerini.

Nunaminertanik atuisinnaanermut malittarisassat aaliangersimasut sanaartornerlu

Nunaminertanik atuisinnaanermut sanaartorsinnaanermullu malittarisassat nalinginnaasut saniatigut, nunaqarfinnut tamanut atuuttut, skemami allattorsimaffimi qulaani takuneqarsinnaapput immikkut malittarisassat allat, nunaqarfiiit pilersaarutaanni immikkoortunut ataasiakkaanut tunngassutillit.

UPERNAVIK KUJALLERMUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT • • • • •

Pingaarnertut ilusiliussaq

Upernaviup kommuneani nunaqarfinnut anginerusunut allanut naleqqiulluni ammasumiippoq, nunatamit manissumit allanngoraartorsuunngitsumik ungalusimaneqarluni, siunissami ineriertortitsinissami naammattorsuarmik tunngaviatigut inissaqartumik.

Nunataq tamarmi issoqarfiummat nutaanik illiortoqannginnerani aqqusinniortoqarnissaa pingaartuuvoq, taamaaliortoqanngippammi nunataq erniinnaq aserorneqassamat.

Ajoraluartumik tamatuminnga patsiseqartumik nunat aseroterneqareersimavoq, aqqusineqarfiiillu alliliiffiginissaat aqqusinioreersullu pitsanggorsarnissaat (ilaatigut aqqusernit sinaanni kussinniornikkut) assorsuaq amigaataapput, taamaalilluni nunaqarfiup qorsooqqissuusutut ilusaa attatiinnarsinnaassamat.

Qulimiguulinnut mittarfiup nunaqarfiup kujammut kippasissortaaniittoq kujammut kimmullu pissusissamisut sanaartuinissamut akornusiivoq, taamaattumillu pingaarnertut ilusiliussami mittarfimmum nutaamik inissiiffissaasinnaaffimmut aalajangersaasoqarpoq.

Ogaluffiup sanaqqinneqartup eqqaatungaa sanaartorfigineeqaqqissangnilaq, taamaasilluni Upernivik Kujalliup kujammut killeqarfia ogaluffiup inisisimanermigut nalunaaqutsissammagu.

Tarajuiaavimmut imermik milluaaviusoq iliveqarfiup kanginnuanippoq, tamaanilu imartaq ikkallunilu annikitsuinnarmik imartaa taarserneqartartuuvoq.

Taamaattumik milluaavik nunaqarfiup kujataanut nuunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamannalu pitinnagu nunaqarfiup avannaani nunatat aammalu milluaaviup tungaanut qimminik pituttuiffigineqartassanngillat. Imermik milluaavik taamaattumik nunaqarfiup kujataatungunaanut nuunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamannali pitinnagu nunatat nunaqarfiup avannaa-tungaaniittut, imermillu milluaaviup tungaaniittut pinngitsooratik qimmeqarfiussanngillat. Aammattaaq tarajuiaavimmit imermi imigassaliami tarajoqarpallaarnera maalaarutigineqarsimavoq.

Immikkoortut C1 aamma C2

Pingaarnertut ilusiliussami immikkoortoq C1, ilaatigut tassaniillutik pisiniarfik, allakkerivik, kommuneqarfip allaffia, katersortarfik atuarfillu siunertanut ataatsimoorussanut atugassiaavoq.

Immikkoortumi illut pioreersut soorunami inissiatut atorneqartuassapput, immikkoortumili nutaanik illiortoqarsinnaanngilaq (utoqqarnut innarluutilinnullu illut pisiniarfimmut assigisaanullu pingaarutillit eqqaassannangikkaani) immikkoortumi inissap sinnera siunnersuutigineqarmat innuttaasunut sullissivinnut pioreersunut siunissamilu atuutilersussanut utoqqarnut innarluutilinullu inissiassanut inniminnerneqassasoq.

Inissiat nutaat taamaasillutik immikkoortunut A1 -mut A2-mullu taamaallaat inissinneqartassapput.

Immikkoortoq C2-miippuk ogaluffik sanaqqinneqartoq atuarfiullu illugisimasaa B-120. Nutaanik sanaartortoqarsinnaanngilaq ogaluffiup illullu tammatsaaliugaasup B -120'p akornanni, soorluttaaq ogaluffiup 30 meterit tikillugit eqqaatungaa sunilluunniit sanaartorfinieqassanngitsoq.

Inissiaqarfik A1 aamma A2

Qulaani taaneqartutut siunissami illiortiterterit tamarmik taamaallaat immikkoortuni A1-imi aamma A2-mi inissinneqarnissaat tunngavigineqarpoq.

Immikkoortoq A1 tamakkerluni sanaartorfigineqartutut oqaatigineqarsinnaavoq, taamaallaallu immikkoortumi A2-mi nutaanik illuliat inissinneqarsinnaassapput, taamaaliornissamulli aqqusinioreersut annertusaaviginissaannik tunngaveqartussaassaaq.

Immikkoortoq B1 aamma B2

Immikkoortoq B1 umiarsualiveqarfittut siunertanut immikkoortorlu B2 inuutissarsiutinut siunertanut atugassiaapput. Immikkoortoq B2-miippoq siusinnerusukkut Royal Greenlandip tunisassiorfigisimasa.

Immikkoortut D1, D2, D3, D4 aamma D5.

Immikkoortoq D1-imiippput avatangiillutik pinngortitami immikkoortortat sanaartorfiunngitsut.

Immikkoortoq D2-miippoq iliveqarfitoqaq immikkoortutut sanaartorfiunngitsutut attatiinnarmeqassasoq kiisalu immikkoortoq D3 immikkoortinneqassaaq iliveqarfissamut nutaamut taassumalu allineqarnissaanut.

Immikkoortoq D4 arsaattarfimmut atugassiaavoq, immikkoortorlu D5 tamatuma kangiatunginnguani imermik milluaaviup avatangiisiinik mingutsitsisoqannginnissaanik ilaatigut isumannaarinissamik, ilaatigullu oqaluffiuup eqqaani nunaminertat sanaartorfigineqannginnissaannik isumannaarinissamik immikkut ittumik siunertaqluni nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut atugassiaavoq.

Immikkoortoq D5-mi inissisimavoq arsaattarfik pioereersoq.

Immikkoortut E1, E2, E3, E4 aamma E5 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 imiliornermut atugassiaavoq, tassaniippullu tarajuaavik innaallagissiorfittalik. Immikkoortoq E2 qulimiguulinnut mittarfimmut, mittarfittaqlunilu isumannaallisavilimmut atugassiaavoq. Emmikkoortoq E3 qulimiguulinnut mittarfiup nuunneqarsinnaanissaanut inniminngaavoq.

Immikkoortut E4 aamma E5 eqqaavissuarmut ikualaasarfimmullu atugassiaapput. Ikuallaasarfiup eqqaani nutaamik tigooraaviliortoqarnissa pilersaarutaavoq, eqqaavilerinermi qamutinut inissiisarfiup, sannaaviup, toqqorsiviup kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinut ilusilersuinissamut periarfissalinnik.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Qulaani taaneqartutut Upernavik Kujallermi aqqusernit naammattumik sanaartorneqanngillat, soorlulusooq aqqusinioreersut (eqqaavissuarmut aqqusineq pinnagu) pitsaanngitsuullutik. Taamaattumik piaartumik aqqusernit sanaartornissaat nutarsarnissaallu pisariaqarput, tassunga ilanngullugit nunap qaavani erngup kuutsinnissaannut kussinniortoqartariaqluni.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Upernavik Kujalleq kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 27-imí takuneqarsinnaapput.

IMMIK.		PINGAARNERTUT ILUSILIUSAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq annikitsumik inissaqarpoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli.
A2	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq annertuumik inissaqarpoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
B1	Umiarsualiveqarfik. Immikkoortup initussusermik sinneruttua talittarfimmut ikaartarfissamut ilioqqaavissiamullu inniminnerneqassaaq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
B2	Inuutissarsiutinut nunaminertaq. Immikkoortoq ulikkaarluinnarsimavoq		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
C1	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiippuit pisiniarfik, allakkerivik, katersortarfik, kommuneqarfuiup allaffia, atuarfik, nunaqarfimmi nakorsiartarfik, qatsiserisartut illuarat illullu najugaqarfitt ataasiakkaat.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illut eragineqartut: B-73, B-75, B-77, B-79 aamma B-80 isumannaarneqassapput, illullu eriagisatut nalingat immikkut sianiginagit allanngortiteqquaanngillat imaluunniit allineqaqqusaanngillat.
C2	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiippoq oqaluffik sananeqaqqitaq atuarfiullu illutoqaa.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illu eriagisaq B-120 isumannaarneqassaaq, illullu eriagisatut nalinga immikkut sianiginagu allanngortiteqquaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq. Oqaluffiup aamma B-120-p akornanni nutaanik sanaartukkut inisseq-qusaanngillat, oqaluffillu kaajallallugu 30 meterinik ungasissuseqar-tumi oqaluffiup avatangiisai sanaartorfingeqquaanngillat. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
D1	Sanaartorfiunngitsoq (pinngortitaq). Immikkoortumiippuit Upernavik Kujalleq kaajallallugu nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfiungitsut.		Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
D2	Sanaartorfiunngitsoq. (nunaminertaq sanaartorfiunngitsoq ornigarneqarsin-naasoq). Immikkoortumiippoq iliveqarfitoqaaq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Iliveqarfik matoqqavoq atorneqarsinnaanngilarlu. Illu eriagisaq B-119 isumannaarneqassaaq, illullu eriagisatut nalinga immikkut sianiginagu allanngortiteqquaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq.
D3	Sanaartorfiunngitsoq (iliveqarfik). Immikkoortumiippoq iliveqarfik nutaaq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
D4	Sanaartorfiunngitsoq (arsartarfik).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
D5	Sanaartorfiunngitsoq. Immikkoortoq D5-mi inissismavoq arsaattarfik pioereersoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.

E1	Siunertat immikkut ittut (imiliorfik, tarajuiaavittaqaarlunilu innaallagissiorfilik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
E2	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
E3	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfimmut nutaamut nunaminertaq).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E4	Siunertat immikkut ittut (ikuallaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E5	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.

Fig. 27 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Upernivik Kujalleq

Fig. 28 (quppernerup tullia) – Upernivik Kujalleq, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

KANGERSUATSIAMUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT • • • • •

Pingaarnertut ilusiliussaq

Kangersuatsiami illut pissutsimikkut naleqquttumik nuummi, qaqqajunnartat saavanni katersuussimapput. Nuuk kujammut pinngortitap ilusiliussaatut umiarsualivianit, siorartaqartumik sissartalimmit killeqarfegoq, nuullu qeqqaniippoq oqaluffiup illua maluginngitsuugassaanngitsoq, qaqqajunnap qaani nunaqarfimmut ilisarnaatitut inissisimasoq.

Tassanngaanniit illut nutaanerit nammineq sanaarisat kangimut-kimmut sammiveqartumi appasinnersaq aqquaarlugu siammarsimapput, iliveqarfik kujaqullugu avannamut-kujammut sammiveqartumut appasinnersap tungaanut qulimiguulinnut mittarfiup eqqaavissuullu tungaanut.

Ukiuni kingulliunerusuni umiarsualiveqarfip Kangiani nunaminertanik nutaanik inissianut atugassani ilanggussisariaqartoqarsimavoq. Nunaminertat nutaat umiarsualiviup isaariaanut sammiveqarput, sivingagaatsiarlutilu qatsissumi inissismallutik. Taamaalilluni Kangersuatsiamut tikinnermi tamanna arajutsisassaassanngilaq, taamaattumillu immikkoortumi illuliat nutaat ullumikkut pinngortitap piliaanik umiarsualivimmi, KNI-p illuutaannit, sissamit oqaluffimmillu kusanartumik tamakkiisumik isikkoq sianigalugu inissinneqarlutilu ilusilorsornissaasa isumannaarnissaat pingaartuupput.

Taamaattorli immikkoortup sumiiffinni arlalinni issuuunera ajornartorsiutaavoq, taamaattumillu – nunaqarfimmi aqtsisut inassuteqarnerat tunngavigalugu – immikkoortumut nutaamut tamarmut pilersaarsiertoqarnissaa aalajangiunneqarpoq, tassuunakkut illulianut nutaanut aalajangersimasunik sanaartorfiusussanik inissitsiterisoqassalluni.

Inissiaqarfik nutaaq aqquaarlugu aqqusineq ungasinnerusoq isigalugu nunaqarfip kujataani umiarsualiveqarfimmut inuutissarsiuteqarfimmillu attavilerneqarsinnaassaaq.

Immikkoortooq C1 aamma C2

Ataatsimoorussatut atuuffinnut pioreersunut tamanut (ilaatigut tassaasut oqaluffik, pisiniarfik, allakkerivik, aningaaserivik, sannavik, atuarfik, kommuneqarfip allaffia, nunaqarfimmi nakorsiartarfik, katersortarfik innaallagissiorfillu) pingaarnertut ilusiliussami siunertanut ataatsimoorussanut atugassiami immikkoortumi C1-imut eqterullugit katarsorneqarput.

Taamaalilluni immikkoortooq kimmun avannamullu inissiaqarfimmit A1-imit iliveqarfimmillu (immikkoortooq D3-mit) kangimullu inissiaqarfimmi A2-mit ungaluneqarsimavoq.

Immikkoortumi annikitsuinnarmik inissaqassuseq pissutigalugulu, kiisalu nunaqarfimmi innuttaasunut tamanut atuuttunut siunertat ataatsimoortsinniarneri pissutigalugit, inissaqassutsip sinnera immikkoortumi C1-mi atuuffinnut pioreersunut inniminnerneqarpoq, soorluttaaq taakku allineqarnissaannut aammalu tamanut atuuttunut siunertanut nutaanut atortussanngorlugit.

Taamaaliorneq taamaallaat nutaanik illuliarisat immikkoortuni A1-imi aamma A2-mi inissinneqarsinnaanerink isumaqassaaq.

Immikkoortooq C2 Kangersuatsiami atuarfimmut nutaamut tassungalu atatillugu pinnguartarfinnut inniminnerneqarpoq. Immikkoortooq aqqusinermit nutaamit attaveqalissaq, ilutigalugu inissiaqarfip A2-p ilaani attaveqarfissiisussamik.

Inissiaqarfiiit A1 aamma A2

Qulaani taaneqartutut siunissami inissialiornerit tamarmik taamaallaat immikkoortuni A1-imi aamma A2-mi inissinneqarsinnaanissaat tunngavigineqarpoq.

Immikkoortoq A1 tamakkerlugu sanaartorfiuvoq, taamaalillunilu immikkoortup A2-p kujataani taamaallaat nutaanik illuliortoqarsinnaavoq. Tamatumunnga tunngaviuussaaq umiarsualivimmi kommunep sannavianit aqquserngup piaarnerpaamik tallineqarnissaa.

Immikkoortoq B1

Immikkoortoq B1 inuutissarsiutinut siunertanut atugassiaavoq tassaniipporlu tunisassiorfik pioreersoq.

Immikkoortoq C2

Siunertanut ataatsimoorussanut immikkoortumi C1-imi inissakinnerujussua pissutigalugu atuarfimmut nutaamat nunaminertaq nutaaq, immikkoortoq C2, atugassiarisariaqarsimavoq. Immikkoortup taassuma immikkoortumut C1-imut qaqqajunnakkut tummeqqjorlugu attavilernissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Immikkoortut D1, D2, D3, D4 aamma D5

Immikkoortoq D1-imiipput pinngortitami immikkoortut sanaartorfiunngitsut avatangiisut. Immikkoortoq D2-miipput katersortariup eqqaani nunaminertat masarsuusut, iluatsittumik imaarsarlugit pinnguartarfittut orniguttarfittullu iluarsaaneqarsinnaasut. Immikkoortoq D3-miippoq iliveqarfik, taassumalu allineqarsinnaaffi. Immikkoortoq D4-miippoq nunaminertaq arsaattarfimmut atugassiaq.

Immikkoortoq D5 nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut orniguttarfissatut atugassiaavoq, immikkoortup E1-ip eqqaani tarajuiaavimmut imermik milluaaviani erngup mingutsinnissaanut aarleqquteqarsinnaanerata pinaveersinnissaa isumannaarniarlugu.

Immikkoortoq E1, E2, E3 aamma E4 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 imiliorfimmut atugassiaavoq, tassaniillutik tarajuiaavik imermik milluaavilik innaallagissiorfillu, immikkoortoq E2 qulimiguulinnut mittarfimmut mittarfittut nunaminertaqarlunilu isumannaallisaavilik, immikkoortoq E3-lu eqqaavissuaq. Immikkoortoq E4 qulimiguulinnut mittarfiup pioreersup nuunneqarsinnaaneranut inniminnerneqarpoq.

Eqqaavissuarmiipput ikuallaavik ilioqqaavillu, immikkoortumilu nutaamik tigooraaviliortoqarnissaa pilersaarutaavoq, eqqaavilerinermi qamutinut inissiisariup, sannaaviup, toqqorsiviup kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinut ilusilersuinissamut periarfissalinnik.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Kangersuatsiami aqqusernit pitsaakannersuupput, Upernaviup nunaqarfiini pitsaanerpallutik. Taamaattorli aqqusernit pitsaanerusumik aserfallaaliortariaqarput, arlalitsigut nungullariartulernerit nunallu sisoerinerik ajornartorsiutit nalunaarsugaasinnaammata.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Kangersuatsiaq kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 29-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK.		PINGAARNERTUT ILUSILIUSQAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq tamarmi sanaartorfioerepoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli.
A2	Ineqarnermut siunertat. Inissianut siunertanut nunaminertat siunissami atugassat immikkoortumiippuit.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Ilu eragineqartoq B-59 isumannaarneqassaaq, illullu eriagisatut nalinga immikkut sianiginagu allangortiteeqqusaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
B1	Umiardsualiveqarfik inuutissarsiutinullu immikkoortoq. Immikkoortoq annertuumik inissaqarpooq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli.
C1	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiippuit ilaatigut tulattarfik, pisiniarfik toqqorsivilik, allakkerivik, atuarfik, oqaluffik, innaallagissiorfik, kommuneqarfip allaffia, nunaqarfimmi nakorsiartarfik, ilu ataatsimiittarfik, tankeqarfik, ataatsimoorullugu sannavik illullu najugarisat ataasiakkaat.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illut eragineqartut: B-64, B-65, B-67, B-69, B-70, B-110, B-112, B-195 aamma B-427 sumannaarneqassapput, illullu eriagisatut nalingat immikkut sianiginagit allangortiteeqqusaanngillat imaluunniit allineqaqqusaanngillat. Oqaluffiup eqqaatungaa 25 meterinik ungasissusilik sanaartukkanik nutaanik ilaartoqqusaanngilaq. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq.
C2	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortoq tamavimmi atuarfimmut nutaamut taassumalu siunissami allineqarfissaanut, kisalu nunaminertat orniguttarfinnut inniminngiavaqoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli.
D1	Sanaartorfiunngitsoq (pinngortitaq). Immikkoortumiippuit Kangersuatsiaq kaajallallugu nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfionngitsut.		Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq. Ilu eragineqartoq B-59 isumannaarneqassaaq, illullu eriagisatut nalinga immikkut sianiginagu allangortiteeqqusaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq.
D2	Sanaartorfiunngitsoq. (Nunaminertaq sanaartorfiunngitsoq ornigarneqarsinnaasoq, pinnguwartarfik assigisaalu).		Immikkoortoq imaarsarneqarlunilu qallersorneqassaaq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
D3	Sanaartorfiunngitsoq (iliveqarfik).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
D4	Sanaartorfiunngitsoq (arsartarfik).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
D5	Sanaartorfiunngitsoq. (nunaminertaq sanaartorfiunngitsoq ornigarneqarsinnaasoq).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.

E1	Siunertat immikkut ittut (imiliorfik, tarajuiaavittaqaarlunilu innaallagissiorfilik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E2	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
E3	Siunertat immikkut ittut (ikuallaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
E4	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfimmut nutaamut nunaminertaq).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.

Fig. 29 – Pingarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Kangersuatsiaq

Fig. 30 (quppernerup tullia) – Kangersuatsiaq, pingarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

AAPPILATTUMUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT

Pingarnertut ilusiliussaq

Aappilattoq avannamut kangimullu qaqqajun-nartamit sivingasumit tikikkuminaatsumillu ungalusimaneqarpoq, nunaqarfuiup innuttaasa amerliartuaarneranni ineriartortitsinermut nunaminertanik nutaanik ilanggussisinnaanernik annikillisaasimasoq. Taamaattumik sanaartukkak ilusaat eqimakannersuupput. Tassunga ilangngutissaq Aappilattup kangiani imissarsiorfik kaajallallugu pallitsaalisaaffiup nunaminertanik nutaanik ilangnussaqarsin-naanermut suli aamma pakkersimannertuunera.

Aappilattup kangiani nunaminertarujussuarmik atugassiineq nutaaq aqqtigalugu maannakkut inissalerujussuarmik, ukiorplassuarnut tullin-nguuttunut nunaqarfip ineriarternissaanik killissarisanik isumannaarisinnaasumik pingaar-nertut ilusiliussaq aalaiaangersarneqarpooq.

Immikkoortut B1 aamma C1

Pingaarnertut ilusiliussami immikkoortoq B1, tunisassiorfimmik talittarfeqarfimmillu imaqartoq umiarsualiveqarfimmumut inuutissarsiutinillu inger-latsivimmut atugassiaavoq. Immikkoortoq C1, ilaatigut pisiniarfimmik, kommuneqarfiup allaffianik, atuarfim-mik, oqaluffimmik, unnuisitsisarfimmik katersortarfimmillu, kiisalu innaallagissiorfimmik imaqartoq siunertanut ataatsimoorussanut atugassiaavoq, immikkoortullu taakku marluk nunagarfimmi eqiteruffigisaapput.

Maanngaanniit kujammut iniaasiaqarfimmut A1-mut kiisalu avannamut aqqut inissiaqarfimmut A2-mut ingerlavooq. Kujammut immikkoortumut A1-mut siunissami aqqummik nutaamik immikkoortumut inissiaqarfimmut A3-mut ingerlasogalissaag.

Immikkoortuni annikitsuinnarmik inissaqarnera pissutigalugu, aammalu nunaqarfimmi qitiutitatut ataatsimo-orussatut atuuffit katersornissaasa tulluartuuneri pissutigalugit immikkoortumi C1-imi inissat sinneri tamarmik atuuffinnut pioreersunut aammalu nutaanut ataatsimoorussanut inniminnerneqarput, tamanna isumaqarluni nutaanik illuljoritinerit taamaallaat inissiagarfinni A1-imi. A2-mi aamma A3-mi inissinnegaqqaasut.

Inissiagarfijit A1, A2 aamma A3

Qulaani taaneqartutut siunissami inissialiornerit immikkoortuni A1-imi, A2-mi aamma A3-mi taamaallaat inissinneqassasut tunngaviuvoq. Immikkoortut A1 aamma A2 tamakkerlugit sanaartorfiooreerput, taamaattumillu sapinngisamik piaarnerpaamik immikkoortumut nutaamut A3-mut attavilersuinissaq pisariagarpooq.

Immikkoortaa C2

Siuñertanut ataatsimoorussanut immikkoortoq C1-imi annikitsuinnarmik inissaqarnera pissutigalugu nutaamik nunaminertanik, immikkoortoq C2-mik atuarfimmut nutaamut atugassilisogartariaqarsimavog.

Immikkoortut D1 aamma D2

Immikkoortoq D1-imiipput pinngortitami immikkoortut sanaartorfiunngitsut ungaluisut, immikkoortolu D2 nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut orniguttarfittut atugassiaavoq, immikkoortortap kujataatungaani ilivegarfegarluuni.

Immikkoortoq nunatamiquq assorsuaq naleqartuuvoq, assorsuarlu asiliartarfittut atorneqarluni.

Immikkoortoq E1. E2 aamma E3 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 qulimiguunut unittarfissamut atugassatut toqqarneqarsimavoq, immikkillullu isumannaallisaaffeqartussaalluni. Immikkoortoq E2 atutereersunut eqqaavissuarmut, anartarfilerinernermet, gas-sillu puuinit toqqorsivittut atugassiatut inissisimavoq. Immikkoortoq E3 eqqaavissuarmut nutaamut immikkoortumi E2-miittup taartissaatut toqqarneqarsimavoq, taanna atorunnaassammat illut najugaqarfiusut qanippallaarni pissutigalugu.. Eqqaavissuarmiissapput ikuallaasarfik nutaaq tigooraasarfillu nutaaq, eqqaavilerissutinut biilinut inissiisarfimmik, sannavimmik, toqqorsivimmik kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinik ilusilersuinissamut periarfissaqartumik.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Aappilattumi aqqusernit iluarsaallugillu allineqarnissaannik assorsuaq immikkut ittumik pisariaqartitsisoqarpooq. Ilaatigut aqqutilunnersuup tulluarnerusumik eqqaavilerinissamut pingaaruoteqartumik aporfissaapput, Aappilattumerpiarlu assorsuaq ajornartorsiuteqarnera nalunaarsorneqarsimavoq, ilaatigullu inissiaqarfimmut nutaamut A3-mut piaartumik aqqusinniorNSSAMIK pisariaqartitsisoqarpoq, tassani inissianik nutaanik inissiinissamut kisimi periarfissaqartummat.

Kiisalu eqqaavissuarmut nutaamut immikkoortumi E2-miittumut nutaamik aqqusinniorNSSAQ peqqinnissaqarfiit eqqaavissuarmik atuuttumik, inissianut pioreersunut qanippallaartumik inissisimanera pissutigalugu peqqinnissap tungaatigut aarleqquteqarfiusumik matoqqusineranik piviusungortitsisinnaanissamut aalajangiisuulluni tunngavissaavoq.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Aappilattoq kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 31-imni takuneqarsinnaapput.

IMMIK.		PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli.	
A2	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq. Immikkoortumut piaanissamik pilersaarusiortariaqarpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli.	
A3	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortumut nutaamik aqqusinniorqarneratigut immikkoortoq inissaqar-luartussaavoq. Tamatumunnga tunngaviussaaq immikkoortumi eqqaavissuatooqqap isumannaarlugulu matoorneqarnissaa.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli.	
B1	Umiarsualiveqarfik inuutissarsiutinullu immikkoortoq. Immikkoortumiippoq Upernivik Seafoodip tunisassiorfia aamma talittarfik. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
C1	Ataatsimoorussatut siunertat. Immikkoortumiippuit ilaatigut pisiniarfik, allakkerivik, aningaaserivik, kommuneqarfipiup allaffia, atuarfik, oqaluffik, katersortarfik kiisalu illut inissiat ataasiakkaat.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Immikkoortup avannaatungaani puttasumik tulattarfiliortoqarsinnaanissaa isumannaarneqassaaq. Illut eragineqartut B-37, B-40, B-41, B-117 aamma B-132 isuman-naarneqassapput, illullu eriagisatut nalingat immikkut sianiginagit allannngortiteeqqusaanngillat imaluunniit allineqaqqusaanngillat. Oqlaffiup eqqaatungaa 20 meterinik ungasissusilik sanaartukkanik nutaanik ilaartoqquaanngilaq.	
D1	Sanaartorfiunngitsoq (pinngortitaq). Immikkoortumiippuit Aappilattoq kaajallallugu nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfiunngitsut.	Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut killilimmik immikkoortunik S4 qulimiguut unittarifiannik helistop-imik kiisalu immikkoortumit S1-mit attorneqarpoq imeqarfipiup katersuiffiani nunatamit, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
D2	Sanaartorfiunngitsoq aamma iliveqarfik.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortup nunaannartatut orniguttarfittullu naleqassusaat isumannaarneqassapput.	
E1	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.	
E2	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq pioerersoq, anartarfilerineq, kiilsalu gassit puiaasaannut toqqorsivik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq piffissami qanittumi atorunnaarsinneqassaaq.	
E3	Siunertat immikkut ittut (ikuallaasarfik, biiilut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.	

Fig. 31 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartorermullu malittarisassiat, Aappilattoq

Fig. 32 (quppernerup tullia) – Aappilattoq, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

NAAJAANUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT • • • • •

Pingaarnertut ilusiliussaq

Naajaat siullerpaatillugu pinngortitarsuarmit assissaqanngitsumit ungaminiittumit sunnertisimasuupput. Nunaqarfik taassumalu avannaatungaani pinngortitap piliaanit umiarsualiveeraq oqqisumiittooq kangerlummi alutornartumi, sermersuup ujangisimaneranut nallorfiujuartumut qanittuaqqamut, iluliarsuarnut sarfaatitittunut sammiveqartuupput. Tamarsuarmi pinngortitarsuaq tassaavoq tupinnaannarlunilu assissaqarani isigisassaaq.

Naajaani avatangiisaanilu nunataq qattunerasaarpoq, taamaattumillu qaqqajunnaaqqat qaavini, imaluunniit qaqqajunnat manissortaanni, nunap qaavata erngata akornuteqanngitsumik kuuffigisinnaasaanni illut amerlanertigut inissinneqarsimapput. Avannaq-kimmut qaqqajunnartap sivingasup sanaartukkak killielpai, avannamullu sammivimmut tassunga eqqaavissuup inissisimanerata sanaartornissaq pakkersimavaa. Paarlattuanilli nunaqarfipu kujataani nutaanik sanaartukkak inissinnissaannut periarfissaqarluarpooq.

Taamaattorli sanaartukkanik nutaanik B-274-ip kujataani inissiisoqqaqusaanngilaq, immikkoortoq Naajaat kujataaniittooq nunaminertatut sunngiffittut pinngitsoorani atorneqartussatut isumaannaarneqassammat, pissutigalugu nunaannartap kusanarluinnarnera, nunaqarfimmillu isikkivigilluinnarnera kangerlummut, sikorsuarnut, sermersuillu iigartarfiinut.

Taamaattumik pingaarnertut ilusiliussami nutaami B-274-ip kujataani immikkoortoq nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut ornigarneqartarfittut atugassiarineqarpoq, immikkoortorlu takornariartitsinermi siunertanut atorneqarsinnaassaaq, assersuutigalugu tamaani, isikkiviginnersami takornarianut illuaqqiortoqarsinnaavoq. Qajartortitsilluni takornariaqartitsinermerik nalinginnaasumik ineriertortsisinnaanernik Naajaat avatangiisai assissaqanngitsut periarfissaqartuupput.

Siunissami ataatsimoortumik piovereersunut, siunissamilu sanaartorfiusussamik nunaminertamik atugassiisoqassaaq. Taamaalilluni ataatsimoorussatut atuuuffinnut immikkut ittumik nunaminertamik atugassiisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqanngimmatt, sanaartukkak ilusaat annikitsuinnaat nunaqarfimmillu siunissami sanaartornissamut inissaqarluartuunera sanaartukkak nutaat inissinnissaannut immikkut mianersuussaqarnissamik pisariaqartitsinngimmata.

Pingortitap piliaanik umiarsualiviup piovereersup eqqaani nunaminertamik inniminniisoqassaaq, iliveqarfiiit piovereersut eqqaavissuullu piovereersup eqqaani nunaminertamik iniminniisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqassaaq, taamaalilluni atuuuffinni taakkunani eqqaanniluunniit qanippallaartumik sanaartortoqassanngimmatt.

Tamatuma saniatigut nunaqarfik aqquaarlugu pisariitsumik pisuinnaat aqqutaannik pinngitsoorani inissiisoqassaaq, soorlu aamma angallateeeqyanut tulattarfinnik pingasunik qaqqatigut tummeqqiornikkut aqqusineeqqap tungaanut ingerlasussamik pilesitsisoqassasoq. Tulattarfiiit eqqaavilerinermeri anartarfilerinermilu igitassat oqilsaaffiginissaat siunertalarugu suliarineqassapput.

Kiisalu eqqaavissuup piovereersup nunataa pinngitsoorani tulluarnerusumik ilusilersortariaqarpoq, eqqaavilerinermeri angallammut tulattarfilerlugu, aammalu eqqakkat suliarinerinut atortorissaarutilerlugu, soorlu aammattaaq pinngitsoorani nunaminertamik qaartitsisariaqartoq ikualaavissamik nutaamut tigooraavimmut inissalimmik. Sanaartuinerit nutaat B-818-ip avannaatungaananut inissinneqassanngillat eqqaavissuarmut nutaamut ungasissusissaq naammattoq isumannaarniarlugu.)

Immikkoortoq A/C1

Pingaarnertut ilusiliussami immikkoortoq A/C1 ataatsimoorussatut siunertanut inissiaqarnermullu siunertanut atugassiaavoq, tassami – soorlu qulaani taaneqartutut – immikkoortup agguataaqqinnissaanut pisariaqartitsisoqanngimmatt, immikkoortumi sanaartukkak piovereersut annikitsuinnarmik annertussuseqarneri inissaqangaernerlu pissutigalugit.

Immikkoortumiipput ilaatigut atuarfik, kommuneqarfip allaffia innaallagissiorfillu.

Immikkoortoq B1

Immikkoortoq B1 umiarsualiveqarnermi siunertanut atugassiaavoq.

Immikkoortut D1, D2 aamma D3

Immikkoortoq D1-imiipput pinngortitami immikkoortut sanaartorfiungitsut ungaluisut, immikkoortoq D2-miipput iliveqarfiiut pioreersut taakkulu allineqarfissai, kiisalu immikkoortoq D3 nunaminertatut orniguffittut atugassiarineqassaaq, tassani takornariartunut atortorissaarutinik sanaartornissamut periarfissaqassalluni.

Immikkoortoq E1 aamma E2 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 eqqaavissuarmut ikualaasarfimmullu atugassiaavoq. Ikualaasarfiup eqqaani nutaamik tigooraaviliornissaq pilersaarutaavoq, sannavimmik, toqqorsivimmik kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinik ilusilersuinissamut periarfissaqartunik. Tamakku saniatigut anartarfiiit imaasa suliarineranut atortorissaarutit.

Immikkoortoq E2 qulimiguulinnut mittariliarisinnaasamut nutaamut inniminnigaavoq.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Naajaani aqqusineqanngilaq, taamaattumillu nunaqarfik aqqusaarlugu pisuinnaat aqqusinniortoqarnissaanik pisariaqtitsisoqarpoq. Tamatuma saniatigut tulattarfilianik pingasunik, angallateeqqamik (aasaanerani) imaluunniit qimussinik (ukiukkut) eqqaavissuarmut nunaqarfip avannaaniittumut assartorneqannginnerini eqqaavilerisoq taakkunani eqqakkat puuinik inissiigallarsinnaanissaanik ilusilersorneqartunik piaartumik sanaartortoqartariaqarpoq. Tulattarfiiit nunaqarfillu aqqusaarlugu pingaarnertut pisuinnarnut aqqusinniap akornanni qaqqajunnani tummeqqiortoqassaaq. Naajaani aqqusinernik motorilinnik angalaffiusinnaasunik sanaartortoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Naajaat kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 33-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK.	PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A/C1	Ineqarnermut ataatsimoortitatullu siunertat.. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpooq.	Inissiaqarfinnut (imm. 1 takuli) siunertanullu ataatsimoorussanut immikkoortunut (imm. 3 takuli) nalinginnaasumik malittarisassiat najoqqtalaralugit immikkoortoq aaqqissuunneqarsinnaavoq.
B1	Umiardsualiveqarfik inuutissarsiutinullu immikkoortortaq. Immikkoortumi umiardsalivinnut atortunik sunaartorfiusimangilaaq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli.
D1	Pinngortitami immikkoortoq sanaartorfiunngitsqoq. Immikkoortumiipput Naajaat kaajallallugit nunaqarfittut killilikkami nunaminertat sanaartorfiunngitsut nunaannartaasut.	Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
D2	Sanaartorfiunngitsqoq (iliveqarfimmi nunaminertat).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
D3	Immikkoortoq sanaartorfiunngitsqoq ornigarneqarsinnaasoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortumi takornarianut atortorissaarutinik ilusilersuisoqarsinnavoq. Immikkoortup ilusaa attatiinnarneqassaaq.
E1	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq nutaaq, ikuallaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E2	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.

Fig. 33 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Naajaat

Fig. 34 (*quppernerup tullia*) – Naajaat, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

INNAARSUNNUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT.....

Pingaarnertut ilusiliussaq

Innaarsuit sanaartukkatigut ilusaa ingammik pinngortitap piliaanit umiarsualiveqarfianit sunnertisimavoq, taanna kaajallallugu nunaqarfik alliartuaarsimavoq, tamaanilu piniartut aalisartullu angallataat umiatsiaallu oqqusimaarput.

Tamatuma saniatigut talittarfiup eqqaani itissuserujussuup umiarsuit angisuut akornutissaqaratik tulassinnatippai, taamaalillunilu Innaarsuit tunisassiorfiliorfigineqarneranut peqataaqataasimalluni. Nunaqarfik akimorlugu kangimut-kimmuit sammisumik aqusaarisutut nunatap naqinnertaa ukiorpassuarni nunaqarfip ineriartortinnissaanut akornusiisuuusimavoq, aatsaallu ukiualunnguit qaangiummata eqqaavissuup nutaap qulimiguulinnullu mittarfiup nutaap tungaanut "kaajallaasumik aqqusinniap" nutaap sanaartorneratigut qaancerneqarpoq.

Aqquserngup kaajallaasup nunaqarfip kangiatungaani inissiaqarfittut nunaminertanik nutaanik ammaasimavoq, maannakkullu ineriartortitseqqinermik ataavartumik isumannaarisussamik pingaarnertut ilusilersugaq aalajangersarneqarsimalerpoq.

Maannakkut "taamaallaat" aqquserngup kaajallaasup ingerlarnata naammassinissaa pisariaqartinneqalerpoq, tassalu nunaqarfip qeqqani qunnersuakkut avannamut-kujammut sammivilimmik attaviliinissaq, atuarfimmit (immikkoortoq C1-imut) inissiaqarfii iliveqarfillu avannaatungaaniittut (immikkoortoq D2-miittut) aqusaarlugit qulimiguulinnut mittarfimmut (immikkoortoq E1-imut) ingerlaffeqartussamik.

Immikkoortoq B1 aamma C1

Immikkoortoq B1-imi aamma siunissami umiarsualiveqarfii inuutissarsiutinillu suliaqarfii piovereersut ineriartortinnissaannut periarfissaqarluartoqarnissaata isumannaarnissaa pingaartuuvoq, tamannalu ilutigalugu angallateeeqyanik aalisartunut pissutsit pitsanngorsaaviginissaannut pisariaqartitsisoqarpoq. Taamaattumik immikkoortumi maannakkut atuuffinnut umiarsualivik kaajallallugu nunaminertangaatsiaq inniminnerneqarpoq, tassani nunaminertat umiarsualiveqarfimmut inuutissarsiutinullu siunertanuunnaq atorneqarnissaat pingaartuulluni (taakkununngattaaq ilaapput pisiniarfik allatullu sullissineq, kiisalu teknikkikkut ingerlatsiviit), aammattaarlu nutaanik inissialianik sanaartorernik ilanngussisoqassanani.

Immikkortoq C1 annikitsumik inissaqarpoq, taamaalillunilu immikkoortumi atuuffinnut ataatsimoorussanut piovereersunut siunissamilu atuutilersussanut nunaminertat inniminnerneqarnissaannik isumaqarpoq, immikkoortumilu inissianik nutaanik sanaartornerit inissamaatinik tigusinaveertinneqassallutik. Taamaalilluni siunissami ataatsimoorussatut atuuffiit aamma inissinnejqarsinnaallutilu tulluartumik nunaqarfimmi qitiutillugit sanaartorneqarsinnaanissaannut isumannaarisinnaasoqassaaq.

Ineqarfissiaq A1

Tamanna tunuliaqtalaralugu siunissami inissianik sanaartornissamut assorsuaq inissaqarfiulluni immikkoortoq A1 killilersorneqarpoq.

Immikkoortut D1 aamma D2

Immikkoortoq D1-imiippot pinngortitami immikkoortut sanaartorfiunngitsut ungaluisut, immikkoortorlu D2 iliveqarfimmut atugassiaavoq.

Immikkoortoq E1 aamma E2 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1-imiippoq qulimiguulinnut mittarfik nutaaq, mittarfittaqarlunilu isumannaallisaavittalik, aamma immikkoortoq E2 eqqaavissuaq nutaaq tassaniilluni. Eqqaavissuarmiissapput ikuallaasarfik nutaaq nutaamillu tigooraaviliaq, eqqaavilerinermi qamutinut inissiisarfiup, sannaaviup, toqqorsiviup kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinut ilusilersuinissamut periarfissalik.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Innaarsunni aqqusernit Upernavimmi nunaqarfinnut naleeqqiullugit pitsaakannersuupput, ukiuni kingulliu-nerusuni annertuumik sanaartorfigineqarneri pissutigalugit. Taamaattorli qunnersuaq ikaarlugu attaveqarfiup, immikkoortup C1-ip avannaatunginnuaniittup pitsanggorsarnissaa, aammalu immikkoortup A1-ip avannaatungaani kujataatungaanilu illunut pioreersunut attaveqarnermut pissutsit pitsanggorsarnissaat pisariaqartinneqarpuit.

Nunaminertamik atuinermet sanaartornermullu malittarisassat

Innaarsuit kaajallallugit nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermet sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 35-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK. PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ		
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpooq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
B1	Umiarsualiveqarfik inuutissarsiutinullu immikkoortoq, aammalu siunertanut ataatsimoorussanut teknikkikullu ingerlatsivinnut immikkoortoq. Immikkoortumiipput Upernivik Seafoodip tunisassiorfia, pisiniarfik, allakkerivik aningaaserivilu, innaallagissiorfik, angallatinut sannavik, imermut tanki talittarfillu. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
C1	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiipput illu sullissivik, kommuneqarfuiup allaffia, atuarfik oqaluffillu, kiisalu illut ataasiakkaat.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illu eriagisaq B-489 isumannaerneqassaaq, illullu eriagisatut nalinga immikkut sianiginagu allangortiteqquusaangnilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq.
D1	Sanaartorfiungitsoq (pingortitaq). Immikkoortumiipput Innaarsuit kaajallallugit nunaqarfittut killilikkami nunaminertat sanaartorfiungitsut nunaannartaasut.	Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut killilimmik immikkoortunik S4 qulimiguut unittarfianik helistop-imik kiisalu immikkoortumit S1-mit attorneqarpoq imeqarfuiup katersuiffiani nunatamit, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
D2	Sanaartorfiungitsoq (iliveqarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
D3	Sanaartorfiungitsoq (arsartarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
E1	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
E2	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq, ikualaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.

Fig. 35 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Innaarsuit

Fig. 36 (quppernerup tullia) – Innaarsuit, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

TASIUSAMUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT • • • • • • • • • • • • • • • • •

Pingaarnertut ilusiliussaq

Tasiusami sanaartukkat ilusaat siamassissutut iluseqarput, nunaanik sanaartugassanut nunaminertarujus-suaq inissarissaartoq tamaaniilluni. Taamaattorli siamasissumik sanaartukkat iluseqarnerisa aqquserngit ledningeqarfiillu takingaatsiartut pisariaqartinneqarneri nassatarai.

Kangillerpaamiippoq pinngortitap piliaanik umiarsualivik pitsavik oqquisimaarfiusoq, angallateqqaat umiatsiallu kisarfingisimasaat. Immikkoortumiipput naleqassutsit takuinnariaat taakkulu pinngitsooratik sunngiffimmi orniguttarfittut ineriaartortinneqassapput, sumiiffiup tunuatungaaniittunut nunaminertanut pukkitsunut ataqtigiiillugit.

Nuuk mikinerusoq, tunisassiorfitoqqap inissismaffigisaa Tasiusami umiarsualiveqarfimmit inuutissarsiutinullu immikkoortortamit nutaami, innaallagissiorfimmik nutaamik talittarfittullu atugassianik nutaanik, tamaani itissusersuarmik iluaquteqarsinnaasumik pinngortitap piliaanik umiarsualiveqarfimmit immikkoortitsivoq.

Iloqarfimmi qitiusoqarfik, ilaatigut tassaniillutik pisiniarfik, allakkerivik tulattarfillu inissiaqarfiit pingasut, tamaani kangimut, avannamut kimmullu inissismaffeqartut akornanni inissismalluarpoq, tassanngaanniillu nunaminertamik qitiusoqarfimmik inissiaqarfiit pingasut atassuteqarfigitillugit aqquserngit aallaaveqarput. Pingaarnertut ilusiliussap sanaartukkat ilusaat pingarneq taanna attatiinnarlugulu sanaartorfigeqqipaat.

Immikkoortooq C1

Tasiusami ataatsimoorussatut atuuffinnut eqiteruffittut immikkoortoq C1 atugassiarineqarpoq, tassaniippullu pisiniarfik, allakkerivik, quersuaq, atuarvik, illu ataatsimiittarfik, illu sullissivik, oqaluffik, kommuneqarfiup allaffia, unnuisitsisarfik, sannavik, kiisaluumiarsualiveqarfik aamma innaallagissiorfik tankeqarfittaqlunilu gassinut toqqorsivittalik. Immikkoortumi annikitsuinnarmik inissaqarnera aammalu nunaqarfimmi qitiusoqarfimmut ataatsimoorussatut atuuffiit katersorniarnerisat tulluartuunera pissutigalugit immikkoortumi inissap sinnera tamarmi atuuffinnut pioreersunut aammalu ataatsimoorullugu atuuffinnut nutaanut inniminnerneqarpoq. Ilaatigut tamanna isumaqassaaq immikkoortumi nutaanik illuliortoqarsinnaajunna-nera, siunissamimi inissianik illuliornermut immikkoortuni A1-imi, A2-mi aamma A3-mi inissaqarluartuummat.

Immikkoortumi eqqakkanik katersuisoqartariaqarpoq, tassungalu atatillugu talittarfiup eqqaani nunaminertaq usinut, sanaartornermi atugassanut il.il. ungaluukkerlugu ilioqqaavittut ilusilersortariaqarluni.

Inissiaqarfiit A1, A2 aamma A3 aammalu inissianut inissaqassuseq

Siunissami inissianik illuliorerit taamaallaat immikkoortuni A1-imi, A2-mi aamma A3-mi inissinneqaq-qusaapput. Iluatsittumik immikkoortoq A2-mi utoqqanut innarluutilinnullu najugassianut nunaminertamik inniminnisoqarsinnaavoq, tassanngaanniimmik immikkoortoq C1-imi pisariunngitsumik pisiniarfimmut, allakkerivimmut, aningaaserivimmut, illu sullissivimmut il.il. aqqutissaqarmat.

Inissiaqarfinni pingasuni illunut nutaanut naammattumik inissaqarpoq, immikkoortunili eqqakkat tamaan-ngaannaq igitat katersornissaannut nalinginnarmik pisariaqartitsisoqarpoq, ingammillu immikkoortumi A2-mi sivinganerni kangimut sammisuni.

Immikkoortooq B1

Immikkoortoq B1 umiarsualiveqarfimmut inuutissarsiutinullu siunertanut atugassiaavoq, tassalu aalisakkanik suliffissuarmut, innaallagissiorfimmut nutaamut, qullukkiorfimmut, unnuisitsisarfittut illumut kiisalu talittarfeqarfimmut atatillugit.

Immikkoortut D1, D2, D3 aamma D4

Immikkoortoq D1-imiipput pinngortitami immikkoortut sanaartorfiunngitsut ungaluisut, aammalu immikkoortoq D2 nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut ataqtigiissutut, kippasinnerpaami iliveqarfimmik ungaluugalimmik, kangillerpaamilu pinngortitap piliaanik umiarsualivimmik imaqartumut atugassiaavoq.

Immikkoortumiipputtaaq illup sullissiviup eqqaani pinngortitallu piliaanik umiarsualiviup kangiani tatsit minguttuu. Tatsit paqqersarlugillu immersornissaat, taamaalillutik arsaattarfittut nunaminertat iluarsanneqarsinnaalersillugit (immikkoortoq D4) siunnersuutigineqarput. Taamaaliornermi immikkoortoq D2 nunaannartaqarfittut ornigarsinnaaffittut alutornartutut iluseqarsinnaalissaaq, pissusissamisut iliveqarfimmik siunissamilu illup sullissiviup eqqaani nunaminertanik pinnguartarfinnik orninneqarsinnaasunillu aammalu pinngortitap piliaanik umiarsualiviup eqqaani nunaminertanik ataqtigiissitsilluni.

Taamatuttaaq immikkoortoq D3 paqqersarlugulu immikkoortutut ornigarneqarfittut ilusilersorneqarsinnaavoq, kangiamut atuarfimmut inissiaqarfimmullu A1-imut atatillugu pinnguartarfilerneqarluni.

Immikkoortut E1, E2, E3 aamma E4 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 eqqaavissuarmut tigooraavimmullu atugassiarineqarpoq, tassani eqqaavilerinermi angallammut inissiisarfimmik, sannavimmik, toqqorsivimmik kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinik ilusilersuisoqarsinnaalluni.

Immikkoortoq E2-miippoq qulimiguulinnut mittarfimmi mittarfiusoq isumannaallisaavillu. Immikkoortut E3 kiisalu E4 tankeqarfinnut atugassiaavoq.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Qulimiguulinnut mittarfiup tungaanut avannamut aqqusinniortoqarnissaanik, aammalu suliffissuup tungaanut kangimut aqquserngup iluarsannissaanik, aammalu nalinginnaasumik aqqusineqarfiup pisuinnaallu aqquaasa pitsanngorsarnissaannik pisariaqartitsisoqarpoq.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Tasiusaq kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 37-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK.		PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ	NUNAMINERTANIQ ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpooq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
A2	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpooq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq utoqqaat innarluutilillu najugassiaannut assigisaannullu sapinngisamik pinngitsoorani inniminnertariaqassaaq. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
A3	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpooq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Illut eragineqartut: B-81, B-89 aamma B-202 isumannaarneqassapput, illullu erigisatut nalingat immikkut sianigina-git allanngortiteqquaanngillat imaluunniit allineqaqqusaanngillat. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
B1	Umiarsualiveqarfik inuutissarsiutinullu immikkoortoq. Immikkoortumiipput Royal Greenlandip tunisassiorfia nutaaq, qullukkiorfik, innaallagis-siorfik nutaaq, kiisalu talittarfiliaq nutaaq, taakkulu allineqarnissaannut inniminnisoqarpooq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
C1	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiipput ilaatigut pisiniarfik, allakkerivik, aningaaserivik, illu sullissivik, kommuneqarfiliup allaffia, atuarfik, oqaluffik. Immikkoortumik ilioqqaavissamut atugassamik inniminnisoqassaaq pisiniarfiliup umiarsualiivillu avannaata-kitaatungaanut.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illu erigisaq B-102 isumannaarneqassaaq, illullu erigisatut nalinga immikkut sianiginagu allanngortiteqquaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq. Oqaluffiliup eqqaatungaa 25 meterinik ungasissusilik sanaartukkanik nutaanik ilaartoqquaanngilaq. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
D1	Sanaartorfiunngitsoq (pinngortitaq). Immikkoortumiipput Tasiusaq kaajallallugu nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfiunngitsut.	Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Illu erigisaq B-83 isumannaarneqassaaq, illullu erigisatut nalinga immikkut sianiginagu allanngortiteqquaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
D2	Sanaartorfiunngitsoq (iliveqarfik, nunaminertaq sanaartorfiunngitsoq ornigarneqarsinnaasoq aamma pinngortitap piliaanik umiarsualivik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Tamatuma saniatigut pinngortitap piliaanik umiarsualiviup umiatsianik angallateeqqanillu kisartuinermut atorneqarneranut aamma aalisaatit inissiffissaannut atatillugu queeqqanik assigisaannillu iluarsaassinermut atatillugit annikinnerusunik taama ittunik ingerlatsiviliorqarsinnaavoq. Illu erigisaq B-107 isumannaarneqassaaq, illullu erigisatut nalinga immikkut sianiginagu allanngortiteqquaanngilaq imaluunniit allineqaqqusaanngilaq. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
D3	Sanaartorfiunngitsoq (nunaminertaq pinnguwartarfik orniguttarfillu).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
D4	Sanaartorfiunngitsoq (arsartarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.	

E1	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq, ikualaasar-fik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E2	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
E3	Siunertat immikkut ittut (tankeqarfik)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E4	Siunertat immikkut ittut (tankeqarfik)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.

Fig. 37 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Tasiusaq

Fig. 38 (quppernerup tullia) – Tasiusaq, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

NUTAARMIUNUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT • • • • •

Pingaarnertut ilusiliussaq

Nutaarmiuni sanaartukkat ilusaat siamasissupilus-suupput, nunaqarfimmi sanaartorfigeqqissinnaanis-saanut tunngaviatigut killeqanngitsumik inissaqarpoq.

Ukiuni arlalinni nunaqarfimmi eqqaavilerinermeri erloqinartunik ajornartorsiuteqarsimavoq, ilaatigut nunaqarfimmi najukkani arlalinni eqqaaveqalerto-qarsimaneranik nassataqartumik. Maannakkut nunaqarfip avannaani eqqaavissuup nutaap inissiffissavia, B-818-imillu qaninnerunngitsumik immikkoortumut illunik nutaanik inissiisoqaqqu-saannginna isumaqatigiissutigineqarpoq.

Tamatumunnga ilassutitut innaallagissiorfiup avannaani sissartaq, siusinnerusukkut eqqaavissuup nutaat inissiffissaatut toqgarneqarsimagaluartoq maanna immikkoortutut ornigarneqartarfittut atugassianngortitaavoq, ilaatigut tamaani sissaqarmat sioralimmik, nunaannartami ornigarneqartarfinnilu pingaarutilittut ilaasutut atuuttumik.

Aalisakkanik suliffissuup atorunnaarnikup eqqaani immikkoortoq aalisakkanik tunisassiornermut atugassiaaginnassaaq, nunaqarfip suliffissuarmi aalisakkanik tunisassiorqaaqqilernissaa neriuutigimmagu.

Sanaartukkat nutaat inissinnaassaannut atatillugu nunaqarfimmi ammasumik killeqartumillu sanaar-tukkani ilutsip aammalu inissaqassuserujussuup immikkut ittunik sianigisassaqartitsinnerineli pissutigalugit ataatsimoorussatut atuuffinnut immikkut ittumik nunaminertamik pingaarnertut ilusiliussami atugassiisoqanngilaq.

Taamaattorli nunaqarfik aqqusaarlugu, tassalu nunaqarfip avannaani eqqaavissuarmit nutaamit kujataani aalisakkanik suliffissuup tungaanut aqqusinniornissamik suli pisariaqartitsisoqarpoq.

Immikkoortoq A/C1

Immikkoortortap agguataaqqittariaqannginneranik naliliisoqarnera tunngavigalugu – qulaani taaneqartutut – pisariaqartitsisoqanngimmat immikkoortoq A/C1 siunertanut ataatsimoorussanut aamma inissaqarnernut siunertanut atugassiarineqarpoq.

Immikkoortoq B1

Immikkoortoq B1 aalisakkanik tunisassiornermut, tassungalu atasunik sammisanut atugassiissutigineqarpoq. Immikkoortumiippoq Polar Seafoodiusimasup tunisassiorfia.

Immikkoortut D1, D2 aamma D3

Immikkoortoq D1-imiippuit pinngortitami immikkoortut sanaartorfiunngitsut ungaluisut, immikkoortoq iliveqarfimmut atugassiaavoq, aammalu immikkoortoq D3 nunaminertamut immikkut ornigattagassatut atugassiaavoq (sissaq).

Immikkoortut E1 aamma E2 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 eqqaavissuarmut ikualaasarfimmullu atugassiaavoq. Ikualaasarfiup eqqaani tigoraasarfimmik nutaamik pilersitsisoqarnissaq pilersaarutaavoq, tassani eqqaavilerinermeri angallammut inissiisarfimmik, sannavimmik, toqqorsivimmik kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinik ilusilersuisoqarsinnaalluni. Tamakku saniatigut anartarfilerinermut atortorissaarutit.

Immikkoortoq E2-miipput innaallagissiorfik uulianullu nappartanut inissiisarfik.

Nutaarmiuni qulimiguulinnut mittarfimmut immikkut nunaminertamik inniminniisoqanngilaq.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Nutaarmiuni aqqusineqanngilaq, taamaattumillu nunaqarfik aqusaarlugu pisariitsunik piaartumik angallatinik aqqusinniortoqarnissaasaa pisariaqartinneqarpoq, tassuunakkut avatangiisini pitsangorsaatit assorsuaq pisariaqartut arlallit aallartisarnissaannut toqqammaviusussamik aallaavissap, tassungalu ilanngullugu illunut ataasiakkaanut naammaginartunik attaveqarsinnaanissat isumannaarniarlugit.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Nutaarmiut kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 39-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK.	PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A/C1	Ineqarnermut aamma ataatsimoorussatut siunertat. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpoq.	Inissiaqarfinnut (imm. 1 takuli) siunertanullu ataatsimoorussanut immikkoortunut (imm. 3 takuli) nalinginnaasumik malittarisassiat najoqqutaralugit immikkoortoq aqqissuunneqarsinnaavoq.
B1	Umiarsualiveqarfik aamma inuutissarsiutinut immikkoortoq. Immikkoortumiippoq Upernivik Seafoodip tunisassiorfia atorunnaartoq. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortumi saliisoqassaaq.
D1	Pinngortitaq sanaartorfiunngitsoq. Immikkoortumiipput Nutaarmiut kaajallallugit nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfiunngitsut.	Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
D2	Sanaartorfiunngitsoq (iliveqarfimmni nunaminertat).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Illut eriagineqartut: B-172 aamma B-480 isumannaarneqassapput, illullu eriagisutat nalingat immikkut sianiginagit allanngorteqqusaanngillat imaluuniit allineqaqqusaanngillat.
D3	Immikkoortoq sanaartorfiunngitsoq ornigussinnaaffik.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
E1	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq nutaaq, ikuallaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.
E2	Siunertat immikkut ittut (innaallagissiorfik tankeqarfittalik)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli.

Fig. 39 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Nutaarmiut

Fig. 40 (quppernerup tullia) – Nutaarmiut, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

NUUSSUARMUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT.....

Pingaarnertut ilusiliussaq

Nuussuaq nuunnguamiippoq sammivinni pingasuni immamit ungaluneqarsimalluni, kangianilu nunaqarfimmi imeqartitsisumit tasersuarmit tarajoqanngitsumik imilimmit.

Nunaqarfiup kangiani tulattarfiup eqqaani sanaartukkat siullit ipput, tassanngaanniillu kangimut oqaluffiup, atuarfiup kommuneqarfiillu allaffiata eqqaanni qitiusoqarfimmut siammarsimallutik, tassanngaanniillu kangimut tatsip kujataanut illunik sanaartukkat tikillugit.

Nutaanik sanaartukkat inissisinnaanissaannut nuup ilarujussuani nunataq sivingangaatsiartoq, arlalinni qaarsup qaani ujaqqanik katersuussimaffiusoq, aammalu taseq imeqarfik kaajallallugu pallitsaaliugaq pakkersimaarinnilluinnartuupput. Ullumikkut qulimiguulinnut mittarfittallup qaqqajunnartap qaava kujaqqullugu kaajallallugulu aqqusinniortoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq, taamaalilluni inissiaqarfinnik nutaanik ilangussaqarnissamut periarfissaq isumannaarneqassammat.

Imissamaateqarfiup nunataata iluani sanaartukkanut pioreersunut il.il. immikkut akuersissuteqarneq

Taseq imeqarfiusoq kaajallallugu pallitsaaliukkut Naalakkersuisut aalajangigaasa iluani imermik mingutsitsisunik illoqaqqusaananilu sammisanik ingerlataqaqqusaangnilaq. Piumasaqaataavortaaq pallitsaaliukkap iluani ingerlatsiviit atutereersut immikkut akuerineqarsimanissaat.

Tamanna naapertorlugu illunut 1. marsi 1995 sioqquillugu B-nr.-ilikkanut pallitsaaliukkap iluaniittunut Naalakkersuisut immikkut akuersissuteqarsimapput. Taamaalineranut makkuninnga piumasaqaateqartoqarpoq:

1. sanaartukkat taamaallaat najugaqarfissatut atorneqassasut, sanaartukkallu nalinginnartut allineqassanngitsut,
2. nunaannartamut, kussinniukkamut, tatsimut il.il. eqqiluisaarfinnit imikup kuutsinneqannginnissaa,
3. illut tamarmik eqqaavilerinermut aaqqissuussinermut ilaasussaanerat,
4. illut tamarmik kussinermut matuukkamut atassusersimanissaat imaluunniit anartarfileriner mik aaqqissuussinermut ilaasussaanerat,
5. pallitsaaliukkap iluani illunit imikup kuutsinneqarneranik piviusumik naliliisoqassasoq, aammalu iliuutsinik ikiutaasunik naliliisoqassasoq,
6. immikkoortumi aqqusernit politiit akuersisimatinnagit aqqusaarinniffigalugit atorneqassannginneri,
7. pallitsaaliukkap iluani iliveqarfiup immikkoortortaani ilisisoqaqqusaanngitsoq, aamma
8. qulimiguulinnut mittarfiup ingerlanneqarnera iluarsineqassasoq, nutaamik inissiisoqartariaqarmat.

Immikkoortunut 6-imut, 7-imut aamma 8-mut atatillugu pallitsaaliugaq avaqqullugu nutaamik aqqusinniortoqarpoq, soorlulusooq qulimiguulinnut mittarfik iliveqarfillu pallitsaaliukkap avataani inissisimaffinnut nutaanut nuunneqarsimasut.

Tamanna tunuliaqutaralugu immikkoortut A1-ip, A3-p aamma C1-ip ilaanni, pallitsaaliukkap iluaniittuni nutaanik sanaartortoqaqqusaanngilaq imaluunniit sanaartukkanik pioreersunik alliliisoqaaqquaanani.

Immikkoortut C1 aamma C2

Pingaarnertut ilusiliussami iluseq pingaerneq maannakkut atuuttoq attatiinnarneqarpoq, tassani ataatsimoorussatut atuuffiit (atarfittut, illutut sullissivittut, kommuneqarfiup allaffiatut assigisaatullu ilusillit) nunaminertami qitiusumi (immikkoortoq C1-imi) atugassiaallutik. Immikkoortumi annikitsuaraarasuarmik inissaqassuseqarnera, aammalu atuuffinnut pioreersunut alliliinissamik periarfissanik isumannaarioqarnissaanik kissaateqartoqarnera pissutigalugit immikkoortumi ataatsimoorussatut

atuuffinnut inissap sinnera tamarmi inniminnerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaattumik immikkoortumi qanorluunniit ittunik illuliortoqaqusaanngilaq.

Immikkortoq C2-miippput pisiniarfik, allakkerivik quersuarlu, kiisalu umiarsualiveqarfik. Immikkortoq atuuffinnut taakkununnga inniminnerneqarpoq. Immikkortumi talittarfeqarfiup allineqarsinnaanera, taassumalu kangiani oqqivittut nunniukkiortoqarnissaa kissaatigineqarput.

Inissiaqarfiiit A1, A2 aamma A3

Immikkortut A1 aamma A3 tamakkerlutik sanaartorfioereerput, taamaattumillu siunissami illuliornerit immikkortoq A2-mut inissinneqartariaqarput. Taamaattorli immikkortumik ataatsimoortitamik pilersaarut tunngavigalugu immikkortumik A1-imik tamakkiivissumik piaasoqarnermik naammassinnitoqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Immikkortut E1, E2, E3 aamma E4 siunertanut immikkut ittunut

Immikkortoq E1-imiippoq qulimiguulinnut mittarfiup nutaap eqqaani nunaminertat miffigisartagaq isumannaallisaanermullu killissarititaq. Immikkortoq E2 eqqaavissuarmut tigooraavimmullu atugassiaavoq, tassani eqqaavilerinermut angallammut inissiisarfimmik, sannavimmik, toqqorsivimmik kiisalu eqqaavilerisunut atortorissaarutinik ilusilerssuisoqarsinnaalluni. Immikkortoq E3 tankeqarfimmut atugassiaavoq, immikkortorlu E3 innaallagissiorfimmut tankeqarfittalimmut.

Immikkortut D1, D2, D3, D4 aamma D5.

Immikkortoq D1-imiippput pinngortitami immikkortut sanaartorfiunngitsut ungaluisut, immikkortorlu D3 iliveqarfimmut nutaamut atugassiaavoq.

Immikkortoq D2-miippoq Nuussuarmi tatsip imeqarfifup sanaartukkallu akornanni nunaminertaq sanaartorfiunngitsoq. Immikkortumiippput qulimiguulinnut mittarfiusimasoq iliveqarfitoqarlu, immikkortorlu tatsip imeqarfifup aammalu taassuma kitaani kujataanilu sanaartukkat akornanni akunnequtaasussaavoq. Immikkortumi illu milluaasarfilik (B-1583) imermullu ledningi ipput.

Nunaqarfifup imermik pilersorneqarneranut immikkortumi minnernik ingerlatsiviliorqarsinnaajuarnissaanut periarfissaqassaaq.

Immikkortoq D3 iliveqarfimmut nutaamut atugassiaavoq immikkortorlu D4 arsaattarfimmut.

Immikkortoq D5 nunaminertatut sanaartorfiunngitsutut atugassiaavoq, eqqaavissuup iliveqarfifullu akornanniittup immikkortup iniassiaqarfiusup soqannginnissaanik isumannaarisussaq (sanaartuiffiusimasup eqqaavissuullu akornani soqanngittussiaq).

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Aqqusernit pioreersut nalinginnaasumik iluarsanneqarnissaat pisariaqarput.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Nuussuaq kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 41-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK-	PINGAARNERTUT ILUSILIUSQAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortortaq piiaffiusussatut toqqarneqarpoq. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq imissarsiorfiup nunataanut pallitsaaliukkamut S1-imut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
A2	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq pingaaernerutilugu nutaanik inissianik illuliornermut ineriertortitsiviuvoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
A3	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq tamarmi sanaartorfioreerpoq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq imissarsiorfiup nunataanut pallitsaaliukkamut S1-imut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
C1	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiipput illu sullissivik, kommuneqarfiup allaffia, atuarfik, oqaluffik, qatsiserisartut illuaraat illullu najugaqarfiiit ataaasiakkaat.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illut eriagineqartut: B-118, B-137 aamma B-199 isumannaarneqassapput, illullu erigisatut nalingat immikkut sianiginagit allangortiteeqqusaanngillat imaluunniit allineqaqqusaanngillat. Oqaluffiup eqqaatungaa 25 meterinik ungasissusilik sanaartukkanik nutaanik ilaartoqqaanngilaq. Immikkoortoq imissarsiorfiup nunataanut pallitsaaliukkamut S1-imut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
C2	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiipput pisiniarfik, quersuaq, allakkerivik, aningaaserivik tulattarfillu. Nunaminertamiik ilioqqaavissatut atugassamik pisiniarfip eqqanguaniit avannaata-kangiatungaaniittumi umiarsualivimmut atasussamik innimininnisoqassaaq.	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illut eriagineqartut: B-45, B-48 aamma B-499 isumannaarneqas-sapput, illullu erigisatut nalingat immikkut sianiginagit allangortiteeqqusaanngillat imaluunniit allineqaqqusaanngillat.
D1	Sanaartorfiunngitsoq (pinngortitaq). Immikkoortumiipput Nuussuaq kaajallallugu nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfiunngitsut.	Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut atugassiatut killilussap S4-p qulimiguulinnut unittarifiup kiisalu isumannaallisaanermut killiliussap S1-p nunamit imiisiveqartumit eqqugaavoq, immikkut malittarisassat taakkununnga tungasut takukkit pkt. 7-mi.
D2	Sanaartorfiunngitsoq (tatsip imeqarfip sanaartukkallu akornanni nunaminertaq akunnequt).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortumi tatsimik imeqarfimmik mingutsitsinermik aarleqquteqarfinnik nassataqarsinnaasunik sulianik, tassunga ilanngullugit qimmit pitutat aallartisarneqaaqquaanngillat. Immikkoortoq immikkut atugassiatut killilussap S4-p qulimiguulinnut unittarifiup kiisalu isumannaallisaanermut killiliussap S1-p nunamit imiisiveqartumit eqqugaavoq, immikkut malittarisassat taakkununnga tungasut takukkit pkt. 7-mi.
D3	Sanaartorfiunngitsoq (iliveqarfimmum nunaminertat).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.
D4	Sanaartorfiunngitsoq (arsartarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq. Immikkoortoq immikkut atugassiatut killilussap S4-p qulimiguulinnut unittarifiup kiisalu isumannaallisaanermut killiliussap S1-p nunamit imiisiveqartumit eqqugaavoq, immikkut malittarisassat taakkununnga tungasut takukkit pkt. 7-mi.
D5	Sanaartorfiunngitsoq (Nunaminertaq sanaartuiffit eqqavissullu akornanniitq sillimmatitut atugaq)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmum attuumavoq.

E1	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
E2	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq, ikualaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.).	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.
E3	Siunertat immikkut ittut (tankeqarfik)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq isumannaallisaanermut killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.
E4	Siunertat immikkut ittut (innaallagissiorfik tankeqarfittalik)	Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.

Fig. 41 – Pingarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Nuussuaq

Fig. 42 (quppernerup tullia) – Nuussuaq, pingarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

KULLORSUARMUT NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT • • • • •

Pingaarnertut ilusiliussaq

Kullorsuaq pinngortitap piliaanik umiarsualiveqarfik minnerusoq kaajallallugu nuummi nunaminertani kujammut sammisuni inissismavoq, sanaartorneqaqqaartut tulattarfiup eqqaani nunatanut manissunut inissismallutik.

Taamaattumik Kullorsuarmi sanaartukkut ilusaat nunaminertatut qitiusutut ippoq, tassani piniarfittaqaarlunilu allanik sullissiveqarpooq, kiisalu umiarsualiveqarlunilu tunisassiorfeqarpooq immikkoortup qitiusoqarfip Kangiani kitaanilu akileriittutut inissismasunik. Killerpaamiippoq qulimiguulinnut mittarfik nutaaq, eqqaavissuarlu nutaaq kimmuit sanaartukkanut naggasiutitut inissismasoq.

Immikkoortut C1 aamma B1

Pingaarnertut ilusiliussap pingaarnertut sanaartukkut ilusaannik attassivoq, tassaniillutik nunaminertaq qitiusoq (immikkoortoq C1) ataatsimoorussatut atuuifiit pioreersut (pisiniarfik, aningaaserivik, allakkerivik, atuarfik, oqaluffik, illu sullissivik, kommuneqarfip allaffia assigisaallu) allineqarnissaannut atugassiaq, ataatsimoorussatullu atuuffinnut nutaanut sanaartorfissiaq.

Naammattunik nunaminertanik isumannaarinnaissaq anguniarlugu, immikkoortoq C1 pinngitsoorani illunik inissianik allanik atorneqassannilaq, taamaallaat utoqqaat inissiaat, utoqqaat illuat, innarluutillillu angerlarsimaffi pinnagit, taakku pisiniarfinnut allanullu inuuttaasunut kiffartuussivinnut qanittumiinnissaat immikkut pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit.

Immikkoortup C1-ip killeqarfianiipput kangiatungaani kommuneqarfip allaffia (B-990) qatserisartullu illuaraat (B-611), taavalu avannaq-kangimut kimmullu immikkoortortap killeqarfiaita nunaannartap allanngorarneri malittarai. Avannaq-kimmuit immikkoortoq arsartariup tungaanut nutaamik aqqusinniamit killilerneqarpooq. Kujammut immikkoortoq umiarsualiveqarfimmit B1-imut killilerneqarpooq, tamannalu umiarsualiveqarfimmut inuutissarsiutinullu siunertanut atugassiarineqarpooq, talittarfeqarfik allineqarsinnaaffilerlugu, aammalu talittarfeqarfip Kangiani oqqivimmik nunnuiisoqarsinnaaffilerlugu.

Immikkoortut B1 aammalu C1 pinngitsooratik qimmeqarfifunnginnissaat isumannaarneqassaaq.

Immikkoortoq C2

Immikkoortoq C1-imi siunertanut ataatsimoorussanut annikitsuinnarmik inissaqarnera pissutigalugu atuarfimmut nutaamut nunaminertamik nutaamik, immikkoortoq C2-mik atugassiisoqartariaqarsimavoq. Immikkoortup immikkoortumut C1-imut qaqqajunnakkut tummeqqanik attavilernissaa naatsorsutigineqarpooq.

Inissiaqarfifit A1 aamma A2

Taamaalillutik tunngaviatigut siunissami inissianik illuliornet immikkoortuni A1-imi aamma A2-mi taamaallaat inissineqaaqquaalissapput. Ingammik immikkoortoq A2-mi inissaqassuseq annikippoq, taamaattumillu immikkoortoq A1-imi aqqusernit kangimut-kimmuit sammisut nutarsarnissaat, aammalu illunut ataasiakkaanut siunissamilu illuliornissanut naammaginartunik attaveqarsinnaaffinnik isumannaariniaarluni aqqusinermik qatsinnerusutut inissismasumik nutaamik sanaartornissaq pisariaqartinneqarluinnarput, illuliammi nutaat pingaarerutillugu immikkoortumi A1-imiittussanngortinneqarsimammata.

Immikkoortut E1 aamma E2 siunertanut immikkut ittunut

Immikkoortoq E1 qulimiguulinnut mittarfimmut atugassiaavoq, immikkoortorlu E2 eqqaavissuarmut tigooraavimmullu atugassiaavoq, tassani eqqaavilerinermut angallammut inissiisarfimmik, sannavimmik, toqqorsivimmik, eqqaavilerisunut atortorissaarutinik, kiisalu gassip puuinut toqqorsivimmik ilusilersuisoqarsinnaalluni.

Immikkoortut D1, D2, D3, D4 aamma D5

Immikkoortoq D1-imiipput pinngortitami immikkoortut sanaartorfiungitsut ungaluisut. Immikkoortoq D2 arsartarfimmut atugassiaavoq, immikkoortoq D3 iliveqarfimmut, immikkoortorlu D4 qimmeqarfittut. Immikkoortoq D5 ineqarfiup aamma qulimiguulinnut mittarfiup/eqqaavissuup akornanni nunaminertatut akunnequaasutut innimigaavoq.

Eqqaavilerinermut aqqusernit pitsaanerit

Aqqusernit pioreersut nalinginnaasumik nutarsartariaqarput.

Nunaminertamik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat

Kullorsuaq kaajallallugu nunaqarfittut killiliussamut atasuni nunaminertanut pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiissutit aamma nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassat nalunaarsorneri figur 43-imi takuneqarsinnaapput.

IMMIK.			PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ	NUNAMINERTANIK ATUINEQ AAMMA SANAARTORNEQ
A1	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq pingaernerusumik nutaanik inissianik illuliornermut ineriaortitsiffiuvoq. Immikkoortup iluani sinnerani annertuumik initussuseqarluarpooq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli.	
A2	Ineqarnermut siunertat. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 1 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
B1	Umarsualiveqarfik. Immikkoortumiippoq Royal Greenlandip tunisassiorfia toqqorsivialu, kiisalu tankeqarfik. Immikkoortoq annikitsuararsuarmik inissaqarpoq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 2 takuli. Immikkoortoq isumannaallisaanermut killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
C1	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortumiipput pisiniarfik, allakkerivik, illu sullissivik, kommune-qarfip allaffia, atuarfik, oqaluffik, innaallagissiorfik, qatserisartut illuaraat illullu ataasiakkat.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli. Illut eragineqartut: B-57, B-149, B-173 aamma B-174 isumannaarneqassapput, illullu eriagisatut nalingat immikkut sianiginagit allanngorteqqusaanngillat imaluuniit allineqaqquaanngillat. Oqaluffiup eqqaatungaa 25 meterinik ungasissusilik sanaartukkanik nutaanik ilaartoqquaanngilaq. Immikkoortoq isumannaallisaanermut killilikkanut S2-mut tankeqarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
C2	Siunertat ataatsimoorussat. Immikkoortoq tamarni atuarfimmut nutaamut taassumalu siunissami allineqarnissaanut inniminnigaavooq.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 3 takuli.	
D1	Sanaartorfiunngitsoq (pinngortitaq). Immikkoort-tumiippit Kullorsuaq kaajallallugu nunaqarfittut killilikkami nunaannarmi nunaminertat sanaartorfiunngitsut.		Immikkoortoq piniarnermut silamilu tunngasunut siunertanut atugassiaavoq. Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli.	
D2	Sanaartorfiunngitsoq (arsartarfik).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.	
D3	Sanaartorfiunngitsoq (iliveqarfimmi nunaminertat).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli.	
D4	Sanaartorfiunngitsoq (qimmeqarfik).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli	
D5	Immikkoortoq sanaartorfiunngitsoq (ineqarfip aamma qulimiguulinnut mittarfip/eqqaavissuup akornanni nunaminertaq akunnequtaasoq).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 4 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq, nalinginnaasutut malittarisassani imm. 7 takuli	
E1	Siunertat immikkut ittut (qulimiguulinnut mittarfik).		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S3-mut aamma S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.	
E2	Siunertat immikkut ittut (eqqaavissuaq, ikualaasarfik, biilinut inissiivik, atugarissaarutissat il.il.), kiisalu gassip puuinut toqqorsivik.		Nalinginnaasutut malittarisassani imm. 5 takuli. Immikkoortoq immikkut ittunik killilikkanut S4-mut qulimiguulinnut mittarfimmut attuumavoq.	

Fig. 43 – Pingaarnertut ilusiliussami nunaminertanik atugassiinerit kiisalu nunaminertanik atuinermut sanaartornermullu malittarisassiat, Kullorsuaq

Fig. 44 (*quppernerup tullia*) – Kullorsuaq, pingaarnertut ilusiliussaq immikkoortortallu ilaat

NUNAMINERTANIK ATUGASSANNGORTITSISARNERNUT MALITTARISASSAT • • • • •

Upernivik Kommunalbestyrelseata §§2 –mi 6-milu nunaminertamik atuinissamik pilersaarusrornermik nalunaarusiamik tungaveqarluni kiisalu pilersaarusrornermi malittarisassat illoqarfinnut nunaqarfinnullu killilersuinermi killissarititanut (soorlu aamma nunaminertanik atugassaritaangitsunik pilersaarutit) tassani pineqartut.

Malittarisassat qinnuteqaateqarsimasunut assigiinngimmik pineqartarnisssaat anguniarlugu suliarineqarsimapput, kiisalu kommunep pilersaarutaani anguniakkat naammassineqarnissaanut isumaannaarinnissallutik, aammattaarlu kommunip aningaaasartuutaasa agguataarneri sanaartorfiuginarsaanermut tunngasut isumannaassallugit.

1. NUNAMINERTANIK ATUGASSANNGORTITSINEQ

Suut atugassanngortineqarnissamut akuersissummik pisariaqarpal ?

- 1.1. Nunaminertanik atuinissaq atuutsilersinnannilaq nunaminertanik atuinissamut allattoqarfimmuit allakkatigut akuersissummik peqqaartsinnani (nunaminertamik atuinissamik tunniussineq)
- 1.2. Atuinissamut allannguuteqartoqarsimappat nunaminertanit pioreersunit illunillu atorneqareersunik nunaminertanik atuisinnaanermik tunniussinermik nutaamik pisariaqarpooq
- 1.3. Nunaminertanik atuigallarsinnaanermik (soorlu qimmeqarnernut, angallatinut inissiinissamut assigisaannullu) nunaminertanik atuinissamik akuersissummik pisariaqarmat.
- 1.4. Nunaminertanut atuisinnaanermut tunniussinerit – assersuutigalugu kingornussinikkut, illunik tunisinikkut, sanaartuiffigisinnaasanik a.i. – pinngitsoorani numinertamik atuisinnaanermut akuersissummik pisariaqarmata.
- 1.5. Nunaminertanik atuisinnaanermik tunniussineq taamaallaat pisinnavoq sanaartuinermik pingaaruutilinnik, soorlu sanaartuiffigiminarsaasoqarsimappat, arlaannilluunniit taamatut nalilerneqarsinnaasumik.
- 1.6. Illut ikuallannikkut nungussimasut nutaamik nunaminertamut atuinissamik akuersissummik peqqaartsinnani sanaqqinneqarsinnaanngillat.
- 1.7. Nunaminertanik atuinissaq annerusumik pingaaruteqassanngippat piffissap qaammatit marluk iluanni atuisoqarsinnaavoq nunaminertamik atuinissamut akuersissummik peqqaanngikkaluarluni, tamannalu isumannaanaarneqarsinnaappat avatangiisnit akornutaanngitsumik pissasoq. Nunaminertanik annersusunik pingarnerussutilinnilluunniit atuineq qaammatip marlunnik sivikinersusumik atuissagaanni nunaminertanik akuersissummik tunineqarsimanisaq pisariaqarpooq.

Kimit akuersissutit nalunaarutigineqartassappat ?

- 1.8. Nunaminertat kommunep pilersaarutaani pineqartut illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit killissarititanut attuumassuteqartut (kiisalu nunaminertat sanaartuiffigeqquaanngitsunut) communalbestyrelsimit atuisinnaanermut agquaassineq pissaaq.
- 1.9. Naalakkarsuisut kommunip nunaminertanik atuinissamik agquaassisinnaanera nalunaarutigissava.

Pilersaarusrornermut atuuttumut ataqtigissaarinissaq

- 1.10. Kommunep pilersaarutaanut naapertuutinngitsunut nunaminertanut atuinissamut akuersissutinik tunniussisisoqarsinnangilaq (soorlu Upernavimmi sanaartornermut nunaminertanillu atuinissanut killiliussanut malittarisassanut) imaluunnit immikkoortumut pilersaarummut.
- 1.11. Qinnuteqartup piumasaqaatit eqqortissimappagit taava nunaminertanik tunineqarsinnaatitaavoq.. Kmmunalbestyrelsili qinnuteqaammik itigartitsisinnavaoq pilersaarummik nunaminertamut pineqartumik allannguuttissamik siunertaqartoqarsimappat, § 15 takuneqarsinnaavoq nunaminertanik atuisinnaanermut pilersaarusrornermullu nalunaarumi.

Kommunalbestyrelsip malittarisassaq malillugu inerteqqussusiisinnapput illoqarfip iluanut pilersaarummut naapertuutinngitsunik pissutsinik atuutsitsilersinnaasunut. Inerteqquteqarnerli ukiup ataatsip iluani taamaallaat atuutsinneqarsinnaavoq kiisalu inerteqqusiineq ataasiaannarluni peqqussutigineqarsinnaalluni.
- 1.12. Illu ikuallalluni nunguvissimappat, kommunalbestyrelsip illu nutaamik sanaartoqqinniissaa itigartitsisutigisinnavaaa, illup pineqartup atugaanera imaluunniit inissismanera pilersaarusrornermut atuuttumut akerliususumik inissismappat.
- 1.13. Nunaminertanik atuisinnaanermut qinnuteqaatit , immikkortumut pineqartumut pilersaarummut imaluunniit nunaqarfimmut pilersaarummut atuuttumut naapertuutinngippat, avammut nalunaa-rutigineqassaaq periutsit naliginnaasut naapertorlugit minnerpaamik ullunik 14-ni sivisussuseqartumik innuttaasut ammasumik qinuteqaammut oqaaseqaateqarsinnaanerat perafissinniarlugit. Oqaaseqaatit kommunalbestyrelsip qinnuteqaammut suliarinninneranut ilangnunneqassapput.

**2. NUNAMINERTANIK ATUISINNAANERMUT QINNUTEQARNEQ KIISALU NUNAMINERTANIK
ATUGASSANIK INNIMINNIINEQ**

Kikkut qinnuteqarsinnappat ?

- 2.1. Nunaminertanik atuisinnaanermut tunniussineq inummut tunngasuuvooq, tassa kinaluunniit inuk inatsisitigut illersorsinnaasoq, suliffeqarfik, peqatigiiffik, arlaalluunniit sumiikkaluartumi angerlarsimaffilik najugaqarfiliilluunniit.

Qinnuteqarneq nunaminertamillu inniminniineq

- 2.2. Nunaminertanik qinnuteqarneq Upernivik Kommuneata immikkoortuata iluani kommunalbestyrelsimit tunniunneqassaaq immersuiffimmut aliangeersimasumut immersuinikkut, taannalu Upernaviuup kommuneqarfiaata allaffianit tunniunneqassaaq, nunaqarfiillu allaffiannit, makkuninngalu tunniusinermi qinnuteqaat ilaqtinneqassaaq:
 1. Sumiiffimmut pilersaarut qinnuteqaatigineqartup inissismaneranik angissusaannillu takutitsisoq.
 2. Sumut atugassaanersoq nalunaarummik.
 3. Pilersaarummut siunnersuut titartagaq, isikkuaniq atortussanillu nassiuuasoq (illoqarfimmi nunaqarfimmilu pilersaarutinut, imaluunniit nunatanut atuiffiunngitsunut pilersaarutit piumasaqaataat malinneqassapput).
 4. Teknikkikkut atortulersuutinut tunngasut nalunaarutigineri.
 5. Aningaasaqarnermut paassisutissat, qinnuteqaatigineqartoq piviusunngortinnissaanut upernarsaataasussaq.

- 2.3. Kommunalbestyrelsip isummerfigisimappagu qinnuteqaatigineqartoq anigaasatigt teknikkikkulluunniit piiviusunngortikuminaassasoq, taava nunaminertamik atuisinnaanermut tunniusinissaq naagaarsinnaavaa. Kommunalbestyrelsi aammattaaq aningaasartutissanut piiviusunngortitsinissamullu uppernarsaatnik annertunerusunik piumasaqarsinnaatitaavoq, qinuteqaatip naggataarutasumik suliarnieqannginnerani.
- 2.4. Kommunalbestyrelsip uppernasaatinik annerusunik piumasaqarnerminut atatilugu, pisinnaatitaavoq numaninertamik inniminniinissaq minnerpaamik qaamatini pingasuni sivisussuqartumik. Nunaminertanut annertunerusunut sanaartornermut kiisalu sanartugassanut aallartitassanut tunngsut inniminniineq sivisunerpaaq qaamatini 6-linnut aaliangiuneqarsinnaavoq.
- 2.5. Nunaminertanik atuinissamut inniminniineq allanut atugassatut tunniunneqarsinnaanngilaq, atorunnaarsinneqarsinnaallunilu piffissarititat qaamatit pingasut imaluunniit arfinillit qaangerneqarpata

3. QINNUTEQAAMMIK SULIARINNINNEQ

- 3.1. Qinnuteqaatit ataatsimiitsitaliani susassaqartuni suliarineqassaaq, kommunalbestyrelsip oqartussaaffilgaanik , taakkulu tulleriineri malillugit.

Nunaminertanik atorneqanngitsunik qinnuteqaateqarsinnaanermut nalunaarutit

- 3.2. Kommunalbestyrelse nunaminertanik atorneqanngitsunik nalunaaruteqartuaannartassaaq, soqtiginnittut nunaminertanik atugassanik qinnuteqarnissamut periarfissikkusullugit.
- 3.3. Illoqarfinnut pilersaarutinut immikkortunut nutaani nunaminertat atorneqanngitsut qinnuteqaatigineqarsinnaapput nalunaarutigineqaraangata.

Qinnuteqaatit ataatsikkut takkuttut

- 3.4. Qinnuteqaatit ataatsikkut takkukkaangata – tassa imaappoq ulloq taanna tiguneqarsimagaangamik – taava qinnuteqartut makitsinikkut toqqarneqartarput. Kommunalbestyrelsimi ilaasortap ataatsip makitsineratigut pisarpoq.
- 3.5. Piginnittoq nutaaq, pisiarinnikkut imaluunniit kingornussinikkut illumut piginnitungorsimasoq, nunaminertamik atuisinnaalernissamut siulliunneqartuaannassaaq.
- 3.6. Nunaminertat qinnutigineqarsinnaanerat nalunaarutigineqaraangata, qinnuteqarsimasullu tamarmik akuersisummut piumasaqaatinik eqquutsitsisut, nalunaarifiup qinuteqarfissap killissarititanut eqquutsitsimasut tamarmik ataatsikkut qinnuteqarsimasutut isigineqartarput . Qinnuteqarfissap killissaritaanut qinnuteqartut tamarmik, nunaminertamut ataatsimut qinnuteqaateqarsimappata, atugassanngortitsinermi tunniussineq makitsinikut ingerlanneqassaaq. Kiisalu sinneruttut utaqqisut allattorsimaffiannut makitsinikkut inissinneqassapput. Makitsineq kommunalbestyrelsimi ilaasortamit ataatsimit ingerlanneqassaaq.
- 3.7. Nunaminertamik tunniussinissamik tunuartoqarsimappat imaluunniit inniminniinermi tunuartoqarsimappat, taava nunaminertamut qinnuteqaateqarsimasoq utaqqisuniittooq siullerpaaq taassuminnga nunaminertamik tunineqassaaq.

4. NUNAMINERTANIK ATUGASSANNNGORTIITSINERMI MALITTARISASSAT

Nunaminertanik atugassannngortitsinermut utertitsinermullu piumasaqaatit

- 4.1. Kommunalbestyrelse nunaminertanik atuisinnaanermut tunniussinrmi makkuningga piumasaqaateqarpoq:
 1. Nunaminertap sumut atorneqarnissaa.
 2. Ukiut marluk qaangertinnagit nunaminertap atorneqalersimanissaanik.
 3. Sanaartuiffiguminarsaanermut aningaasartuutit akilersimanissaat immk. 4.10 takuuk.
 4. Pisortatigoortumik aqqutinut tamanut atuuttunut atassutilersimanissaq, immk. 4.11 takuuk
 5. Nuaminertamik atuisinnaanerup atorunnaarsinneranut piumasaqqaatit.
- 4.2. Pissutsit immikkoortumut pilersaarummut aaliangersimasut tunngasut naammaginartumik suliarineqarsimannngitsutut nalilerneqarpata, taava piumasaqaatit allat makku communalbestyrelsimit saqqummiunneqarsinnaapput:
 1. Angallannermut nunaminertallu tikineqarsinannaaneranut tunngasut.
 2. Ruujorit aqquaannut kiisalu innaallagissamut atortut sumi inississimaneri.
 3. Kommunep pilersaarutaata piviusunngortsinnissaanut pissutsit allat pingaaruteqarsinnaasut
- 4.3. Kommunalbestyrelsep nalilersimappagu pissutsit nunaminertamut atugassannngortitsinermut tunngasut eqquutsinneqarsimannngitsut taava eqquutsinsinssamut piiffissamik killiliisinnaatitaapput aaqqiinissaq periarfissinniarugu. Aaqqiinissamulli piiffissaq eqquutsinneqangippat communalbestyrelsip aaqqiinissamut iliuuseqarsinnaativoq nunaminertamik atuinissamut pilersaarusrornerlu nalunaarusiap § 51-a naapertorlugu.
- 4.4. Nunaminertamik atuisinnaanermut pisinnaatitaaffik atorunnarsimappat, taava atuisinnaanermut piginnituusimasup immikkoortoq pinngitsoorani torersaqqissavaa. Torersaasimannngikkuni komunalbestyrelse torersaatitsisinnaavoq atuisinnaanermut piginnituusimasumut torersaaneq akiligassanngorlu.

Nunaminertanik atuinisap piiffissamik killilerneqarnera.

- 4.5. Nunaminertamik atuisinnaanermut killissarititaq tasaaavoq ukiut marluk. Sanaartuisinnaanermut qinnuteqaat kingusinnerpaamik ukiup ataatsip atuisinnaanerup tunniunneqarneraniit qinnutigineqarsimassaqq. Sanaartugassat suliassat annertunerusut pillugit ukiut marluk iluanni suliariinnissimanissamut killiliussaq immikkut akuersissuteqarnikkut sivitsorneqarsinnaavoq, nunaminertamik atuinissamik qinnuteqqaateqarnerup nalaani piiffissamik pilersaarutip suliarineqarnissaanut upternarsammik ilanngussimagaanni.
- 4.6. Nunaminertamik atuinissap killissaritita, sanaartuinissamut immikkut akuersissummik pisariaqartsitsinngitsut tassaapput soorlu uku, pinnguartarfii, quinut inissiisarfii, (indhegninger?) ukiup ataatsip iluani.
- 4.7. Nunaminertamik atuinissamik piginninnej ilisimatitsissutigineqaaqqaanngikkaluarluni atorunnarsinneqarsinnaavoq imm. 4.5-mmimi 4.6-milu atuinissamik piiffississami kilissaritinneqartut iluanni atorneqarsimannngippata. Sanaartorfigininnissamik pisinnaatitaaffik atorunnaartarpooq nunaminertamik atuisinnaaneq atorunnaarsimattillugu. Atuisinnaanermut piginnaatitaaffik nunaminertamik atuisinnaanertut nutaatut qinnuteqaatigineqarsinnaavoq.
- 4.8. Kommunalbestyrelsip immikkut ittumik imm.-tuni 3.11-mi 3.12-milu pineqartut atuisinnaaneermut piginnatitaaneri sivitsorsinnaavaat, nalilerneqarsimappat atuisinnaanermut piginitup nunaminertaq siunertaasumut atulerumaaraa, kiisalu atugassannngortitsinermi piumasaqaataasimasut eqquutsissinnaappagit. Tamatumunnga tunngasoq qinnuteqaatigineqarsimassaqq piiffissaq killiliunneqarsimasoq qaangiutsinnagu.

- 4.9. Numinertamut tunniunneqareersimasumut nutaamik atuinissamik qinnuteqartoqarsimappat, nunaminertarlu sui sanartorfigineqarsimannngippat, taava atuisinnanermik sivitsuinissamut qinnuteqaat akuersissutigineqassangilaq.

Sanaartorfigiuminarsaanissamut kiisalu pisortat atassuteqaataannut aningaasartuutinut agguataarinninnej

- 4.10. Sanaartortoq Upernaviuup Kommuneqarfiani immikkoortunut sanaartorfiugiuminarsaatinut aningaasartuutissanut aqqusinniorernut, imilersuinermut, innaallagissap aqquaannut, eqqakkat imikullu aqquaannut immaqalu kiassarnermut atortorissaarutinut pilersuinissamut akilersueqataanissa piumasarineqarpoq. Aningaasartuutissat agguataarneqassapput nunaminertanik atuisussatut piginnuttaassaareersut siunissamilu piginnittussat akornnanni akiliinissamut malittarisassat aaliangersimasut ataasiakkaat malillugit. Kommunalbestyrelse piumasaqarsinnaavoq siuumoortumik sanaartorfigiuminarsagassanik akiliinisamik kingusinnersukkut utertiffiqeqarsinnaasumik.
- 4.11. Nunaminertanik atuisinnaanermik tunniussinermi akileeqataasinnaanermik imaqassaaq tamanut atuuttunut pisortat attaveqaataannut tunngasut soorlu biilinut inissiisarfinnut, pinnguartarfinnut assigisaannullu, apeqquataitillugu illoqarfimmut pilersaarummik piareersoqarsimappat tassani tikkuussisumik suut atortut, suullu maleruaqqusat malillugit sanaartukkat ingerlatsiviillu akilersorneri agguatarneqassasut.

5. AALAJANGERSAKKAT IMMIKKOORUTILLIT

Sanaartornermi suliarinninnermi piumasaqaatit naliginnaasut

- 5.1. Assaanermi sanaartornermilu sumiluunniit, suliarinninnermi piumasaqaatit naliginnaasut atuutsinneqassapput, allanik piumasaqaatinik nunaminertanik atugassanngortitsinermi atuuttussanik piumasaqartoqarsimannngippat:
1. Nunaminertamik atugassanngortitsinermi allannnguuineq sunaluunniit, soorlu qinnuteqaatigineqartup sumiiffianik inissiisoq, atuutilersinneqarsinnaangilaq akuersissummik tunniusoqartinnagu.
 2. Sanaartorfimmik tunisineq inissiinerlu sanaartuisitsisup akisussaaffigalugulu akilissavaa.
 3. Nuna nunaminertamut tunniunneqartumut ilaanngitsutut naatsorsuussaq, sanaartornermi pisariaqanngitsumik innarlerneqannnginnassaa isumannaarneqassaaq, arlaatigullu aserfallatsisisoqarsimappat sanaartornerup naammassinerani iluarsartuuteqqineqassalluni. Iluarsartuuteqqinermi suliarineqarnari sanaartortumit akilerneqassapput, taassumalu communalbestyrelsillu akornnanni tamanna isumaqatigiissutigineqarsimassaq.
 4. Nunaminertami issut naasullu pioreersut, sanaartornerup nalaani aserfallattussat toqqorallarneqassapput sanaartornerup aallartinnginnerani, ikkusuuteqqinnejqassallutik sanaartornerup naammassinerani.
 5. Nunaminertat ujaqganik qaartiterinikkut angallannikkulluunniit sunnerneqartut, ujaqganik qaartitikkanik allanillu sinnikunik saliiffiqeqassapput.
 6. Qaartitikkat sinneruttut ujaqqat, issut, assigisaallu toqqorallarneqarsinnaapput communalbestyrelsi tamatuminnga isumaqatigiissuteqarfingineratigut, taakkulu Kommuneqarfuiup Upernaviummit pigineqarput.
 7. Aqqusinernit inuillu pisuinnarfii imaluunniit atortunut ingerlatsiviit suulluunniit allangortsinneri nuunneriluunniit sanaartortumit suliarineqarlutillu akilerneqassapput.
 8. Sanaartorfigisat nutaat suulluunniit immikkut siunissami angallannermi tikinnejqarsinnaasusaannut pillugit nalunaarusiorfigineqartassapput, kiisalu siunissami imilersuinermut ikummatisssamillu pilersuiifinnut tunngasunut kiisalu eqqakkanik piiaranernut pingaarutilinnut nassuaassersorneqassapput.

9. Atuisoq imaluunniit nunaminertamik piginnittoq, illumik imaluunniit atortulersuutimik piginnikkuni, taassuma isumagisassaraa sanaartukkat aserfallatsaalalarissalugit avatangiisillu torersuutissallugit.
10. Nunaminertamik atuigallarnermut atatillugu qinnuteqartup isumagisassaraa atuereernerup kingorna torersaaqqittooqarnissaa, nunaminertallu inisseqqinnejassallutik ilusimittut. Kommunalbestyrelsip piumasarisinnaavaa qinnuteqartup siunertamut aningaasatigut isumannaqaagaqarnissaa assigisaannilluunniit uppermarsaasiinikkut.

Qimmiutilinnut inissiisarnernut piumasaqaatit naliginnaasut

- 5.2. Qimmit taamaallaat "Kommuneqarfik Upernaviup qimmiuteqarnermut malittarisaii"-nut naapertuutumik pitussimatinneqartassapput. Tassunga atatillugu aalajangersakkat ataani takuneqarsinnaapput:
 1. Qimminik pittuttuineq kommunimi pilersaarusrornermi sananeqarfinni pingaarnerni Upernaviup illoqarfiani nunaqarfinnilu ataasiakkaanut inertequtaapput:
 - sissiukkani inuussutissarsiuuteqarfinnilu (immikkoortut B -niittut)
 - tamanut atuuttussiat (immikkoortut C-niittut)
 - immikkut ittunut atugassiat (immikkkoortut E-miittut)
 - imeqarnernut ingerlaviit, kiisalu
 - nunaminertat sananeqarfinni pingaarnerni aalajangersakkat malillugit qimmeqarfioqqusaanngitsut.
 2. Qimmit makkununnga inissinneqaqqusaanngillat:
 - 4 meterit angullugit ungasissuqartumik pisortat aqqusernginut, pisuinnartunut aqqutissianut, inuillu angallaaffii ammasunut
 - 20 meterit angullugit ungasissuseqartunut napparsimmavimmut, utoqqaat illuannut, meeqquerivinnut suliffeqarfinnullu a.a.
 - 15 meterit angullugit ungasissuseqartunut eqqaassutissianut allanullu
 - 9 meterit angullugit ungasissuseqartunut iliveqarfinnut.
- 5.3. immikkoortuni inissiaqfiusuni qimminik pitussimatisinermut akuerisaasuni, innuttaasut qimmiutillit pitussimaffinnut atuisinnanermut siullunneqartarsapput. Nuunnermi nuaminertanik qimmeqarfiusuni atuisinnaaneq atorunnaartassaaq.
- 5.4. Nunaminertanik atuisinnaanerit qimminut pituffissanut atugassat qaammatit pingasut iluanni nalunaaqqaarani atorunnaarsitsisoqarsinnaavoq.

Naliginnaasumik umiatsianik angallatinik amusisarnernut piumasaqaatit

- 5.5. Umiatsianik angallatinik qaammatit marlut qaangerlugu amusimatisinissaq nunaminertamik atugassinneqarallarnermik piumasaqaataavoq.
- 5.6. Umiatsiaq pineqartoq angalasinnaassuseqassaaq, ima paasineqartumik, umiatsiaq nalinginnaasumik angalasinnangornissaanut piareersarsimassasoq.

6. AVAMMUT NALUNAARUTIGINNINNERIT NUNAMINERTANILLU TUNNIUSSINERMI NALUNAARSUINERIT

- 6.1. Nunaminertanik atugassanngortitsinerit avmmut ammasuussapput, soorluttaaq suna tungavigalug atuisinnaanermut tunniussisimaneq avammut nalunaarutigineqarsinnaasoq. Taamaattoq nunaminertanik atuisinnaanermut tunniussat minnerit annertuneusumillu pingaaruteqanngitsut kiisalu nunaminertanik atusinnaanermut piginnereersunut taanna atuutinngilaq.
- 6.2. Nunaminertanik atusiisnnanermut agguaassinerit nutaat kommunimi allattorsimaffimmi nalunaarsorneqartassapput. Nunaminertanik atuisinnaanermut pioreersut allattorsimaffii misissorneqartassapput nutarterneqartassallutillu.
- 6.3. Nalunaarsukkat tamarmik nalunaarsuiffimmut qitiusumut nuna tamakkerlugu atuuttumut nalunaarutigineqartassapput.

UPPERNARSAATITUT ATSIORNERIT

Kommunalbestyrelsep akuersissutitut atsiornera

Tamatumuuna Upernaviuup Kommunalbestyrelseanit aaliangerneqeqarpoq.

Ulloq : **20 JUNI 2008**

Borgmester Jens Immanuelsen

Kommunaldirektør Juliane V. Sørensen

Naalakkersuisut akuersissutitut atsiornerat

Attavéqarnermiut, Avatangiisnilltu Naalakkersuisuqaniit
Departement for Infrastruktur og Miljø
P. O. Box 909
Tlf. (+299) 34 50 00 • Telefax (+299) 34 54 10

Dato: 12/12-08

Troch Wising
AL-Fuldmaægtig
Landsplan Bc Projektafdelingen

Dato: 12/12-2008

Freia Lund Thomsen
AC-Fuldmaægtig
Landsplan- og Projektafdeling

Nalunaarusiaq

Kommunep pilersaarutaanik akuersissutiginninneq avammut nalunaarutigineqarpoq ulloq 17.12.2008

Havne- og envejsområde

C Ataatsimut atugassaq
Fælles formål

D Sanaartorfigineqartussaaanngitsoq
Friholdt område
Nunaanngaaq immikkut itumik sanaartorfigeqquaanngitsoq
Særligt friholdt landskab

E Immikkikkuut itumik atugassaq
Særlig anvendelse

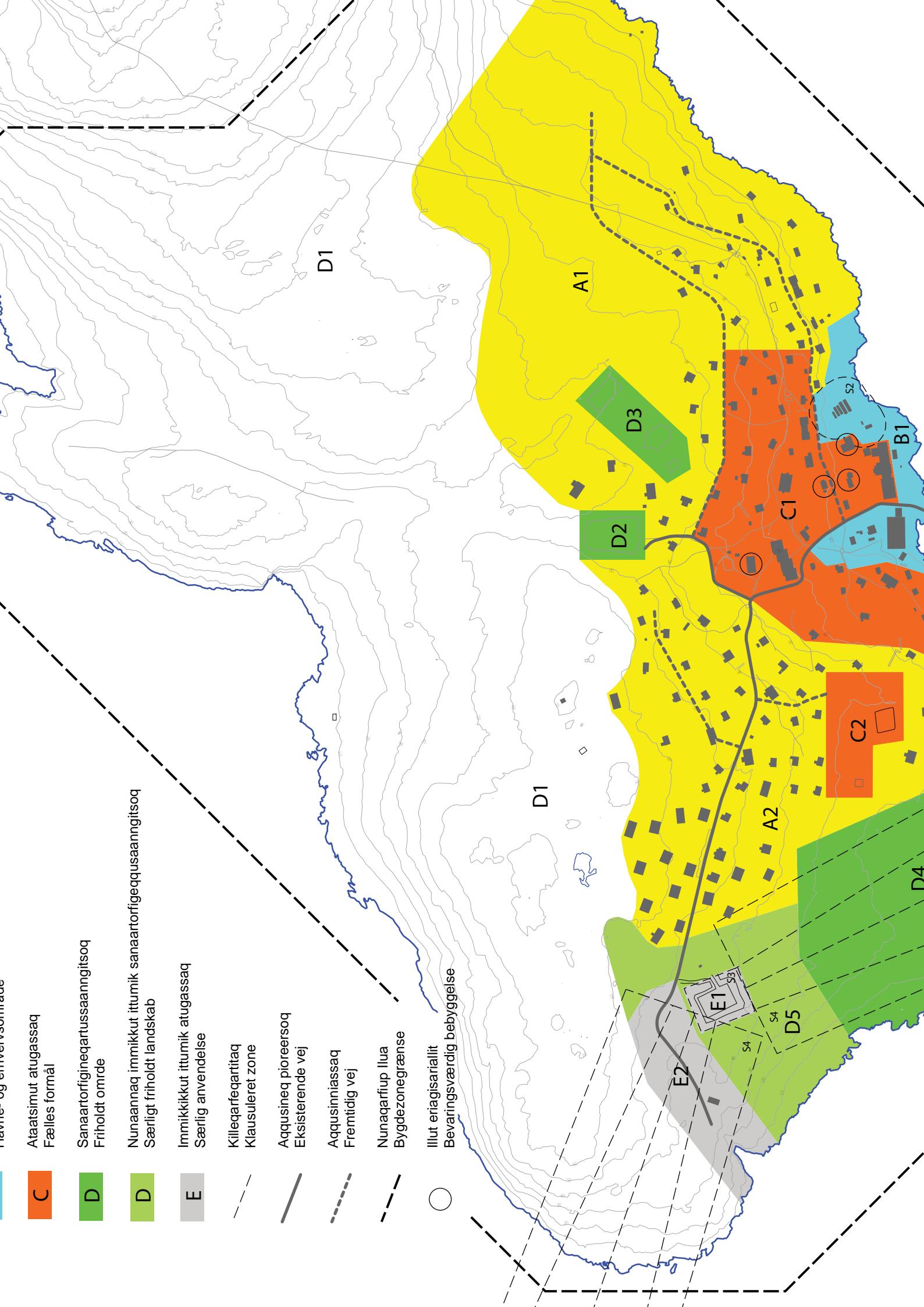
Killeqarfeqartitaq
Klausuleret zone

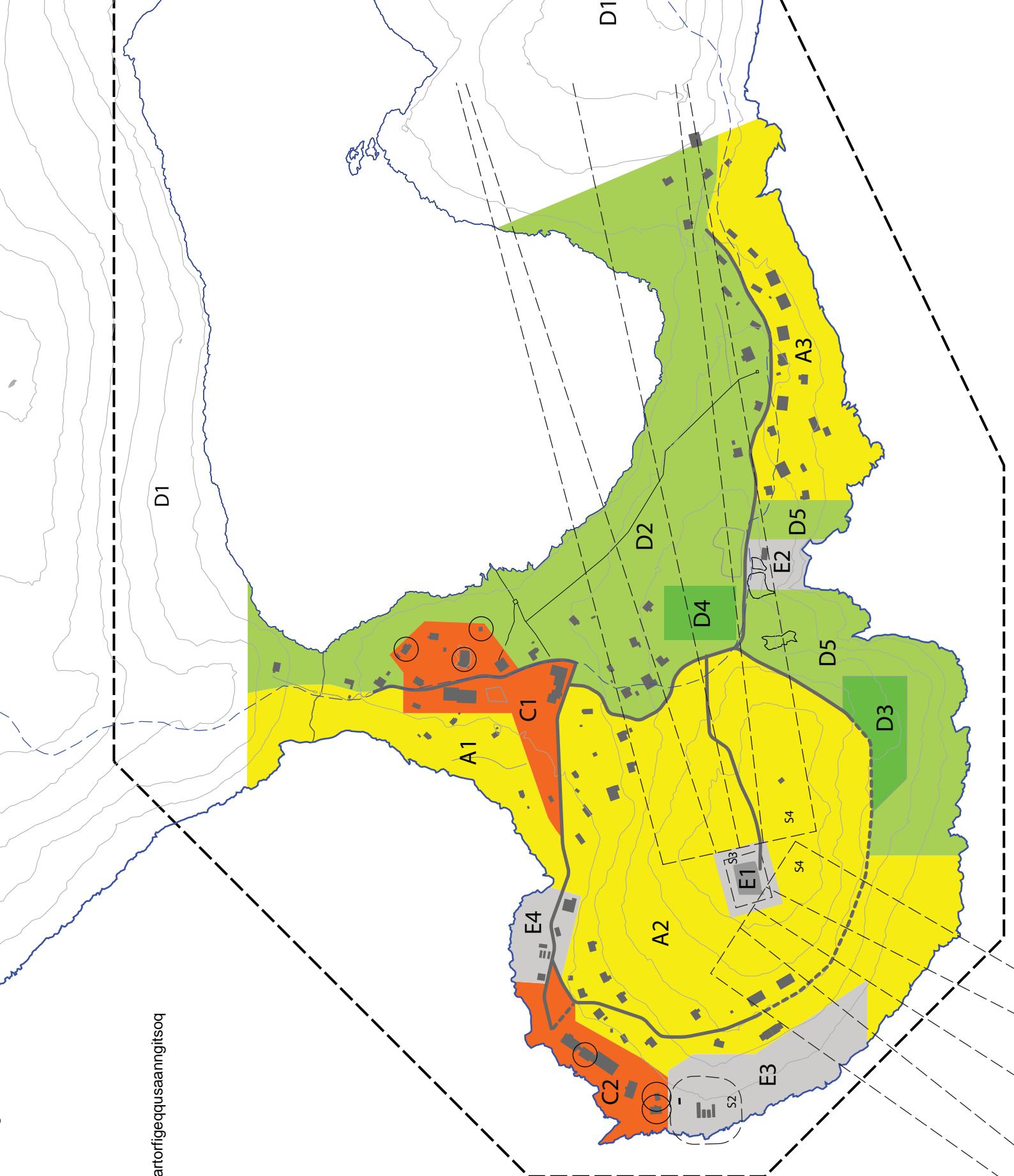
Aqqusineq piorerersoq
Eksisterende vej

Aqqusinniassaq
Fremtidig vej

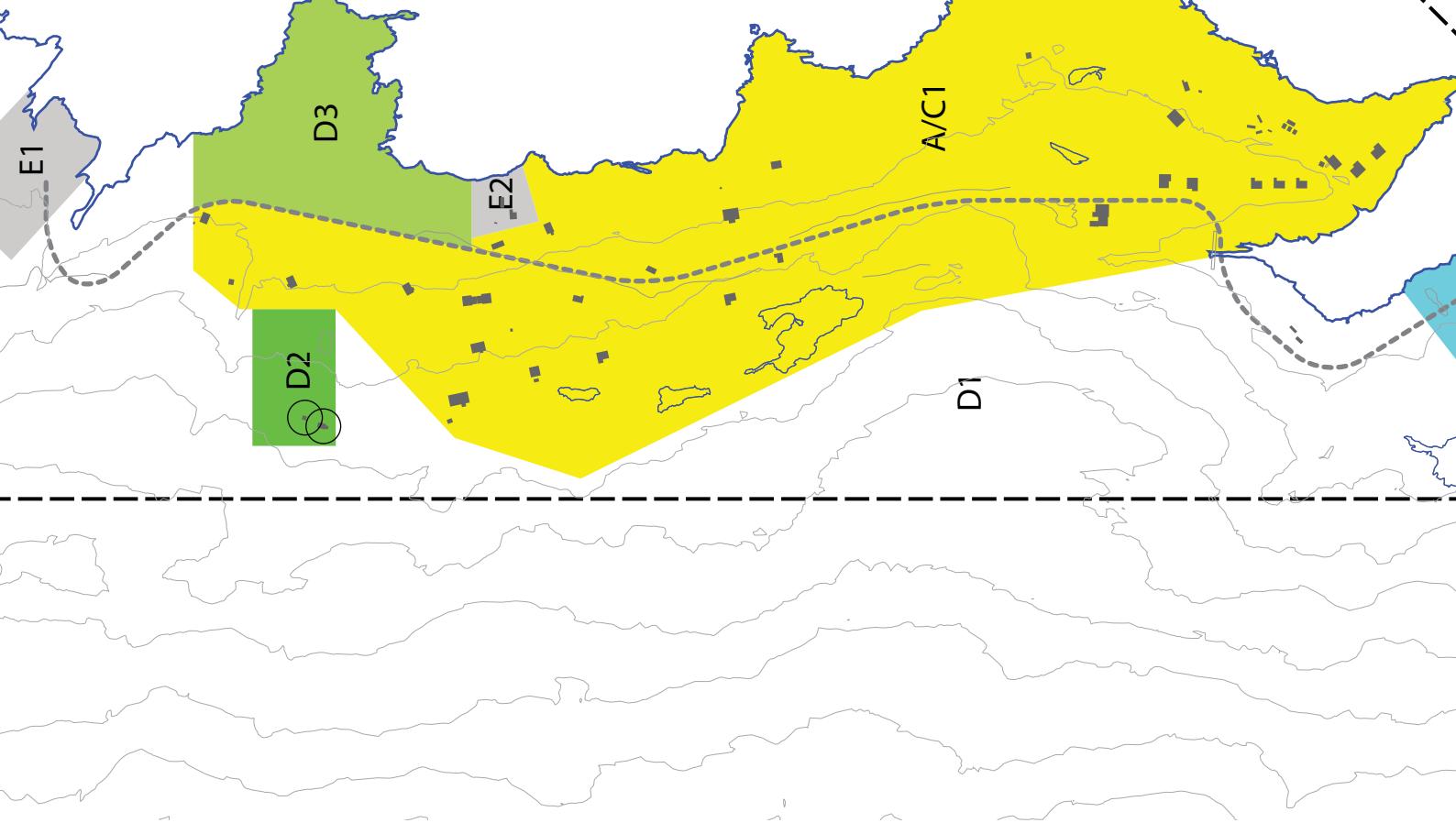
Nunaqarfup Ilua
Bygdezonegrænse

Illut eriaqisariallit
Bevaringsværdig bebyggelse

Havne- og erhvervsområde
Ataatsimut atugassaq
Fælles formål
Sanaartorfigineqartussaaangitsoq
Særligt friholdt landskab
Immikkikut ittumik atugassaq
Særlig anvendelse
Killeqarfekartitaq
Klausuleret zone
Aqqusineq piovereersoq
Eksisterende vej
Aqqusiniassaq
Fremtidig vej
Nunaqaftiup Ilua
Bygdezonegrænse
Illut eragisariallit
Bevaringsværdig bebyggelse

Havne- og erhvervsområde
Sanaartorfigineqartussaanngitsoq
Friholdt område

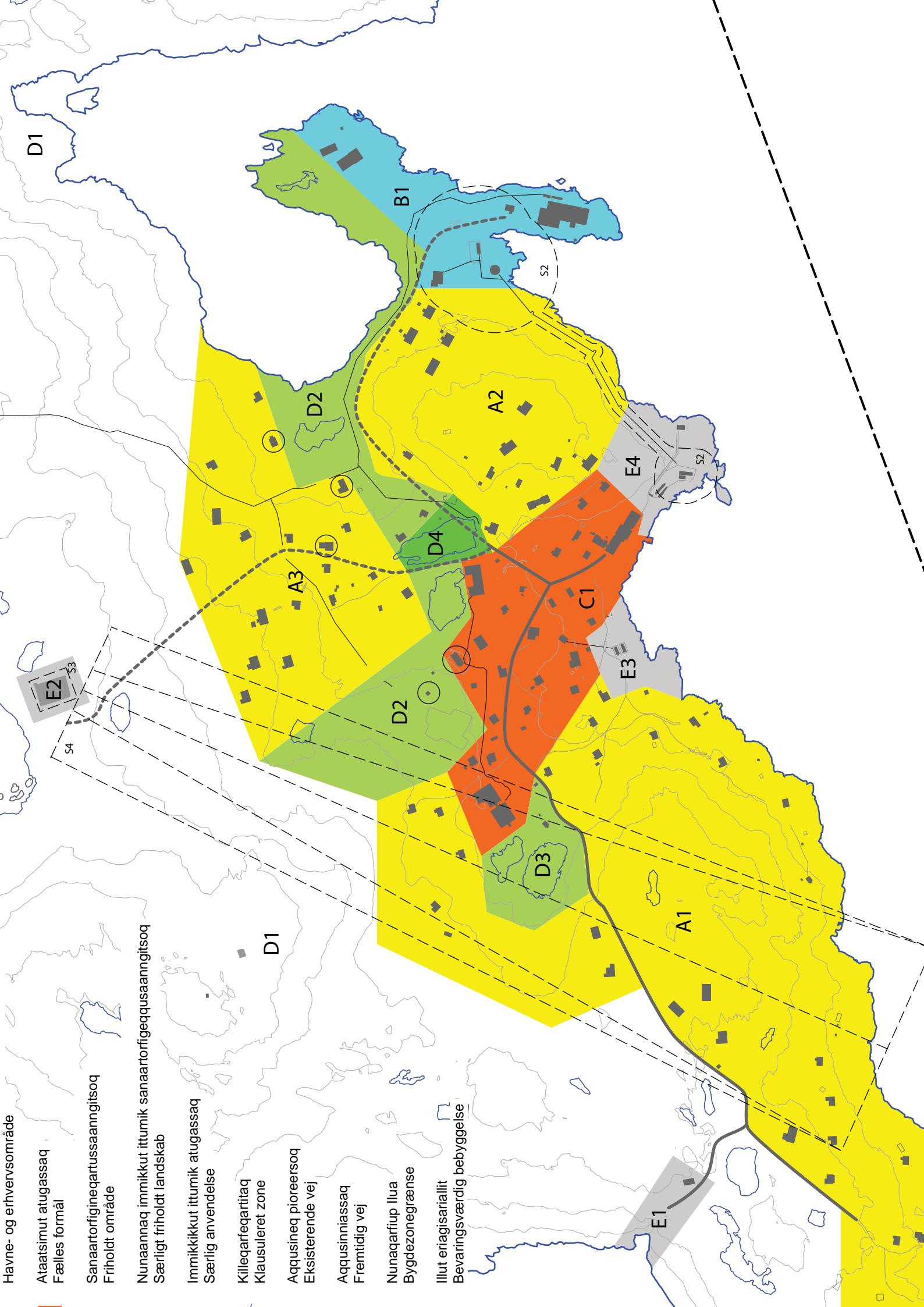
Nunaannaq immikkut ittumik sanaartorfigequsaannngitsoq
Særligt friholdt landskab

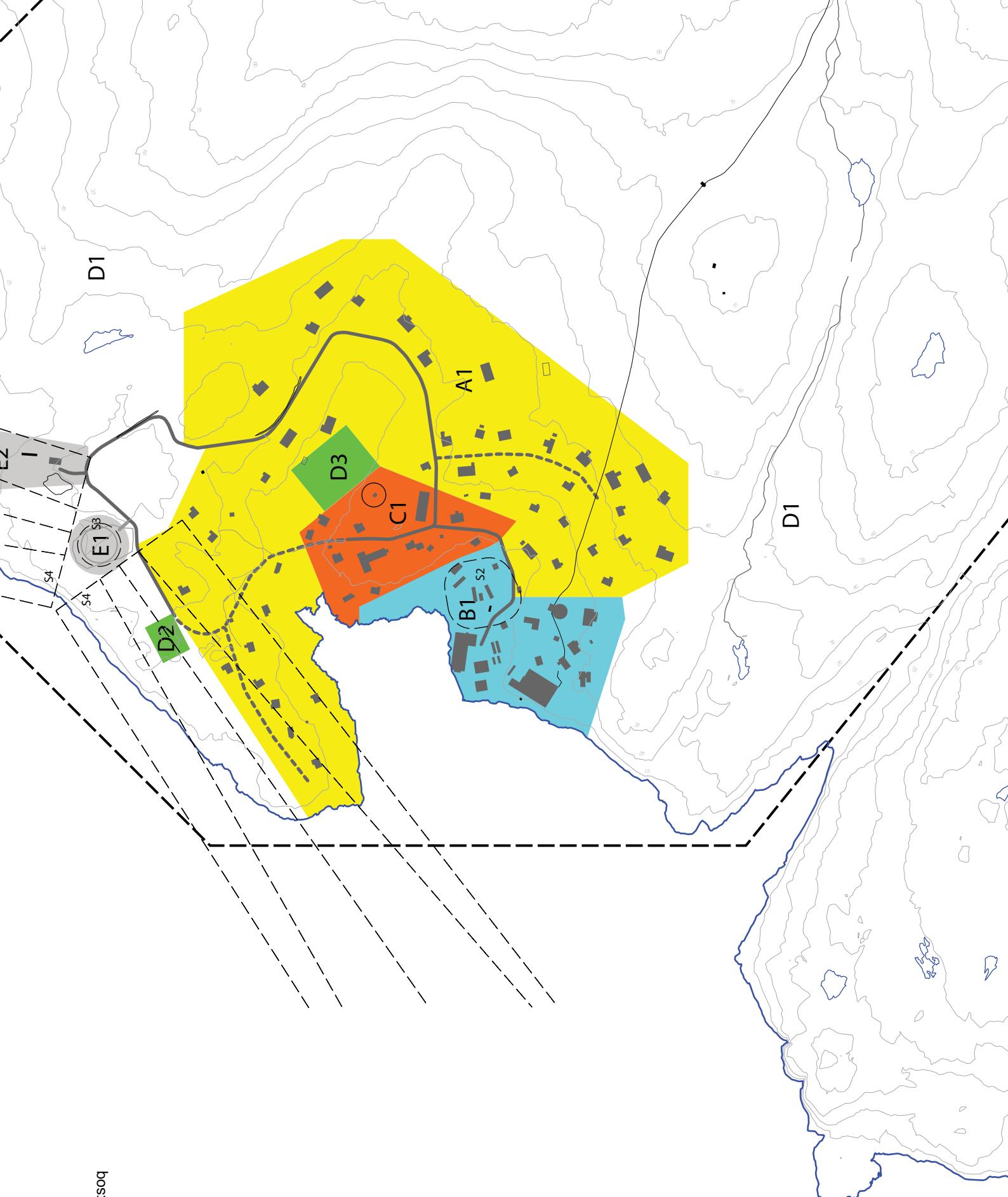
Immikkut ittumik atugassaq
Særlig anvendelse

Aqqusinlassaq
Fremtidig vej

Nunaqarfíup Ilua
Bygdezonegrænse

Illut eragisariallit
Beveringsværdig bebyggelse

Havne- og erhvervsområde
Ataatsimut atugassaq
Fælles formål

Sanaartorfigineqartussaanngitsoq
Friholdt område
Immikkikkuut ittumik atugassaq
Særlig anvendelse

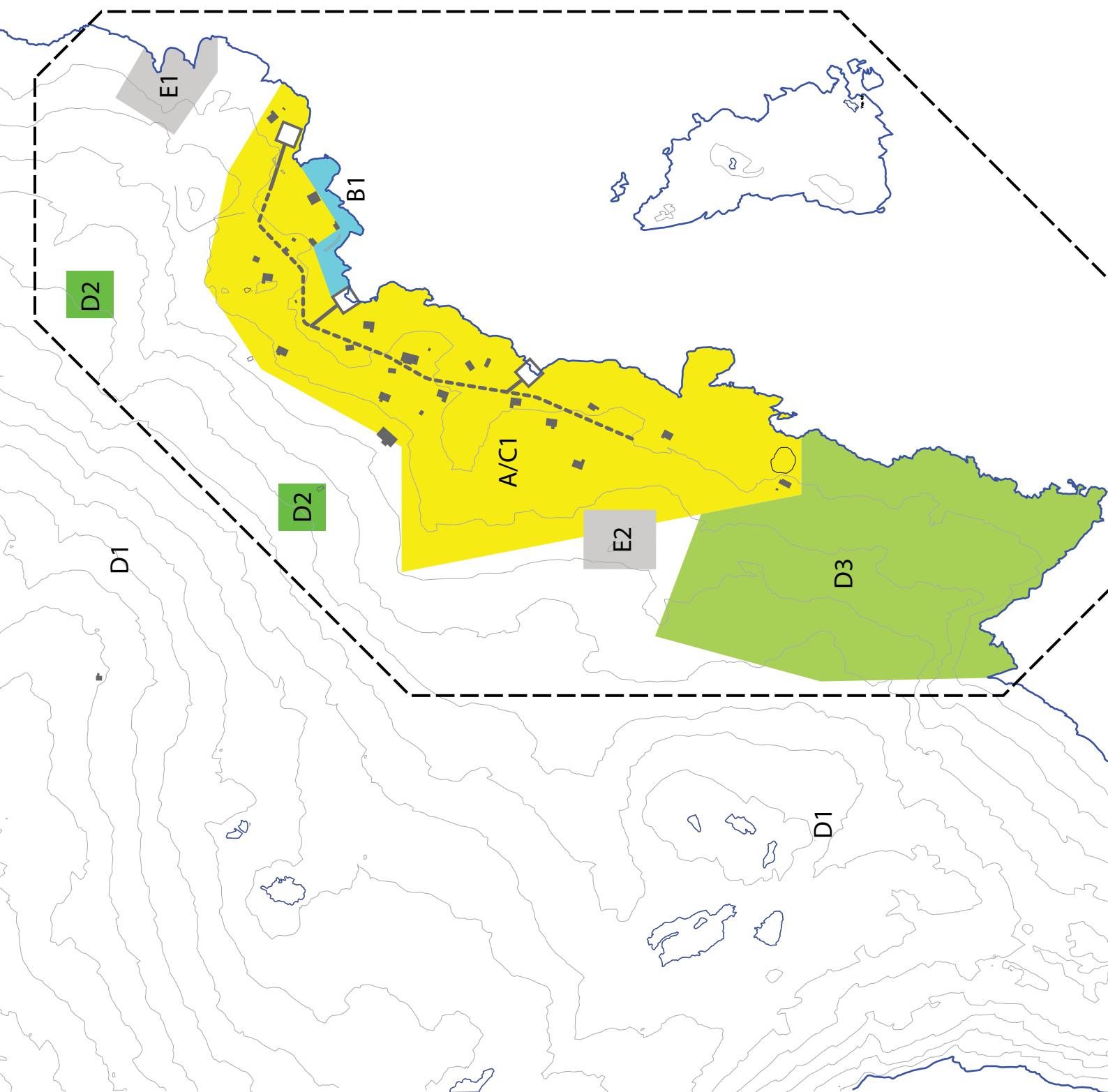
Killeqarfekqartitaq
Klausuleret zone

Aqqusineq piovereosq
Eksisterende vej

Aqqusinniassaq
Fremtidig vej

Nunaqarfiaup Ilua
Bygdezonegrænse

Illut eragisarillit
Bevaringsværdig bebyggelse

Havne- og erhvervsområde

Sanaartorfigineqartussaanngitsoq
Friholt område
Nunaannaq immikkut ittumik sanaartorfigeqquaanngitsoq
Særligt friholt landskab

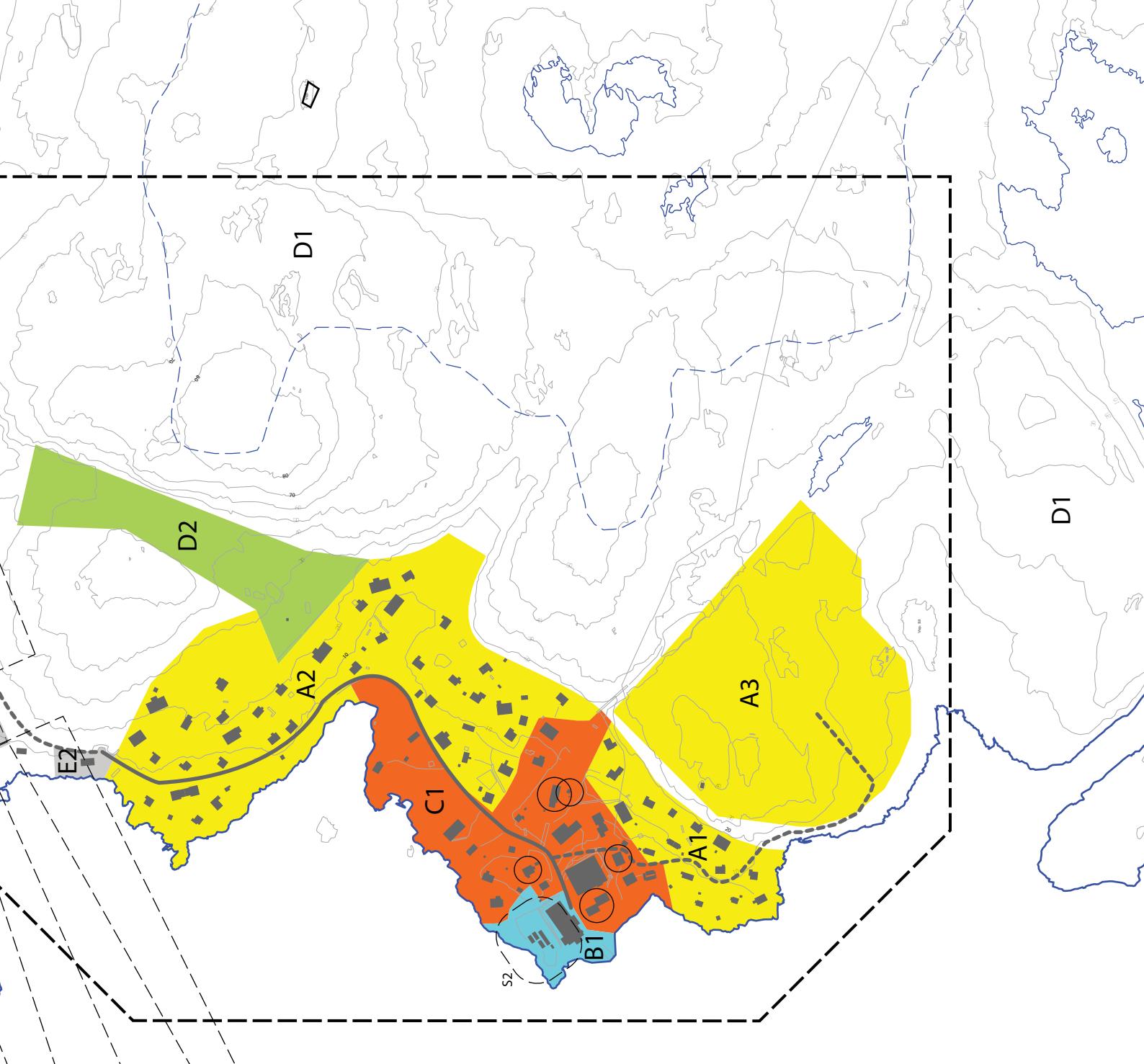
Immikkut ittumik atugassaq
Særlig anvendelse

Killeqarfegaritaq
Klausuleret zone

Aqqusineq piovere soq
Eksisterende vej

Aqqusinniassaq
Fremtidig vej

Nunacarfup Illua
Bygdezonegrænse

Havne- og erhvervsområde
Ataatsimut atugassaaq
Fælles formål

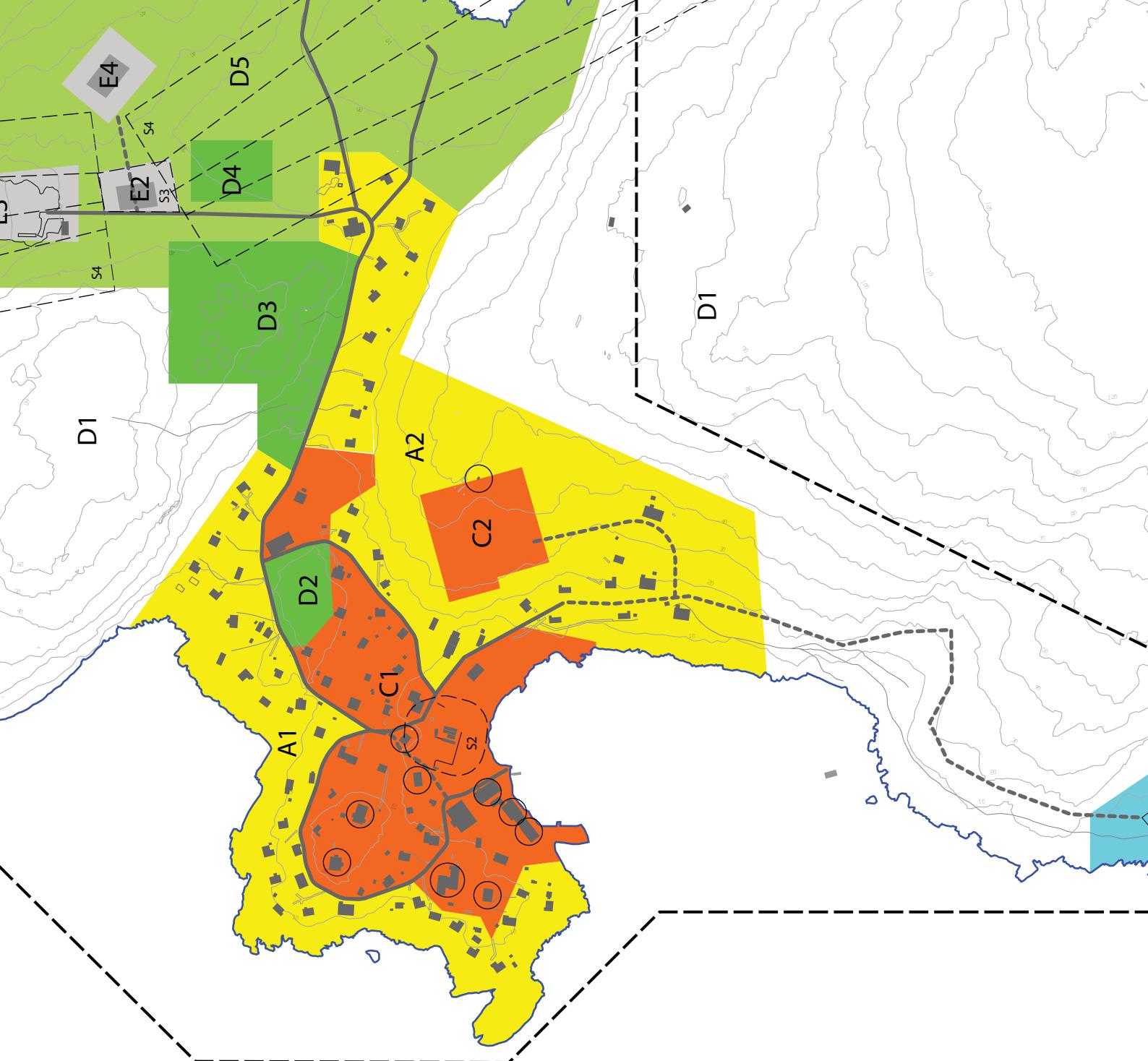
Nunaannaq immikkut ittumik sanaartofigeqquaanngitoq
Særligt friholdt landskab
Immikkut ittumik atugassaaq
Særlig anvendelse

Killegaqeqartitaq
Klausuleret zone
Aqqusineq pioeresoq
Eksisterende vej

Aqqusinniassaq
Fremtidig vej

Nunaqarfiaup Ilua
Bygdezonegrænse

Illut eriaqisaralit
Bevaringsværdig bebyggelse

Fælles formål
Sanaartorfigineqartussaanngitsøq
Friholt område

Nunaannaq immikkut ittumik sanaartorfigeqquaamngitsøq
Særligt friholdt landskab

Immikkut ittumik atugassaq
Særlig anvendelse

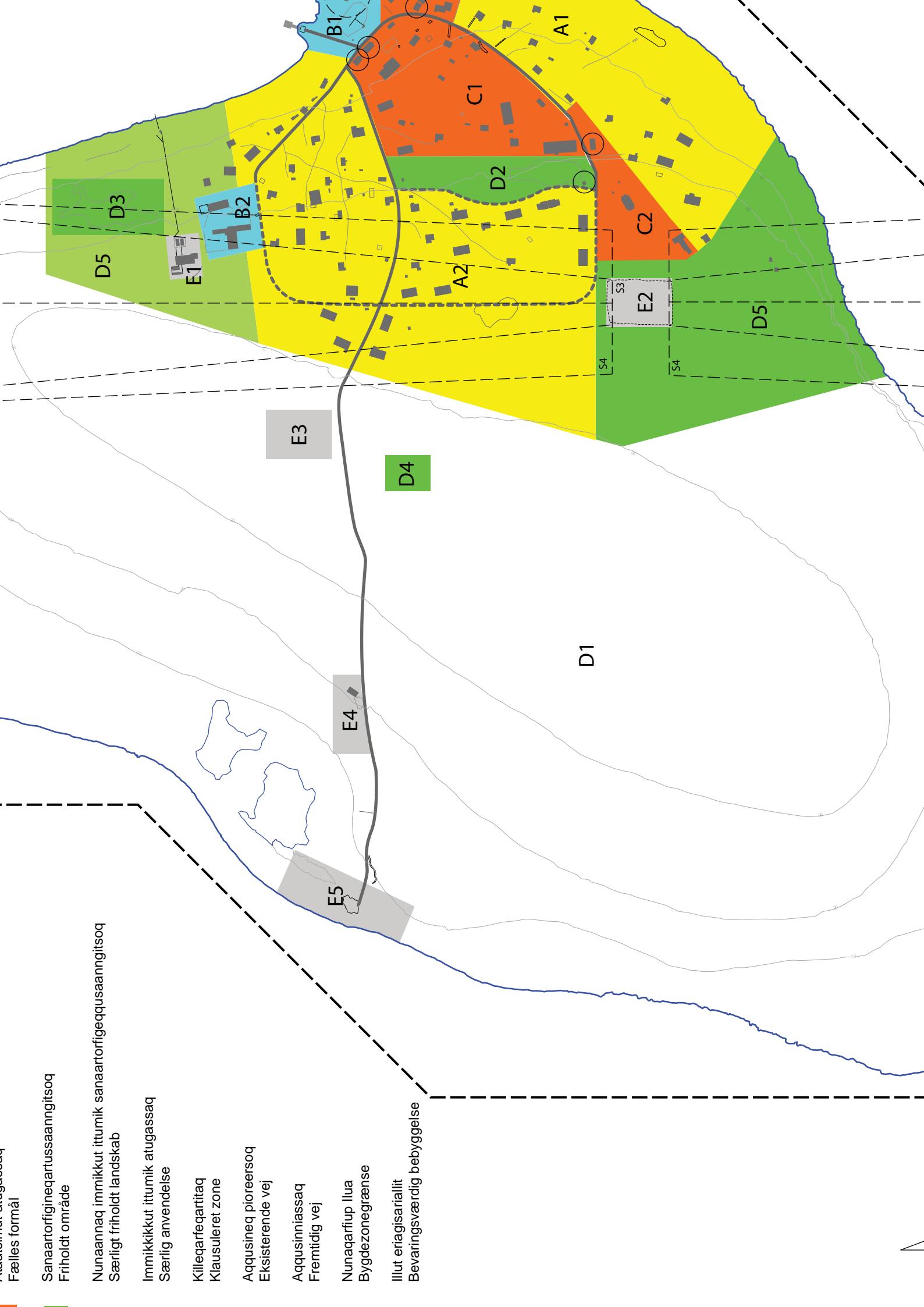
Killeqarfiktaq
Klausuleret zone

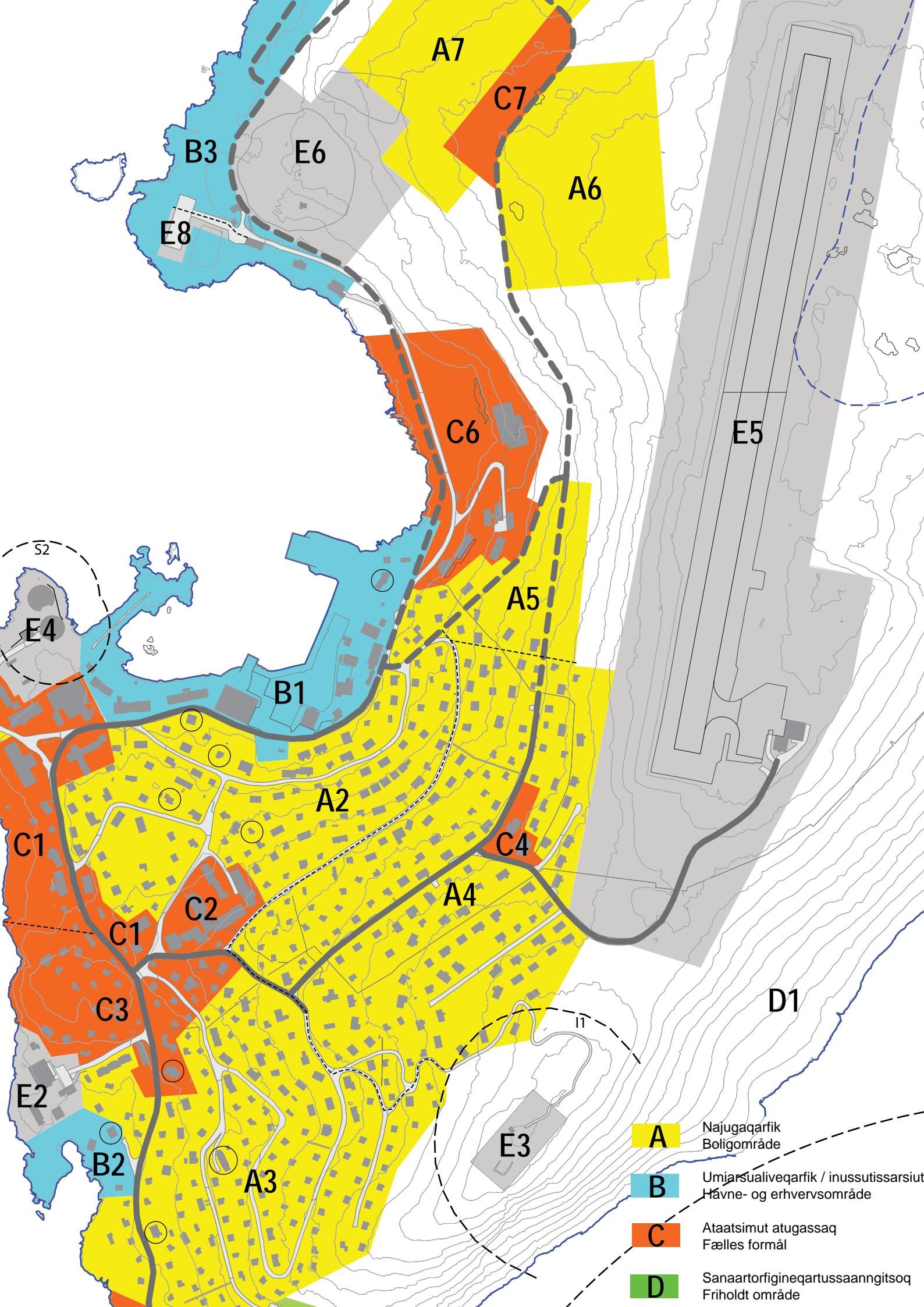
Aqqusineq piorersoq
Eksisterende vej

Aqqusinniassaq
Fremtidig vej

Nunaqaflup Ilua
Bygdezonegrænse

Illut eragisarillit
Bevaringsværdig bebyggelse

A Najugaqarfik
Boligområde

B Umiaj-Sualiveqarfik / inussutissarsiuut
Havnē- og erhvervsområde

C Ataatsimut atugassaq
Fælles formål

D Sanaartorfigineqartussaanngitsoq
Friholdt område